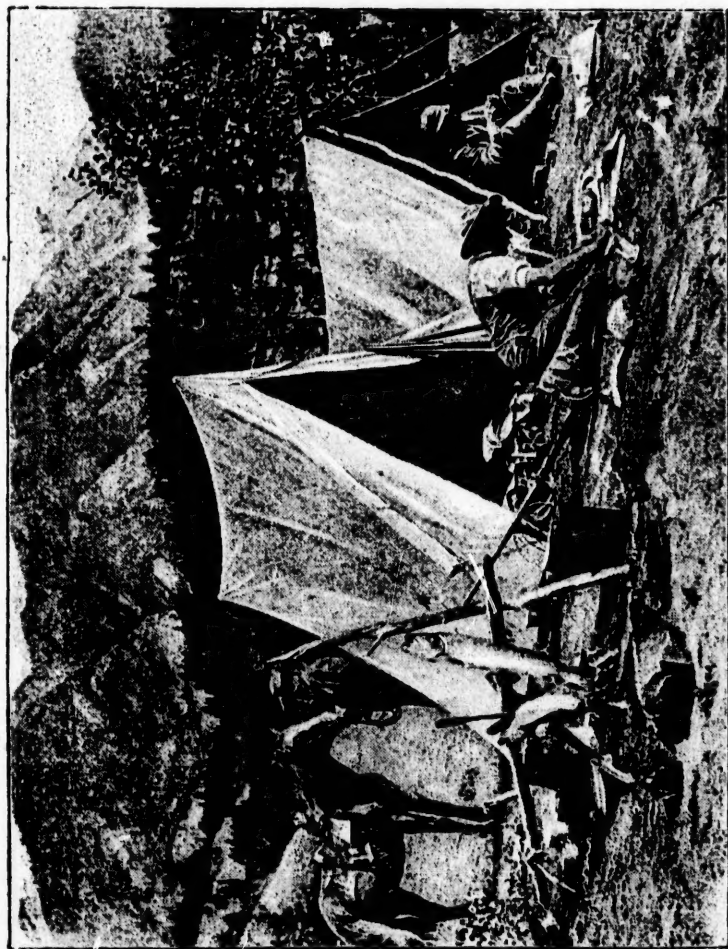




«Forelleiren» ved Hot Springs, øvre Kolumbiasjø.

TRE I KANADA

AF

FORFATTERNE TIL „TRE I NORGE.“

(J. A. LEES OG W. J. CLUTTERBUCK.)

OVERSAT AF OSCAR TYBRING.

MED 60 BILLEDER.



KRISTIANIA.

FORLAGT AF ALB. CAMMERMEYER.

1890.

N P

F5755

•5

L416

DET MALLINGSKE BOGTRYKKERI.

Forord.

Som man ser, er det de to forfattere af *Tre i Norge*, som her navngivne har fortalt om en ny reise, de har foretaget i Britisk Kolumbia; og med hensyn til godt humør og kvikt lune staar *Tre i Kanada* ikke tilbage for sin forgjænger.

Britisk Kolumbia har i de senere aar vakt adskillig opmærksomhed, især siden det begyndte at blive mere smaat med godt land i de forende stater. Der er i senere aar foregaaet en forholdsvis stor udvandring dertil, og den engelske regjering søger at befordre denne udvandring saa meget som muligt ved alleslags forbedringer af kommunikationerne, saavel vei- som jernbaneanlæg, tildels meget storartede og kostbare foretagender. Kort sagt, *B. C.* er næsten «kommet paa moden», og man ser stadig beretninger, reisebeskrivelser og illustrationer deraf i engelske blade.

At det er et prægtigt land for sport og for lystreiser af den slags, forfatterne har gjort, og efter englændernes smag, er vistnok utvilsomt. Men et andet spørgsmaal er det, om ikke forfatterne skildrer det i lidt vel lyse farver, naar de omtaler det som lige saa prægtigt for kolonister. For ikke at nævne andre mindre ulemper ved det, saa er der en meget stor, som forf. gaar meget let henover, og det er den

uhyre strenge og lange vinter der. Det skal vist meget til for at overvinde denne ulempe, om det overhovedet er muligt, og de bedste veie og jernbaner hjælper ikke, naar de sperres af snemasserne, saa al trafik stoppes. Og i ethvert fald: som det *endnu* er, kan man der let være udsat for at maatte leve (om man kan) maanedsviis i lutter sne og is og aldeles afspærret fra alt samkvem med udenverdenen. Frosten skal desuden være en slem fiende for jordbruget der.

Hvad oversættelsen angaar, saa er det stor skade, at en hel del af morsomhederne i originalen gaar tabt i norsk oversættelse, da de bestaar af ordspil, som er umulige at gjengive. Jeg har derfor paa nogle steder udeladt dem; dog er udeladelserne ganske korte og uvæsentlige. Forøvrigt er oversættelsen i det hele mere «fri», end det ellers er min vane. Endvidere skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke selv har læst korrektur fra side 1 til 112 incl., og at jeg ikke er ansvarlig for retskrivningen, da den gaar efter regler, som jeg selv ikke benytter eller kjender.

Anm. I det nye oplag af «Tre i Norge» er forfatternes navne opgivne at være «Lees og Taylor»; dette er en feiltagelse, da de herrer Jim og Skipperen heder J. A. Lees og W. J. Clutterbuck, saaledes som det staar paa titelbladet til denne bog.

Oversætteren.

Indhold.

Indledning		Side	
Kapitel	I. Atlanterhavet	7	1
—	II. St. Lawrencefloden	16	
—	III. Seder og skikke	23	
—	IV. Forberedelser	33	
—	V. Med dampskib	41	
—	VI. C. P. R.	48	
—	VII. Klippebjergene	60	
—	VIII. B. C.	65	
—	IX. Moskitoleiren	73	
—	X. Canyon creek	90	
—	XI. Kolumbia	98	
—	XII. Sinclairpasset	107	
—	XIII. Faar	120	
—	XIV. Kootenay	133	
—	XV. Indianeropstanden	149	
—	XVI. Foreller	164	
—	XVII. Kanofart	178	
—	XVIII. Skookumchuck	191	
—	XIX. Cranbrook	209	
—	XX. Mooyie-sjøen	216	
—	XXI. Pakning	232	
—	XXII. Paa vandring	245	
—	XXIII. Elk river	262	
—	XXIV. South Fork	274	
—	XXV. Brød og honning	287	
—	XXVI. Tilbage igjen	301	
—	XXVII. Hytten	308	
—	XXVIII. Mooyieveien	318	

Kapitel	XXIX.	Yankee Doodle	Side	327
—	XXX.	Søle	»	338
—	XXXI.	Fladbuerne	»	346
—	XXXII.	Dick Fry's	»	355
—	XXXIII.	N. P. R.	»	364
—	XXXIV.	Pacifik	»	374
—	XXXV.	Østover	»	383

Side 327
» 338
» 346
» 355
» 364
» 374
» 383

Liste over tegningerne.

«Forelleiren» ved Hot Springs, øvre Kolumbiasjø	Titelbillede
<i>Parlez vous français</i>	Side 12
Et græsseligt syn	» 13
Paa St. Lawrence ved Kvebek	» 22
Tyve mil fra alverden	» 30
Queens hotel, Golden City	» 66
Lunch ombord paa <i>the Duchess</i> paa Kolumbia	» 70
«Har aldrig seet slig en fyr —».	» 82
Netop synlig over de tykke buske	» 83
Hesteskoilden. <i>Canyon Camp</i>	» 94
« <i>The Duchess</i> »	» 96
Parti fra Kolumbia	» 98
Fiskeørnens rede, Kolumbia	» 99
En Kootenay-indianer ombord paa <i>Duchess</i>	» 101
Paa Kolumbia 21de august	» 102
Kapteinen paa <i>Duchess</i>	» 104
Leirslagning ved Sinclairpasset	» 115
<i>Cold Camp</i> , Sinclairpasset	» 119
Vi bringer faaret hjem gennem en brændt skov 28de august	» 130
Bugsering af flaaen opover Kootenay	» 136
En kootenay-indianer og hans telt	» 141
Den kanadiske rype (<i>Dendragapus canadiensis</i>)	» 145
Guvernementshuset — Windermersjøen	» 150
Vort køkken — Windermere	» 152
Paa Kolumbiaelven: <i>bateau</i>	» 153
Jim og <i>Lulie</i> paa Windermersjøen	» 157
Mellem Kolumbiasjøerne 10de september	» 163
<i>Whip-poor-Will</i> (<i>Antrastomus vociferus</i>)	» 168

Kerblinkity-blunk!	Side 174
Over kanalsletten. Leiren ved Kootenay	» 185
«Der kom to store ørreter, som formelig storskeg af bare hidsighed, farende op af vandet»	» 193
Kraverypen (<i>Ruffed grouse</i>)	» 198
«Der kommer en gaaseflok paa Kootenay»	» 201
Kootenay ved Galbraiths færge	» 208
<i>Kapteinen</i> i Cranbrook	» 215
Mooyiesjøen	» 218
En Shuswap-indianer og *hans squaw. — Windermere	» 221
Cariboo	» 223
Kootenay-indianerne bryder op med leiren. — Peavine	» 230
Vort spisekammer. — Galbraiths Ferry	» 235
The diamond hitch	» 238
Elkbroen	» 269
South Fork	» 278
Vadested over South Fork	» 282
Kanadisk ravn	» 298
Vor aftensmad	» 299
Co-oh-oh-yoh-yoh-yow-yow-yote! ! ! !	» 300
H. Ms. toldbod i Cranbrook	» 310
Vor hytte	» 313
Vore pakheste næsten klare til opbrud	» 323
Saa staa nu stille lidt. — Saa tak, det er bra!	» 329
Jim og klepperten	» 343
En flatbow-indianer — nedre Kootenay	» 347
Nedre Kootenay-skoven	» 353
Dick Fry's færge	» 357
Kjørevei til Sandpoint	» 359
Calispel-indianerne.	» 366
Mont Rainier	» 376
Mont Baker	» 380
En sneplog, <i>C. P. R.</i>	» 381

Indledning.

Hvem.

Det er sagt, at de vise mænd kom fra østen, et faktum, som er klart indlysende for enhver, som har reist i de lande, man kan komme til fra Liverpool street station. Hvor de drog hen, er en ting, som ikke er saa let at afgjøre; men det synes at være det naturligste at antage, at de stod vestover. Gjen- nem utallige menneskealdre har den samme proces foregaaet, og endnu den dag idag drager vor egen tids vise aar efter aar afsted til hine egne, som efter en fremragende geistligs ord «grænser mod øst til Atlanterhavet, mod vest til den nedgaaende sol, mod nord til *Aurora borealis* og mod syd til dommedag.» — Og saaledes begav det sig ogsaa, at nedskriveren heraf, som ikke saa nogen anden udvei til at faa lagt sin visdom for dagen for en altfor kritisk verden, besluttede at forsøge en vandring i britisk Kolum- bias fjelde. —

Men til bedste for dem, som har arbeidet sig igjennem *Tre i Norge* (og overlevet det), maa det oplyses, at der er foregaaet en liden ombytning. John — lykke til! — er gift og bofast, Skipperen ugift, men ogsaa fast — i sin beslutning om at vedblive at være

det — og Esau gift, men uden fast bolig og søger efter et sted til at bosætte sig paa, i hvilken søgen Skipperen yder ham velvillig assistance. Det ansaaes nødvendigt at have en tredje kamerat, som hverken var gift eller bosat, og man fandt en meget passende en i Esaus yngre broder, som man paa de følgende sider vil lære at kjende under navnet «Cardie», medens Esau selv her optræder igjen under navnet «Jim», hvilket han synes anstaar sig bedre for ham i hans nuværende stilling som husfader. Vor eneste grund til at bruge disse navne er den, at deres ærede bærere tilfældigvis heder saa, og vi derfor slipper det bryderi at finde paa andre.

Cardie er lang og mørk og ser godt ud; han bor ganske mutters alene i en tømmerhytte 10 000 fod over havet i Rocky Mountains ved en sølvmine (?), som kan glæde sig ved at bære det meget passende navn *Micawberminen*.* Da sølvet imidlertid endnu ikke har villet «vise sig», var det let at overtale ham til at slaa følge. Jim og Skipperen er, som vi haaber, allerede tilstrækkelig bekendte fra før.

Hvorfor.

Vor hensigt med at undersøge dette lidet bekendte land var at prøve, om det duede til hjem for nogle af disse unge fyre fra skolerne og universiteterne, som hvert aar finder sig mere tilovers og overflødige i vort gamle overbefolkede England. Hvad

* Efter Micawber (i Dickens's *David Copperfield*), som bestandig gik og ventede paa, at der vilde «vise sig» noget at leve af.

skal vel de og deres vordende hustruer, de engelske landsens piger, gjøre? — De unge Girton- og Newnhamdamer er naturligvis sig selv nok (og mere end det i forhold til de fleste andre folk), men hvad skal der blive af den ikke ubetydelige majoritet? — De kan ikke grave; thi det haandarbeide er, saavidt vi ved, ikke længere gjenstand for undervisning ved akademiet under den nye professor; — det er klart nok umuligt at fængsle deres sjæl til en kontorstol; i kunsten, de forskjellige haandverk og krigstjenesten er der «aldeles fuldt indvendig»,* paa samme tid som «fri adgang er aldeles afskaffet» ved theatret, og ogsaa paa veddeløbsbanen synes tilgangen paa *welshers*** altid at overstige efterspørgselen. Emigration er alt-saa det eneste haab, som er tilbage, og efter alle de oplysninger, vi kunde faa i England, saa den egn, vi havde valgt, nærmest ud til at besidde de for denne klasse af kolonister nødvendige tiltrækkende egenskaber.

Hvor.

Et blik paa kartet vil vise læseren et merkeligt faktum med hensyn til vor eneste stillehavs-provins's fysiske geografi: næsten hele den sydøstlige del af den indtages af tre parallelle høie bjergkjeder — the Rockies i øst, længere mod vest the Selkirks og endnu længere mod vest the Gold Range. — Kun

* Ligesom omnibussen ell. sporvognen.

O. a.

** *Welsher* (*welcher*), jargon fra veddeløbene, betyder en person, som snyder sig til penge ved veddemaal og gjør sig usynlig, naar han taber.

O. a.

i dalene, som paa enkelte steder opnaar rang og værdighed af sletter mellem disse bjergkjeder, kan der findes nogen plads for en mand til at bo og avle husdyr og vegetabilier paa uden fare for at falde udover en styrtning eller rulle ned i en fos.

Tæt ved skjæringspunktet for den 50de breddegrad og den 116de længdegrad ligger øvre Kolumbia sjø, hovedkilden for den mægtige flod af samme navn, som løber ud af sjøen i nordlig retning. Man vil se, at en anden flod, Kootenay, som springer ud i klippebjergene i nord for dette punkt, er nær ved at løbe ud i den samme sjø, idet den landstrimmel, som skiller dem ad, i virkeligheden ikke er mere end en (engelsk) mil bred. Men Kootenay har dog undgaaet at gjøre en saa altfor tidlig ende paa sin løbebane og fortsætter sit løb sydover over grænsen mellem Montana og Idaho. Her gjør den pludselig en bøining mod nord, idet den tydelig nok ikke har saa store tanker om de republikanske institutioner, som de, der ikke har forsøgt dem, i almindelighed er tilbøielige til at have, og bliver paany en britisk flod, kort forinden den i ophøiet ro glider ud i den store Kootenay sjø. Imidlertid gjør Kolumbia — angrende det forhastede indfald, som bragte den til at vende ryggen til Kootenay i dens letsindige ungdomsdage — omtrent ved 52° n. b. en lignende pludselig vending mod syd og løber saa nær ved Kootenay, at det er en let sag for denne at kaste sig i armene paa sin saa længe savnede elskede, — «hvorpaa de vistnok sidenefter altid lever lykkelig sammen.» Resultatet af denne kokette adskillelse og paafølgende gjenforening er det, at den landstrækning, som gjenneumløbes af Selkirkfjeldene, vilde være en ø, hvis ikke den før-

omtalte smale landtunge tætved Kolumbiasjøen var. Den ledende tanke for vore vandringer var nu at undersøge saa meget af denne flodombeltede egn, som vi kunde række i høstmaanederne.

Hvorledes.

Nu ved læseren alt det, vi vidste, medens vi endnu var paa denne side af Atlanterhavet. Hvis han nu vil uleilige sig med at følge os til det stille hav, saa vil hans viden blive forøget med forskellige andre ting, hvis værd han selv faar bedømme. Men vi vil ialfald straks sige, at den, som venter at faa høre sportseventyr og ikke noget andet, vil blive skuffet. Rifler og fiskestænger tog vi selvfølgelig med; men vi brugte dem næsten slet ikke til andet end at skaffe os mad, da der i de fem maaneder, vi brugte til expeditionen, ikke blev nogen tid til blot og bar «jagt». En anden og mere selvsk grund (men som vi haaber vil anbefale sig selv overfor mange læsere) til, at her ikke findes mange jagthistorier, er denne: I landet findes rigelig med vildt af forskjellig slags; men det er yderst vanskeligt at finde et sted, hvor der kan drives nogen jagt undtagen om vinteren. Paa vore vandringer fik vi nok lidt rede paa nogle saadanne steder; men en viden, der er erhvervet med saa megen møie, er altfor meget værd til at publiceres, og saa tænker vi at gjøre brug af den selv i en nær fremtid. *Voilà tout!*

Vi maa meddele, at næsten alle fugleportrætter er kopier med pen og blæk efter Audubons smukke plancher. Vi udtaler herved vor tak til ham og til kunstneren, som tegnede dem.

Hvad.

Og efterat vi nu har givet alle nødvendige forklaringer, vil man paa de følgende sider finde fortsættelsen af historien om de tre og alt, hvad de gjorde, og en hel del, som de ikke gjorde, og endda mere til.

ge for-
le fort-
vad de
endda

Kapitel I.

Atlanterhavet.

Alting saa meget lovende ud med hensyn til en lykkelig afreise, da man onsdagen den 27de juli modtog følgende depesche fra Skipperen:

«Tirsdag.

Kjære Jim! Imorgen reiser jeg herfra til Liverpool, saa jeg kan være der i god betids til dampskibet paa Fredag. Telegrafer, om du vil have mig til at gjøre noget for eder. Din hengivne

Skipper.»

Enhver antydning af, hvad der mentes med «herfra», var omhyggelig udeladt, og da *Sardinian*, paa hvilken vi havde sikret os lugarer, skulde gaa *torsdag* eftermiddag, saa vakte denne meddelelse den største bekymring. Fortvilede telegrammer blev i største hast afsendte til alle de steder, som vi vidste nogensinde havde tjent som opholdssted for Skipperen under hans kometagtige besøg paa de britiske øer; men da der ikke kom noget svar paa noget af dem, var det med et saare tungt hjerte, Jim begav

sig ned til dampskibsbryggen i Liverpool henimod middag torsdag den 28de. — Med et sorgbetynget sind gik han ombord i færgebaaden, — og i samme øieblik rendte han lige mod en umaadelig hob bagage, som Skipperen bestandig indbilder sig, han nødvendigvis maa drage med sig.

Og saa gik det løs med de gjensidige bebrejdelser, og enhver, som har foretaget en lignende expedition, vil nok begribe, at de varede hele tiden de følgende fem maaneder (bare med nogle korte hvilestunder indimellem). Disse kjevlerier sluttede, i forbigaaende sagt, bestandig med det tilfredsstillende og overbevisende argument: — «Aa ja, det ved jeg nok; men det er en anden sag med dig!» — Imidlertid bragte et gjensidigt ønske om at have vor mest virkningsfulde retorik i reserve til de virkelig store anledninger os til ikke at lade striden gaa altfor vidt, og vi blev nødte til at slutte en of- eller defensiv alliance imod den fælles fiende — dokportneren. Denne værdige sjæl, som under ens krangel med cabkusken har bemægtiget sig og bortført hver eneste smule af ens bagage, underretter en derpaa med nedladende venlighed om, at betalingen for transporten er en shilling for hver kolly. Dette meddeler han med en ligesaa sikker mine, som om hans frække forlangende var beskyttet ved en særlig parlamentsakt. Ens gjæld for transporten af et jernbaneteppe, en paraply, en skissebog, en fiskestang og en cigarkasse er derfor den samme som for fem svære kommercielle prøvekufterter, som med møie og besvær bliver heisede ombord i færgebaaden ved hjælp af to kranner og en lægter. —

Efterat vi havde affundet os med denne fiende

ved erlæggelsen af en pengesum, efter hvis størrelse vi anslog hans indtægter til omtrent 2000 pund om aaret, ved hvilken leilighed vi erhvervede os kjendskab til tre forskjellige nyheder i kunsten at bande, stod vi snart paa dækket af «det gode skib» (som man pleier at sige) *Sardinian*.

Lige saa godt først som sidst kan det siges, at *Allanlinjen* i disse tider, da kommunikationen over Atlanterhavet vokser saa sterkt, er en anakronisme; men dersom dette ord er ærerørigt, saa beder vi om undskyldning og sætter i stedet et, som ikke er det. Baade for sin egen skyld og i moderlandets og den store kolonis interesse, mellem hvilke den danner det vigtigste forbindelsesled, burde *Allanlinjen* oppe sig noget mere. Hvorfor skulde ikke den kunne bringe sin flaade op til det samme standpunkt med hensyn til tidsmæssig fuldkommenhed som alle de andre store dampskibslinjer mellem Storbritanien og de forenede stater? — Det er vistnok ikke for meget at sige, at den kanadiske linjes underlegenhed tor en stor del er skyld i, at emigranterne endnu foretrækker republikken til sit nye hjem.

Lykkeligvis har vi grund til at antage, at det foretagende, som har skaffet Kanada den prægtige jernbane, ikke vil blive staaende ved det, men at vi snart vil faa se oprettet en linje med hurtige dampere, som ikke staar tilbage for nogen anden paa hele havet med hensyn til bekvemmelighed, og som overgaar endog de hurtigste af nutidens vidundere med hensyn til fart. Vi ser derfor tillidsfuldt den ikke fjerne dag imøde, da reisen mellem Liverpool og Vancouver City, det fjerneste punkt i provinsen, med absolut lethed og komfort kan gøres paa 10¹/₂ dag.

Det kan ikke siges for ofte, at man ved en hurtig befordring ad denne rute vil kunne gjøre reisen i langt kortere tid end ad alle de andre (Suezkanalen, Kap og kap Horn). Lavt anslaaet vil man mellem England og Sidney indvinde to dage, Brisbane fire eller fem, Hongkong to, Shanghai en uge og Japan næsten tre uger. Og ikke alene bliver den virkelige veilængde til alle disse steder forkortet, men man har ogsaa den fordel, at limatet hele veien er tempereret, at landreisen overalt gaar over britisk territorium, og at sjøreiserne foregaar direkte og er fri for alle farerne ved en fart langs kysten.

Efterat vi nu har skjendt lidt paa *Allanlinjen* — hvilket vi nok tænker vil være en lærepenge for den, som barnepigerne siger —, maa vi ogsaa indrømme, at *Sardinian* er en god og komfortabel sjøbaad og gjør sine tretten knob eller saa med megen regelmæssighed. Salonerne er daarlig oplyste og kan just ikke roses for nethed eller bekvemmelighed; opvarthningen er ikke god, da der tydelig nok er for faa opvartere; men med hensyn til forpleiningsvæsenet straalder den herlig . . .

Medens vi laa ved Menville, studerede vi dette vanskelige spørgsmaal, saasom de forskjellige spisetider er en høist vigtig — egentlig den eneste vigtige — sag ombord. Vi fik lokket ud af stewarten, at der var frokost kl. 8¹/₂, men at de fleste af passagererne pleiede at tage sig en kop the og en haandfuld biscuits eller noget saadant smaatteri i sine lugarer, førend de tønnede ud; lunch med suppe, varm mad og pudding etc. kl. 1; middag kl. 5; the med varmt ristet brød og syltetøi 7, — «og», sagde han, frydende sig over den stigende rædsel, som maledede

sig paa vore ansigter, «saa serveres der varm aftensmad kl. 9!»

Vel maatte Horats udraabe: «*illi robur et aes triplex circum pectus erat.*» Den mand, som første gang gik tilsjøs, var vis skabt som en tønde af ek med tredobbelte baand om.

Og hvorledes bar nu en af os, som vi ikke vil nævne, sin del af denne prøvelse? — Jo ganske simpelt saaledes, at han først blev liggende i køien uafbrudt i to dage uden at tage den ringeste føde til sig, medmindre man vil regne en halv flaske champagne dertil. Da han saaledes den tredje dag fik ti maaltider tilgode paa sin part, saa var han naturligvis paa resten af turen mand for at spise to gange saa meget som enhver anden og gjøre skammelig nar af hvemsomhelst, som ymtede om, at spisetiden muligens kom noget unødvendig ofte igjen.

Livet ombord over Atlanterhavet er ensformigt og kjedeligt, og det er mærkeligt, hvor sjelden der indtræffer morsomme episoder, og hvor uhyre morsomme, man synes de er, naar de en sjelden gang indtræffer. Passagererne var næsten allesammen uinteressante; men vi havde dog nogle faa lysende undtagelser blandt os. Den ypperste af disse var en Cambridge-professor, en af de allerstørste berømt heder, som vidste alt muligt og en hel del andre ting ogsaa. Vi havde ikke været to dage i sjøen, førend han havde gjort bekendtskab med hele skibet fra flagknappen til kjølsvinet og fra kapteinen ned til den mindste irske unge, og det var godt gjort af ham — til at være en Cambridge-mand.

Dernæst havde vi blandt mellemdækspassagererne en paatrængende franskmand i blaa bluse. Førend

vi var komne klar af Mersey, gjorde han et indfald paa salondækkets hellige grund. Andenstyrmand gik hen til ham og spurgte: — «*Parlez vous français ?*» — (med ulastelig udtale). — Franskmanden svarede med det allervenligste smil: — «*Mais oui, m'sieu!*» — «Ja, *da* («da» er udmerket!) maa De ikke komme hen paa denne ende af dækket!»

Vi maa heller ikke glemme den kjære gamle tysker med brillerne og kineser-pibehovedet, som be-



«*Parlez vous français ?*» — «*Mais oui, m'sieu.*»

— «Ja da maa De ikke komme hen paa denne ende af dækket.»

standig syntes hensunken i dyb eftertanke, og som aldrig var istand til at finde veien til den kahyt, hvor han og hans ven boede.

En dag kort førend Jim havde begyndt at komme sig igjen, viste denne værdige teutoner sig pludselig i døren til vor lugar, og efterat han havde stirret paa Jim et par minutter i sløv forvirring, bemærkede han: — «Ach! — det være ikke Dem!» — Vi beklager at maatte meddele, at han fik det usandfærdige svar: — «Nei, det være ikke mig!» — men sjø-

et ind-
denstyr-
les vous
manden
ais oui,
maa De
»
e gamle
som be-

sygens kvaler kan maaske være en god undskyldning for dette.

Et andet individ, som blev af en vis betydning for os, var en, som bragte med sig til Kanada til fri uddeling nogle prøver af Edward's *dessicated* (eller *dissipated*) soup. Vi er ikke ganske sikre paa, hvad *dessicated* betyder, og sikkert er det, at en stor del af daaserne var *dissipated*,* førend vi



Et græsseligt syn.

g som
kahyt,

omme
plud-
e stir-
emer-
— Vi
dfær-
n sjø-

kom, saa vi tør ikke bestemt sige, hvilket af disse ord er det rette. Vi fik i present et halvt dusin smaa blikdaaser og fandt, at det var noget nær den bedste transportable suppe, vi havde smagt.

Saa var der en overmaade fiffig gentleman af

* *Dessicated* (el. *desiccated*) soup = hentørret el. kondenseret suppe (kjødsuppe); *dissipated* = spredte til alle kanter, bortgivne til mange Lader sig ikke oversætte. O. a.

ubestemt nationalitet, som betroede os, at han «ikke havde nogen egentlig bestemt livsstilling, men var noget saadan midt imellem en sagfører og en mægler,» hvorimod han paa os gjorde et meget bestemt indtryk af at høre hjemme «midt imellem» to politibetjente. Og endelig var der ogsaa forskellige medlemmer af den kanadiske skytterforening, som vendte tilbage fra Wimbledon,* hyggelige og stilfærdige fyre med en umættelig lyst til at spille *narrehoved* og en uskyldig poker; to damer og forskellige andre repræsentanter for det mere egenkjærlige køn; et velbekjendt medlem af den kanadiske advokatstand og nogle skolegutter, som skulde hjem i ferierne, hvilke tilligemed den sidstnævnte jurist og en sømand var den bedste omgang ombord.

Der hændte os ikke noget særdeles. Vi havde den sedvanlige flaaede af isbjerge i og omkring Belleislestrædet; nogle af dem var meget smukke i det straalende maaneskin med de glimrende, snehvide sider og dybblaa tinder, overalt hvor den klare is kunde sees. Da der blev varskoet om disse isbjerge, bevæbnede hele selskabet sine øine med kikkerter, da man ikke var istand til med blotte øine at skjelne den kjølighed, som er det mest fremtrædende karaktertræk ved et isbjerg. Og hvor manden med den længste kikkert skrøede om alt det, han kunde se paa det isbjerg, som laa længst bortel! — Nogle faa hvaler og petreller afbrød ensformigheden ved den uafsladelige spisning, og saa sprang der op en bris i St. Lawrencebugten, som var frisk nok til at vaske

* Ved Wimbledon holdes præmieskydninger og andre øvelser af *volunteers* og skydelag. O. a.

over dækket og gjøre landkrabber igjen af nogle af passagererne, som i det rolige veir over Atlanterhavet var blevene til de mest ulkeagtige af alle sjøulker.

Tilsidst kom den sedvanlige elendighed, uden hvilken ingen reise over Nordatlanten vilde være komplet. Denne fiende havde truet os hele veien langsmed Newfoundlandsbankerne, idet den snart laa i lette skyhvirvler rundt omkring os og snart lettede hist og her under straalende solskin i nogle minutter blot for at falde ned igjen endnu tættere i ligesaa lang tid, hvorpaa den pludselig kunde forsvinde uden varsel eller tilsyneladende aarsag ligesom ved trylleri. Men lige i flodmundingen faldt der over os den koldeste, tætteste og fugtigste sjøtaage, man kan tænke sig, som tilligemed røgen fra vore egne skorstene frembragte en atmosfære af omtrent samme slags som den, de reisende med den underjordiske jernbane kan glæde sig ved, og tilsølede dækket og alt, hvad der fandtes paa det, med sort, fugtigt dynd.

Gives der vel en mere uhyggelig, bedrøvelig og gudsforladt lyd i verden end det uafsladlig gjentagne hyl af damppipen paa et stort skib? — Vi ved kun en, og det er det ynkverdige og dog halvt trodsige hyl af den ismaelit coyoteen.* Forsynet har lykkelighvis indrettet det saa, at der, hvor coyoteen findes, der kan man aldrig faa høre en dampPIPE; thi man kan aldrig forestille sig noget, der mere leder tanken hen paa de fortabte sjæles jammer i helvede. — Og under alt dette kunde vi blot spadserere frem og tilbage paa det glatte dæk og brumme, først med

* Coyote kaldes den amerikanske prærieulv, et dyr, der er en mellemting af en ulv og en sjakal. O. a.

halv fart, saa med stop i maskinen, og udmale for os selv, hvorledes vore venner i hjemmet nu rimeligvis laa i græsset under de grønne træer, medens vi, som trodsede den vilde sjø, maatte ligge her i denne trøstesløshed og yderste ensomhed, omgivne af en taaget uendelighed. Af og til oplystes vi om andre dødeliges tilværelse ved fortvilede skrig fra andre dampbaade, som var i den samme elendige situation, og saa lød det skjæbnesvangre rabalder af ankerkjettingen, og den forfærdelige piben ombyttedes med det endnu mere irriterende ding, ding, ding af klokken, og vi blev underrettede om, at nu havde vi ankret for det ubestemte tidsrum «til taagen lettede». —

Kapitel II.

St. Lawrencefloden.

Næsten alting har en ende, og ved middagstid den 6te august dampede vi — med lodsens oppe tilveirs, da taagen kun laa nogle faa fod over vandfladen, — langsomt og med hyppige stansninger opad den mægtige flod, idet vi satte af mange af vore passagerer ved Rimouski, hvor postfærgen møder dampskibet, og hvor de, hvem det er af vigtighed at vinde nogle timer, kan tage med den interkoloniale jernbane.

Veiret blev fremdeles bedre og bedre, og snart kunde vi tydelig se den skovbevokste søndre bred

af St. Lawrence, og luften fyldtes af den friske duft fra granskovene, medens øiet frydedes og hvilede efter den trættende stirren ud over vandørkenen ved de fjerne høiders altid vekslende og altid harmoniske grønne og graa farvetoner og de franske kanadiske kolonisters skinnende hvide huse langs med bredderne. Vi har imidlertid ladet os fortælle, at det kun er udsigten til dem, som er saa fortryllende, og at det i enhver henseende er langt behageligere at beskue disse tilsyneladende saa indbydende gaarde paa afstand end at gjøre nærmere bekjendtskab med dem og deres indvaanere, baade menneskelige og de af andre slags.

Alt muligt var hvidmalet med undtagelse af skovene, og en hel flok hvaler, som fulgte os dengang, saa ud til at have undergaaet den samme behandling; vi kan imidlertid kun sige «saa ud til», og det er nok muligt, at sølvglansen paa deres legemer i vandet skyldtes en anden aarsag.

Da vi havde forberedt os paa, hvad der vilde møde os i Amerika, ved et ordentligt kursus i Cooper, Mayne Reid og Mark Twain, saa havde vi god rede paa bøffelokserne, bjørnene og vildkattene, skydejernene* og hele den øvrige «slang», og vi var omhyggelig paa vor post mod «den velklædte reisendes» historier, hvormed de indfødte i fremmede lande pleier at narre den uforsigtige. Livet er imidlertid for kort, til at man kan benytte al sin tid til at gaa og passe sig for alle disse ondskafulde mennesker, som synes, det er morsomt at narre andre dødelige. Da vi var

* Geværer el. revolvere. — Bruges ogsaa blandt vore bondejægere: jernet.

O. a.

2 — Tre i Kanada.

midt ude paa golfen, og det nærmeste land var en 200 mil borte, var der en yankee, som ganske rolig gjorde følgende bemærkning: «Vel, jeg tænker, vi er lige tæt ved land nu; det er ialfald ikke over en trekvart mil til det!» — Vi for vor person brød os ikke synderlig om dette og blev derfor siddende ganske rolig; men der var mange reisende, som blev meget oplivede og for ud af røgesalonen for at se paa det længe ventede land. De kom straks efter tilbage igjen i det allerværste humør og sagde, at baade karterne og de andre autoriteter allesammen paastod, at der var mindst to hundrede mil til land, og at man aldeles ikke kunde se det. Og saa sagde den erkebedrager: — «Vel, jeg sagde ikke *stranden*; men jeg tænker nok, der er land ret under os saadan en trekvart mil ned!» — Disse gamle narrerier skulde slaaes op paa en iøinefaldende plads ombord i alle skibe ifølge ordre af *Board of Trade*, og enhver, som gav sig af med dem, skulde tvinges til at spadserere over planken.*

Den sidste del af reisen var lige saa deilig, som dens begyndelse var ubehagelig. Vi lod taaen blive tilbage i mørket langt bag os og saa istedet noget, som er en sjældenhed i en kanadisk sommer, nemlig en skyplettet himmel, som gav scenen en forøget skjønhed ved at lade skygger afveksle med det herligste solskin over det glitrende vand, de klippefulde øer og de bratte, furubevoksede strandbredder. Floden

* Spadserere over planken d. e. druknes. — Sjørøverne brugte i gamle dage at lade fanger drukne ved at tvinge dem til at gaa udover en planke, som laa over rælingen og vippede med dem.

O. a.

i sin helhed er, efterat den er bleven smal nok, til at man kan se begge bredder, udmerket smuk med sin uophørlige rækkefølge af yndige smaaøer, som nu, da græsset netop var slaæet, var klædte i det friskeste grønne, og med den prægtige baggrund af høider, som fik den merkværdige blaa farvetone i aftenbelysningen, medens en og anden taagesky drev hen over dem. Ved en besynderlig luftspeiling saaes en del af floden høit oppe i aaserne og lignede i den grad en sjø, at det formelig var vanskeligt at overbevise sig selv om, hvor urimeligt det var, at en sjø kunde ligge saa meget paa skraa deroppe, at vi kunde se hele dens overflade nedenfra.

Tilsidst passerede vi det prægtige Montmorency-fald paa den nordre bred, og straks efter fik vi se den ene af de tre mest storartet beliggende byer i verden — Kvebek. Edinburg indtager ganske sikkert den anden plads blandt disse; men hvilken af byerne Athen, Konstantinopel, Genua, Salzburg, Granada og en hel del andre skal man vel blive enig om at give den tredje? — Da skibet havde gjort en bue hen under den mørke Abrahamshøi og havde lagt sig ved verftet ved Point Lewis, var det blevet mørkt, og hele byen traadte tydelig frem fra citadellet og til vandet ved straalende stjerner af elektrisk lys, som reflekteredes mangfoldige gange i den hvileløse flods bølger ved vore fødder.

Her laa vi hele natten, og her havde vi igjen aarsag til at være misfornøiede med den Allanske bestyrelse. Lige før vi kom til Kvebek, blev vi underrettede om, at al bagage vilde blive bragt iland her, og at enhver, som vilde til Montreal, maatte passe paa ved landgangen, forat hans eller hendes tøj ikke

skulde blive bragt bort fra skibet. Alt dette kunde med den største lethed været arrangeret i løbet af de sidste to dage, medens vi ingenting havde at bestille opover floden, eller ogsaa sørget for i forveien, ved at man havde varslet om dette i Liverpool og der stuvet sagerne bort hver paa sin plads; men intet saadant var blevet foretaget. Nu begyndte man at heise al bagagen op sent paa natten, ved skinnet af en ynkelig skibslanterne ved hver af de to luger, medens fortvilede passagerer stod hjælpeløse rundt omkring og kavede efter sine eiendele, hvorved de ikke sjelden fik en tung kasse dunket ned over sine tær og ovenikjøbet grovheder for det af slaverne ved winchen.

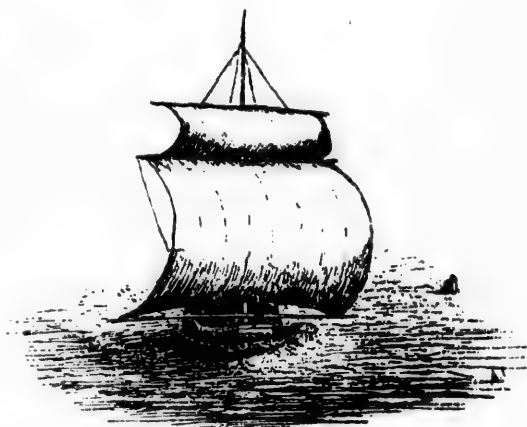
En dame, som reiste alene, var naturligvis ikke istand til at passe paa ved to luger, som laa omtrent tredive fod fra hinanden, og vi hjalp hende derfor med at se efter. Vi kunde naturligvis ikke gjøre andet end at stoppe hver eneste ting, som bare havde den mindste lighed med hendes bagage efter den hastige beskrivelse, hun havde givet os; følgen var, at da den sidste kolly var kommen iland, saa laa der ved hver af lugerne en dyng af alleslags sager saa stor som en høstak, som vi tillidsfuldt forsikrede var «miss C.'s vadsække», og til al lykke var hun tilsidst saa heldig at faa gravet frem fra dybet alle sine sager med undtagelse af en — etslags lav enetages villa paa hjul, som damerne pleiede at drage med sig, og som efter deres begreb skal være en hatæske eller en lignende nødvendighedsartikel. Siden fik vi høre, at den tilslut blev gjenfunden i Winnipeg, saasom den var meget overflødig merket og simpelthen ikke *kunde* blive borte. Ikke engang manden, som mistede stortrommen, kunde være tryggere for at faa den igjen.

Os gik det omtrent paa samme maade, idet vi nemlig i mørket og forvirringen mistede en af vore dybareste sager, nemlig en kasse fuld af de bedste fotografiplader, noget, vi naturligvis ikke kunde faa erstattet her, skjønt vi var heldige nok til at faa nogle meget gode istedet. Denne kasse kom frem igjen i Toronto fem maaneder efter, netop i betids for at skaffe os alt bryderiet med at faa den expederet gjennem toldboden i Montreal og Liverpool, saa vi fik endnu flere ærgrelser paa grund af Allanfolkenes mangel paa methode.

Kvebek er bleven beskrevet og atter beskrevet indtil vammelhed. Vi skal ikke berige litteraturen om den; men der maa være skrevet Ichabod paa dens mure, hvis det er sandt, hvad frihandelens apostle lærer os, nemlig at en blomstrende handel er det eneste bevis paa storhed og det eneste værdige maal for en nations ærgjerrighed. Forgjæves blev den beleiret af fiendtlige armeer, som udøste blod og penge for at bringe den til underkastelse; men hvad de franskes kanoner og Arnolds opofrelse ikke formaaede, det har dampmuddermaskinen og den kraftige maskine arbeiderforeningen fuldbyrdet. Kvebeks forrang tilhører nu fortiden; thi nu er der en kanal af fem og tyve (og i nærmeste fremtid syv og tyve) fods dybde ved lavvande opover hele floden til Montreal. Medens kampen mellem de to byer stod paa og Kvebek endnu var en frygtelig rival i mange af skibsfartens brancher, fik den naadestødet af sine egne dokarbeidere, som en vakker dag satte sig i sine kloge hoveder at blive enige om, at ingen mand skulde arbeide under en vis dagløn, som de i sin visdom fandt passende. De blev heller ikke hindrede i at udføre sin beslutning; da

dette sverd blev kastet i vegtskaalen, saa heldede den imod Kvebeks fordel; skibsrederne opgav den straks, og Montreal er nu ubestridelig Kanadas havn. Medens vi laa ved Point Lewis, var der ikke mere end et ensomt fartøi i havnen, og man sagde, at det næsten altid var saaledes nuomstunder.

Tidlig søndag morgen var vi atter underveis og havde den sjeldne fornøielse at seile opad floden ved



Paa St. Lawrence ved Kvebek.

dagslys — som regel foregaar dette om natten —, idet vi passerede en mængde store og smaa byer, alle med et net og velstaaende udseende, og fik en meget god udsigt over den storartede vandvei; nu og da havde vi en liden oplivelse ved at møde et dampskib eller en forunderlig gammeldags baad med en rig, der lignede skibet *Argos*, og med en komplet plat baug ligesom den ene ende af en tønde, en underlig kontrast til den moderne flaade af muddermaskiner, som laa forankrede ved en eller anden vanskelig grund

strækning. Løbet er hele veien merket op med bøier eller lange pæle. Man kan ikke andet end beundre den kjække foretagsomhed, som har faaet dette storartede arbeide fuldført, — en foretagsomhed, som vi haaber vil være kraftig nok til at bringe Kanada frem i nationernes første række, om ikke virkelig i spidsen for dem.

Da det var søndag, saa havde vi gudstjeneste ombord af en blandet høi- og frikirkelig karakter. Kapteinen havde ganske særdeles lagt os paa hjerte, at vi under ingen betingelse maatte forsømme at se paa byen Three Rivers. Paa grund af den vanskelighed, vor værdige prædikant havde ved at faa slaaet de to slags gudstjeneste sammen, var han ikke kommen længere end halvveis, da dampbiben varskoede os om, at byen var i sigte. Og nu viste vor kapteins opfindsomhed og hensynsfuldhed sig paa en glimrende maade; thi pludselig gik døren til salonen op, og ind kom en lang række sjømænd, som den omtænksomme chef havde sendt, forat prædikanten ikke skulde føle sig tilsidesat, om hele forsamlingen for ud for at se paa Three Rivers, men alligevel have rummet fuldt af opmerkssomme tilhørere, som han kunde dundre løs paa. Original og simpelt som alle store ideer — ikke sandt?

Kapitel III.

Seder og skikke.

Der har været fortalt lige saa meget og lige saa godt om floden som Kvebek, og om Montreal har vi

intet nyt at tilføie; dets store Notredame-kathedral og den endnu større kopi af St. Peter, dets rørbroen og dokkerne, dets Windsorhotellet og bjerget er altsammen velbekendt for alverden, og vort ophold der var ganske kort. Vi havde netop tid til at trænge os frem igjennem toldboden, hvis personale var særdeles imødekommende, sammen med alle de sidste skjønne rester af vort fordums store reiseselskab og springe op i en sovevogn paa den kanadiske Pacifikbane (eller *C. P. R.*, som man bestandig kalder den her), som skulde gaa til Toronto, hvor vi mente, at vi vilde kunne skaffe os alt, hvad vi havde brug for paa vor reise op i landet.

Vognene paa denne jernbane er saa nær fuldkommenheden, som de kan blive ved samvirken af dygtighed, smag og penge; vi har ikke seet nogen, som kommer dem nær i komfort paa hele Amerikas fastland, og Europa staar jo aldeles udenfor konkurrencen med hensyn til jernbanebefordring. For at faa et begreb om, hvilken uhyre grad af ubekvemhed det er muligt at naa ved en ubegrænset ødslen med tid og penge, behøver man ikke at gjøre andet end reise i de bedste sovevaggoner, som Frankrig og Spanien kan prale med, fra Calais ned til Irun og Cadiz eller med iltog fra Paris til Brindisi. En saadan reise ligner en reise med *C. P. R.* omtrent lige meget, som en gammeldags postvogn ligner et irsk posttøg i vore dage med hensyn til hurtighed og bekvemhed. Kort sagt, denne store jernbane er bleven omskreven og puffet for og gjort reklame for og skrydt af i de mest overdrevne udtryk; og alligevel er det tvilsomt, om der er sagt eller kunde siges et eneste ord mere, end den fortjener. Det eneste uheldige, som maaske kunde overgaa den, var, at man kom til at synes, at man nu

havde gjort nok for æren; men der er dog ingen fare for, at de mænd, som nu staar i spidsen for den, skal falde i søvn. *C. P. R.* vil nok holde ved, som den har begyndt, og, som vi haaber, være saa heldig, som den fortjener.

Inspirationen af det ovenstaaende skyldes ogsaa meget den omstændighed, at da vi tumlede «ombord» paa trænet kl. 8 om aftenen i en yderst forkommen og hungrig forfatning, saa opdagede Jim, at «Varm lunch serveres i vognene,» og inden fem minutter sad han ved et bord, paa hvilket alt, hvad der fandtes paa spiseseddelen, var serveret foran ham. Skipperen havde stolt trukket sig tilbage til røgekupeen og vidste ikke, hvad der gik for sig, førend han havde røgt ud en hel cigar og spoleret al sin appetit, og da var det skjønt at høre hans overlegne bemærkninger om, hvor simpelt det var at spise paa et jernbanetog, og hvor uvittig folk bar sig ad, spiste haardkogte eg og vælske bønner lige før sengetid, hvilket altsammen var meget opbyggelig og moralsk, men alligevel mindede tilhøreren lidt vel meget om ræven og rognebærene til at gøre noget videre varigt indtryk paa ham. Og derpaa tørnede misdæderen ind og sov den uretfærdiges søvn lige til frokosttid, da han stod op lig en kæmpe og skreg efter mere. Den stakkars Skipper havde af en høflig reisende i røgekupeen faaet den underretning, at dette var et «iltog» og var bagefter ude af stand til at lukke et øie hele natten, enten det var, fordi han spekulerede over togets il, eller fordi han var sulten.

Vi passerede Ottawa ved midnat, og ved frokosttid følgende morgen befandt vi os i Quens hotel i Toronto, et meget komfortabelt sted. Jim havde vistnok netop spist frokost paa toget, men vilde alligevel ab-

solut spise om igjen i hotellet, førend vi efter bestemmelsen her begyndte paa vort egentlige foretagende, idet han var nedrig nok til at undskylde sig med de ti maaltider, han havde gaaet glip af de to første dage paa Atlanterhavet.

Næsten alle de, som giver sig af med at veilede folk, lader til at anse det for givet, at alle mennesker ved al mulig besked om de amerikanske hoteller; men da denne viden i virkeligheden ikke kan være almindelig, saa agter vi herved at oplyse dem, som ikke har den; og de, som har den, kan jo springe over dette.

I alle betydeligere hoteller i større byer baade i de forenede stater og i Kanada kommer man først ind i en forhal, som i den ene ende begrænses af en lang disk, bag hvilken kontoristerne og andre autoriteter befinder sig. Disse er altid nogle rigtig store lapse og røger cigar eller tygger paa tandstikkere med en saadan lordemine, at du bliver ganske bange for at tale til dem, og det nytter forresten ogsaa svært lidet at gjøre det. Naar din tur kommer, saa skriver du dit navn blandt de andre ankomnes i en skjæbnens bog, som kaldes registeret, og saa skriver kontormennesket din skjæbne op ved siden af tilligemed nummeret paa et værelse, leverer dig en nøgle med dette nummer paa og overlader til dig selv at finde værelset, som du bedst kan. Den mest tilfredsstillende maade at klare dette paa er at holde ved med at spørge alle og enhver, som du møder, hvilket vistnok er kjedeligt for dem, men i det hele taget mindre prøvsomt for dig selv end at vandre hele mil op og ned ad gangene i en dag eller to og bivakere ude paa trappe. I de fleste hoteller findes der ikke noget sted,

hvor man kan opholde sig paa en nogenlunde behagelig maade; thi det værelse, som svarer til det engelske kaférum, bruges alene til spiseværelse; naar man derfor ikke er ude, maa man tilbringe sin tid i hallen mellem tobaksrøgere og spyttebakker, medmindre man vil gaa op i «selskabsværelset», som enten er tomt og koldt eller ogsaa optaget af et halvt dusin snakkende damer.

Maaltiderne ha sine bestemte klokkeslet, frokost i almindelighed 8 til 10, lunch eller rettere middag 1 til 2^{1/2}, aftensmad 5 til 8. Folk med sans for økonomi vil almindeligvis passe paa at møde ved alle maaleene; for man maa betale for dem, enten man spiser eller ei, og betalingen for kost og logis varierer mellem 8 og 25 shillings pr. dag, alt efter hotellets rang. Der serveres en uhyre mængde forskellige retter, og man kan frit spise af dem allesammen, hvis man har lyst og er ung nok til det. En spisesedel til frokost i Queens hotel vil give en idé om, hvad der i almindelighed serveres, og souperen er endnu rigere i udvalg.

Frugt og marmelade.

Fiskeretter: fersk sild; stegt fersk fisk; salt makrel; Loch Fyne sild; fiskeboller; salt torsk med flødesaus.

Østers: raa, stuede, ristede.

Steg: St Louis skinker; faarekoteletter; nyrer; oksesteg; engelsk røget skinke; kalvekoteletter; kalvelever og skinke; svinekoteletter; bifsteg med løg; kallun; Glasgower okselaar.

Grisefødder.

Stuvning: nyrer; hakket corned beef; kyllinger.

Ristede sager: grillerede faarekoteletter; kalvelever; kallun; pølse.

Potetes: ristede; Lyonnaise; sauté; bagte; stuede.

Eg: haardkogte; ristede; eggerøre; blødkogte; omelette; omelette med persille; omelette med skinke.

Brød: franskbrød; Graham-brød; hvedebrød; rugbrød; ristet brød; Graham-rundstykker; irsk havrebrød; griddlecakes; ahornsaff.

Engelsk the; kaffe; grøn the; chokolade.

Men hvis man tilfældigvis kommer til hotellet sent om aftenen eller mellem de bestemte spisetider, kan man ikke faa noget at spise, førend det er spisetid næste gang, hvilket er i høieste grad ubehageligt. Der er i almindelighed en cigar-og-avisbutik, en barberstue og en udskjænkning i forhallen eller ensteds i nærheden af den, hvilket er bekvemt i regnveir.

Naar man reiser, betaler man sin regning ved skranken i forhallen og bliver ikke prelllet for drikkepenge af opvarterne; men hvis man ønsker at blive vist nogen opmærksomhed af disse farvede genlemen, saa vil man gjøre rettest i at *begynde* med at presentere dem en dollar, straks man kommer, da de ikke forstaar sig paa den engelske skik at give drikkepenge, efterat man har modtaget beviserne paa deres gunst. I det hele taget er man ikke saa nødt til at give drikkepenge som i England; thi de hvide mænd vil paa faa undtagelser nær ikke tage imod penge, skjønt de ikke er for stolte til at tillade en at traktere dem med drikkevarer.

Det amerikanske landsbyhotel er en herfra aldeles forskjellig indretning; man kan neppe forestille sig, hvor uhyggeligt det er. Der er blot et fællesværelse, som i regelen er fuldt af pøbel i mellemrummene mellem spyttebakkerne. Der er en ovn midt i rummet, og der er en væmmelig lugt, hvis det er lufttæt; men naar væggene — som det er mere almindelig — bestaar

af en masse sprækker, som holdes aabne af tømmerstokker, saa piber trækken igjennem værelset med en voldsomhed, som er aldeles ukjendt af alle skikkelige folk hjemme. Selv om man er saa lykkelig at komme i nærheden af ovnen, er der dog blot én maade at hindre blodet fra at stivne i aarerne, nemlig at varme en side ad gangen, medens den anden hurtig synker ned under frysepunktet.

Paa det aller laveste trin staar *saloonen* i vestens minebyer. Det er simpelthen en drikkesjap, hvor meget sterke fluida udskjænkes til en pris, som man skulde formode hurtig vilde gjøre verten rig. Saa vilde det vistnok ogsaa gaa, hvis det ikke var saa, at han selv var nødt til at drikke saa meget af sine varer som en garanti for deres egthed, at hans konstitution altid bliver bedærvet, førend han naar frem til rigdom. En saloon synes at være den allerførste nødvendighed i ethvert civiliseret samfund ude i vesten; vi passerede virkelig forbi en by, som bare bestod af en saloon; resten maatte man forestille sig. I dette tilfælde var bygningen en tømmerhytte af omtrent otte fods bredde og ti fods længde, og mere end hele facaden var dækket af et plankeskilt, hvorpaa en ærgjerrig maler havde overgaaet sig selv i sine bestræbelser for at oplyse verden ved hjælp af de størst mulige bogstaver. Slutten af ordet var saaledes bleven noget ubetydelig og svarede slet ikke til den storartede begyndelse.

Paa slige steder begynder de fleste af de slagsmaal, som leilighedsvis fordriver kjedsomheden i en backwoodsmands * liv.

* Backwoodsmand, bagskovsmand, folk, som lever i «bagskovene», i udkanten af den civiliserede verden. O. a.

Et af disse -- som i de lokale blade omtaltes under overskriften: «Atter en skudt paa», — kom vi paa en tidligere reise til at være vidner til under de interessanteste forhold. -- Omtrent klokken 2 en



Tyve mil fra alverden.

morgen blev vi forstyrrede i vor fredelige søvn ved knaldet af to pistolskud, og vi fandt da, at en saloon-vert ved navn Dave -- (vi tør ikke sætte hans efternavn; for ellers kan han godt være mand for at komme over og skalpere udgiveren af denne bog) — havde havt en strid med sin nærmeste nabo, en anden gentle-

de omtaltes
— kom vi
il under de
ken 2 en

man i saloonprofessionen. Mr. Dave var i sine roligere øieblikke den behageligste og bedste mand, man kan ønske, at være sammen med, og havde været yderst høflig imod os; men hans sind kunde slet ikke taale modsigelse, og i løbet af natten havde hans ærgrelse steget til en saadan grad af raseri, at han følte sig aldeles tvungen til tydelig at vise sin opponent det ravgale i hans anskuelser. Dette gjorde han da paa den maade, at han tog en revolver i hver haand, sprængte døren og vinduerne i naboens hus og fyrede alle løbene i begge pistoler af paa den ulykkelige mand og hans butiksvend. Da han heldigvis var paa et temmelig fremskredet stadium af fuldskab, saa gjorde dette ingen synderlig virkning; han gik derfor tilbage til sit eget hus, ladede paany og skjød nu paa huset, da dette var lettere at træffe end to mænd, som ikke stod stille, indtil han blev kjed af det. Saa gik han atter ind i huset og dunkede sin modstander i hovedet med kolben paa revolveren paa den gemytligste maade, hvorpaa han for at vise det upartiske i sine følelser slog istykker alle møbler, som kunde slaaes istykker, og saa gik han sin vei med samme fuldkomne utvungenhed.

Da vi om morgenen saa paa huset, som laa lige overfor vort hotel, var dets forside tæt besaaet med kuglehuller og merker efter kugler, og dets ulykkelige Eiermands ansigt — eller hvad man kunde se af det for haandklædet, det var indtullet i, — var betydelig forslaaet. En af Daves folk, som havde været med paa «kommersen», var bleven arresteret; men Dave selv fandt offentligheden det mere hensynsfuldt at lade være i det behagelige humør, han dengang var. Man sagde os, at vi ikke skulde være ængstelige; for man var

søvn ved
en saloon-
hans efter-
at komme
— havde
den gentle-

allerede fuldkommen paa de rene med, at vidnerne vilde være *all right* for Dave, og at der ikke vilde komme noget videre ud af det.

Disse vilde samfunds seder og skikke er virkelig besynderlige. Paa det samme sted (North Platte i Nebraska) kom vi til at høre paa et forhør over en mand, som havde skudt en anden ind gennem hans **egen** husdør, medens den stakkars fyr sad i sit hjem med sin hustru og sine børn. Fangens defensor talte netop til retten, da vi kom ind. Han gjorde indtrykket af at være en dygtig advokat: men hans udseende var ikke synderlig værdigt. Han var klædt i en brun jagtfrak med fløielskrave og havde hverken snipper eller halstørklæde; han havde en skraa i munden og spyttede paa gulvet mellem hver af sine perioder, som bleve afleverede paa den kraftigste og mest udtryksfulde maade. Der sad mange tilskuere rundt omkring i retten; alle, som ikke røgte, skraaede og spyttede udover hele gulvet — en vane, som bidrager mere til at gjøre en englænders liv elendigt i Amerika end alle deres andre skikke tilsammen —, og de fleste havde lagt sine ben op paa ryggen af stolene, som stod foran dem. Der var slaaet en plakat op paa væggen, som anmodede gentlemen om: «at putte cigarstumper i lommen og ikke kaste dem paa gulvet.» Den del af rummet, som var forbeholdt retten, var skilt fra den øvrige del ved en skranke, næsten ligesom alteret i en liden kirke, og indenfor denne skranke sad juryen og dovnede sig paa en yderst *degagée* og *decoltée* maner, som Skipperen sagde. Der var ikke spørgsmaal om arrestantens skyldighed. Hans defensor begyndte ogsaa sit forsvar for ham med at fortælle saa meget om ham, at det var nok til at skaffe ham

strafarbejde paa livstid; men slutten paa altsammen blev alligevel som sedvanligt, at han slap ustraffet.

Vi traf ikke til at opleve noget af den slags under vort ophold i britisk Kolumbia; men man har sagt os, at justisen der er noget helt andet, end hvad vi saa i staterne, og at enhver, som tillader sig den flothed at skyde en af sine medmennesker der er næsten lige saa sikker paa at komme til at anstille en prøve, om et reb kan bære ham, som han vilde være i England.

Kapitel IV.

Forberedelser.

I al denne tid har vi glemt Toronto; men vort ophold der var kort. Om læseren vil være af den godhed at forestille sig to dages uophørlige rend i butikker — kolonialvarer, patroner, et telt, skindfelter og tepper var de vigtigste gjenstande for vore indkjøb —, saa vil han faa en aldeles nøiagtig idé om, hvad vi saa af byen. Den staar alligevel i første række blandt byerne herover undtagen med hensyn til sølen, som lader til at bestaa af Portland cement og lim i ligeligt forhold. Det vilde efter vort skøn forbedre gadernes udseende, hvis der hist og her kunde opfanges et glimt af himmelen gennem det net af elektriske ledningstraade, som opfylder hele atmosfæren. Selv spurvene har opgivet at flyve

og spadserer nu forsigtig fra sted til sted paa traadene ligesom linjedansere.

En aften roede vi ud paa sjøen og over til en ø — den kaldes ogsaa blot «Øen» —, som ligger lige overfor byen, og hvor det lod til at være dans og sang og løier og gjestebud og almen jubel. Men «hvor de piner sjælen!» som Mr. Burne Jones siger. — Saa gik det ialfald os; for vi tabte ikke mindre end to shillings ved vore forsøg paa at gjøre en meningsløst let kunst, som vi aldrig havde seet før ved nogen engelsk festivitet af den slags. Paa et bord er der ridset op en hel del cirkler af omtrent seks tommers diameter saa tæt som muligt ved hverandre. Spilleren faar nu et halvt dusin metalskiver af samme størrelse som cirklerne, og alt, hvad han har at gjøre — det er latterligt at sige det! —, det er at kaste disse seks metalskiver i to alens distance saaledes, at de dækker aldeles en, bare en eneste og hviikensomhelst af alle disse cirkler. Om alle andre levebrød skulde slaa feil, saa ved vi da nu et, som er sikkert, og det er at blive eier af et af disse vanhellige borde. Vi tror ikke, der findes en eneste ting i hele den vidde verden, som er umuligere end at faa dækket bare halvparten af en af disse tryllekredse, og alligevel ser det saa let ud.

Toronto er karakteristisk engelsk sammenlignet med det i høieste grad franske Kvebek og det engelsk-franske Montreal. Det er et særdeles behageligt opholdsted; der er fuldt op af godt selskab, som nærmer sig mere til det i hjemmet end selskabet i nogen anden kanadisk by, saavidt vi ved, skjønt enhver reisende ved, hvilken uhyre forskjel der er mellem selskabets sammensætning i England og selv

paa tra-

over til en
som ligger
være dans
abel. Men
ones siger.
kke mindre
at gjøre en
de seet før
s. Paa et
af omtrent
t ved hver-
metalskiver
, hvad han
et! —, det
ns distance
en eneste
Om alle
d vi da nu
ier af et af
r findes en
r umuligere
en af disse
d.

mmenlignet
og det en-
es behage-
elskab, som
selskabet i
skjönt en-
der er mel-
d og selv

den mest vellykkede efterligning andre steder — dog ikke altid i Englands favør. Der er lawntennis og rosport om sommeren og om vinteren isbaadfarter, sne-skoløb og kjælkeagning og alle de andre velbekjendte slags sport, som vi forbinder med navnet Kanada.

Jarvis street er en af de smukkeste gader i verden: en række hyggelig udseende huse, som alle staar et langt stykke tilbage fra gaden med de nydeligste engelske haver og græsplæner foran og kappes med hverandre i nethed og malerisk udseende. Det var en virkelig nydelse paa en af de varme dage, som dengang gjorde os livet til en byrde og fuldt af tørst, at spadserer en milsvei eller saa ned ad denne skyggefulde gade og se paa de forfriskende grønne græsplæner og prægtige blomsterbed, fra hvilke der ofte hørtes rislende plasken af et lidet springvand, medens der hang tætte masser af skyggende slyngplanter i festons ned fra gittere og verandaer, hist og her prydede med pragtfulde blomsterbuske.

Vi maa heller ikke forbigaa den vigtige omstændighed, at man har — eller havde — et kobbelt rævehunde. For en god del aar siden var vi her engang i jagttiden, og da vi hørte, at der skulde være en jagt, saa mødte vi ogsaa frem, men bare — sig det ikke høit — i en trille. Man skulde samles kl. 3^{1/2} for forretningsfolks skyld og ved det eneste rigtige vertshus, vi har seet i Kanada, med et rigtigt skilt svingende i vinden — et aldeles enestaaende fænomen; thi her findes ikke en eneste ølsjap, som ikke kalder sig hotel, og de fleste første classes hoteller pranger med endnu finere titler. Der var omtrent tredive ryttere, og der var ogsaa nogle

faa, som var komne i vogne ligesom vi for at se paa løierne. Der er ikke daarlige heste i Kanada, og skjønt de, som mødte frem ved denne leilighed, ikke var jagtheste, saa var de dog meget nette og saa ikke ilde ud; — men rytterne! aa bevares! — Tautz og Lock vilde have revet sig i haaret af misundelse og fortvilelse, havde de seet dem; — og det var virkelig rædsomt at skue den høist utvungne maade, nogle af dem red paa. Lederen af jagten var korrekt klædt i rødt og red paa en rødbrun hest, som nylig var importeret fra Irland. — Og saa maa vi desværre bekjende, at gjenstanden for jagten ikke udelukkende var en ræv; men naar det *var* en ræv, saa blev den transporteret til stedet i en sæk, da det var saa sent paa dagen, at der ikke var nogen tid til at søge den frem af dens gjemmesteder eller til andre vidtløftigheder og mellemspill af den slags.

En anden vanskelighed ved at drive sporten paa gammel landlig maade er den slags gjærder, som bruges i Kanada. De bestaar af flere lag svære stør og danner uoverstigelige hindringer for enhver hest, som vil springe over. Vi maa antage, at det er meningen med dem, at ikke noget kreatur skal komme over dem, — tvertimod hvad der er tilfældet med de engelske gjærder, som vi tror bare er konstruerede, for at man skal have led; for der kan jo ikke være spørgsmaal om andet, end at det er forbi med den storartede indretning leddene paa den samme dag, som ser det sidste hegn. Derfor sørger de sportsmænd, som deltager i løbet, for at tage væk et vist antal stør af hvert gjærde, de passerer, saa at hvert hop faar en lovlig og passende høide — ikke for meget hindring, men akkurat hindring nok.

Kort efterat vi havde optraadt paa scenen, kom en behagelig gammel gantleman af sportsmandsmæssigt udseende hen til og gav sig til at beskrive hele det forestaaende løb for os. Vi merkede snart, at han indbildte sig, at vi var to direkte efterkommere af Pomponius Ego, og at vi var herude for at beskrive et løb af Toronto hundene for en engelsk avis. Og vi tror sandelig, at det var *Daily News*! — Det var naturligvis til ingen nytte at negte det; han lod det meget høflig være uimodsagt, men holdt ved med sin beskrivelse af de fornemste deltagere og holdt sig tæt ved vor vogn hele eftermiddagen, forat vi altid skulde faa den bedste plads til at se jagten. Vi beklager at maatte meddele, at denne velvillige hensigt foraarsagede meget bitterhed mellem ham og vor kusk, som mente, han havde lige saa god rede paa den ting som hans selbestalte lementor.

Hundene for først afsted i hidsig jagt et kvarters tid; saa var der en kort stans, og saa røg de afsted igjen under vild ophidselse: vor gamle ven gallopede vanvittigt frem og tilbage paa veien i nogen tid og trættede med kusken, til vi var nærvædt at dø af undertrykt latter, og fandt saa et sted, hvor han havde overbevist sig om, at toget havde passeret, og hvor gjærderne var reducerede til en rimelig høide. Og straks efter havde vi den fornøielse at se hele jagtfølget, som paa den mesterligste maade ledet af «mesteren» for afsted langs veien med en mine, som viste, at de følte, at Englands øine var fæstede paa paa dem (repræsenterede af to *Daily-News* reportere). Og for at sætte kronen paa det hele hoppede derpaa den første jæger af sin hest og sendte sin hat rundt til tilskuerne i vognene, som om han vilde sige:

— «Naa, er ikke det endnu bedre endt et cirkus? — Men De kan ikke faa se alt det for ingenting, skjønner De nok!»

Vi kørte hjem meget imponerede af den sport, som i Kanada kaldes «rævejagt», og ønskede, at *Daily News*-mythen havde været virkelighed; for det, vi havde seet, var virkelig værd en *penny-a-liners* opmærksomhed.

Siden den tid er alting ganske vist meget forandret; nutildags har man faaet det rette greb paa baade det ene og det andet i Kanada.

Det er sørgeligt, at ikke alle engelske premierministre er forpligtede til at besøge vore kolonier, saa de kunde komme til forstaaelse af, hvor sterk kjærligheden til det gamle land er der, — en kjærlighed, som synes at blomstre i den nye jordbund med en hjemme ukjendt livskraft ligesom nogle af vore hjemlige træer. Vi kom ikke herover for at snakke om politik; men vi kunde jo ikke undgaa at høre mange kanadiers mening, og den sterke loyale og patriotiske følelse, som er fælles for alle klasser, vilde overraske et vist parti af vore politikere. Vi mødte vistnok et eksemplar af «ned-med-alt-mulig»-og «friheds-og-ligheds»-sorten; men vi ved ikke, om denne mand havde de samme anskuelser, naar han var ædru; for vi saa ham bare to gange.

For os, som vidste, med hvilken ærbødig hengivenhed mr. Gladstone endnu betragtes af en mængde af sine landsmænd, var det merkeligt at iagttage, hvor almindelig upopulær (for at bruge et mildt udtryk) han var her. At Gordon ikke blev frelst, synes at være den utilgivelige krænkelse, som har vakt og saa længe vedligeholdt det varmhjertede folks indignation

cirkus? —
g, skjønner

den sport,
e, at *Daily*
for det, vi
a-liners op-

t forandret;
a baade det

ke premier-
olonier, saa
sterk kjær-
kjærlighed,
d med en
vore hjem-
snakke om
at høre
loyale og
sser, vilde
Vi mødte
g «friheds-
anne mand
ædru; for

ødig hen-
mængde
age, hvor
t udtryk)
synes at
vakt og
dignation

— i merkelig modsætning til det tydelig ringe indtryk, det gjorde hjemme. I hjertet af fjeldene kom vi engang over en ensom jæger, som var i en yderst ophidset tilstand og svor og bandte, og vi fik da vide, at han netop havde hørt historien om den ægyptiske expedition af en af de kanadiske baadførere, som var med opover Nilen. Han vilde vide, hvad England havde gjort ved den sag, og hvorfor ikke en eller anden, som bar ansvaret, var bleven hængt; men da vi ikke kunde oplyse ham om noget af dette, er vi bange for, at han endnu befinder sig i den samme ubehagelige sinds-tilstand.

Kunsten har en stor magt til at forædle og formilde raa naturer. Vi er ikke ganske visse paa, at vi er de første opdagere af denne sandhed; men det gik op for os med overbevisningens magt i Queens hotel. Paa væggene i forhallen hang der en hel del malerier, som var overmaade store, brillante og meget interessante. En yankee, der ligesom vi hvilede ud efter lunchens anstrengelser, gik pludselig hen og gav sig til at beskue et af disse billeder med et kritisk-beundrende blik. Saa stak han begge sine hænder saa dybt som muligt ned i lommerne, flyttede den uundgaaelige skraa over i venstre kind, vendte sig til Skipperen og sagde: — «Det der, sir, er et udmerket godt arbejde!» — Da Skipperen ikke vovede at modsige ham, vedblev han: — «Se nu bare paa fyret der i toppen paa fyrtaarnet; det ser naturligt ud, ikke sandt? — Vel, dersom det ikke er rigtig stor kunst, saa kan De slaa mig i bakken!» — Derpaa trak han sig alvorlig tilbage og plystrede sagte for sig selv; og medens vi sad og saa paa ham, medens han sløvt stirrede paa sine støvlør, følte vi, at lyset fra hint malede fyrtaarn havde trængt lige

ind i hans sjæl og i forbindelse med betragtningen af blanksværten fyldt hans urolige hjerte med en ophøiet fred, som skraacen alene ikke havde kunnet meddele. Og han vendte tilbage til nydelsen af sin tiende *whisky sour* med en stille glæde, som hidtil havde været ham ubekjendt.

Systemet med *checks* til bagage er vistnok drevet til stor fuldkommenhed, skjønt vi ingenlunde betragter det som en ublandet velsignelse. Til hver kolly bliver der med en rem fæstet en messingplade, hvorpaa staar et nummer og navnet paa stationen, til hvilken det er bestemt, medens eieren bliver forsynet med en tilsvarende plade, ved hvis forevisning sagerne bliver ham overleverede ved bestemmelsesstedet. I mange af de gode hoteller kan man faa *checked* sin bagage til et andet hotel, som f. eks. gjerne kan ligge 1000 mil borte, og saaledes er man fri for al omsorg og ængstelse for den, indtil man finder den i god behold i sit soveværelse paa næste station. Den eneste ubehagelighed ved dette er, at man ikke kan faa fat i sine sager noget sted undervejs; men man lærer snart at sikre sig imod dette ved at pakke alt, hvad man muligens kan komme til at behøve, ned i en vadsæk og tage det med sig i kupeen.

Vi maa alligevel fremkomme med en anden, alvorlig anklage imod behandlingen af bagagen i Amerika. Det er bare kufferter, som er sammensatte lige saa solid som dirkefri jernskabe, som kan have nogen udsigt til at overleve om det saa bare er en eneste reise. Det er et ubestridt faktum, at en ny lædervadsæk undertiden reduceres til en aldeles uformelig masse af grød og klinknagler paa en tur paa

gtningen af
en ophøiet
ddede. Og
de *whisky*
vde været

er vistnok
ingenlunde

Til hver
ssingplade,
stationen,
bliver for-
forevisning
temmelses-
n man faa
som f. eks.

les er man
indtil man
paa næste
ette er, at
ted under-
mod dette
komme til
med sig i

anden, al-
gen i Ame-
mmensatte
kan have
bare er en
at en ny
deles ufor-
en tur paa

en 1000 mil, dersom den nogenlunde ofte bliver flyttet fra et tog til et andet eller blot fra en bagagevogn til en anden. De folk, som passer denne del af forretningen, kaster og slænger sagerne omkring paa den letsindigste og mest uvorne maade, og vi antager, at checksystemet for endel bærer skylden for deres opførsel. Intet menneske med hjerte i livet kunde bære sig saaledes ad, hvis han var omringet af bagageeiere, som saa paa ham med bebreidende og rædselsslagne ansigter, og det vilde han absolut være, dersom de reisende selv var nødte til at have øie med sin bagage. Disse reisende vilde desuden hellere være villige til at give ubegrænsede drikkepenge end at se sine elskede skatte kastede hulter til bulter, som om de var slyngede ud af en kastemaskine.

Kapitel V.

Med dampskib.

En fordel ved at reise i Kanada er den, at saa mange af de folk, man træffer paa, viser en velvilje, fordi man er fra «det gamle land» (som kanadiere og amerikanere ogsaa altid kalder de britiske øer), og det hænder meget ofte, at naar man møder en eller anden liden, men ærgerlig modgang, saa kommer der en vildfremmed, som fuldstændig kjender alle ens forhold i hjemmet, og hjælper en. Vore vanskeligheder med

bagagen blev saaledes paa vor første station athjulpne derved, at vi fik en meget venlig tilladelse af *C. P. R.* til at føre med os netop dobbelt saa meget, som vi havde ret til, fordi vi var engelske reisende. Da der senere paa stationen ved Toronto aldeles ikke var tid til at faa altsammen expederet, saa opdagede pludselig godsexpeditøren, at Skipperen og han var fra næsten en og samme obskure landsby i Wiltshire — et sted, som de begge indbildte sig var en by —, og i et øieblik var hele den umaadelige hob forsynet med checks og i god behold anbragt paa vognen. Dette var virkelig et stort held; thi denne embedsmand er en virkelig skræk for alle, som kommer for sent, skjønt han er en af de godmodigste af alle dødelige, og havde han være' tvær, saa havde vi maattet gaa i tre dage og vent paa den næste dampbaad.

Der er om sommeren to ruter, ad hvilke man kan reise fra Montreal og til vesten, og *C. P. R.* giver sine passagerer frit valg. Den ene er over Ottawa til Toronto og derfra til Owen Sound ved Huronsjøen, hvor en dampbaad to gange om ugen oppebier toget og fører dets levende og døde ladning op til den venstre bred af Øvresjøen, hvor den møder hovedbanen igjen ved Port Arthur. Den anden er med jernbanen hele veien langsmed nordsiden af sjøerne og tager omtrent en dag mindre, men er naturligvis meget varmere og meget mere støvet og i det hele taget langt mindre behagelig om sommeren end dampskibsruten. Om vinteren er der intet valg, da sjøerne er islagte fra slutten af november, til de gaar op i slutningen af vaaren. Tiden var ikke saa særdeles kostbar for os, saa vi valgte sjøerne, og det kom vi ikke til at angre.

Efter nogle faa timers reise i en komfortabel

n athjulpne
se af *C. P.*
meget, som
sende. Da
les ikke var
opdagede
og han var
i Wiltshire
er en by —,
ob forsynet
aa vognen.
nbdsmand
er for sent,
e dødelige,
naattet gaa
baad.

ke man kan
P. R. giver
ver Ottawa
Huronsjøen,
ebier toget
op til den
ovedbanen
jernbanen
e og tager
vis meget
taget langt
kibsruten.
er islagte
tningen af
ar for os,
at angre.
mfortabel

Pullman-vogn kom vi til Owen Sound, hvor der til vor overraskelse laa en stor damper af oceanisk udseende færdig til at tage imod os. Det var *Alberta*, paa omtrent 2000 registertons; den og dens søster *Athabasca* er blevne byggede paa Clyden specielt for denne trafik og er saa gode prøver paa de moderne flydende hoteller, som det nogensinde har faldt i vor lod at se. Indredningen er noksaa eiendommelig efter europæiske begreber, idet hele det øverste dæk er bygget ind og forvandlet til en uhyre salon. Lugererne ligger alle langs siderne af salonen, hver af dem med et stort vindu; men derfor kan salonen alene faa lys ovenfra. Rundt omkring overbygningen — det vil sige mellem lugarerne og rækken — løber der en smal gang, som man godt kunde kalde en veranda; men der er slet ikke noget dæk i ordets almindelige betydning undtagen et ganske lidet helt ude i forstaven, hvor bakken skulde være, og et endnu mindre agterud. Paa taget over salonen er baadene og den smule rig, som findes; men det gaar ikke an at spadserere deroppe, saa man enten maa tage sin motion inde i salonen, hvor man ingenting kan se, eller ogsaa sidde udenfor; for verandaen er saa smal, at to personer ikke kan gaa ved siden af hinanden der. Styrehuset og kommandobroen er anbragt i forenden af salonen. Alle indvendige rum er store og meget nette og komfortable, og salonen er saa luksuriøst udstyret, som nogen kan ønske; hele skibet er prægtig oplyst med elektrisk lys, og maden er virkelig udmerket.

Vi resikerer rigtignok, at man tror, vi ikke tænker paa andet; men vi vil alligevel hidsætte en middagsmenu, og naar vi saa senere har leveret en for lunch, saa skal vi fremtidig lade være at tantalisere læseren

ved at lade ham kaste et blik ind i det paradis, han ikke kan komme ind i. Behag at lægge merke til den takkelige blanding af engelsk og (kulinærisk) fransk.

Suppe: purée af erter á l'Anglaise.

Fisk: Lake Superior hvidfisk, med matelotte saus.

Kogt: sukkerlaget skinke; kylling; persillesaus.

Steg: faaresteg — løgsaus; oksesteg; oksehjerte — champignons; sprængt lam — nye erter.

Kolde retter: roastbeef; oksetunge; corned beef; skinke.

Entrées: aprikoser; glace au rhum; salmis af and; faarekotelet; sauté a la Napolitaine.

Salat: tomater; tysk salat.

Vegetabilier: stuvede og nye poteter; kaal; rødbeter; bønner — flødesaus; nye grønne erter.

Bagverk: blaabærpostei; citronpostei; cabinetspudding — vinsaus; madeiragelée.

Desert: vandmeloner; engelske valnødder; mandler; nødder; bananer; figener; appelsiner; kage med gelée: rosiner; frugtkage.

Betalingen for dette og alle øvrige maaltider paa C. P. R. er tre shillings, og skjønt naturligvis ingen trænger at spise tre slige maaltider om dagen, saa maa det dog indrømmes, at man kan faa nok for pengene ved dem alle, hvis man har lyst og ikke bryder sig noget om følgerne.

Maskinrummet paa denne dampbaad indeholder den mest pragtfulde og straalende samling af rør og cylindre, vi nogensinde har seet. Endog Skipperen, som hader alle slags mekanismer, var saa henreven af deres skjønhed, at han anvendte den meste af sin tid til at glo paa dem. Det var tydeligt, at der var en tre—fire mennesker, som ikke havde noget andet

at bestille end at pudse og polere maskinerne, til de langt mere lignede ædelstenene i Aladdins fortryllede hule end de prosaiske, tungt arbejdende slaver, som flyttede ham og hans plads fra sted til sted. Farten er ikke mere end almindelig — omkring 12 eller 14 mil i timen;* men skibet er mere frit for den ubehagelige rysten end noget andet, vi har reist med; oppe i salonen var skruens omdreininger aldeles umerkelige, medmindre man gjorde sig megen umage for at kjende efter.

Her havde vi igjen, hvad man kalder et «svineheld». Medens vi stod paa verandaen og passede paa, medens man bragte ombord alle vore sager, blev vi slagne af rædsel ved at opdage, at den troløse kjøbmand i Toronto — gid hundene maatte fortære hans bedste-faders sjæl! — havde pakket ind vore dyrebareste sager i en raadden kasse; denne kom saavidt levende fra den farlige transport over landgangen, men saa faldt hele stasen sammen i en bunke atomer sammenbundne med taug paa underdækket. Da vi bad om lov til at pakke det sammen igjen, mødtes vi med bestemt afslag: det var *checked* og maatte ikke røres, førend det kom til Golden City, 2000 mil borte, skjönt udsigterne til, at det vilde naa frem i en saadan tilstand, var absolut lig nul. Men saa sendte vor gode genius os atter en ven i rette øieblik, derne gang en Lancashire mand, som havde opsigst med lasten, og ved hans hjælp fik vi snart alt vort liggendefæ (et prægtig bibelsk udtryk!) sikkert pakket ind igjen i en solid kasse, som han skaffede os.

Denne episode fik fart paa en god del tid, som

* Selvfølgelig er der her i bogen kun tale om engelske mil.

ellers vilde have gaaet temmelig langsomt. Skjønt det nu skulde være den varmeste tid paa aaret, saa var det dog utvilsomt meget koldt paa disse sjøer, og det var heller ikke frit for regn. Den første dag kunde vi ingenting se paa grund af en raakold, skotsk taage, som formørkede den herlige udsigt, man her skal have i godt veir. Tidlig om morgenen kom vi ud af sjøen og dampede opad Garden River, idet vi passerede forbi en hel del indianerhytter af den sedvanlige koniske form, hvis vægge saa ud til at være dannede af matter eller brede barkeremser.

Vi havde ombord en foragtelig person, som brugte al sin tid og rimeligvis ogsaa al sin forstand til at lave vittigheder, som f. eks. denne: — «Saa, nu er De paa den øvre sø!» — *Høflig fremmed:* — «Undskyld, sir, De tager feil; dette er ikke Øvresøen, det er Huronsøen!» — *Foragtelig person:* — «Ja vist, — jeg bare mente, vi er paa den øvre del af Huronsøen, jeg!» — *Høflig fremmed:* — «Aa gaa f. . . . —»

Til fastsat tid kom vi til Saulte St. Marie, som udtales *Soo* og nu for det meste ogsaa staves og omtales som *the Soo*. Her er forbindelsen mellem de to store sjøer, og da der er en betydelig forskjel i høiden af deres niveau, er her bygget en sluse, som siges at være den største i hele verden og virkelig er en udmerket prøve paa, hvad ingeniørkunsten kan udrette i denne gren af sin virksomhed. Den ligger paa den amerikanske side og er det eneste punkt, hvor Kanada endnu behøver hjælp af sin store nabo for at føre sine varer fra den ene ende af landet til den anden. Det manglende forbindelsesled skal ogsaa blive tilveiebragt her ved en ny kanal og sluse paa

Skjønt det
aa var det
et var hel-
e vi ingen-
som for-
ave i godt
sjøen og
rede forbi
e koniske
af matter

son, som
n forstand
— «Saa,
mmmed: —
Øvresøen;
— «Ja vist,
af Huron-
«Aa gaa

arie, som
staves og
n mellem
g forskjel
luse, som
virkelig er
sten kan
den ligger
te punkt,
ore nabo
landet til
kal ogsaa
sluse paa

den kanadiske side, hvor de allerede var under arbejde, da vi reiste der forbi.

Det tog ialt omtrent en time til at bringe *Alberta* igjennem slusen, og vi morede os iland i denne mellemtid. Stedets fornemste sport syntes at være at fare nedover strygene i kanoer eller rettere at sidde i en kano, medens indianere hylede hele veien nedover den fossende strøm under en livlig oprømthed, som saa høist affekteret ud; men vi havde ikke tid til at forsøge os paa denne leg, selv om vi havde havt lyst, saa vi lod os nøie med at iagttage den selvbevidste mine, de helte satte op, som havde trodset faren, naar de kom iland igjen, og den synlige lettelse, hvormed de forlod sine skrøbelige farkoster.

En anden gjenstand af interesse for reisende var et skilt, som stod paa et hus paa den amerikanske side, og hvorpaa stod følgende merkelige inskription:

BOAT SUPPLIES,

en kombination af sparsommelighed og nøiagtighed, som var overmaade fornøielig at se.

Tæt ved slusen har de herboende fiskere bygget nogle dæmninger i flodsengen, som tillader vandet at løbe igjennem, og naar man betaler dem for det, saa fisker de her op af det umaadelige dyb forskjellige slags monstre, hvoriblandt vi saa stør, hvidfisk og sjørret. — Længere op ved elven, lige ved det øverste af strygene, kunde man se brokarrene til den nye jernbane, som skal forbindes med *C. P. R.* ved Sudbury, og af hvilken man venter sig store ting i retning af handel paa Amerikas kornstater og de rige minedistrikter, gennem hvilke den løber. Disse brokar var ikke mere end netop paa begyndte; men saavidt vi ved løb det første træn

over den nye bro, inden der var gaaet seks maa-
neder, efterat vi havde passeret Saulte.

Kapitel VI.

*C. P. R.**

Henimod middagstid kom vi til Port Arthur, den moderne efterfølger til det gamle Fort William, som laa nogle faa mil derfra. Det er ikke af nogen interesse uden fra det almindelige standpunkt af kommerciel trivsel; det har rimeligvis en fremtid som den eneste sjøhavn for hele landet vestenfor; men den fremmede vandringsmand finder der lidet, som kan more ham. Imidlertid købte vi os der to spand — ikke saa store som de største staldbøtter, men passende store spand — med jordbær- og bringebærsyltetøi, og i butikvinduerne saa vi med beundring glimrende metalprøver og med fryd nogle skabninger, som Jim paastod var pindsvin, som var stoppede ud slig, at hverken de selv eller deres nærmeste familie kunde kjende dem igjen.

Derpaa spadserede vi ud til urskoven udenfor byen eller rettere til det sted, hvor urskoven havde været; for den selv er næsten overalt i landet bleven opbrændt, og de nuværende skove er af nyere oprindelse og har mange vanskeligheder at kjæmpe med.

* *Canadian Pacific Railroad.*

seks maa-

Arthur, den
William, som
nogen inte-
ret af kom-
mentid som
r; men den
, som kan
spand —
men pas-
bærsyltetøj,
glimrende
r, som Jim
ud slig, at
hilie kunde

en udenfor
ven havde
det bleven
yere oprin-
empe med.

Her fandt vi bringebær, ribs og jordbær i overflødighed og følte os meget tilfredse med os selv, da vi havde spist os mætte og saa laa ved den sollyse strand og saa udover sjøens skumplettede flade, over hvilken kap Thunders mørke masse hævede sig i det fjerne. Paa denne sunde og fornuftige maade tilbragte vi nogle lykkelige timer, indtil trænet kom, som skulde føre os vestover i de tre paafølgende dage. Det skulde komme kl. 15.10 (d. v. s. ti minutter over 3; thi fra port Arthur af regnes tiden efter fireogtyvetimers-systemet), og C. P. R. hævdede fuldkommen sit ry for punktlighed.

Det var noget nyt for os at se en af stedets beboere komme kjørende op til stationen paa en slags meget let tralle, som løb paa skinnerne og blev dreven frem med haandkraft, ledsaget af to store sorte newfoundlændere. Han syntes aabenbart ikke, at der var det mindste rart ved hans maade at komme frem paa; men det saa aldeles ud, som han kom glidende langsmed skinnerne paa sin maskine med de lange, sorte frakkeskjøder flagrende i vinden og med et aldeles umotiveret høitideligt alvor i sit aasyn.

Vi havde egentlig tænkt at give en lang og malende beskrivelse af landskabet, og hvad vi forresten saa paa denne jernbanereise; for det er rigtignok før blevet gjort om og om igjen af en masse reisende; men vi følte alligevel hos os selv, at vi var karer for at gjøre det bedre end nogen af alle de andre. Straks før vi reiste fra Toronto, kom C. P. R.-agenten og leverede os en hel bundt smaabøger, som vi troede var traktater, men som vi snart opdagede var lutter litteratur, som angik jernbanen, og en af disse tog modet aldeles fra os. Vi skal til sin tid citere noget

af den, og da vil man noksom indse, at det vilde være haabløst at gjøre nogetsomhelst forsøg paa at maale sig med den i den kunst at udtrykke sig skjønt. Det faar derfor være nok at fortælle, at vi saa og gjorde alt det, som folk pleier at se og gjøre paa denne del af veien, hvilket er udlagt, at vi spiste og drak, røgte og sov, spillede cribbage og andre dybsindige spil, tegnede, skrev og gloede ud gjennem vinduet, og naar vi havde gjort det, saa gjorde vi det altsammen om igjen paany. Det er rart, at ingen er bleven kjedet ihjel af sligt; men der er da nogle, som har overlevet det. At reise med en hovedlinje som denne er meget mageligt, dersom man vil betale extraprisen for en plads i Pullmanvognen, som koster saa meget som en ti shilling om dagen, hvorfor man faar dobbelt plads og en stor seng (paa *C. P. R.* en rigtig stor og bred seng). De, som reiser med de engelske Pullmanvogne, som er byggede til at gaa igjennem vore gammeldagse tunneler, har ingen idé om, hvor bekvemt man har det paa de amerikanske. Vi pleier i regelen at tage, hvad man kalder en *section*, d. v. s. to dobbelte pladse lige overfor hinanden, saa at vi kan have et bord imellem os, om vi ønsker det, og om natten arrangeres der i denne section to køier, den ene over den anden.

Negeropvarteren, som passer paa denne vogn, er nok lidt af en skøier, saavidt vi kan forstaa. Før end man kan faa sig en plads tildelt, maa man forevise sin jernbanebillet, og han leverer en da en lap papir med et mangefarvet stempel som tegn paa ens ret til en plads. Vi saa en reisende, som ikke forstod dette system, og som holdt sin papirlap op og spurgte: — «Hvad pokker skal dette være godt for?»

— «Det», svarede opvarteren, «det vær' certifikat for Dem's køi!»* Et øieblik haabede vi at faa se et rigtigt slagsmaal; men disse opvartere er allesammen skabte som bokserne, og den anden lod det gaa. Nogen tid efter kunde vi skjønne, at han havde faaet rede paa det faktum, at der er to ord, som udtales *birth*; for vi saa ham passiare noksaa venskabelig med gjenstanden for sin vrede.

I gamle dage ansaa man ikke den øvre køi for at være saa god som den undre paa grund af støvet og trækken fra ventilatorerne; men al ubehagelighed af den grund er fjernet ved konstruktionen af de nuværende vogne, idet ventilatorerne er forsynede med gazeskjerme og anbragte høit oppe paa taget. Vinduerne er meget store og har altid dobbelt glas, hvilket bidrager til at holde en jevn temperatur og holde støvet ude. Ved den ene ende af vognen er røgeværelse, badeværelse og toiletværelse for os, og damerne har de samme bekvemmeligheder i den anden ende, skjønt vi dog formoder, de ikke har noget røgeværelse. Der er formodentlig en modehandel eller et konditori der istedet; men vi saa ikke efter. Der er en ovn, hvorfra udgaar rør med varmt vand, som opvarmer hele vognen, og dette er efter vor anskuelse meget uheldigt, da man er altfor tilbøielig til at bringe temperaturen op til ensteds omkring de sytti grader,** og naar det saa hænder, som paa vor hjemreise, at termometret udenfor staar paa $\div 35^{\circ}$, saa er overgangen fra 100° eller saa, naar

* Uoversætteligt ordspil. *Berth* bet. køi, *birth* fødsel og udtales omtrent ens.

** Her regnes i Fahrenheit.

man et øieblik gaar ud af vognen, nok til at slaa de fleste mennesker ihjel paa stedet; os skaffede det en forkjølelse, — noget, som ikke havde kunnet bide paa os under hele reisen paa alle vore vandringer i sne og regn.

Nu og da kommer der en mand ombord og gaar op og ned og sælger bøger og aviser, og saa kommer der en, som handler med frugt. Det sidste er en udmerket indretning, da frugten altid er god og billig; men boghandleren er ikke saa heldig. Sommetider udbreder han sig paa en vis uinteresseret maade om sine varers tillokkelser, og midt i sin snak lader han, som om nogen raaber paa ham, og saa lader han bogen, hvis spændende indhold han har beskrevet med glødende veltalenhed, blive liggende ved ens side. Han kommer ikke igjen, førend man blader om side 74, hvor «lord Marmaduke greb en af røverne i benene, og idet han brugte hans skjælvende legeme som en kølle, var han just i begreb med at sprede sine feige angriberes hjerner for alle himmelens fire vinde, da et fortvilet skrig lød vildt gennem luften og lady Ethelreda styrtede ud af bagdøren forfulgt af en politibetjent — —.» I dette frygtelige øieblik gaar det op for en, at han har staaet ved ens side igjen, Gud ved hvor længe, og man synes da, at man maa betale ham en dollar for denne gyselige fortælling, ikke fordi man vilde give to cent for at faa vide, hvordan det gaar lady Ethelreda, men fordi man synes, det vilde være skam at læse saa meget af hendes historie gratis.

Dersom man foretrækker ikke at reise i en Pullman, saa har man det neppe nok saa bekvemt som i en god tredje classes vogn hjemme, da der blot er en

vogn for mænd af alle slags og i alle stillinger, og den gjerne pleier at være snauet og trækfuld. *C. P. R.* har imidlertid tilføiet en stor, prægtig «kolonistvogn», i hvilken man kan faa meget godt køier til lav pris, og som viste sig at være renlig og bekvem, og den vil uden tvil blive en sand velgjerning imod de mange emigranter, som reiser ud i vesten.

Fra port Arthur gaar banen i mange mils strækning langsmed Kaministiquia, en meget smuk og fiskerig udseende elv, og vi ønskede, at vi kunde have gaaet af og begyndt vore operationer der, især da vi paa en af stationerne saa en flok unge kanadiere byde velkommen til en kano, som blev langet ud til dem af vor bagagevogn. Men vi havde ingen tid at give bort til unytte og lagde derfor baand paa vore følelser, skjønt vi tilbragte en god del af vor tid ude paa platformen ved enden af vognen, hvorfra vi kunde se alle de indbydende stryg og kulper i den prægtige strøm.

En meget velunderrettet reisende viste os en styg sump underveis og fortalte os en historie om den. Et lokomotiv havde løbet af skinnerne der tiligemed sin tender og var blevet saa aldeles opslugt, at der ikke var spor af merke efter det engang morgenen efter, da han kom til myren for at se efter, skjønt han — som han beklagende tilføiede — «vidste, at der var en tender nedi der.»

Vi passerede smaa stationer i dusinvis, som allesammen saa omtrent ens ud; det eneste sted af nogen betydning var Red Portage, som vi passerede i de første morgentimer, og ved frokosttid dagen efter var vi ved Winnepeg.

Denne by er, som børnenes geografi siger, «be-

rømt for» de største og bedste blaabær, vi nogensinde har seet. Den har ogsaa andre interessante sider, hvorom man nærmere kan læse i de forskjellige guidebøger, som den reisende hjemsøges af. Det er virkelig en høist merkelig by; for der synes ikke at findes nogen rimelig grund for dens tilværelse; men at den eksisterer, det er tydeligt, og det tilgavns. Skal man dømme efter dens fremgang til dato, saa er der neppe nogen grænse for dens fremvekst og betydning i de næste ti aar; thi der er ikke spørgsmaal om andet, end at den maa blive centrum for alle de sammenløbende jernbanelinjer, af hvilke mange allerede er i drift og endnu flere er projekterede, som skal udføre produkterne fra den overordentlig frugtbare egn deromkring.

Da vi reiste fra Winnepeg, kom vi ud paa prærierne, som alligevel ikke var saa aldeles flade og kjedelige, som vi fandt dem senere. Der ligger en mængde farmer spredte omkring langsmed begge sider af jernbanelinjen, og jordbunden ser ud, som den blot behøver den allerletteste opfordring for at lade alt muligt vokse. Man siger, at der ikke behøves mere, end at en, som har *corns* (ligtorne, betyder ogsaa korn), bare gaar en gang over marken, saa faar man en udmerket kornhøst bagefter; men det er nu ikke saa godt at vide, om man kan tro paa alt det, man hører.

Engang imellem kom der et par mand af det rødkjolede ridende politi sporeklirrende gennem toget, nominelt for at søge efter berusende drikke, som er kontrabande hele veien gennem de provinser, hvori det gamle nordvest-territorium er blevet inddelt. De gjorde det imidlertid paa en meget overfladisk maner,

og det var let at se, at de ikke yndede denne del af sin tjeneste videre, hvilket ikke er at undres over; thi de er alt for kjække og soldatermæssige folk til at sættes til sligt uværdigt arbejde som at aabne gamle damers ridiculer og lugte paa flasker, paa hvis vignet der staar *lavendelvand*. De er virkelige soldater i alt undtagen i navnet, og soldater, af hvilke hvilkensomhelst nation kunde være stolt. Det irske konstabelkorps er det eneste, som vi tror kan maale sig med dem i fysisk henseende og i godt udseende forresten. De fleste af dem er folk fra «det gamle land», englændere, irlændere og skotter, og «det tappe lille Wales» sender vistnok ogsaa en kontingent, skjønt vi ikke traf paa nogen walliser blandt dem. En god del er franske kanadiere og nogle af dem ogsaa svensker eller nordmænd, og ikke faa er yngre sønner, hvem omsvøbssystemet har berøvet vor egen armé. Hele styrken er kun omkring tusend mand; men dette antal er dog fundet tilstrækkeligt til at opretholde ordenen for nærværende i det vidtstrakte land, over hvilket de hersker. Deres ry virker som en meget kraftig moralsk dæmper paa ethvert attentat paa uorden; thi malkontenterne kan aldrig være sikre for, hvad mænd som disse er istand til i paakommende tilfælde. Vi reiste et stykke sammen med oberst Herchmer (vi haaber, at navnet er rigtig bogstaveret), som er chef for denne lille armé, og saavel han som en ung, engelsk subaltern var meget behagelige reisefæller; det samme kan vi med sandhed sige om alle de medlemmer af korpset, som vi traf paa.

— Sent paa natten passerede vi Regina, hovedstaden i Assiniboia, uden at faa se noget af den, og i graa-

lysningen den følgende morgen dampede vi henover en oceanlignende gul prærie, som strakte sig hen i det uendelige som et vildnis af bølgende græs. Naar vi stod paa den bagerste platform, saa vi de to skinner strække sig aldeles ud for voic fødder og gradvis nærme sig hinanden, indtil de tilslut løb sammen til en søvglinsende traad langt borte i den blaa horisont. Jordbunden er paa denne del af ruten saa elastisk og jernbanelinjen saa lige og jevn, at trænet suser afsted uden nogen rysten eller støden, og man har i disse vogne med deres seks hjul og vel arrangerede fjære langt mere den fornemmelse, som man tror er forbunden med at flyve, end den, man pleier at have paa jernbanen.

Med lange mellemrum passerede vi sjøer, hvis bredder straaledede i brilliant karmoisinrød farve, hvilket vi tog for at være etslags vandplanter, og som stak sterkt af imod en ligesaa skinnende rand af hvid alkali. Paa og omkring disse sjøer sværmede der vandfugle af forskellige slags; der var saaledes fem slags ænder, to slags gjæs, maager, pelikaner og en hel del andre. Antiloper saa vi kun to gange; men man fortalte, at de ofte er at se i store flokke lige ved jernbanen.

Denne del af reisen skulde man tro maatte være meget kjedelig; men den var det ikke. I Winnipeg havde vi atter truffet sammen med miss C. og hendes reddede lysthus, og denne skat af en bygning havde vist sig at indeholde en vidunderlig samling af hjemmehagte kager og andre delikatesser som vi gjorde os lystige med tiltrods for politiet. Spisevognene, som var kobledede til trænet, var ogsaa høist interessante, og her kan vi sige, som studenten sagde, da han blev

spurgt, hvad han vidste om Johannes den døber:
«Her kunde det ikke være afveien at regne op alle kongerne i Juda og Israel» — det vil sige alle retterne ved vor lunch.

Østerssuppe.

Fisk: afkogt laksørret, eggensaus.

Kogte faarelaar; kaperssaus; kogt skinke; stegt kalkun; tranebærsaus; roastbeef; bagte potetes; lam-mesteg; peppermyntesaus; kylling og flesk.

Entrées: Salmis af and; østers; svinekoteletter; tomatsaus.

Kogte og stuede poteter; bønner; grønne ærter; stuede tomater; turnips; rødbeder.

Salat; biscuits; Stilton ost.

Bagverk: syltetøipudding; ferskentærte; pære-kompot; vingelé.

Grøn the; sort engelsk frokost the; chokolade; kaffe; æbler; appelsiner; nødder; rosiner; figener; plommer.

Straks efter middag naaede vi Medecine Hat, og der skulde der gøres en forandring i timetabellen, og som følge heraf fik vi lov til at stige ud af toget og gaa og more os en tre—fire timer. Her gaar en smuk bro over Syd-Saskatchewan; paa stationen er der fuldt af eksemplarer af «de ædle røde mænd», som solgte alleslags rariteter, saasom perlebroderier og bøffelhorn, som var nydelig polerede og net sammenbundne med et stykke hud. Huden er alligevel ikke af bøffelen; thi med undtagelse af en eller to hjorder, som endnu lever igjen omtrent paa samme vis som Chillingham-kreaturene, er dette dyr uddød, og med bøffelen udryddelse er ogsaa den ædle røde mands *raison d'être* forsvunden. Mange af passagererne spadserede omkring

i byen, som især bestaar af kirker af forskellige benævnelser; en kirke for hvert snes indbyggere eller saa synes at være det mindste antal, de kan klare sig med. Andre plukkede blomster paa prærien og nød en fredelig arkadisk tilværelse. Pludselig og uden nogen foregaaende piben eller noget varsel, som det her er skik, begyndte toget at gaa sin vei, og det var nydeligt at se de fortvilede passagerer paa den mest overraskende og underholdende maade yde forbausende ufrivillige præstationer i hurtigløb, idet de for afsted efter det bortdragende træn. Skipperen var sidste mand til at tro paa, at det virkelig gik og ikke bare skiftede spor; men da situationen gik op for ham, var det storartet lysteligt at se, hvorledes han «omgjordede sine lender» og rendte afsted henover banelinjen, medens hans frakkeskjøder flagrede i vinden, og alle mennesker paa platformen kom i en ren exstase af fryd over det latterlige syn. Han rak netop saavidt at faa fat i jernrækverket om bagerste platform og blev saa halet ind af konduktøren i en temmelig udmattet tilstand.

Jernbanelinjerne og gaderne gaar svært meget i hverandre i dette land; saavidt vi kan skjønne, saa har hver mand ret til at gaa eller kjøre, saameget han lyster, paa enhver banelinje, saa det ofte er vanskeligt at vide, enten man er paa en gade, langs hvilken der løber jernbaneskiner, eller paa en jernbane, som folk kjører og gaar paa. Ensteds — vi husker ikke hvor, — var der lagt tag over et stykke af en gade, og til høire og venstre var der — istedenfor butikker, som vi havde bemærket nogle alen længere tilbage, — nogle døre, paa hvilke der stod «bagagerum», «billetkontor» og saa videre, saa vi skjønte, at dette var en station;

og saa kom vi umerkelig ud i en gade igjen nogle alen længere frem, og vi frydede atter vore øine ved synet af butikvinduerne.

Dette var en af de bedste dage paa vor reise. Efterat jernbanen har krydset floden ved Medicine-Hat, stiger den igjen op paa et nyt plateau, og hele resten af eftermiddagen dampede vi afsted gennem et umaadeligt, uafbrudt prærieland, hvor alene vandreservoirerne med de tilhørende vindmøllepumper afbrød det ensformige skue. Lige ved linjen var der lange rækker af besynderlige gjærder, som er anbragte der for at hindre, at der skal lægge sig faner paa jernbanen under de snestorme, som feier henover den nøgne slette om vinteren. Paa de bølgende høider paa alle kanter saaes utallige præriehunde, enslags smaa markekorn, og derimellem nu og da store høge af vaagearten, som uden tvil gaar paa jagt efter præriehundene og klapperslangerne, som ogsaa er en af behagelighederne ved dette uhyggelige land.

I nærheden af en af stationerne bemærkede vi en løselig opkastet jordhøi med et trækors paa, tydelig nok en nylig gravet grav, og vor konduktør fortalte os dens historie. Den stakkars fyr, som laa der, var en af de folk, som passede pumperne, og medens han levede i denne umaadelige ødemark, mange mil fra nærmeste station, blev han syg og døde, uden at nogen lagde merke til hans fraværelse, naar det daglige træn passerede. Først nogle dage efter blev reservoiret fundet tomt, og dette ledede til undersøgelse, hvorved hans døde legeme blev fundet og lagt til hvile der, hvor vi saa det lille kors. Det er frygteligt at tænke sig et saadant ensomt liv og en saadan ensom død; og naar nu dette uhyre vildnis

kan se saa trøstesløst ud om sommeren, maa man gyse ved at tænke sig, hvordan det er i de lange vintermaaneder, naar det overalt er klædt i sit hvide skrud.

Straks før det blev mørkt, lagde vi merke til, at der blev lidt røre ved et af de smaa stoppesteder, og der kom en mand hen til vognen med en gaupe, som han og hans hund havde dræbt. Dette var et ynkeligt, udsultet best, men havde nogle stygge tænder, som den stakkars hunds øren og hoved havde faaet gjøre bekendtskab med.

Og saa gik solen flammerød ned over de glødende gule sletter — et syn, som aldrig vil udslettes af vor erindring, og da det var blevet mørkt, kunde vi se det røde gjenskin af præriebrande paa flere steder langt borte i det fjerne; men det var stille om natten, og ilden rasede ikke saa frygtelig, som naar der er vind.

I denne del af landet foregaar den største kvægavl i nordvesten, og det siges, at klimabet her er gunstigere end sydover i de forenede stater. Der flytter flere og flere ind, og jernbanenettet, som snart vil blive udbredt over den hele egn, vil ganske vist snart medføre, at alle disse naturlige græsgange bliver tagne i brug.

Kapitel VII.

Klippebjergene.

Det blev for sent til at faa se et glimt af klippebjergene, førend vi gik tilkøis; men da vi vaagnede

tidlig om morgenen den 14de august, saa fandt vi, at vi om natten havde passeret Calgary, hovedstaden i Alberta, og at vi nu havde kjørt et godt stykke op over en temmelig steil skraaning langsmed Bow River, som kom ilende ned fra fjeldene, medens allerede nogle prægtige toppe, hvis øverste, sagttakkede tinder var kransede med sne, reiste sig truende foran os.

En skribent, som havde nedskrevet sine udgydelser paa C. P. R.s timeplan, sagde i anledning af et saadant øieblik: — «Vore raa naturer kan ikke tilfulde opfatte den ætheriske ynde ved denne ensomme fjeldtinde, der synes at stige op til himmelen.» Det glæder os at kunne sige, at *vore* naturer ikke er saa frygtelig raa, som man skulde tro efter dette, og at vi var istand til at fryde os overordentlig ved synet af disse herlige fjelde, skjønt klokken ikke var mere end halv fem om morgenen, og vi ikke havde faaet andet end en kop chokolade til at holde livsaanderne oppe med. Deres storhed gjør ganske vist et saa meget mere overvældende indtryk efter de tre dages reise gennem en uendelig flad ørken, som er gaaet i forveien.

Men hverken ord eller pensel kan male denne scenes virkelige herlighed. Dersom læseren vil have beskrivelser deraf, saa findes de i overflod og skrevne med en saadan kunstmæssig dygtighed, at vi aldrig kan tænke paa at maale os dermed. Men ingen af dem kan beskrive frihedsfølelsen, den friske luft, duften af granskovene, bjergstrømmens glitren og brusen, den opgaaende sols straaleglans og alle de andre tusender af herligheder, som kommer til og forhøier nydelsen, og uden hvilke det skjønneste prospekt, man kan tænke sig, ikke duer noget.

Der er kun én maade, hvorpaa man kan faa en

virkelig idé om alle disse naturens rigdomme, og det er ved at gaa hen og se selv, og vil man nyde en sund fornøjelse, saa er det tvilsomt, om der findes nogen anden maade, hvorpaa man kan anvende sin tid bedre paa jorden.

Man følger Bow River mange mil, og derpaa gjør banen pludselig en vending mod vest, og man er midt inde imellem hovedkjedens store bræer og kløfter. Vi har for længe siden passeret Canmore, hvor de konglomeratpiller staar paa vagt, der — som man fortæller — skal være nogle troldmænd, som i flere aarhundreder med held forsøgte at trodse den hvide mands troldomsmagt. Men deres tid kom, deres tryllekunster hjalp dem tilsidst intet, og der staar de nu forstenede ved klippeporten som monumenter og som en evig protest mod deres gamle helligdoms krænkelse ved det prustende lokomotiv.

Vi passerede forbi Banff med dets sundhedsbrønde og moderne paladshotel, og endnu gik vort lokomotiv prustende og stønnende sin gang opad, indtil vi endelig kom til en fredlig liden sø, hvis vand leverer sit lille bidrag baade til Atlanterhavet og det stille hav, og stoppede i Kicking Horse passet ved Stephen, 5290 fod over havet.

Der blev gjort et kort ophold, medens man efter-saa nogle lokomotiver og undersøgte deres sammenføininger, og saa begyndte vi paa løbet nedover. Nr. 144, lokomotivet foran, havde et par svære elgehorn hængende over sin lygte — vel den mindst passende prydelse for et lokomotiv —, og efter kom der koblet til den bagerste vogn dundrende en kæmpe paa næsten 200 tons, saa vi følte, at vi var saa sikre for ikke at fare for hurtigt afsted nedover, som

nogen maskinkraft kunde gjøre os. Udsigten var storartet; træerne havde allerede et rigere løvverk end paa den mere veirhaarde østre skraaning, og den hurtig voksende Kicking-Horse-elv dansede vanvittig langsmed banen i sit bugtede og klippefulde leie.

Frokosten ved Field — hvor kompaniet har ladet opføre et hotel i schweizerstil — var en behagelig afbrydelse af den spændende nedstigning, og derefter tog vi for sidste gang plads paa platformen de faa tilbageværende mil af vor jernbanereise. Nr. 144 trak os afsted (vort uhyre forlod os ved Field), og nu saa vi, at et skred havde sperret en tunnel lige foran os. Der var bygget en bane rundtom et frempringende hjørne af den klippe, som tunnelen gik igjennem, hængende udover den skummende elv, og det var saa skarp en bøining, at det var umuligt at komme rundt med begge køblingkjettinger hugede, og der blev gjort holdt for at hugge ud dem paa ydersiden af kurven. Da dette var gjort, krøb vi meget forsigtig omkring hjørnet, og vi fik det indtryk af det, at lokomotivet vilde komme og rende ind bagsiden af den sidste vogn, hvis man ikke passede sig godt. Men vi klarede det, passerede derpaa nogle smaa stationer og stoppede endelig den 16de august kl. 9 om morgenen paa et sted, som ikke var noget ringere sted end Golden City. Men førend vi forlader trænet, maa vi af den føromtalte bog citere følgende herlig inspirerede stykke om dette sted:

«Her venter os en ny overraskelse. Trænet, som er smuttet ud mellem de bratte dalskrenter, løber for fuld damp langsmed det nederste af en fjelddryg, som møder det paa høire side, indtil det svinger mod nord rundtom dens fod. Da aabnes pludselig

udsigten til en storartet sierra, som hæver sig høit mod den asurblaa himmel. Det er Selkirkfjeldene, de stolte, isbedækkede Selkirkfjelde med sine klippefulde sider; deres fod er skjult bag massive folder af lavere høider, der næsten synes sorte under den kappe af furuskov, hvori de er klædte, og som ogsaa naar langt opover siderne af de centrale kegler, hist og her afbrudte af fremspringende klipper eller fra øverst til nederst gjennemskaarne af lange, aabne striber, som aar efter aar frembringes af lavinerne, og kronede af en række tinder, fra hvis toppe vinteren aldrig flyer. Og naar aftensolen langsomt sænker sig nedover dem, og taagerne fra den store dal stiger op i lette fjærskyer og indhyller de kolde tinder, saa svømmer de i en straalende varme og farvepragt, søm minder tilskueren om Asgaard, den skandinaviske histories himmelske stad, hvis grundvolde hvilede paa ispillarer i hine nordens fjerne bjergegne, hvor vikingerne færdedes.»

Hvortil vi kun kan føie: det samme siger vi.

Vi vil ikke indlade os i nogen veddestrid med denne ordkunstner; men det er alligevel deiligt at vide, at folk kan skrive slige ting, og det er saa behageligt at have dem ved haanden for at husvæle sindet, naar det er blevet plaget og forstyrret af det daglige livs mere upoetiske hændelser.

Et øieblik efter forlod vi med beklagelse togets bekvemmeligheder paa platformen ved Golden City stationen, omgivne af vore talrige eiendele og — *horresco referens* — af en blodtørstig horde moskitoer.

Vi spurgte efter Cardie; men stationsmesteren sagde, at ingen saadan person havde landet der, og han havde heller ikke hørt noget til vore kanoer, som

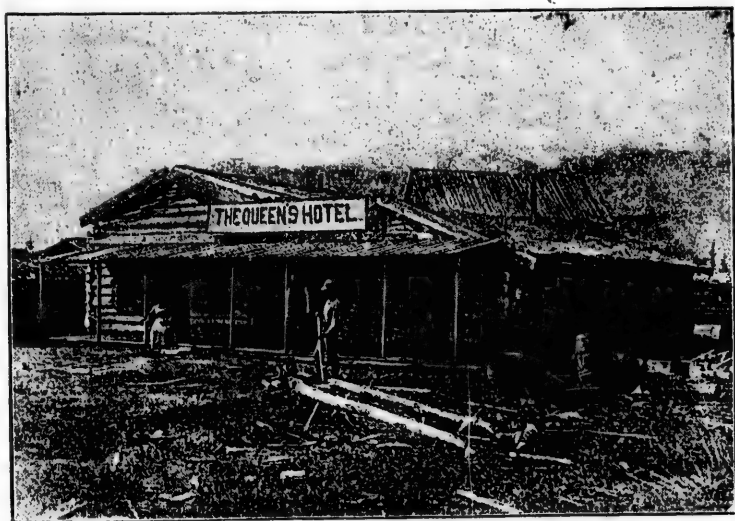
tre uger før var afsendte fra Peterborough i Ontario, som er den moderne kanadiske kanos fødested. Dette var altsammen meget nedslaaende; foruden Cardie kunde vi ikke reise videre, og uden vore kanoer kunde vi ikke foretage os nogen ting der paa stedet. Det var ikke andet for end at faa vore sager bragte over i Queens hotel og i taalmodig ærgrelse afvente begivenhedernes gang.

Kapitel VIII.

B. C.

Queens hotel ligger paa et meget pent sted og var ogsaa selv et meget pent lidet sted, — saa pent og lidet, at hvis det var endnu mindre, saa var det rent usynligt. Det bestaar af en lav og daarlig bygget tømmerhytte, som man paa disse kanter kalder «en brakke». Der er en skjænkestue, et køkken, et værelse med et lidet bord i, et spiseværelse og tre smaa soveværelser, hvori der netop er plads til en seng og en vaskevandsstol, men hvor der er en hel masse træk. Alligevel var der meget renligt overalt og saa komfortabelt, som det kunde være paa et saadant sted, og mrs. Green lavede udmerket god mad. Paa bordet i dagligværelset fandt vi en solid indbunden bog af betydelig tykkelse, som bar titelen *En pebersvends drømmerier, ny udgave*. Dette var en meget net indirekte kompliment til gifte mænd; thi bogen var ikke noget andet end et fiffigt kneb for at

slippe bort fra brændevinsloven, en hemmelig kilde, som verten aabenbarede for os ved at vise os halsen af en whiskyflaske, som var meget kunstfærdig gjemt inde imellem bladene. Naa, der er en mængde bøger, som indeholder værre ting end denne.



Queens hotel, Golden City.

Vi vandrede hele dagen omkring i «byens» omgivelser og gjorde forskellige opdagelser. Som f. eks. at vandet i Kolumbia, i hvilken Kicking Horse falder ud et par mil ovenfor stationen, er altfor opblandet med sne, til at man kan fiske i den. Ligeledes at «byens» ovennævnte omegn hovedsagelig bestaar af krat og myr og var befolket af millioner af moski-toer. Ligeledes, at Golden City — eller *Golden*, som den altid kaldes, — indeholdt en eller to brave fyre, men forresten var et af de elendigste steder paa jorden.

Vi antager, at denne by stadig har gaaet tilbage helt siden de dage, da de første miner blev opdagede, indtil *C. P. R.* igjen bragte liv i den. Den, som nu vilde benegte, at den gaar en stor fremtid imøde, vilde være en meget dristig mand; thi denne del af Kolumbiadalen er utvilsomt et af provinsens mest begunstigede distrikter og bliver hurtig bebygget. Floden er seilbar fra dens kilde og ned til Golden, mnn kun nogle faa mil nedenfor, og følgelig maa alt gods, som skal til den øvre del af dalen, bringes hid med jernbanen for her at omlades i de baade og de to dampskibe, som er i fart paa floden. Provinsial-regjeringen lader ogsaa anlægge en kjørevei opover dalen til sjøerne, som danner udspringet, og ligeledes en derfra og ned langs Kootenay, saa kolonisterne ikke er udelukkende afhængige af færdselen tilvands, som naturligvis ofte er hindret af is, flom eller lavvande, og det vil ikke vare længe, førend jernhesten finder sin vei gennem de skønne skovpartier, som kranser flodbredderne, og med et vældigt slag gjør ende paa hele trafikken med baade og godstransporter og pakvogne og til en vis grad ogsaa med dampskibene.

Der er en ligefremhed og naturlig aabenhed hos disse folk i Britisk Kolumbia (vi skal fremtidig følge landsens skik og kun bruge forbogstaverne *B. C.*), som er meget tiltalende for et af det moderne samfundslivs fordomme udskjæmt menneske. Den første ven, vi erhvervede os, var en liden pige paa omtrent fem aar, som syntes at leve aldeles uafhængig af sin familie. Hun sagde, at hendes navn var miss Jenny Lorena Wells, og det var ikke saa daarligt i hendes alder, og hun meddelte os adskillige detaljer angaaende sin dukkes liv og sedvaner. Dernæst var det

vor vert, som var en yderst omgjængelig og behagelig mand. Under vor samtale med ham spurgte vi, hvad det fjeld hed, som laa lige overfor hans dør, en top, som var saa prægtig i sin vilde storslagenhed, at man i Schweiz vilde have anlagt to jernbaner og et dusin hoteller paa den. Og han svarede med den fyrsteligste flothed af verden: «Aa, De kan kalde den, hvad De vil; enhver ny udvandrer, som kommer her, sætter et nyt navn paa den, og jeg vil lade mig skyde, om jeg kan huske, hvad det sidste var!» — Det var meget tilfredsstillende at tænke paa, at vi nu ansees som udvandrere; men vi kunde ikke finde paa noget eget navn til fjeldet den gang.

Det østgaaende tog kom kl. 17, og da vi ikke havde noget bedre at tage os til, drev vi op til stationen for at se det passere og fik der til vor forbauselse se en yngling af moderne udseende omringet af en skare sørgende, men høibaarne piger, hvilken ikke var nogen anden end vor længe savnede og mindst ventede Cardie. Det havde akkurat taget en maaned for ham at kjøre og reise paa jernbane hertil fra hans hule oppe i Koloradobjergene, og det var et merkeligt træf, at vi naaede vort maal paa en og samme dag efter alle de forsinkelser og andre mindre uheld, vi havde været udsatte for.

Cardie lærte os snart forskellige egne sprogudtryk; saaledes erfarede vi blandt andet, at *greier* *

* «*Truck*», som egentlig betyder «godsvogn» eller en sammenpakket hob varer eller gods, er ikke godt at gjengive i norsk i alle de ovenstaaende forbindelser; men jeg tænker, det nogenlunde svarer til vort omfattende norske ord «greier», saa det ialfald paa en maade gaar an at bruge dette. O. a.

er det store universalord, som bruges i alle mulige tilfælde. «Er alle de greierne Deres?» — «Hvad slags greier har De, om det skulde blive koldt i veiret?» — «Jaha, de der Winchester-patronerne, kaliber 45,90, er ikke saa daarlige greier at bruge til en graa-bjørn!» — «Naa, jeg faar vel sanke sammen alle disse greierne og kjøre dem op til hotellet!» — Skulde vi skrive en *B. C.-Ollendorff*, saa vilde vi begynde med disse sætninger. Det eneste, man forresten maa kjende til, er *Hvorledes man skal bruge «what's the matter» paa 500 forskjellige maader, af en, som har været der.* — Eksempel: «Hvordan har det sig med aftensmaden?» — «Hvordan har det sig med brødet?» — (d. v. s. vær saa snil at sende det op). Enhver, som vil ofre sig for studiet af disse vidtomfattende frembringelser af det engelsk-amerikanske tungemaal, vil finde, at de anledninger, ved hvilke de kan anvendes, er uendelig mange; vi «har dem nu i vort hus og bruger aldrig andre».

Med denne nyerhvervede sprogfærdighed havde vi ikke længere nogen vanskelighed for at døbe vor fjeldtop, og verden vil maaske være af den godhed at erindre, at den fra nu af og for evige tider skal kjendes under navnet *What's the Matterhorn*.

Da kanoerne ikke var ankomne, bestemte vi os til at gjøre en tur paa tre eller fire dage for at se lidt paa landet, og da der ikke er plads i *Queens hotel* til alle vore «greier», saa leiede vi et lidet rum, hvor vi opbevarede vore bedste klæder og forskjellige andre ting, som vi ikke behøvede at tage med os. Da det var gjort, spiste vi lunch ombord i *Duchess* (den største af de to *Kolumbia*-dampbaade) sammen med kapteinen, mr. Armstrong, som i alle maader

var en hyggelig mand. Hans fartøi saa noget svækket ud, da det for en fjorten dages tid siden havde forlist i Kolumbia med fuld ladning og endel passagerer. Man havde imidlertid faaet fisket det op igjen paa omtrent fjorten fods dybde, og det var nu i seilklar stand igjen; men al dets fordums ydre pynt og stas havde gaaet samme vei som alt andet godt. Det saa virkelig i det hele taget ud som en gammel kanalbaad, paa hvilken en taterbande var bleven stuvet sammen i en fart uden hensyn til, hvordan de fik det. Dog var en meget værdifuld gjenstand bleven reddet fra den almindelige ødelæggelse, nemlig Sam, den kinesiske kok, den bedste kok, vi traf paa i hele *B. C.* — Her traf vi ogsaa en af *N. W.*'s politimænd, og vi likte os særdeles godt; thi moskitoerne lod ikke til at kunne leve ombord i *Duchess*, skjønt de trivedes udmerket overalt andensteds.

Det almindelige gode kameratskab og den fuldkomne utvungenhed er ikke uden sine mindre heldige sider. Inden vi havde været ti minutter i Golden, havde vist et halvt dusin vildfremmede mennesker nødt os til at drikke med dem, og vi tænkte ved os selv: «Dette var et deiligt sted.» Men vi begyndte at nære en vis tvil om det behagelige ved dette, da en ny vildfremmed, som var prydet med to nydelige blaa øine, kom dinglende ind til os om eftermiddagen, medens vi holdt paa at pakke ind. Med den samme ligefremhed og utvungenhed anfaldt han øieblikkelig Cardie og Jim med et skjønt udvalg af de værste skjelsord, som nogensinde har været opfundne, og udfordrede dem begge til kamp paa liv og død. Vi fik ham endelig overtalt til at gaa og slaas med en anden mand, som vi forsikrede ham tørstede efter

svæk-
havde
gerer.
n paa
eilklar
g stas
Det
l ka-
stuvet
k det.
eddet
den
B. C.
og vi
ke til
vedes
fuld-
ldige
lden,
esker
d os
ndte
da
elige
gen,
nme
elig
rste
og
Vi
en
fter



Lunch ombord paa *Duchess* paa Columbia.

hans blod, og sent om aftenen havde vi den tilfredsstillelse at se, at man havde frtaget ham alle hans dødbringende vaaben ved offentlig foranstaltning. Denne mand var en meget skikkelig fyr, naar han var ædru; men de drikkevarer, som udskjænkes i disse vestlige byer, er i regelen saa daarlige, at de kunde faa en hund til at bære sig ad, som han var gal, og endmere da en mand.

Her diskuterede vi med autoriteterne, hvad vi skulde gjøre, naar kanoerne viste sig, — hvis de i det hele taget nogensinde viste sig. Vi var uvisse om, enten vi skulde gaa nedover Kolumbia til Big Bend, som det kaldes, eller gaa opover til dens udspring, over den smale landtunge og saa padle nedover Kootenay; selv havde vi mest lyst til det første. De erfarne sagde: — «Aa ja, De kan nok gaa om Big Bend; der er vel en eller to kanoer, som har gjort det, det er ganske rigtigt; men der pleier gjerne at stryge med én mand af hvert selskab, som gaar nedover der. Strygene er leie, ser De, og der er ikke stor rimelighed for at slippe derfra med livet.» — Saa snakkede vi om tingen og satte os fore at gaa den vei, fordi vi alle mente, at vi da vel aldrig kunde miste en af tre; men vi fandt snart, at det var en meningsforskjel, som ikke kunde udjevnes mellem os med hensyn til, hvem den ene var, idet vi havde ikke mindre end tre navne *in mente*. Og saa opgav vi Big Bend og bestemte os til at gaa opover floden, saasart kanoerne kom, og i mellemtiden prøve at gaa lidt paa jagt.

Om morgenen den 17de august afreiste vi med *Duchess*, som skulde til den sø, som er bekjendt under navnet Windermere, idet det var vor agt at

gaa iland paa det første lovende sted. Det gik i førstningen meget smaat, da der er sterk strøm i denne del af floden, og den gamle agterstavn hjuler gjorde ikke mere end halvanden mil i timen, skjønt den kunde gjøre otte eller ni. Vandstanden i Kolumbia afhænger af snesmeltningen, og denne var nu næsten ophørt; vandet faldt derfor hurtig og efterlod paa begge sider af elven store, sumpige laguner, som her kaldes *sloughs* (udt. *slu*). Disse syntes at være meget tiltrækkende for uhyre flokke af gjæs, ænder og brokfugle, medens hist og her en svanes hvide vinger speilede sig i det aldeles blikstille vand. Flodbredderne er for det meste tæt begroede med skov undtagen der, hvor en af disse laguner findes, og paa slige steder er det ofte umuligt for en ukjendt at opdage det rette løb, idet der ofte er saa mange forskellige kanaler og disse er saa brede, at der ikke er merkbar strøm i nogen af dem. Men *Duchess* blev styret med dygtighed og fandt vei mellem alle de forvildende løb, idet enhver vending aabnede udsigten til nye skønheder, eftersom de to prægtige bjergkjeder, Klippebjergene (the Rockies) paa vor venstre haand (mod øst) og Selkirkfjeldene paa høire, blev synlige over de høie, skovbevokste fjeldskrefter, som mange steder hang ud over floden. Der var skovbrande paa alle kanter, men de gav sig blot tilkjende ved en let blaa dis, som fyldte luften og netop lagde den lufttone over udsigten, som saa ofte savnes i det tørre fjeldklima, og paa denne deilige dag manglede der intet til at gjøre vor lykke fuldkommen.

Men ak, jordisk lykke varer sjelden lange. Vi passerede det sted, hvor den stakkars *Duchess* gik tilbunds, og lidt høiere oppe, paa et sted, hvor skoven

var tykkere end noget andet sted, rendte dampbaaden med næsen mod bredden, og vi og vor bagage blev varpede iland. Fem minutter efter var *Duchess* blot en liden røgpuffende plet langt borte, medens vi holdt paa at blive bogstavelig opædte af de frygteligste moskitoer, som det nogensinde har faldt i vor lod at møde — eller rettere made.

Kapitel IX.

Moskitoleiren.

Den eneste underretning, vi havde kunnet faa om dette sted, som var kjendt under navnet Canyon-Creek, var den, at der var en mængde vilde gjeder høit oppe i Selkirkfjeldene, og at der var en jægersti fra dette sted, som vilde føre os op i deres egn. Der var noget sumpigt i nærheden af landingspladsen, da der paa dette sted faldt en liden elv (som her i landet kaldes en *creek*) ud i Kolumbia, og overalt var der imellem træerne et fulstændigt net af smaabække. Skoven var mørk og bestod af uhyre høie træer, især furu, lerke-trær og bomuldstrær med tæt underskov af pilekrat, tranebærbuske, bringebærbuske og moskitoer. Vi fandt snart stien eller sporet, som var af et meget svagt og utydeligt slags, men som var tydelig afmerket ved meget hyppige blinkinger paa træerne (som gjøres ved at hugge af store stykker bark med en økse), da vi saaledes havde fundet, at alting var, som det skulde

være, tog vi vore sager paa nakken og begav os afsted; men det gik meget langsomt, da vi snart opdagede, at «stien» stadig blev værre og værre at komme frem paa og vanskeligere at finde. Tilslut kunde vi ikke se flere blinkinger paa træerne, og stien selv blev aldeles borte.

Jim, som ikke engang i et saadant øieblik kunde lade være at være vittig — i egen indbildning —, gik lidt i forveien for at finde rede paa sporet, og efterat han en stund forgjæves havde ledt efter yderligere tegn til det, pegte han paa den sidste blinking, vi var istand til at opdage, som var hugget i et uhyre bomuldstræ, og mente, at «stien vist gik opover træet og til — —.»

Dersom den kjeltring, som havde hugget disse bedrageriske merker i barken, kom til at lide bare en liden procent af alle de ulykker, vi fordømte ham til, saa kan vi ikke sige andet, end at han maa have faaet det noksaa hedt. Og alligevel havde han kanske ikke baaret sig slig ad af ondskab, men bare fordi han var lige saa ilde ude som vi; han havde kanske bare blinket træerne for selv at finde veien til det apokryfiske «spor»; men han havde ialfald vist mere forstand end vi, idet han havde vendt om, da han havde arbeidet sig frem saa langt som til dette punkt aldeles forgjæves.

Da vi nu var komne saa langt, saa havde vi ikke lyst til at gjøre som vor mystiske forgjænger og vende tilbage til floden for at se efter, om der ikke skulde være et andet spor paa den anden side af *creeken*, vi satte derfor kurs efter solen, som vi netop kunde se mellem trætoppene, og huggede efter tur vei gjennem skoven henimod de endnu fjerne skraaninger

opunder foden af Selkirkbjergene. To timer med dette arbeide, i hvilke vi avancerede omtrent en halv mil, var tilligemed den tortur, vi hele tiden maatte lide af vore vingede fiender, nok til at gjøre os aldeles udmattede; thi skoven havde desuden brændt paa flere steder, og de omfaldne træer laa i hauger ovenpaa hverandre paa en forfærdelig sammenfiltret maner, medens det næsten var værre at bane sig vei der, hvor det ikke havde brændt, gennem de tykke buske og myrhullerne. Mange af de omstyrtede stammer var saa tykke, at vi lige saa godt kunde forsøge at skræve over en parkmur som over dem, saa belæssede som vi desuden var, og de saa ud til at være lige saa lange som *Great Eastern*, saa det var ikke smaating at gaa omkring. Alt dette vilde alligevel kun have været et rent tidsspørgsmaal; men det var noget ganske andet nu, da vi ogsaa maatte slaas med utallige millioner moskitoer, og saa maa man huske, at thermometeret stod paa ca. 90⁰ i skyggen,* og at der ikke rørte sig et vindpust, som kunde lette vore lidelser af heden.

Folk hjemme læser om tsetsefluer, cingalesiske igler, sorte myrer, moskitoer og lignende, og det er mode mere og mindre at tage alt sligt som løier og at lade, som det var bare moro at blive bidt rigtig ordentlig af nogen af dem; men sandheden er, at der ikke findes nogen lidelse paa den hele jord, som er værre end et virkelig alvorligt angreb af disse dæmoner. Vi indbildte os allesammen, at vi havde seet moskitoer før, baade i Norge, i Indien og i de forenede

* Her som overalt ellers i bogen Fahrenheit; 90⁰ F. svarer til 26⁰ Reaumur.

stater; men til dato ved vi intet — absolut intet —, som kan maale sig med den koncentrerede og potenserede tortur, som de kan forvolde, naar man kommer ind i deres egentlige hjern.

En forfatter har nylig støttet de sorte myrers fordringer paa at være den værste plage, der kan ramme et menneske. De maa gjerne komme for os, og de kan gjerne tage sine søskende og sine fættre og kusiner med ogsaa; vi holder alligevel paa moskitoen som *facile princeps*.

Ved hvert skridt, vi gjorde, jagede vi op en formelig sky af nye angribere, og skjønt vi i forventning af deres overfald havde forsynet os med store gazeslør, som vi trak over hattene og puttede ind under vore klæder, saa nyttede denne beskyttelse dog snart til intet; for det viste sig, at insektsværmene, som satte sig paa slørene, forhindrede os baade fra at se og at puste. Vi blev derfor nødt til at tage dem af, naar vi skulde røre paa os, og tog dem kun paa igjen, naar den udmattede natur ikke længere kunde udholde kampen og vi maatte stanse for at hvile nogle øieblikke; vi tændte da op ild og fandt en kort lise i den tykke røg.

Hele bind er ikke nok til at berømme den op-højede begeistring, som maatte besjæle vor poet, naar han kunde benytte en af disse korte hvilestunder til at sammensætte en ode, som vi er sikre paa vilde gjort ham udødelig, hvis den bare var bleven færdig. Vi betænker os imidlertid ikke paa at presentere den for læseren selv i dens endeløse tilstand.

ODE TO THE MOSQUITO. *

A FRAGMENT.

Recitative.

On other poets here I place my veto,
Be mine alone to sing the dashed mosquito:

Aria.

Thou airy sprite, child of the shady grove,
Faithful companion wheresoe'er we rove,
Together have we roamed the wide world through,
And thou alone of all its hosts art true. **

On Afric's shores, on India's coral strand,
The first to meet us in this Northern land:
The last to leave us as its shores recede,
O ghostly gimlet, «true and fest» *** indeed.

E'en as a watchful mother bends above
Her babe, and croons a lullaby of love,
So thou, whene'er our nightly couch we seek,
Hov'rest aloft, a «phantom—with a beak.» †

And with thy sweet small soul-entrancing song,
Thou'lt charm our wakeful ear the whole night long;
When pain and anguish chance to wring the brow,
No wife so constant at our side as thou. ††

* We owe him a good deal more than this, but fear he will never be paid.

** Yes, and he bleeds one like a true host.

*** Note by Printer. Is this word fest or pest?
Author. Fest; comparative, fester.

† A beak, alas! who never gives him six weeks without the option of a fine.

†† Note by the Skipper. And if the pain and anguish we forget, He'll bring 'em with him when hi comes, you bet.

But unlike woman, in our hours of ease,
Thou'rt not uncertain, coy, or hard to please;
 Content to dwell upon the merest speck
 Of ear or nose, or small expanse of neck.

Yet some repay with base ingratitude
 The unending toil of all thy winged brood
 Into vile durance some would gladly cram
 Both all thy pretty chickens and their dam.

And some anticipate with joy the day
 When autumn chill and drear cuts short thy stay
 Ah me! too soon that day must come at last,
 And thou must die neath winter's icy blast.

Too soon — for still thy birthplace and thy doom
 Are hid in Natures deep mysterious gloom.
 Com'st thou from heaven? Nay, we cannot tell,
 Nor whether wending, but we hope, to —

ODE TIL MOSKITOEN.*

ET FRAGMENT.

Recitativ.

Jeg nedlægger her mit veto for andre poeter; jeg alene vil
 besynde den ihjelslagne moskito.

Aria.

Du luftaand, søn af den skyggefulde skov, du trofaste led-
 sager overalt, hvor vi har færdes omkring, — sammen har vi
 vandret gennem hele den vide verden, og du har været den
 eneste ærlige af alle vore verter.**

* Vi skylder den en hel del flere end denne, men er bange
 for, at den gjæld ikke vil blive betalt.

** Ja, og den faar en til at bløde ogsaa, ganske som en rig
 tig vert.

Paa Afrikas kyster, paa Indiens koralstrand, var du den første til at møde os, ligesom i dette nordens land, og du var den sidste til at forlade os, da dets kyster forsvandt for vort blik; — o du stikkende spøgelse, du er i sandhed «treu und fest».*

Ligesom en omhyggelig moder bøier sig over sit barn og nynner en kjærlig vuggesang, saaledes gjør ogsaa du, du «fantom med en snabel»,** enten vi søger vort natteleie, eller vi er oppe!

Og med din lille sjælen gennemtrængende sang henrykker du vort vaagne øre den hele lange nat; og du staar ved vor side trofastere end nogen hustru, naar smerte og lidelse rynker vor pande,***

Men ulig kvinden, i vore lykkestunder, er du ikke ubestandig eller snerpet eller uforføielig; du er forføiet blot med en liden snip af ens øre eller næse eller hals!

Alligevel gjengjælder nogle mennesker i lav utaknemlighed det uendelige stræv af dit vingede afkom, og med glæde skulde de uden betænkning ødelægge baade alle dine prægtige kyllinger og deres moder.

Og andre glæder sig til den dag, da høsten kold og grufuld afbryder din virken. Ak; — denne dag kommer altfor snart, og du maa dø under vinterens kolde vinde.

Altfor snart — for altid vil din fødestavn og dit endeligt være skjult i naturens dybe, mysteriøse dunkelhed. Kom du fra himlen? Det ved vi ikke, — ei heller hvor du gaar hen; men vi haaber til h—.

* Sætterens spørgsmaal: Skal der staa «fest» eller «pest»?

Forfatterens svar: «Fest», komparativ «fester».

** En snabel (*beak*: betyder ogsaa en politikommissær), som desværre aldrig giver den seks ugers arrest, som ikke kan afsones med mulkt.

*** Skipperens anm. Og glemmer vi vor smerte og lidelse, saa kan De vedde paa, at den nok skal skaffe os den igjen, naar den kommer!

Den sidste stanze blev ikke fuldendt; thi gjenstandene derfor blev altfor paatrængende i sin opmærksomhed, og da den guddommelige inspiration engang var væk, kunde han ikke faa kaldt den tilbage igjen. Jim havde som en anelse om, at det skulde have været saaledes:

— — — dwell

at Helsingfors, or some such far-off spot *

Where other people live, and we do not. **

Men naar vi tilføier disse linjer, saa ser man kun altfor tydelig, at de ikke paa langt nær kan maale sig med de foregaaende, og det er desværre aldeles forbi med den høie poetiske flugt.

Endelig fandt vi et sted, hvor det havde brændt og saaledes kunde trænge lidt mere lys og luft ned mellem de høie, smale stammer, og der ryddede vi da den ubekvemme grund saavidt, at vi netop kunde faa plads til at slaa op teltet, kogte lidt flesk og og lavede the, hvorefter vi krøb ind under vore tepper, da dette var den eneste mulige maade, paa hvilken vi kunde undgaa vore ubarmhjertige fienders stadig voksende hærskarer. Thi saasnart som solen var nede, optraadte der en ny og endnu frygteligere slags paa skuepladsen; vi gjorde virkelig snart den erfaring, at hver tid paa dagen havde sit eget armékorps, og hvert nyt korps viste sig endnu umætteligere end det foregaaende. Og ulykken var, at naar der kom et nyt kontingent, saa fik dette alligevel

* En moskito opholder sig altid paa en plet, og er der ikke nogen, naar han kommer, saa laver den en. F. a.

** Bo i Helsingfors eller paa en anden fjerntliggende plet, hvor der bor andre folk, og hvor vi ikke bor.

ikke dem, som var paa pladsen før, til at slutte med arbeidet.

Det var en skrækkelig tid. Søvn var der ikke spørgsmaal om; thi ikke at tale om den nervøse tilstand, hvori disse flyvende plageaander holder sine ofre ved sit uophørlige «pi—i—i—i» og den virkelige brændende smerte i de gamle stik, saa var natten desuden saa trykkende stille og lummer, at det var umuligt at holde et uldteppe trukket over hovedet i længere tid, og paa den anden side var dette det eneste vern, som kunde holde fienden ude.

Da vi stod op igjen i graalysningen, saa følte vi alle, at en dag til af samme sort ikke vilde være til at udholde, og at vi straks maatte foretage noget for at forbedre vor stilling. Cardie «vilde gjerne vide, hvordan det kunde være at skibe sig tilbage til Golden igjen paa en flaade?» — «For ser I,» sagde han, «hvis vi skal gaa, saa maa vi lægge igjen næsten alle vore sager her, til vi kan komme igjen og hente dem; men hvis vi gaar ned paa en flaade, saa kan vi faa med os alle vore greier!» — Vi antog det for høist sandsynligt, at hvis vi forsøgte at befare Kolumbia paa en saadan flaade, som vi kunde lave under slige bedrøvelige forhold, saa vilde vi ganske vist «gaa ned med vore greier»; men det var ikke tale om, at vi vilde have den skam at komme saa hurtigt tilbage igjen. Skipperen skjendte og sagde, at han «havde aldrig seet slig en fyr; bestandig saa kommer han og vil vende om, naar en er ude paa en lysttur paa nogle faa dage!» — Jim vilde heller ikke slaa retræt, for da han havde været henne for at hente vand i en af de grunde smaastrømme, som løb gennem skoven, havde han seet saa mange bjørne-

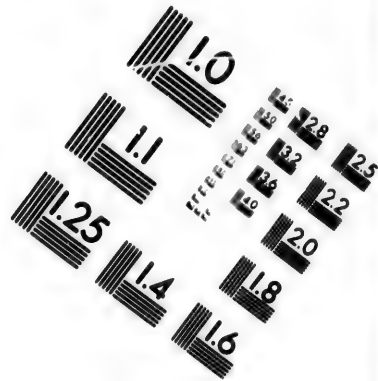
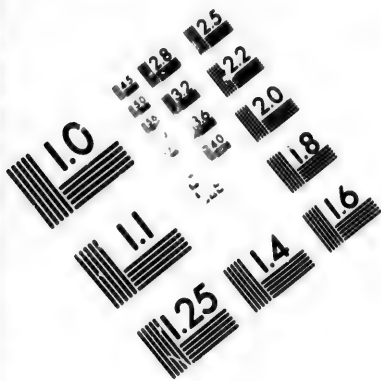
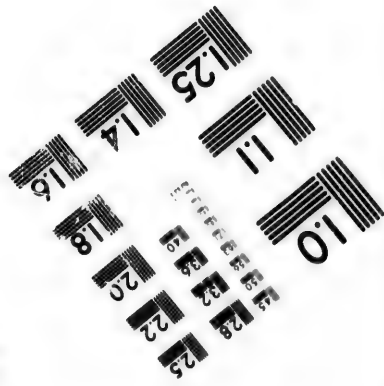
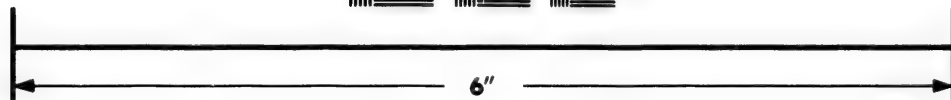
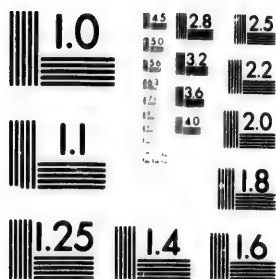


IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)



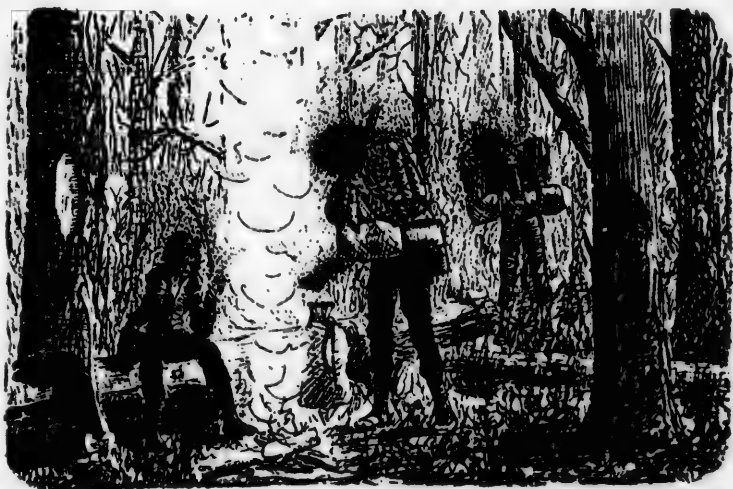
Photographic Sciences Corporation

**23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503**



spor i den bløde jordbund, at han mente, «der maatte være en hel familie af dem ensteds deromkring.»

Tilsidst blev det besluttet at gaa ud og se til om muligt at træffe paa stien, som vi endnu havde en følelse af maatte være ensteds i nærheden opunder fjeldet, og Cardie «tænkte, han imidlertid kunde saa vidt holde livet oppe» ved hjælp af en hel del baal, indtil opdagerne kom igjen.



«Har aldrig seet slig en fyr; bestandig skal han ødelægge al moro, fordi han vil vende om!»

Vi var ikke komne en kvartmil bort fra leiren, da Jim pludselig gjorde holdt og pegte paa et træ omtrent hundrede skridt fra os, og der stod en fuld-voksen graa bjørn, netop synlig over de tykke buske, med forlabberne favnende omkring stammen. Den stod bag træet, og vi kunde ikke se mere end hovedet og labberne; desuden stod vi netop da øverst

oppe paa en stor haug af omfaldne træstammer om-
trent ti fod over marken, hvilket gjorde det næsten
umuligt at skyde, da rekulen rimeligvis vilde have
puffet os ned af det glatte fodfæste. Jim, som var
forrest, havde kun taget med sig en Winchester af
liden kaliber for at skyde fugl og andet smaa-vildt,



Netop synlig over de tykke buske.

og det var aldeles ikke et saadant vaaben, som man
vilde vælge, naar man skulde føre en diskussion med
en bjørn; og Skipperen, som havde en svær rifle,
«stod slig til, at han ikke kunde skyde.» Vi forsøgte
da at finde et sted, hvor vi kunde faa fodfæste til at
skyde, og vi naaede ogsaa en passelig aaben plet
ikke mere end en halvhundrede skridt fra bjørnen.
Jim skulde just til at løfte sin rifle, da bjørnen, som

hele tiden havde holdt øie med os med spændt nysgjerrighed, hvilket kunde sees af de gjentagne bevægelser, den gjorde med hovedet, pludselig gav fra sig etslags ængstelig prusten, og førend nogen af os fik tid til at skyde, skjulte den sig bag træet og gled hurtig ned paa marken, idet dens klør rev barken op. I et øieblik var den forsvunden i den tætte masse af sammenfiltrede buske, og skjønt vi en liden stund kunde høre den brase gennem buskene paa sin flugt og i ærgrelse sendte en kugle efter den, saa kunde vi lige saa gjerne have skudt paa maanen. Der var intet andet at gjøre ved det end at gaa vor vei, efterat vi først af ganske hjerte havde skudt al skylden paa hinanden istedenfor paa bjørnen, og det gjorde vi da meget misfornøiede, stadig opædte af de nederdrægtige moskitoer og mere forladte af lykken end nogensinde.

I Sverige og Norge er det en vel bekendt sag, at det er aldeles haabløst at forsøge paa at komme bjørnen paa hold, naar man ligefrem siger «bjørnen», naar man taler om den. Man maa altid blot hentyde til den i hyperboliske metaforer som f. eks. «gamle finnemutkaren», «den vise» eller «ugavnsdyret», og hvis vi havde glemt at følge denne vigtige regel, saa kunde vi have vidst, at vi fortjente vor skjæbne. Men det var slet ikke tilfældet. Vi havde med megen respekt betegnet den som «gamlen i skindpelsen», og vi følte os overbeviste om, at vi ikke havde gjort noget galt i den henseende.

Vi vandrede endnu en times tid gennem buskadset og kom tilsidst til et sted, hvor det tydelig begyndte at gaa opover bakke, hvor det sammenfiltrede krat af bringebærbuske lod til at høre op,

og hvor det fordrede mindre gymnastisk øvelse at komme frem. Ledet af brusen af et fossefald stod vi straks efter ved bredden af en smuk, iskold *creek*, og da vi havde fulgt den et kort stykke opover, stødte vi pludselig paa en ødelagt tømmerhytte og en sti, som gik forbi den; denne fulgte vi derpaa, og efterat vi havde gaaet en halv mil til, befandt vi os ved foden af en meget brat høide, og nedover denne kom den strøm, som forsynede alle de smaa bække i vor skov, styrtende fra den ene afsats i fjeldet til den anden.

Der var en stor kulp under fossen og lige ved den en noksaa god tømmerhytte og andre tegn paa, at her havde været folk. Der var bygget en dæmning tversovert udløbet af kulpen, ved at man simpelthen havde fældet alle træer, som stod nær nok, over det og fyldt op alle mellemrum med deres grene, og resultatet af dette ingeniørarbeide var, at vandet ikke længere løb ud i Canyon creeks gamle leie, men blev ledet tilside udover landet nedenfor. Da dette var meget jevnt og fladt, saa havde ikke vandet fundet nogen særlig gunstig afløbskanal, og som følge heraf løb strømmen, som vi har seet, baade her og der udover og faldt ud i Kolumbia i en hel mængde smaaelve. Hensigten med saaledes at lede vandet bort var naturligvis at lede efter guld i det saaledes tørlagte flodleie, og vi kunde skjønne, at guldgraverne for længe siden havde søgt det igjennem, saa meget som det kunde lønne sig; for det saa ikke ud til, at der havde været nogen paa lange tider. Strømmen var meget strid i nærheden af dæmningen, klar som krystal, kold som is, omtrent tyve

alen bred og ikke dybere end op til halsen paa Skipperen paa de dybeste steder.

Der laa træer nok tversover den, saa det saa ud til at være en let sag at gaa over og opover stien, som vi nu saa gik i siksak opover det næsten lodrette berg paa den anden side. Vi prøvede derfor freidig at gaa over, og Jim kom ogsaa vel og vakkert over; men netop som Skipperen skulde stige fra broen og over paa bredden, gav den forræderiske bark efter (dette er den værste fare ved at gaa paa omfaldne træer), og med et vældigt plask dumpede han og hans rifle ned i det dybeste hul i hele *creeken*. Han mente, det var bedst at komme sig op igjen straks; men han var ikke snar nok til at bjerge sit ur; han aabnede det derfor og fandt, at gangen havde svømmet rundt til bagsiden af fjæren og sat tandhjulet i klemme slig, at udvekslingen her var gaaet i baglaas. Men han var mand for at klare den ting, og paa to minutter dampede han alt vandet ud af verket ved at skrue det store objektivglas ud af kikkerten og bruge det som et brændglas. Det havde en vidunderlig effekt, og efter lidt venlig overtalelse begyndte uret at gaa igjen; saa hængte vi det op i et træ og lod endnu solstraalerne falde ind i mekanismen en stund, hvorefter vi glade og fornøiede gav os paa vei igjen.

Paa nogle minutter var vi oppe paa toppen af aasen, og der var ikke en eneste moskito. Taknemmelige tog vi nu veien opover ad en sti, som var ganske let at følge, og kom endelig til en leirplads mellem stolte træer tæt ved randen af canyonen, som her udvidede sig til en stor bjergkløft paa 4 à 500 fods dybde og dobbelt saa meget i bredde og med saa

bratte sider, at det var aldeles umuligt at komme nedover dem, medens elven styrtede skummende og brusende afsted dybt under os. Denne hvileplads saa saa lovende ud, at vi vendte om meget tilfredse med os selv og hurtig gjorde turen tilbage til guldgraverhytten; istedenfor nu at gaa tilbage i vort eget spor til moskitoleiren fulgte vi stien videre nedover i den tanke, at den førte til vort landingssted ved Kolumbia, hvilket vi ogsaa siden fandt at være tilfældet. Nu fulgte vi denne imidlertid kun, indtil vi ved en løselig peiling kunde omtrent tænke os, at vi var lige ud for leiren; saa tog vi af i ret vinkel og blev meget henrykte ved at finde, at vi havde taget et vidunderlig korrekt med og ikke var en kvartmil fra vort forrige nattekvarter.

Nu var det bare at komme afsted i en fart med altsammen, og vi havde allerede pakket sammen alt undtagen teltet, da tordenen pludselig dundrede over os og der begyndte at falde svære regndraaber. Hurtig fulgte lyn paa lyn, eftersom uveiret kom nærmere, og derpaa hørte vi langt oppe i fjeldet ligesom en række hurtige knald med en svøbe: kratsch, KRATSCH, KRATSCH, KRATSCH, høiere og høiere, en i høieste grad foruroligende og skrækindjagende lyd; thi ingen behøvede at fortælle os, at dette maatte være lyden af træer, som blæstes ned af en frygtelig orkanbyge, som aabenbart kom farende lige ned mod os, og som gjorde vei for sig, hvor den for frem.

Dette var en hyggelig situation. Vi var omgivne af en skov af svære uddøde træer, som var fra 150 til 200 fod høje, og skovbunden var saa fuld af sammenfiltrede stammer og stokke og smaatræer, at det var aldeles umuligt at komme fort frem saa langt

som tre alen til nogen kant, og selv om grunden havde været klar, vilde der kun have været meget lidet haab om at kunne springe tilside for slige træer. Med hvert øieblik kom de skarpe, knagende smeld og den bragende lyd af de styrtende træer nærmere og nærmere. Der syntes kun at være én maade at bjerpe sig paa, nemlig at krybe ind under den sværeste omfaldne træstamme, vi kunde finde, og saa haabe det bedste. Dette gjorde Jim og Cardie paa øieblikket, «skjælvende fra den ene ende til den anden,» som den sidste sagde bagefter. Skipperen sagde: — «Der er vel ingen, som er rød?» — men alligevel krøb dog han ogsaa under et træ. Et øieblik til, — og saa kom der et lidet, svagt vindpust, netop sterkt nok til at faa løvet i en asp til at bevæge sig, og ved det vindpust saa vi tæt ved til højre for os det ene træ efter det andet i den afbrændte skov lude sig langsomt forover og styrte omkuld med et brag, saa jorden rystede, uden at bøie sig eller staa imod det ringeste, medens nogle af dem traf de høie stubber efter tidligere ofre og splintrede dem i mange, store stykker.

Saaledes gjorde vi for første gang — og ikke egentlig paa nogen behagelig maade — den erfaring, at der slet ikke behøvedes nogen storm til at slaa disse uhyre forkullede stammer overende. Sagen er, som vi siden fandt, at det hører til de største sjældenheder i denne del af landet, at der er vind, og man kan som regel sige, at blikstille er det normale fra denne aarstid og hele høsten og vinteren igjennem. Naar skoven brænder, saa bliver træerne staaende opreiste, ikke fordi de har noget fæste i jorden — thi rødderne raadner næsten straks efter en brand —, men fordi

de næsten alle er aldeles rette og perpendicularære, saa der ikke er noget, som bringer dem til at falde, og saaledes bliver de staande, indtil det første vindpust kommer, og saa falder de overende ligesom kegler, slig som vi netop havde seet.

Nu er vi glade over, at vi fik se dette syn; men det halve minut, det stod paa, var omtrent den uhyggeligste maaned, vi nogensinde har levet. Vindpustet lod til at passere forbi omtrent halvhundrede alen fra os og gjorde vei ned til elven, hvorefter det til vor umaadelige tilfredsstillelse ikke kom igjen oftere.

Da vi var aldeles sikre paa, at det var over, og da moskitoerne, som for en stund havde været bortjagede, var komne igjen og havde fyldt vore hjerter med de samme morderiske tanker og lagt de samme stygge ord paa vore læber, som kegletræerne havde banlyst derfra, fortalte vi Cardie om vore eventyr. Han blev høist interesseret af bjørnehistorien, saasom denne sorte bjørn var noget nyt for ham, da den graa bjørn egentlig er den, som hører hjemme her i fjeldene. Han vilde vide, hvordan den saa ud, og efter lang eftertanke kom Jim med det meget oplysende svar: — «Vel, — han saa aldeles ud som en stor *bjørn!*» — (med vegten paa *bjørn*). Da man forsøgte at presse ud af ham en nøiagtigere beskrivelse af dyret, saa kunde han blot tilføie: — «Han saa akkurat ud, som han vilde høre en kugle!»

Kapitel X.

Canyon creek.*

Tordenveiret trak forbi, og derpaa huggede vi en vei gennem den dryppende skov over til den nylig opdagede sti, og førend det blev mørkt, var vi oppe ved tømmerhytten ved vandfaldet. Teltet fandt vi det unødigt at tage med, da natterne til vor overraskelse lod til at være varme, og vi havde med os en presenning, som kunde gjøres til et meget brugbart telt i tilfælde af regn. Vi holdt et meget festligt maaltid deroppe; thi vi havde skudt nogle ekorn, hvoraf vi lavede udmerket «hareragout», og da vi nu en stund havde været fri for moskitoplagen, havde vi ogsaa faaet tid til at bage, saa at vi nu for første gang, siden vi forlod *Duchess*, allesammen var i godt humør og behagelige mod hverandre. I hytten fandt vi et spil kort, og vi tænkte da, at vi skulde faa os et ordentligt slag whist eller bank eller pluk eller et andet fornuftigt spil. Men uheldigvis manglede der nogle kort, — ja for at sige sandheden saa manglede de allesammen undtagen to ruderdamer og kløver fire, og ingen af os kunde komme paa noget spil, som kunde spilles bare med de tre kort.

Den nat sov vi næsten uforstyrrede; thi det mere aabne terræn og kjøligheden fra elven generede mos-

* Canyon er en kalefornisk benævnelse, der som saa mange andre lignende er laant fra det mexikanske (spanske) *cañon*; det betyder nærmest en trang dal, et flodleie eller en kløft.

kitoerne og hindrede dem fra at jage med nogen synderlig fornøielse. Vi fandt sporene af en bjørn, som havde gaaet forbi hytten om natten i mindre end femti skridts afstand, men kunde ikke finde den.

Den følgende dag gik med til det strenge arbeide at slæbe alle vore greier opover den vertikale høide; men vi følte os lønnede for vort stræv, da vi om natten slog leir oppe ved selve randen af den store canyon. Bræelvns brusen lød op til os som en behagelig mumlen sammen med den fine musik i furutrærne, naar deres naale skalv i den stille luft, medens fjeldchickadiens (en liden meises) kvidder og ajidaumoens vrantne pludren var den eneste lyd, som forresten hørtes.

Det var deiligt at ligge der den første nat og tænke paa de rædsler, vi havde udstaaet paa den moskitovrimlende strand dybt der nedenunder os, og betragte de tindrende stjerner — som her er langt mere glimrende, end vi nogensinde har seet dem i vor taagede luft — og blinket af det fossende vand, der skinnede saa hvidt i stjernelyset. — De hvileløse dødelige Jim og Cardie kunde naturligvis ikke lade være at forhøie nydelsen af denne fredelige stund ved at gjøre op et stort baal af træstammer, og naar en af disse var kommen rigtig godt i brand fra den ene ende til den anden, saa slæbte de den ud paa randen af canyonen og veltede den ned i afgrunden med et vildt hyl. Et saadant fyrverkeri kunde selve krystalpaladset prist sig lykkeligt ved at kunne opvise. Den brændende stamme styrtede ned, idet den vred og bugtede sig som en ildslange og stadig for hurtigere og hurtigere afsted, og idet den sprang fra skrent til skrent, sprudede der en glødende regn

af gnister iveiret ved hvert spring eller saltomortale, mere og mere brillant for hvert øieblik, eftersom den kom mere og mere i brand ved den voksende fart, indtil den endelig med et storartet spring for hvislende som en raket udover den sidste styrtning og plumpede ned i det sydende vand. — Ja, det var en deilig, sorgløs nat, og vi nød den i fulde drag, lidet anende, hvor kort den skulde vare.

Henved midnat for vi alle pludselig op af søvne, idet et blendende lynglimt oplyste hvert træ og hver sten i canyonens uhyre afgrund, og efter nogle faa minuters forløb havde vi krøbet i ly under presenningen, temmelig ængstelige over lynenes yderlige nærhed og sterke blaa skjær.

Morgenen efter forsikrede Cardie i sit sedvanlige pittoreske sprog, at de var «saa blaa som blaabær og saa tykke som en sengestolpe», og dersom ikke det er «malende» udtryk, saa ved ikke vi, hvad der er malende.

Tordenveiret varede ikke længe — det gjør aldrig uveir i Kolumbia efter vor erfaring —, og vi laa snart igjen og hvilede bekvemt, medens tordenen brummede med længere og længere mellemrum langt over os oppe mellem Selkirkbjergenes klippefulde tinder. Vi fandt presenningen saa god og let at sætte op, at vi fra denne stund aldeles forlod teltet, og naar vi i det hele taget brugte noget tag over os, hvilket var sjelden i de to første maaneder, lod vi os nøie med at rigge til presenningen. Alt, hvad der behøvedes i dette land, hvor vi bestandig kamperede i skov, var et par pæle, som blev bundne sammen ved den ene ende som et X, med to lange ben. I kløften hvilede da den ene ende af en aas, hvis anden ende

som oftest blev sat fast imod et træ, og saa trak vi presenningen over aasen og pluggede den fast i marken langs begge siderne. I canyonleiren sov vi med hovedet lige ude paa randen af canyonen for at være mere fri for moskitoerne; thi saaledes fik vi et luftdrag op fra kløften, som var sterkt nok til ved denne leilighed at holde plagueaanderne borte.

I denne leir gjorde vi bekendtskab med en flagermus paa en for den meget uheldig maade. Vi traf til at tænde op vor ild over et lidet hul i jorden, som viste sig at være dens rede, og efter nogle sekunders forløb for den ulykkelige beboer ud med et fortvilet skrig og hængte sig selv op i det nærmeste træ. Vi tror dog, at den fik mere skræk end skade.

Den følgende dag, som faldt meget lang, tilbragte vi med at lede efter de hidtil usynlige gjeder, og vi gjorde da to opdagelser. Tiltrods for al vor møie var vi endnu paa den gale side af canyonen og kunde ikke komme op i den del af fjeldet, hvor vi havde tænkt os hen; og hvad der var endnu værre: der havde nylig været andre menneskelige væsener deromkring. Der havde uden tvil været fuldt af gjeder i denne trakt ganske nylig, da hver eneste enerbusk eller fremstikkende gren var fuld af deres lange, hvide rag; men vi kunde ikke finde friske spor og begyndte derfor at tænke paa at vende om. Siden fik vi vide, at et selskab af østerrigere havde draget opover den samme vei for ikke fuldt en maaned siden og havde havt en god jagt der, og den naturlige følge heraf var da, at alle de gjenlevende gjeder havde trukket bort fra den egn, hvor de var blevne jagede.

Og nu kom der en ny rædsel til paa kjøbet. Moskitoerne havde enten fulgt os derop nedenfra,



Hesteskoilden. *Canyon Camp.*

eller ogsaa var det en ny udgave af dem, som viste sig, og vi overvældedes her paa denne høie og aabne skrent af en landeplage, som var værre end den forrige. Det var lummervarmt om natten; men det fik ikke hjælpe. Røg var det eneste, som muligens kunde skaffe os lidt ro, og vi lavede derfor et stort hesteko-formigt baal, som begyndte og endte ved randen af canyonen og saaledes omgav leiren med en befæstning, som den vingede fiende ikke kunde komme over, men som gjorde heden næsten uudholdelig. Dette var draaben, som fik bægeret til at flyde over, og næste morgen stod vi alle meget tidlig op og bandte og s— nei, spiste frokost, mente jeg, og vi var alle enige (rimeligvis den eneste gang paa fem maaneder) om, at vi maatte tage flugten. Ved nedstigningen behøvede vi knapt nok en dag til det samme arbeide, som havde taget os to — og det lange dage —, da det bar opover, og omtrent midt paa eftermiddagen var vi igjen ved Kolumbias strand. Der forberedte vi os paa at betro vort dyrebare liv og alle vore greier til en tømmerflaade, da død ved drukning eller noget andet lignende var uendelig langt at foretrække for at blive ædt levende.

Det første, vi gjorde, var naturligvis at gjøre op ild og lave the, hvilket tog ti minutter. Netop som vi skjænkede os den første kop, sagde pludselig Skipperen: «Hys, — hør!» — og over den ophakkede plumpudding, som gjorde tjeæste som hans ansigt, gik der et udtryk af «forgodttilatværesandt» forbauselse. Et øiebliks dødsstilhed, kun afbrudt af moskitoernes evindelige pi-i-i — og lyden af en dask, — og saa hørte vi tydelig en lyd, som ikke var til at tage feil af, nemlig *Duchess'* puf-puf-puf! —



«The Duchess.»

— I næste øieblik kom den frem rundt pynten, langsomt arbeidende sig frem mod den rivende strøm. Det forekom næsten utroligt, at vi efter disse tre frygtelige dage skulde være heldige nok til saa præcis at træffe en baad, som kun passerede to gange om ugen, og som ikke gjorde fordring paa større punktlighed, end at den havde en otte og firti timer at løbe paa; men saa var det nu alligevel. Efter nye ti minuters forløb var vi atter paa dens gjestfrie dæk, omgivne af alle slags luksus, og der var ikke saa meget som en flue, som kunde minde os om den skjærsild, vi havde forladt. Og hvad der var det bedste af det hele var, at vore kanoer var ombord; de var ankomne til Golden aftenen før, og nu havde vi ikke en eneste sorg i hele verden og kunde reise opover Kolumbia med let hjerte.

Natten faldt paa, og da det blev for mørkt til at kunne gaa videre med sikkerhed, blev *The Duchess* fortøiet ved bredden. Da alle dens kahytter og hele dens indredning endnu var spredt omkring paa elvebunden og bredderne nogle mil længere nede, søgte hver mand sig ud et sted, som han syntes var bekvemt, og lagde sig til at sove; Jim og Cardie laa i en vogn, som blev fragtet opover floden, medens Skipperen laa sammen med en sort støver og en rød indianer indimellem favneveden, som tjente til brændsel i maskinen.

Kapitel XI.

Kolumbia.

I det første morgengry var vi afsted igjen, og denne dag var vi for første gang saa fri for sorger og plager, at vi fuldt kunde glæde os over det smukke



Parti fra Kolumbia.

veir og de altid vekslende naturskønheder, som viste sig for os ved hver bøining af floden.

I førstningen havde bredderne den samme tæt skovbevokste karakter, som hidtil havde udmerket dem; men snart blev dette forandret til høie, bratte fjeldskrenter med smaa, spredte træklynger og enkelte træer placerede hist og her paa en maade, som er ukjendt af alle landskabsgartnere. Hvor grunden var

synlig, bestod den af en lys, gulagtig blanding af sand og ler, som enkelte steder var haard nok til at danne klipper, der ogsaa paa kort afstand havde en merk. værdig lighed med ruiner.

Der var en mængde fiskeørne langsmed floden, og deres reder var meget iøinefaldende, da de var meget store og altid anbragte øverst i toppen paa et nøgent, høit træ, som hang ud over floden lige over



Fiskeørnens rede, Kolumbia.

dampskibets skorsten. Det myldrede bogstavelig af gjæs og ænder, ikke alene paa selve floden, men endnu mere i myrvandene paa begge sider. Overalt skinnede og straaede den beltede isfugl i solskinnet, og utallige strandsniper sprang og peb langs strandbredderne den hele udslagne dag igjennem.

Leilighedsvis blev vi kvikkede lidt op, naar baaden skulde styres gjennem et mere end almindelig bugtet løb, hvilket mere end én gang endte med, at baaden ikke vilde lystre roret, saa den ikke kunde holdes ret

op imod den sterke strøm; naar dette hændte, blev vi liggende der en stund paa en skammelig maner med næsen op i land, og saa blev der da en hel del stagning og snak af den slags, som altid hører til ved alle manøvrer tilvands.

Paa et bredt sted af floden fik vi øie paa en *mink*,* som var midtvaters og holdt paa at svømme over, og kapteinen forsøgte med en sportsmansmæssig iver, der var hævet over enhver ros, at rende den i sænk med den lette og elegante *Duchess*, et foretagende, som var omtrent lige saa godt som at sætte en elefant til at fange kakkerlakker i et køkken. Alle mænd tog med stor iver del i denne jagt og samlede sig forud i baugen bevæbnede med stokke, vedtrær og en hov. Resultatet blev efter et halvt minuts forløb at *minxen*, som Cardie kaldte den, dukkede og forsvandt for bestandig, og at dampbaaden rev bort et stort stykke af Britisk Kolumbia og havnede i en urskov, hvorved dens dæk blev strøet aldeles fuldt af ruiner af furutrær, under hvilket indianeren, to af mandskab og Jim laa aldeles fladklemte.

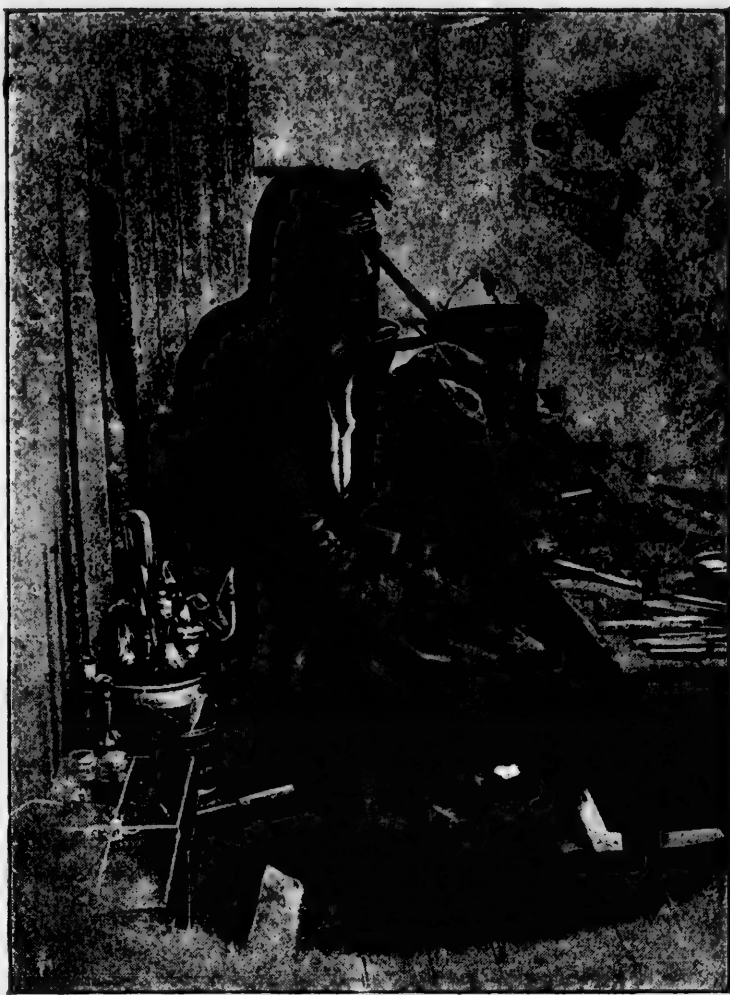
Den næste episode var, at en tømmerflaade kom tilsyne og bar ned paa os med tre mænd ombord, som saa ud, som de var svært sultne. De fortalte os, at de havde hugget tømmer oppe i skovene, og at de paa en eller anden maade var komne tilkørt med proviant; nu havde de da villet forsøge at naa ned til Golden eller et andet sted, hvor de kunde faa noget mad. Deres flaade var meget godt sammensat af tømmerstokke, som blev holdt sammen af tre

* *Mink*: amerikansk *norka* (*mustela vison*.)

te, blev
g maner
hel del
r til ved

paa en
svømme
ansmæs-
nde den
et fore-
at sætte
n. Alle
samlede
vedtrær
ts forløb
ede og
bort et
urskov,
f ruiner
andska-

de kom
ombord,
fortalte
ene, og
tilkort
at naa
nde faa
ammen-
af tre



En Kootenay-indianer ombord paa *Duchess*.

tvertrær, der var forbundne med dem ved kløfter som en svaletale, — en konstruktionsmethode, som kunde udføres blot ved hjælp af en sag. Denne indretning og saa deres økser, en rifle og nogle ganske faa sengklæder var alt, hvad de havde med sig. De



Paa Kolumbia 21de august.

hilsede os som sine redningsmænd og svelgede snart i alt, hvad der fandtes paa Sams overdaadige spiseseddel, medens deres flaaede fortsatte sin reise nedover Kolumbia. De lod ikke til at have havt det videre hyggelig ombord paa den usle flaaede og

«vi tænkte ved os selv: til os kan vi ta' det;
«for slig kunde vi ogsaa kommet til at ha' det!

og havde vi ikke været saa heldige at møde dampbaaden, saa havde vi ogsaa ganske vist havt det saaledes dengang.

Undertiden lagde vi til ved en stabel favneved

paa bredden og brugte en halv times tid til atter at fylde vore dæk med brændematerialer; thi disse vedbrændende maskiner har en forfærdelig stor forbrugs-konto. Paa et af disse steder kom en kolonist ned til os og sagde, at han havde et brev, han skulde sende med baaden næste morgen, naar den gik tilbage, og at han vilde sætte det fast i en lang stang og stille den ud over elven — en ny slags postkasse! —

Blandt vore passagerer var en af disse løierlige vagabonderende engelskmænd, som man træffer paa over hele verden, flegmatiske og brave fyre, som altid er parate til at gjøre én en god tjeneste, og som aldrig har lykken synderlig med sig, skjønt de arbejder strengt nok til at kunne erhverve sig et dusin formuer. Denne her var en minearbejder og syntes at være et ganske særdeles godt eksemplar. Han havde aabenbart gjen-nemgaaet alle de regulære komparationsgrader: «*mine, minor, minus*»; men han var alligevel lige saa fornøiet, som om han altid havde haft lykken med sig og havde nu meget godt haab om at være heldig med et nyt guldfund, han havde gjorde ensteds oppe i fjeldene. Han havde været borte fra England i fem og tyve aar og havde i den tid aldrig truffet paa nogen, som kunde fortælle ham noget om hjemmet. Da han opdagede, at Jim kjendte lidt til hans fødested, en liden landsby i nærheden af Oxford, blev han meget fornøiet ved at slaa af en passiar med os. Vi vil haabe, at hans mine svarede til forventningerne, og at den uheldige vandrer tilsidst gjorde det godt.

Nu blev der et veddeløb for at se, om vi kunde naa frem til Windermere den dag eller ikke. Floden er meget grund paa de første par mil efter udløbet af sjøen, og bunden bestaar af svære grusbanker, der er

gydepladsen for næsten al laksen i Kolumbia, og paa denne sene aarstid kan den kun befares ved dagslys. Den største vanskelighed — og dette er vel at merke ingen reiseskrøne! — forvoldes ved de uhyre masser af fisk, som roder op bankerne paa den maade, som



Kapteinen paa *Duchess*.

enhver kjender til, der har iagttaget deres vaner i fædrelandet, men her altid slig, at den volder forandringer af løbet. Da her nogle faa tommer er af stor betydning, saa nødvendiggjør dette den yderste paa-passelighed og forsigtighed ved seiladsen, idet løbet ofte skifter mange favne fra den ene tur til den anden.

Og saaledes vidste ingen, om kapteinen vilde for-

søge at komme igjennem, lige indtil vi var komne op til laksens samlingspladse. Han besluttede sig til at gjøre forsøget, og med mandskab med stager staaende klart i baugen begyndte vi at lede os frem imellem sandbankerne, som mange steder viste sig over vandet. Floden havde her for længe siden mistet det mudrede, snevandagtige udseende, som før havde fordunklet dens skjønhed. Vandet var nu aldeles rent, og gjennem dets krystalklare hvirvler og krusninger kunde vi se stimer af stor laks langsomt svømme afveien for den forstyrrende dampbaad. Det blev mørkere og mørkere, og vi begyndte at blive bange for, at det vilde blive uundgaeligt at stoppe. Endnu holdt kapteinen ved, medens vi stod i en klynge bag ham og stirrede ud i mørket og undredes paa, hvordan pokker han kunde være saadant et æsel at præterdere, at han kunde se noget; men tilsidst meldte han os med et «hei-holloi» og en visestump, at vi var over den største sandbanke og vel og vakkert oppe i sjøen.

Her havde vi endnu fem mil igjen, og det var nu saa mørkt, at sjøbredderne ikke saa sortere ud end vandet; men kursen var ligefrem, og vandet var dybt, og han sagde, at hvis han bare havde et kompas, saa kunde han gaa. Dette var snart skaffet tilveie; vi havde et lommekompas, som blev stillet paa dækket, og et lys i et ølglas med en hat over gjorde meget god tjeneste som nathus.

Saa var der en, som fik øie paa et lysskin ret forud; det saa meget lidet og blankt ud ligesom et klart blus i meget lang afstand. Vi styrede en lang stund efter dette lys, uden at vi kunde merke, at vi kom det nærmere, og vi stod alle og stirrede paa det og gjettede paa, hvor mange mil vi var fra det, da

Duchess pludselig stoppede, og skinnet viste sig at komme fra et bart lys, som en mand stod og holdt op over sit hoved lige udenfor en liden hytte inde paa sjøbredden. Et saadant fyr er alt, hvad der behøves her i disse stille sommernætter. Saaledes endte vor reise med *Duchess* med en saa fornøielig erfaring, som nogen forvænt mand kunde ønske sig, og nu begyndte vort arbejde for alvor.

— Tidlig om morgenen den 23de august blev næsten hele ladningen bragt iland med den størst mulige hast; thi hvert minut var kostbart, fordi vandet faldt saa hurtigt i floden. Det traf sig virkelig ogsaa saa, at denne tur var den sidste i den sæson, paa hvilken *Duchess* kunde gaa op igjennem gydepladsene og op i sjøen, skjønt den blev ved at gaa opover floden flere ture til, for hver gang til et sted, som laa længere nede end sidst.

Det første, vi her havde at gøre, var at aflevere proviant til politiafdelingen i denne lille tømmerhytte, hvor tre mand af dem var indkvarterede. Da det var gjort, dampede vi tilbage nogle mil til Windermere, hvor Cardie og Jim blev satte iland med kanoer og en slump penge for at købe eller leie et par heste til en liden expedition op i fjeldene. Skipperen gik med resten af vore sager med dampbaaden til et sted, som er kjendt under navnet Lewis's *ranch*, som vi siger ligger omtrent femten mil længere ned ved floden. Lewis holder bestemt fast ved, at det kun er tolv; men vi tænker nu, at vi har det sidste ord i den sag nu, medmindre han vil skrive en bog for at forsvare sin anskuelse, og hvis han gjør det, saa er vi forberedte paa at lægge til to mil i en senere udgave.

Kapitel XII.

Sinclairpasset.

Hestene er billige i dette land; men derfor blev vi alligevel ikke forskaanede for alle de kjeltringagtige formaliteter, som er uadskillige fra den ædle hestehandlerkunst i det gamle land. Saaledes blev klokken fem, førend — som det staar i romanerne — «to trætte reisende kunde sees at tage veien henover de de støvede bakker i den parklignende egn, der omgiver staden Windermere. Den forreste reisendes ganger havde en rød-blak jordbærfarve, og det var øiensynligt, at nogle og firti sommere havde kjølet det vilde mod, som vistnok i en længst forsvunden tid havde belivet dette ærværdige og endnu ret godt udseende dyrs hjerte og ben. Den, som den anden red paa eller — for at tale mere korrekt — drev frem foran sig ved hyppige slag med en stok og tilraab af betydelig fyndighed, var af en mørkbrun farve, og dens skjønhed var af en ganske enestaaende typus, der fik sin eien-dommelige karakter, men ingenlunde forringedes, ved at hesten var blind paa det ene øie og saa daarlig paa det andet. Den udmerkede sig desuden ved et forben, paa hvilken hoven var bleven vreden næsten aldeles bagud og aldrig rettet paa igjen, samt ved en almindelig ubehjælpelighed og et udtryk af haabløs idioti blandet med resignation, som ikke fornegtedes af dens senere opførsel.»

Disse skatte havde vi erhvervet os, efter at have hørt paa løgne nok til at sætte et halvt dusin «*limited*» kompanier heldig i gang med, for de respektive

summer 5 £ 10 sh. og 5 £, idet vi for samme pris fik en god *lariat* (reb lavet af raa hud) og fik laant en paksadel. Den røde, som siden befandtes at være en rigtig god hest i det hele taget, fulgte os paa hele resten af reisen. Den brune, som ubetinget var det græsseligste vrag, vi nogensinde har seet, viste sig simpelthen umulig, især paa grund af de forskellige skrøbeligheder, den led af, saa den kom da ikke til at volde os bryderier paa nogen maade i det vanskelige terræn, vi skulde befare.

Det var morsomt at høre de forskellige heste-eieres affekterede ligegyldighed, medens vi endnu ikke havde bestemt os for nogen handel; thi der var nok at vælge imellem. Der var netop aabnet et hotel i Windermere, som straks blev centret for alle handelsforretninger, og derhen kom — ganske tilfældig — en hel del heste og deres eiere, saasnart som det rygtedes, at der muligens kunde blive en handel at gjøre.

Men saasnart som vort valg var gjort og penge og heste havde skiftet eiere, var der et velvilligt individ, som tilfældigvis mødte Cardie, og som sagde, at «han behøvede nu ikke at gjøre noget vrøvl; men den brune hesten troede de nu var den, som var bleven stjaalet fra Jake, og Jake havde lovet, at han vilde lade dagens lys skinne tvers igjennem den mand, som han greb med den hest.» — En anden uinteresseret fremmed begyndte: — «Hello, — hæ? — har De faaet den gamle røde, De?» — «Ja; kjender De noget til den?» — «Aa nei, — ikke noget videre! — Min bedstefader havde den hest engang nede i Montana; det var rigtig en fra gamle dage. Aa, — De skal nok faa se, at det djævelskab, som den hest ikke

forstaar sig paa, det er det ikke umagen værd at lære sig!» Dette evige: — «Hvæd for noget? — har De faat den gamle røde?» — blev tilsidst en saadan plage for os, at vi virkelig var glade over at kunne vende ryggen til Windermere og alle de onde profetier og endelig i fred give os paa vei til Lewis's *ranch*.*

Denne røde hest viste sig at være det videst bekendte fænomen i hele *B. C.*; vi traf aldrig et menneske, uden at han sagde, han engang havde eiet den, og tilsidst traf vi paa en gammel mand, som opdagede et sviemerke, som han sagde beviste, at han ogsaa havde havt den i sit eie som føl for nogle og firti aar siden, og da blev vi virkelig stolte af vor akkvistition.

Det var først vor mening om muligt at faa fat i en indianer eller to eller ogsaa en passende hvid mand, som kunde følge med os og tjene som vedhuggere og vandbærere og muligvis ogsaa tildels som vevisere; men vi fandt snart, at det var aldeles umuligt at faa fat i nogen hvid mand, som egnede sig til dette. Saa var der en, som anbefalede os en halvblods ved navn Baptist. Denne værdige person presenterede Jim for en ung shuswapindianer, en ren gut, med et ubehageligt fysiognomi, som med stor ro forlangte tre dollars om dagen for sig selv og to for sin hest, et vildt kreatur, som var fuld af uro og nykker. Da vi følte os overbeviste om, at manden vilde komme til at bruge al sin tid til at løbe efter hesten for at fange den, og at hesten vilde faa al sin tid optaget med at forsøge

* *Ranch* er atter et amerikaniseret spansk ord (*rancho*) og betyder en liden gaard, hvorpaa der drives heste-og kvægavl; en eier af en saadan gaard kaldes *rancher* (*ranchero*). O. a.

paa at lure sig fra sin herre, saa betænkte vi os ikke længe paa at beslutte os til at undvære en saa tvilsomt hjælp. Men vi vil haabe, at de værdige mennesker hjemme, som sender ud moralske lommetørklæder til disse interessante vilde, vil betænke, at en mand, som ikke vil arbeide under en dagløn af et pund sterling om dagen og kosten (hestene og foder til hestene koster omtrent ingentig her), maaske ikke fortjente fuldt saa megen sympati som nogle af deres medskabninger, der er saa uheldige at have en hvid hud.

Faktum er, «at den ædle røde mand» er bleven aldeles overvurderet. Vi kom til ham aldeles uden nogen fordom — uden den maaske, at vi paa forhaand havde mest tilbøielighed til at synes godt om ham —, og vi kan i det hele taget ikke give ham nogen god anbefaling.

Selve navnet «den ædle røde mand» er aldeles vildledende. Til at begynde med, saa er han *ikke* ædel; hans urokkelige værdighed og alvorlige tilbageholdenhed er det rene opspind; i virkeligheden er det et af hans elskvædigste karaktertræk, at han har lyst til at gjøre løier og morer sig umaadelig over alslags narrestreger, og den eneste reservation, vi saa noget til, var den *indianske reservation*, som var afmerket paa kartet.*

Han er *ikke* rød; — det vil sige, vi tror nok, at han er det; men han har saa mange lag af snaus paa sig, at vi, skjønt han om sommeren har svært faa

* Indianerne har af staten faaet anvist saakaldte *reservations*, visse landstrækninger, hvor de kan leve paa sin egen vis, og hvor de hvide ikke har ret til at komme. Disse *reservations* fratages dem imidlertid mere og mere, eftersom befolkningen og kolonisationen vokser i staterne. O. a.

klæder paa til at dække sine geologiske formationer, alligevel ikke tør sverge paa, at vort blik nogensinde har trængt igjennem de forskellige aflagringer ind til hans virkelige hud; hvad vi *har* seet er etslag mørk kobberfarve. Og endelig er han heller *ikke* nogen mand i den halve tid; thi kvinderne rider allesammen skrævs over hesten og ser baade med hensyn til skabning og i andre henseender mere ud som mænd end mændene, og hvem i alverden kan saa med bestemthed skjelne dem fra hverandre? — Vi havde saaledes bare ærgrelse af indianerne, og dette forlangende af fem dollars om dagen gjorde, at vi straks besluttede at være vore egne vevisere under hele vort ophold i *B. C.* og finde os i det lille tidsspilde, som naturligvis vilde blive følgen af, at vi ingen hjælp havde.

Den vei, Jim og Cardie fulgte, førte dem langsmed floden, hvor shuswaperne og nogle kootenayer havde travlt med at lystre den gydende laks; gennem *reservationen*, det bedste stykke land i denne del af dalen, med hytter og telte spredte hist og her, — forbi en ranch, hvor de blev modtagne med en venlig engelsk hilsen, — over creeker og op og ned over utallige fortørkede marker, hvor der hist og her var gjort forsøg paa overrisling; men det blev sent paa natten, førend de fik øie paa det blussende baal, som Skipperen havde tændt op paa en høj fjeldklat, der hang ud over Kolumbia, for at vejlede dem. Der fandt de dette ulykkelige individ i en kolaberet tilstand paa grund af den forfærdelige maade, hvorpaa han hele dagen var bleven bidt af de ubarmhertige moskitosværme, som syntes at være endnu værre her end i skoven. At slaa op telt, bage brød eller udøve den høiere kokekunst havde

været aldeles haabløst, og det eneste, vi kunde gjøre, var i al hast at faa lavet os et maaltid af *Edwards's desolated* (eller kanske det var *decimated*) *soup** og saa rulle os ind i tepperne og lægge os paa den fortørkede græsmark uden nogen slags forberedelse. Man bemøier sig ikke med at hugge af grene til at gjøre op ild med og sætte op telte, naar man bliver stukken og forgiftet, saa man er nær ved at gaa fra forstanden. Og hvilken lise det var, da den klare maane for første gang syntes at føre med sig et drag af kulde og vi kunde tage tepperne væk fra ansigtet og indaande den kjølige og friske luft, frie for de forhadte indsekter, som havde pint os saa længe!

Det var den 24de august, vi forlod Lewis's ranch, glædende os ved besiddelsen af en kobjelde, som han var saa snil at laane os, og begyndte opstigningen gennem Sinclairpasset. Tæt ved dets udmunding holdt nogle folk paa at anlægge en kjørevei, som skulde forbinde Golden med Kolumbias kilder og dernæst gaa i sydlig retning til Wild Horse, muligens endnu længere om ikke saa lang tid. Den vil i ethvert fald blive til uhyre nytte for hele Kolumbia og Kootenay bassinerne.

Vi spurgte den første af disse arbeidere, om han vidste, om der gik nogen fodsti gennem passet, og fik straks det svar, at der var en paa hver side af creeken, som vi med smaa mellemrum kunde øine langt nedenfor os i den stenede og tæt skovbevokste kløft, — at de var lige gode, og at vi derfor kunde tage, hvilken vi vilde af dem. Vor onde genius fik os

* Atter en witz om den suppe! — *Desolated* betyder hjem søgt af ulykke el. ødelagt; *decimated* decimeret el. ogsaa herjet, ødelagt.

til at forsøge den til høire, og efterat vi havde arbejdet os frem en mils vei gennem alleslags forhindringer, som blev værre og værre med hvert øieblik, blev det os klart, at Ananias var en ren dilettant i at lyve i sammenligning med ham, som havde givet os underretning om veien. Med stor vanskelighed fik vi nu ført vor karavane over til den venstre side af kløften, hvor vi fandt en god sti og traf paa en mand, som fortalte os, at der hverken var eller kunde være nogen vei paa den anden side.

Dette puds med at vise den umistænksomme reisende en gal vei er en af de kolumbiske national-eiendommeligheder. Ved hjælp af nogle faa velrettede spørgsmaal kan man faa stuvet ind en større ladning gal besked i dette land end noget andet sted i hele verden, det vestlige Skotland og det sydlige Irland ikke undtagne. Saavidt vi kunde skjønne, saa skriver ikke dette sig fra, at man har lyst til at sætte folk i forlegenhed, men derfra, at man ikke vil være ved, at man ikke ved besked om det, der spørges om. Vi vil anbefale andre reisende at være meget skeptiske overfor de svar, de faar, og at spørge saa lidet som muligt.

Sinclairpasset er meget malerisk med den iskolde klare elv, som kommer ilende ned fra den vestligste kjede af Klippebjergene, omkranset og for det meste ganske skjult af tætte masser af gran- og furutrær og enkelte steder birk og uhyre cedre, som der er en mængde af langsmed hele dens løb. Den rige overflod af forskellige slags underskov, kaprifolium, vilde roser og bærbuske af mange slags, den aldrig manglende skinnende hvide asp og mængden af vilde blomster er ligesaa smukke paa sin maade. Da vi

ikke er botanikere, saa kalder vi alle disse blomster ringblomster, prestekraver, solsikker og mikkelsmes-tusendfryd, og heder de ikke saa, som vi kalder dem, saa har de ialfald den fortjeneste at se ud saa. Et lidet stykke fra indgangen til passet hæver der sig en høi mur af de prægtigste røde klipper høit over skoven paa begge sider og saa nær ved kløften, at det ser ud, som det er aldeles umuligt, at der kan gaa en vei gennem denne vældige port. Vi havde netop naaet foden af muren, da en meget truende sky advarede os om ikke at reise videre den dag. Der var nu ikke længere flad mark; den bedste plads, vi kunde finde, havde en skraaning paa 35° eller deromkring, og i denne bratte bakke fik vi da rigget op presenningen til ly om natten, førend tor-denveiret brød løs over os og gjorde os vaade. I ganske kort tid havde vi faaet alting i bedste orden og nød i fred og ro en god aftensmad tiltrods for øsregnet.

Den værste ulempe ved denne leirplads var vanskeligheden ved at faa hentet vand; men efterat Skipperen havde faldt udover og ned i elven to gange, tog han en øks og konstruerede snart en indretning, der var halvt stige og halvt skraaplan, som man kunde bære en liden byrde opover uden alvorlig fare for liv eller lemmer. — Og her holdt moskitoerne op at pine os — lad det være optegnet med ildrøde bogstaver! — og siden havde vi fred for dem.

Historien om vor reise gennem passet vilde blive en eneste lang beretning om vanskeligheder og farer paa grund af den daarlige vei; den var saa elendig, at man næsten ikke kan forestille sig det. Den var, efter hvad vi antager, lavet for en

fem og tyve aar siden af landmaalere, og siden var den vel bleven brugt én gang om aaret af en flok stonyindianere, som pleiede at komme den vei over fjeldene for at handle med sine fætttere paa denne side. Indianere bemøier sig aldrig med at gjøre en vei mere passabel, end det er absolut nødvendigt for øieblikket, og de foretrækker bestandig at omgaa



Leirslagning ved Sinclairpasset.

et nedfaldt træ for at hugge sig igjennem det. Læseren har derfor at anstrenge sin indbildningskraft til dens yderste grænser for at danne sig en idé om tilstanden af denne vei, som slet ikke var andet end en tilgroet og brat fodsti, og som i et fjerdedels aarhundrede stadig var bleven mere og mere barrikaderet af veltede træer.

Snart snoede vi os forsigtig om et fremspringende stykke af den mærkelige røde klippe, som vi

før har omtalt, og snart kom vi efter en brat nedstigning gjennom uren under den ned i selve bunden af canyonen, hvor de bratte klipper hævede sig lodret op paa begge sider og næsten syntes at ville lukke sig sammen høit oppe over vore hoveder; de truende fjeldvægge og deres skovbegroede afsatser udelukkede næsten dagslyset, medens stien usikkert atter og atter krydsede den skummende elv.

Under en af disse overgange begav det sig, at vor brune hest fandt sig beføiet til at gjøre holdt og anstille betragtninger i et øieblik, da den stod midt ude i elven i vand til op paa bugen, medens dens ulykkelige herrer sad utrøstelige opkrøbne rundt omkring paa de trær, som laa over elveleiet og tjente som bro, naar man maatte over. Det var opbyggeligt at høre paa de besvergelses paa den ene side og de smigrerier paa den anden, som blev henvendte til dette uværdige dyr, og at lægge merke til det udtryk af sjæleangst, som uvilkaarlig lød gjennom ytringer fra begge sider, naar en eller anden bevægelse af hesten antydede et halvt bevidst ønske hos den om at lægge sine mødige lemmer til hvile midt i creekens kjølede bølger, belæsset som den var med vort mel, vor the og vore klæder — sager, som i det øieblik repræsenterede en værdi af omtrent femten shillings pr. pund.

Atter tog vi af fra elveløbet og klatrede opover og atter opover, indtil vi høit oppe over de svære trær og den tætte underskov nede i dalen snoede os frem langsmed nogle tyndt skovbegroede skrenter, hvor veien var fu'd af løse rullestene omtrent som puksten. Paa denne vei blev det ikke mindre vanskelig at beholde fodfæstet, fordi vi vidste, at et eneste

feiltrin vilde kaste hest og mand hultertilbuler nogle hundrede fod ned i den mørke canyon dybt under os med al udsigt til at blive der for bestandig. Den røde hest tørnede virkelig med sin kløv imod et træ paa opsidens af veien, saa den slog sig selv overende; men heldigvis stod der netop der, hvor dette hændte, en temmelig stor gran, som tog imod den og heldigvis var sterk nok til at bære den, indtil den fik kravlet sig op paa stien igjen. Vi gjorde ofte lange holdt, medens vi fik hugget os vei omkring eller igjennem et nylig veltet træ, og endnu oftere handlede vi imod bedre overbevisning og forsøgte en øiensynligt farlig passage for at slippe bryderi, og som oftest var lykken bedre end forstanden.

Tilslut gik det saa, at den brune hest, som blev ledet af Jim, fór paa hovedet udover en forfærdelig afsats i veien og med stor vanskelighed blev holdt fra at rulle nedover styrtningen, indtil vi fik pakningen af den og fik stillet den op paa benene igjen. Dette dyr var, hvad man i *B. C.* kalder en «sta» hest, hvilket betyder, at den ikke vilde gaa løs paa hindringer af nogen farlig natur, førend den havde undersøgt dem rigtig grundig. Da nu dens høire øie før tiden havde betalt naturen sin gjæld, var det betydelig vanskelig for den at faa undersøgt en gjenstand af interesse, som befandt sig paa den side. Naar den saa indbildte sig, at der ventede den en fare fra den kant, saa stoppede den op og vred med dybt alvor sit hoved rundt, indtil dens næse pegte ret bagud over sadelen, idet den saaledes meget kløgtigt fik det gode øie til at bære paa den gjenstand, den var bange for. I denne stilling frembød den et særlig grotesk skue, og efter hvad vi tror, saa blev

den svimmel, naar den gjorde denne manøvre ofte; ialfald hændte ulykken, medens den stod og foretog en saadan inspektion af afsatsen foran sig.

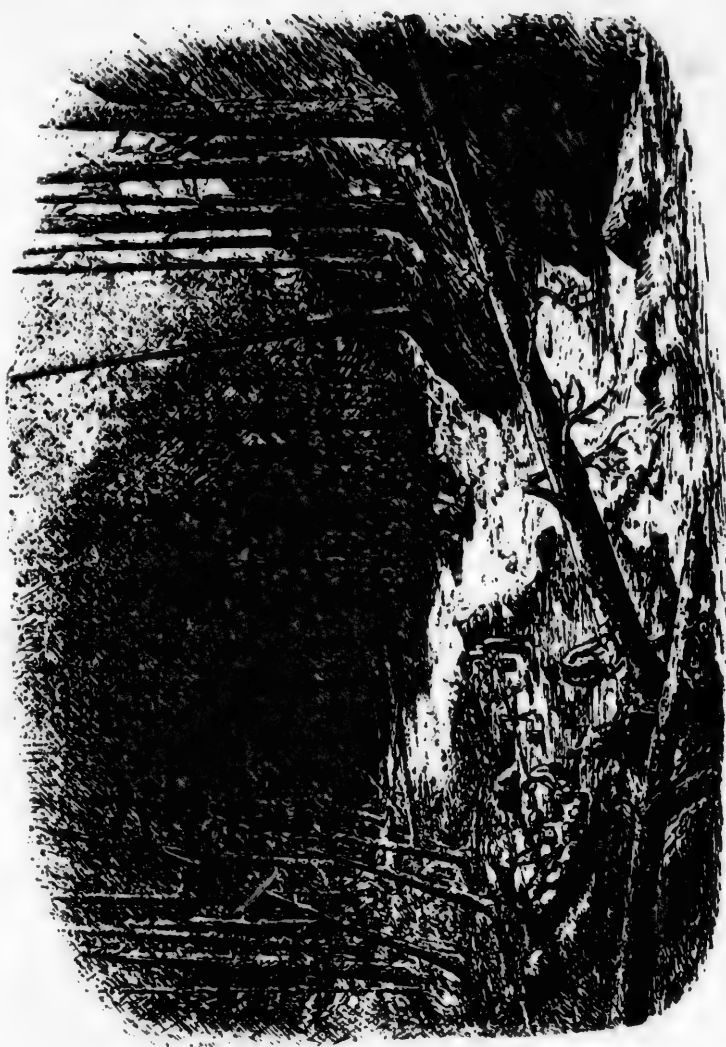
Cardie, som havde kommandoen over den røde og kom lige bagefter, kom med en hel flom af skjend over Jims ligegyldighed, som han sagde var skyld i hele ulykken. Jim, som aldrig tog rolig imod korrex, enten han havde fortjent den eller ei, svarede paa en meget livlig maade, og saa hørte man i nogle minutter de ugudeligeste ytringer lyde gennem luften, fremførte i en tone, som om der blev talt til en mand over paa den anden side af canyonen. Netop som Cardie talte om, hvorledes *han* vilde have baaret sig ad med at gaa ud over knækken, blev diskussionen pludselig afbrudt ved, at den røde stupte forover og gav taleren en puf midt i ryggen, hvorpaa den havnede i en masse bringebærbuske. Her sad den heldigvis fast, til vi fik pakningen af den, hvorefter vi med haandkraft halede den tilbage paa veien igjen; men nu hørte man ikke noget til, at Cardie anstillede nøiere undersøgelser angaaende aarsagen til ulykken.

Alle disse smaa episoder tog tid, og vi maatte gjøre holdt, førend vi endnu havde naaet det høieste punkt i passet. Vi slog leir paa en smuk liden sandstrand lige ved sammenløbet af to smaaelve, som dannede den elv, hvis løb vi havde fulgt saa længe, og som herfra gik ned til Kolumbia. Paa landtangen mellem begge strømmene hævdede der sig et stortartet fjeld, hvoraf vi dog ikke kunde se mere end toppen fra dette sted, og paa begge sider var bredderne bedækkede med prægtig furuskov. Her var ogsaa bringebær i overflod og ligeledes en slags blaa

e ofte;
oretog

a røde
om af
de var
rolig
ler ei,
hørte
lyde
r blev
anyo-
han
knæk-
t den
midt i
ebær-
pak-
alede
ikke
relser

aatte
ieste
sand-
som
nge,
ltan-
stor-
end
red-
og-
blaa



Cold Camp, Sinclairpasset.

bær, som vokste paa en ofte flere fod høi busk; disse bær kaldes *service* eller *siwash* (det sidste ord betyder «indianske») bær eller *saskatoon* og er gode.

Kapitel XIII.

Faar.

Denne leirplads viste sig at være et ualmindelig koldt sted, og der var desuden den hage ved den, at der ikke fandtes mad til hestene paa nærmere afstand end en mils vei. Vi stod meget tidlig op om morgenen og gjorde da den opdagelse, at den røde havde «skaaret ud» fra havnegangen, hvor vi havde tøjret den, og lagt afsted hjemover. Cardie maatte afsted efter den med ordre til at bringe den tilbage, om han saa skulde rende efter den helt til det stille hav; Skipperen kløv op paa fjeldet paa den anden side med en rifle, og Jim tilendebragte med held forskjellige huslige affærer, saasom at bage, vaske og lappe klæder etc.

Cardie fangede den vrang gamle røde omtrent tre mil fra hjemmet — et held, som vi neppe havde turdet haabe paa, og følgelig fik han og Jim tid til at bryde op med leiren og begive sig afsted ad en langt bedre vei, før klokken var elleve. Det var saa smukt veir, og alting gik saa heldig, at vi syntes, det var for tidlig at gjøre holdt ved et sted, hvor der havde ligget en gammel indianerleir, som vi naaede før kl ét, og som sedvanligt var der ikke nogen

anden god plads at finde paa flere mil. Klokken fire gik vi over creeken, som nu havde svundet ind til en liden bæk, og lod den ligge bag os, hvorpaa vi kort efter ankom til vandskillet, som vi ganske rigtig antog det for, og nogle faa minutter efter kom vi til en liden sjø, fra hvilken der løb ud en temmelig stor bæk, der ligesom vi skulde ned til Kootenay.

Vandet i denne sjø havde en aldeles usedvanlig grøn farve og var saa vidunderlig gjennemsigtigt, at vi kunde se hver eneste sten paa bunden samt nogle faa vandplanter, som vokste op til overfladen. Rundtom i hele sjøen svømmede en masse smaa fisk fredelig omkring; den følgende dag gjorde vi den erfaring, at de var aldeles udmerkede. Det var et aldeles ufor-glemmeligt syn dette fortryllende lille tjern med det smaragdgrønne speil, der gjengav billedet af den delige skov langs bredderne med dens uafbrudte løvmasse helt op til fjeldtoppene med deres skarpe konturer og skinnende snekroner. Paa bredden var der fuldt af vilde rosentrær, og den mørke skovbund paa denne side var dækket af et fløielsblødt teppe af grøn mose og løv af en liden busk med bær, der lignede ribs, som vi ikke saa andre steder i Kanada, men som vi godt erindrede som en af vore gode venner og bekendte fra Norge.

Veien blev meget daarlig fra sjøen og videre; den bratte aasside, langsmed hvilken den løb, var nylig bleven hjemsøgt af en svær storm, og der laa veltet trær i dusinvis over stien. Paa mange steder havde vi ingen anden udvei end at gaa ned i den hurtig voksende bæk, som dansede afsted ved siden af os. Og saa forandrede skoven sig igjen, og vi kom til en trakt, hvor der ikke vokste et eneste

stort træ, skjønt der var fuldt nok af veltede stammer af gamle kjæmpetrær. Her havde skovbranden efterladt sig tydelige spor i de forkullede og forvredne unge granstammer. Alle træerne var omtrent af samme størrelse, fra fire til seks tommer i diameter, og det lod til, at branden havde indtruffet paa en tid, da saften var rigelig under den unge bark; dette var den eneste maade, hvorpaa vi kunde forklare os de forunderlige skikkelser, hvori de livløse stammer var bleven vredne og tvundne, som om de krympede sig i hjælpeløs lidelse.

Vi passerede paa vore reiser til forskellige tider gennem flere lignende skovstrækninger, og meget ubehagelige var de bestandig. Efter fem minutters vandring gennem en saadan skov var vi sorte som kulsjauere; det var uhyre møisommeligt; thi de tæt staaende stammer var sammenfiltrede og sammenflettede i korketrækkerlignende spiraler af træ saa elastiske som hvalsfinner og saa seige som staaltraad, saa seige, at det var umuligt at brække dem af og endog meget vanskeligt at hugge dem af med øks. Og hvad der gjorde dette endnu værre, var, at de ikke vilde brænde uden i et rigtig ordentligt baal af andet træ, skjønt de saa aldeles ud, som de var knusktørre. Imidlertid kunde man dog se himmelen og faa en herlig udsigt over de snedækte toppe rundt omkring mellem de nøgne og svættede ben i dette skovskelet, og skovbunden var da atter bleven tilgroet og havde endog faaet en ny skønhed ved virkningen af den alt fortærende ild. Saa langt øiet kunde naa, var der blot en eneste masse lyserøde blomster, hvoriblandt der hist og her stod spredte en slags enorme kolumbiner (akeleier) med blade saa fine og nydelige som

hos en jomfruhaarsbregne. — Vi bemerkede, at hestene var i den tro, at disse planter var mad; vi tog da af dem oppakningen ikke uden en vis tvil om, hvad de vilde mene om den ting morgenen efter, og slap dem løs, forat de kunde fraadse i det rigelig forsynede proviantlager, og da aftenen kom, havde vi indrettet os meget komfortabelt i *Black Camp* (den sorte leir).

Midt under denne dybe fred kom Skipperen anstigende i et forfærdeligt humør; han havde nemlig hele dagen vandret omkring i Klippebjergene og havde derpaa gaaet ned til vort sidste standkvarter, *Cold Camp*, i haab om at finde noget at leve af; men istedet fandt han, at han var bleven alene og forladt tilbage. Det maa være indlysende selv for den mindst opvakte, at han anvendte tiden under sin ti mils ensomme vandring til at finde op nye grovheder og bebreiddende udtryk, af hvilke nogle gjorde ham liden ære.

Endelig fik vi munden stoppet paa ham ved hjælp af en masse mad, og efter en periode af kold tilbageholdenhed fortalte han sin historie som følger:

«Straks efterat jeg havde gaaet over creeken, kom jeg paa et ganske friskt spor af et stort faar, som havde været nede ved vandet og saa havde gaaet op i fjeldet igjen paa en slags vei, som vistnok var trampet op af faaret selv og dets slegtninger. Jeg tænkte, at jeg lige saa godt kunde gaa samme vei; men det blev en forfærdelig klatring i de første to timer mellem grantrær og en hel del smaaskov. Da den tid var gaaet, havde jeg naaet den første høideryg eller afsats, eller hvad I vil kalde det, og nu kom der en hel række smaahøider, hvor træerne allesammen var nedblæste. Her var rigtignok ikke fuldt saa brat som paa det første stykke, hvor det var saa

nær vertikalen, som en bakke med nogen respekt for sig selv kunde være; men der var alligevel i det hele taget værre at komme frem, og sporene af mit faar blev ogsaa borte her. Endelig naaede jeg trægrænsen, og fra det punkt af og opover fandtes der ikke noget andet end bare fjeld og i somme huller, hvor der var lidt ly, nogle forkrøblede enerbuske, som klyngede sig sammen for at faa lidt varme i sine usle skrog. I al denne tid saa jeg ikke andet levende end den evindelige hakkespet og en kanin, og jeg holdt ved at kravle opover mere og mere malkontent, til jeg kom op paa toppen af fjeldet. Jeg mener naturligvis ikke, at jeg kom op paa den allerøverste top; for I ved jo, at der aldrig er nogen øverste top paa sligt et stort fjeld som dette; — der er bestandig en top til, som er lidt høiere end den, man staar paa; men jeg var ialfald paa en rigtig ordentlig høi top og saa foragtelig ned paa alle de lavere toppe. Saa spiste jeg først en hel masse bær —»

«*Eno* er det bedste middel imod —,» afbrød Cardie.

Skipperen lod sig imidlertid ikke stanse: — «en hel slump nydelige bær, som lignede koralperler og var omtrent saa store som solbær, men som havde den smukkeste farve, jeg nogensinde har seet; de var saftige, men havde ingen særdeles smag. Bladene var mørkegrønne som spinat og havde omtrent samme form og ruhed som primulablade, men var ikke saa store. Og saa var der fuldt af tyttebær og blaabær og en anden sort bær, som saa ud til at vokse paa blaabærriset, og som jeg kalder røde blaabær. De er grønne, førend de bliver spiselige, og mørkt karmosinrøde, naar de er modne, og smager da lige saa

godt som blaabær; men naar de er grønne — huf! — naa — alt hvad jeg kan sige om den ting er, at det er bedst at lade være med at spise røde blaabær, naar de er grønne! — Overalt deromkring var der en hel del spor efter faar, og mange af dem var aldeles friske, og saa valgte jeg da en vei, som de især saa ud til at synes om at gaa, og begyndte at gaa nedover meget torsigtig og lukkede øinene op saa høit som muligt.

Straks efter kom jeg til en liden grund bæk, som løb bradt udover fjeldet, og i hvis leie der vokste en hel del græs og saa denne bregneagtige plante, som I der nordpaa kalde *sheeps-grass* (faaregræs); jeg undres, om ikke de vilde faar synes lige saa godt om det som de tamme. Ialfald lod de til at synes godt om denne dal, — og seksti skridt fra mig stod ganske rigtig faderen for alle faar, en stor gammel buk, og stirrede paa mig! — Han var svært ærgerlig paa mig, fordi jeg kom der og forstyrrede ham — ved lunchen, tænker jeg, men havde endnu ikke gjort op med sig selv, hvorledes han skulde tage det, da jeg skjød paa ham, og skjønt jeg fik godt skud paa ham og var vis paa, at jeg traf, saa vendte han sig alligevel om og pilede afsted over aasen og var væk i et nu.

Det var frygtelig brat der, men jeg fulgte forsigtig dens spor henimod en aldeles haabløs styrtning, og netop som jeg var kommen til det resultat, at jeg maatte finde mig i at miste den, stødte jeg pludselig paa dens døde krop, som laa alleryderst paa randen af fjeldet, aldeles stendød! —

«Høist usedvanlig for en død krop, ikke sandt?» — mumlede Jim.

Skipperen snakkede videre: — «Jeg havde mistet min kniv og havde ingenting at hænge den op med!» —

«Nei *naturligvis*, det havde du ikke!» — brød Cardie ud; han er altid rasende ivrig i anledning af det overmaade vigtige spørgsmaal, om en mand kan vente at have lykken med sig, naar han tager med sig alle nødvendighedsartikler for at være forberedt paa at behandle et slagtoffer, naar han gaar ud. — «Jeg tror, du er den største —» etc. etc. etc. —

Skipperen vedblev fredsomt: — «Saa flaaede jeg den med min lommekniv og agde tungen og et stykke lever og fedt ind i skindet, og saa bandt jeg det hele sammen med min kikkertrem og lod det falde udover styrtingen, da jeg ikke turde forsøge paa at bære det ned. Jeg brugte ogsaa en halv time til at komme ned selv og var syv gange nær ved brække nakken, og da jeg var kommen ned, kunde jeg ikke finde skindet!»

«Nei *naturligvis*,» — begyndte Cardie igjen at skrige, — og Skipperen endte blidelig sin beretning:

«Saa maatte jeg lade det være og strævede saa hjemover over flere afgrunde og flere stubber og myrhuller og vindfald, end I to fyre nogensinde har drømt om, og her er jeg nu aldeles dødstræt; og hør du, Cardie, jeg skulde have lyst til at vide, hvorledes du vilde have baaret dig ad med at faa hovedet af bukken, naar du havde mistet kniven!»

«Jeg vilde have skudt det af!» svarede Cardie med stor bestemthed.

«Naa ja, havde du gjort det, saa havde det faldt udover fjeldet!»

Og atter sank leiren hen i søvnens arme.

Vi blev paa dette sted i to dage og fangede en

mængde af de smaa røde foreller i den grønne sjø. De var alle af ens størrelse, omtrent fem paa pundet, og meget smukt farvede. Skipperen kaldte dem bestandig *ørret*, af den grund, som han viseligen bemærkede, at «de var spettede og bed paa flue; derfor er det ørret fra mit synspunkt!» — Cardie og Jim gik paa jagt øverst oppe i fjeldet, men fandt, at der var aldeles tomt for vildt og næsten for alt muligt andet ogsaa; thi ovenfor trægrænsen fandtes der ikke andet end de haardeste og mest nøgne og forvitrede klippestykker, vi nogensinde har seet, og hist og her nogle snefaner over hele fjeldet. En ting var der nok af, og det var udsigter. Paa den ene side kunde vi se Kootenay bugte sig gennem dalen som et vidunderligt, blaagrønt baand; paa den anden side saa vi de fjerne tinder og bræer i Selkirkfjeldene, disse prægtige fjelde, som er endnu mere storartede end Klippebjergene, en udmerket baggrund for den smilende Kolumbiadal, som laa udbredt for os ligesom et kart, saa vi tydelig kunde se hvert eneste myrhul og hver liden dam, tilsyneladende lige for vore fødder.

Da der ikke fandtes vildt, besluttede vi den anden dag at skaffe os noget kjød af den gamle buk, hvis legeme vi antog laa omtrent en tolv mil borte. Følgelig drog vi — d. v. s. Jim og Skipperen — afsted med rifle og haandøks tidlig om søndags morgen, gik tilbage til *den kolde leir*, hvor vi fandt et stykke flesk og en lysestump, gik saa over creeken og begyndte at klatre langsmed faaresporet opover fjeldet.

Det første, vi stødte paa, var Skipperens kniv, som laa, hvor den havde faldt ud af sin skede ved et hop ned af et veltet træ. Det næste var et brunagtigt væsen, som løb gennem buskene og øieblikket

efter forsvandt i en liden dal, og vi hviskede: *dyr!** — og holdt riflerne færdige. Men da vi kom ud paa randen af dalen og saa ned i den, fik vi øie paa to ridende indianere ledsagede af et ungt føl, hvilket var det dyr, vi havde seet, og da vi kom nærmere, saa vi til vor ærgrelse, at de havde fjerdingerne af et stort faar hængende over sadlerne og — hvad der var det mest ominøse — ikke noget skind. De havde med sig to store hunde af den sedvanlige halv ulvagtige indianske race, og det var os nu klart, at de havde forekommet os; disse forargelige krybskyttere havde trængt sig ind paa den grund, som vi i vor naivitet tænkte var vor, og havde opdaget vor buk ved hjælp af sine usle hunde, og nu bar de den bort i triumf. Denne tanke kunde vi ikke udholde, og Skipperen skræmte en af dem fælt ved pludselig at fare ned over høiden imod dem (thi de havde ikke lagt merke til os før), medens Jim stod oppe paa toppen klar til at skyde, om der skulde udbryde fiendtligheder. Indianerne og faaret maatte gjenngaa en omhyggelig undersøgelse; men vi kom ikke til noget tilfredsstillende resultat. De paastod meget bestemt, at der kom en tredje indianer bagefter med skindet, og Skipperen sagde, at han ikke kunde gjøre ed paa faaret; for det saa noget mindre ud, end han havde tænkt; men det maatte vist være det samme alligevel. Saa lod vi dem reise sin vei, men med stor ulyst, og vi vendte vore ansigter mod fjeldet med de mest forbitrede følelser. Høiere og høiere steg vi op, indtil vi kom til en række smaadale; i en af disse var det, faaret

* *Dyr* kaldes i almindelighed baade elg, hjort, ren, daadyr og raa, O. a.

var blevet skudt, og her kom vi til vor umaadelige ærgrelse paa sporet efter de indianske heste. Men vi gik alligevel videre, og efterat vi med stort besvær havde gaaet over nogle dybe skar i fjeldsiden, kom vi endelig til stedet, og der laa vort faar til vor store forbauselse og glæde urørt af indianerne, men minus en bagfjerding, som jerven havde spist op. Hovedet var aldeles urørt, og det var intet under, at Skipperen ikke vilde indestaa for identiteten af indianernes fangst; for dette var meget større og et udmerket smukt eksemplar. Hornene, som var meget smukke og symmetriske, maalte $33\frac{5}{8}$ tomme langs den ydre krumning og var $16\frac{5}{8}$ tomme i omkreds ved roden; det sidste tal maa dog reduceres noget paa grund af sammentrækningen, naar man skal sammenligne det med andre mere bekjendte specimina; det største i *British museum* er $16\frac{1}{2}$. — Ved hjælp af taugene, vi havde taget med os, drog vi nu det sønderlemmede dyr med os til et sted, hvor vi kunde arbejde i sikkerhed. Vi anslog vegten af hovedet til 70 lbs., og det tog lang tid at faa det rensat og pakket paa Skipperens ryg, medens Jim blev ladet med omtrent 50 lbs. bagfjerding og mørbrad og tiloversbleven lever.

Og saa begyndte vi paa hjemveien, og ved omhyggeligt studium af kartet havde vi gjort op, at vi kunde tage en snarvei, saa den blev en fire—fem mil kortere. Og vi var merkværdig heldige med denne nye vei. Vi kom uden vanskelighed ned over den jevneste og mindst uryddige grund, vi hidtil havde seet; det var næsten bare løst rødt skiferler, som lignede meget de slaghaue, man ser i kuldistrikterne, hist og her bevokset med sparsomt græs. Der var saa optrampet med veie efter faar, at vi kunde se,

at vi havde truffet paa en af deres yndlingsveie op og ned over fjeldet.

Alting gik, som det var smurt, lige til vi naaede en liden creek, som løb ud i vor egen, og vi vidste, at der ikke var mere end omtrent en halv mil mellem den og veien, vi skulde gaa; men vi havde ikke seet os istand til at lægge nogen plan for, hvorledes vi



Vi bringer faaret hjem gennem en brændt skov 28de august.

skulde passere denne halve mil. Vi hvilte en liden stund ved creeken og spiste bringebær og samlede et kikkertfutral fuldt af rognebær, hvorpaa vi i det bedste humør tog fat paa den lille halve mils vandring. Men den gik igjennem en plantering brændte humlestænger, og dersom der er nogen, som kritiserer denne bog rigtig strengt, saa skal vi ikke ønske mere, end at han maa blive fordømt til at gaa den tur bare en eneste gang, hvad han saa har sagt. Omtrent to timer efter, at vi var komne ind i den, fik vi arbeidet os frem

til veien, sorte fra hoved til fod, opskrubbede, forrevne, forstødte, med fillede klæder, med forvredne lemmer, i et uudsigeligt humør og pinte af en brændende tørst paa grund af det fine kulstøv, som fyldte luften ved enhver bevægelse. Vi stred os frem en milsvei til efter veien, og se! — midt paa en smuk liden grøn plet, som engang havde været brugt til leirplads af indianere, stod vor trofaste røde, og i nærheden af den laa paksadelen; et baal var opstablet meget net og behøvede blot en fyrstikke, vand var hentet, brød var bagt, og alt var i orden til aftensmad! — Alt dette havde Cardie meget omtænksomt bragt ned fra leiren seks mil borte i mangel af noget værre at foretage sig.

Naa, hvor vi spiste! — ja egentlig næsten for meget; thi solen var gaaet ned, førend vi havde faaet alting pakket paa hesten og drev den afsted langs stien, frydende os over den herlighed, at vi ikke havde noget at bære paa, efterat vi havde været paa benene i tolv timer. Rimeligvis har hverken hest eller folk nogensinde gaaet saa hurtig den vei, hverken før eller siden; men skjønt vi gik for fuld *steam*, var vi alligevel ikke istand til at naa frem til den lille sjø, førend det var aldeles mørkt. Endnu havde vi næsten to mil at gaa paa en sti, som her var saa utydelig, at det var vanskeligt at følge den selv ved dagslys. To minutter efter, at vi havde begyndt paa dette slemme stykke, havde vi forvildet os aldeles haabløst og forstod, at det var aldeles umuligt at holde veien, og endnu mere umuligt var det at komme til leiren uden at holde veien, saa det lod til, at der ikke var andet at gjøre end at blive, hvor vi var, og længes efter dagen. Men netop som vi modvillig havde besluttet os til dette, fik Jim den idé, at vi skulde sætte det ædle dyr

hestens meget priste klogskab paa prøve. Saa lagde vi et taug med rendesnare om halsen paa den røde, saa vi i fornødent fald kunde stoppe den, piskede paa den og overlod os derpaa til dens ledelse. Det var saa mørkt, at vi ofte blot kunde høre hesten, som var tre alen foran os, og havde vi ikke haft tauget, saa var den bleven borte for os; stien var altid usynlig, og træerne, som laa over den, opdagede vi kun ved at føle os for med en stok eller med vore skinneben. Hesten gik afsted saa fort, som vi kunde følge, med næsen ned mod marken, som om den lugtede sig frem som en hund, og den gjorde ikke holdt eller betænkte sig en eneste gang, førend skinnet af en leirild og Cardies lystige hallo sagde os, at alle vore lidelser var tilende for den dag.

Vi gjorde aldrig mere nar af hestens intelligens, som virkelig synes at være et faktum og ikke en poetisk fantasi ligesom Fønix's sønlige kjærlighed og krokodillens sympathetiske graad.

Og erindringen om den souper, vi fik den aften, vil stedse leve i vore hjerter

MENU.

Fisk. — 18 foreller.

Entrées.

Nyrer	}	de mouton du montagne.
hjerte		
lever		
marv		

Steg. — Beefsteck au bighorn sauvage.

Ertesuppe.

Kapitel XV.

Kootenay.

Den brændte strækning var ikke saa stor, og den trakt, vi dernæst kom ind i, var noget fugtig, hvilket begunstigede veksten af uhyre træer med underskov af ribs- og stikkelsbærbuske og gjorde, at veien var meget daarlig. Saa var der et stykke vei, hvor vi forlod den lille bæk, som nu var en hel brusende strøm, og klatrede op paa skulderen af den lavere kjede af aaser, og saa kom der en hurtig nedstigning ned i en mørk skov af svære graner. Der var ikke et ekorn at se, ikke en fuglerøst at høre; den fugtige, mosgroede jordbund bar intet spor af nogen hov eller lab, og den unaturlige stilhed virkede nedslaaende paa sindet og gjorde, at vi var ganske glade, da vi naaede en høi, brat aas, som vi hurtig fór udover igjen ned paa en flad, græsbegroet terrasse omtrent 100 fod ovenover Kootenayfloden. De stakkars heste, som ikke havde faat græs i flere dage, spiste saaledes, at vi blev bange for, at de skulde forspise sig, og vi likte os ikke mindre godt end de, da vi nu endelig havde fundet os en rigtig god leirplads og havde en mængde faarekjød og en flod lige for vore fødder.

I anledning af dette faar, saa maa vi sige, at det var det allerfortrinligste kjød, et syndigt menneske nogensinde har smagt, og vi fandt — tvertimod hvad man skulde tro —, at det var et ubestrideligt faktum, at skjønt alle vilde faar er gode, saa er dog de gamle bukke bedst.

Denne del af Kootenaydalen er deilig, maaske

noget trist i sin ensomme storhed, men et opholdssted, som ikke er ilde, naar man har godt følge. Paa den flade, sandede strand nedenunder os, kantet med rullesten og bedækket med salviekrat, hvori der residerer en mængde ryper, fandt vi pæleverket af en del indianerhytter eller *tepees*. Nede ved elven laa spantverket til en baad, tydelig nok arbeidet af en hvid mand og meget kløgtig konstrueret af bøiede furugrene, som var surrede sammen i forbindingerne med rodtrevler. Vi fandt ogsaa to raat forarbejdede padler skjulte i krattet. Vi gjettede, at dette fletverk havde været brugt til at sætte over elven med ved hjælp af et midlertidigt overtræk med lerred eller skind, og af en del blinkede træer paa den modsatte elvebred var det tydeligt, at stien gik videre paa den anden side. Strømmen, som her var omtrent 70 yards bred, løb meget strid, og der var et slemt stryg lige nedenfor vor leir, som ingen slags baad eller svømmer kunde komme helskindet over. Vi besluttede derfor at bygge en flaade saa langt ovenfor, at vi kunde være sikre paa at komme over uden fare for strygene.

Da denne skibsbygningskunstens triumf var færdig, proberede Jim og Skipperen den farlige overfart, udrustede med hver sin stage.

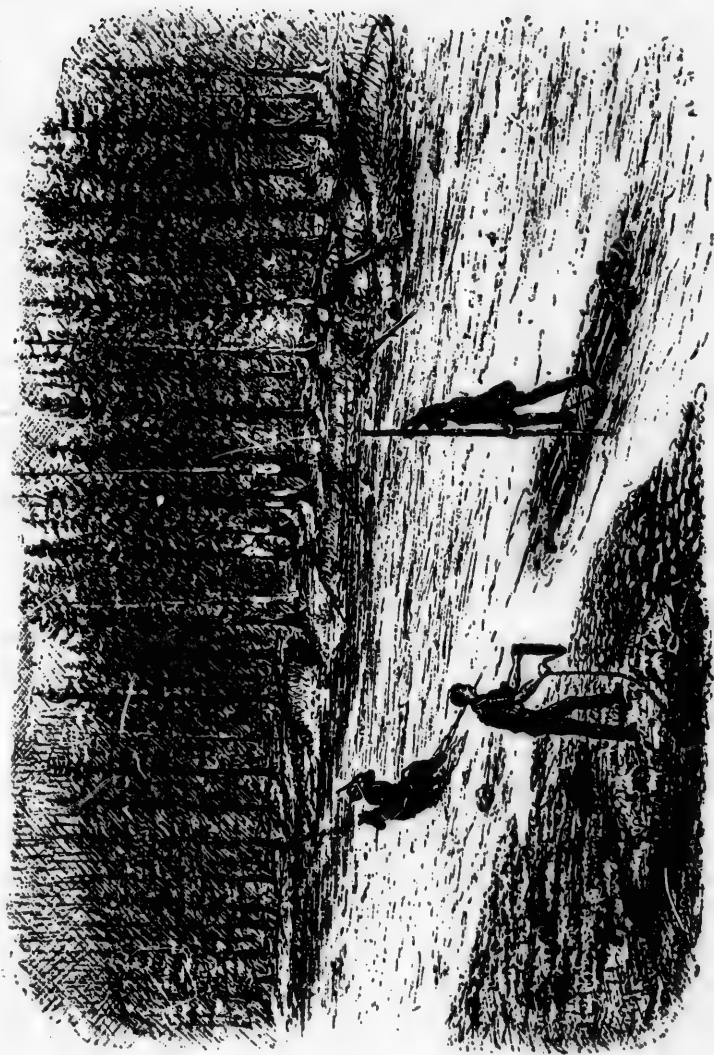
Det var et ængsteligt øieblik, da flaaden — efterat den langsomt havde svinget én gang rundt i hvirvelen, hvori den var bleven sat ud, — begyndte at føle strømdraget og begyndte den virkelige overfart ved lidt assistance af stagerne. Det viste sig efter tre sekunders forløb, at det var umuligt at stage; for den brøstfældige flaade kunde ikke taale at blive forceret imod strømmen, men viste tegn til at ville

gaa lige tilbunds, naar vi forsøgte at holde imod ved at sætte stagerne imod bunden, hvorhos det hurtig blev dybere og dybere, og ved stiltiende overenskomst begyndte vi at padle istedet med vore uhaandterlige stager. Resultatet var, at da vi i en overmaade sved og udmattet tilstand naaede den anden bred, var vi en god del nærmere strygene, end hyggeligt kunde være.

Skoven paa den anden side af elven var aldeles forskjellig fra den mørke skov paa den vestre bred, fuld af liv, med ekorn, hvidvingede korsneb og nødde-skriker i store flokke. Det var en nydelse at vandre igjennem den og stige opad de bratte fjeldsider, længere og længere op, til de bare fjeldhammer, hvor der ikke findes træ, og hvor der ikke vokser andet end lidt sparsomt græs imellem klippestykkerne, og hvor der ikke findes noget spor efter andre levende væsener end det vilde faar. I den tætte skov fandt vi for første gang sporene af en elg (*wapiti*), men for sent paa aftenen til straks at kunde give os til at følge dem, og vi vendte derfor tilbage igjen ved hjælp af vor prægtige flaade.

Førend vi kunde gjøre en ny reise, var det nødvendigt at bringe fartøiet længere opover elven og bort fra stryget. Dette var ikke saa let en sag imod en saadan strøm; men vi fik det alligevel gjort ved anvendelse af hele selskabets forenede visdom.

Jim udrustedes med en tyk stok og besteg den brune, som for anledningen blev forsynet med en brystrem og trækliner, som endte i et taug, hvorpaa han red ud i vandet til op paa hestens bug og opover mod strømmen, medens Skipperen skjøv paa ombord paa flaaden med en stang og Cardie hjalp



Bugsering af flaaen opover Kootenay.

til paa bredden ved at hale af og til og ved at skrige og husere hele tiden. Endelig kom vi saa langt op, at vi mente, det kunde være nok, hvorpaa Jim, som med stor færdighed havde steget af og ned paa flaa-den, gav sin ulykkelige ganger et rap til tegn paa afskedigelse med saadan kraft, at han med det samme faldt i vandet, som her omtrent var 3 fod dybt. Han kravlede op igjen og skjeldte Skipperen ud for dette paa en saa forskrækkelig gemen maade, at denne, som merkelig nok følte sig uskyldig, fandt sig beføiet til at svare: — — —

Bugsering af flaa-den opover Kootenay.

(Udstroget efter ordre af lord Chamberlain.)

I denne leir jagede og fiskede vi meget heldig; thi vandet, som ved vor ankomst var for koldt til at fiske i, var nu blevet varmere, og vi fik i elven denne smukke, sølvglinsende ørret, hvis kjød krøller sig, og som synes at være eiendommelig for vand, der kommer af sne. Den sidste gang, vi satte over, laa vor færge saa nær strygene, at vi var sikre paa, at det vilde blive en slem affære at gaa tilbage; men Cardie skreg, at han skulde komme med raketapparatet, og dermed maatte vi lade os nøie. Og det gik da saa, at vi ikke var komne 20 yards ud fra land, førend vi følte, at flaaden begyndte at helde og glide hurtig afsted og rives med af strømmen, og et øieblik tumledes vi om i hvirvelen mellem klippestykkerne i elven. Men Cardie stod klar med *lariat*en (lazzoen) og sendte den lige ind imellem os med første kast. Nogle sekunder til — og flaaden stødte under hans kraftige tag mod bunden nær under land, kom atter af og gik saa igjen paa grund, denne gang saa den laa mere fast og paa saa grundt vande, at vi kunde komme os iland med gevæerne og fiskestangen, som for sikkerheds skyld var surrede til den. Saa løsnede vi taugene, som holdt den gamle tingest sammen, og saa gik vor gode ark i fem stykker og seilede sin egen sjø og blev i et nu opslugt af de stride strømhvirvler.

Den østre bred af Kootenay er vanskelig at passere; fra den hæver sig nok en kjede (den midtre) af Klippebjergene, som i visse henseender er smukkere end den vestre kjede, vi allerede havde passeret, og just nu tog sig glimrende ud i en kaabe af nyfalden sne, som naaede langt nedover de randede og kløftede sider og ved solnedgang straaledede i det

pragtfuldeste rødglødende lys, længe efterat dalen under os var begravet i nattens mørke.

Vi tør ikke indlade os paa at tage læseren med længere gennem historien om denne del af vor reise. Det faar være nok, naar vi fortæller, at vi med beklagelse vendte ryggen til Kootenay, ved hvis bred vi havde havt det saa rolig og godt, og trodsede Sinclairpassets besværligheder en gang til. Der gik saa lang tid, at vi næsten ikke havde mere igjen af vor melforsyning, som vi egentlig havde tænkt skulde række saa længe, at vi kunde følge elven nedover til et andet pas og der gaa over til Windermere. Uden rigelige proviantforraad var det ikke at tænke paa at udføre denne plan paa ukjendt terræn; men vort kjendskab til Sinclairpasset fra før af satte os nu istand til at gjøre tilbageturen derigennem paa meget kortere tid.

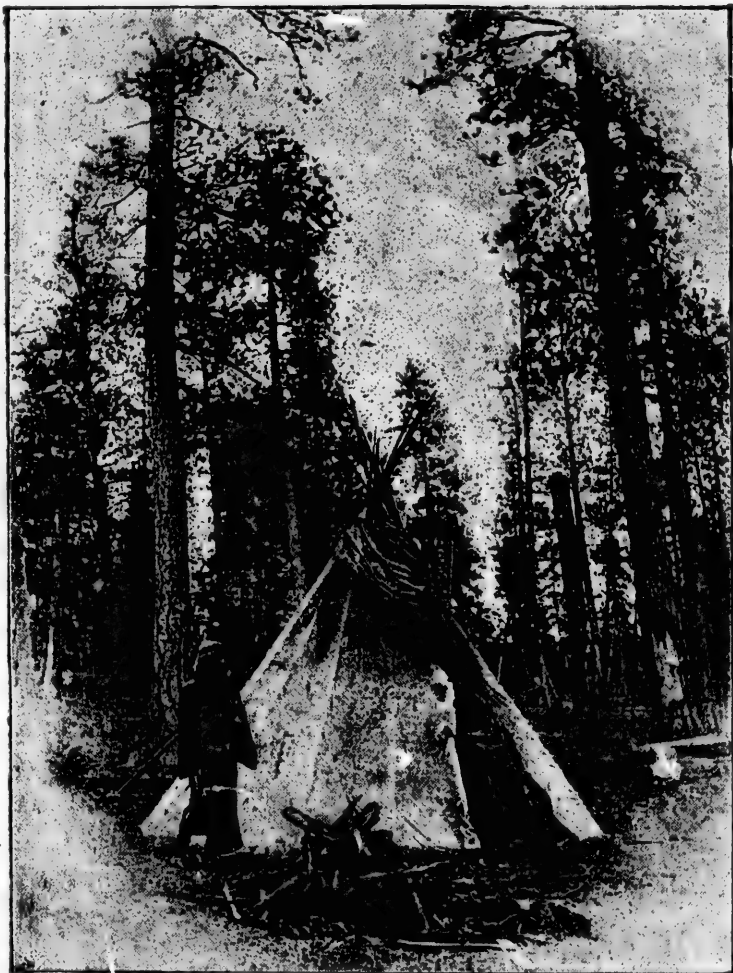
Hestene syntes ikke om, at de skude forlade sine gode græsgange, og den røde lagde sin misnøie for dagen ved at falde overende, som den var aldeles opgivet, omtrent en kvartmil fra leiren. Vi fik den temmelig hurtig paa benene og bepakked igjen; men da den havde gaaet hundrede yards til, bar det overende igjen, og den laa som et billede paa hjælpeløs elendighed. Da randt der os i hu, hvad der var blevet sagt: «Det, som den hest ikke forstaar sig paa, det er ikke umagen værd at lære,» og vor medynk og ængstelse forsvandt. Vi skar os nogle tykke stokke, — og den røde begyndte atter at fatte nogen interesse for sin livsgjerning; vi nærmede os den, — og den forsøgte at reise sig op; vi løftede stokkene, — og den stod op; vi sænkede dem ned over den, — og den gjorde en brillant rekord op til toppen af aasen og forsøgte aldrig at gjøre slige løier mere.

Vi kom meget hurtigere frem, end da vi sidst var der; vi spiste lunch ved *Black Camp*, hvor vi istedet for at tage oppakningen af hestene støttede den op med et par krykker paa hver side, saa at den ikke tyngede det ringeste paa hestenes ryg, og gjorde tidlig paa dagen holdt ved den lille grønne mark, hvor pælene til indianerhytter endnu stod færdige til at benyttes af de næstkommende.

Vi vil her levere en beskrivelse af disse hytter eller telte for dem, som ikke kjender deres indretning. Til hver *tepee* bruges fra ti til tyve stænger; seksten er omtrentlig det mest passende tal. De er lige og smukt glattede, omtrent to tommer i diameter ved foden og en tomme ved toppen og femten fod lange. Fire af dem (eller undertiden tre) bindes sammen omtrent en fod fra toppen med et løst vidjebaand og stilles derpaa op i form af en kegle med omtrent femten eller seksten fods diameter ved basis. De øvrige stænger lægges simpelthen løst i kløfterne mellem de første fire for at gjøre træverket færdigt, med nederenderne omtrent tre fod fra hverandre og saavidt muligt saaledes, at de danner en cirkel. Over dette træverk trækkes nu lerred, som nutildags næsten bestandig bruges til teltræk af indianerne, skjønt man endnu paa nogle faa steder kan se *tepees* af bark eller skind. I toppen har det to øren, et paa hver side af den aabning, hvis nederste del tjener som dør, og hvis øverste del tjener som skorstenspipe, medens stykket mellem disse to i et hus aldeles nødvendige aabninger fæstes sammen med træpinder. Her har vi oprindelsen til den velkjendte indianske vuggevise:

vi sidst
hvor vi
støttede
saa at
ryg, og
grønne
nu stod

hytter
indret-
tænger;
De er
diame-
femten
) bindes
st vidje-
gle med
ed basis.
kløfterne
færdigt,
ndre og
Over
næsten
skjönt
pees af
et paa
l tjener
orstens-
us alde-
ed træ-
kjendte



En Kootenay-indianer og hans telt.

This little Injun maid
was very much afraid
that her lovers would come to woo her,
— so she crept into her tepee
as soon as she felt sleepy
and fastened up the door with a skewer.*

og det er at formode, at hun ikke fæstede den sammen altfor fast.

Røgen fra baalet midt i teltet gaar i almindelighed meget let ud; men hvis der kommer noget iveien med dette, saa kan det i almindelighed let rettes paa ved at stille noget paa de to ører, som er forsynede med en stang hver og tilsammen gjør tjeneste som røghat. Vi kan ikke sige mere om dette, end at en *tepee* er den bedste flytbare bolig, som menneskelig kløgt endnu har opfundet.

Skipperen blev et par timer ved Emerald sjøen for at fiske og kom saa tilbage med en stor kurv fuld af det finnedede bytte. Da han spurgte om veien til vandet, svarede Jim, som havde travlt med at lave mad: — «Gaa ind gennem døren paa forsiden af den hytte der og ud igjen paa bagsiden, saa finder du en sti», — en anvisning, som blev noget uklar paa grund af den omstændighed, at alle de seksten stænger til hytten var aldeles ligedan. Dette gjorde det nemlig noget vanskeligt at afgjøre, mellem hvilke to stænger døren var. — «Er det langt?» — spurgte Skipperen. — «Aa, bare find stien du, og bliv saa staaende der, til jeg siger, du kan gaa!» — var det

* Denne lille indianerpige var svært ræd for, at hendes elskere skulde komme og fri til hende; saa krøb hun ind i sit telt, saasnart hun blev søvnig, og fæstede døren sammen med en træpinde.

tilfredsstillende svar. Jim er en overmaade grættende og ubehagelig person, naar han er optaget af at lave irsk stuing.

Trærne omkring denne plads var ualmindelig smukke. Den sidste brand lod til at have indtruffet for omtrent en tyve aar siden, og den nye skov havde en merkværdig frisk og kraftig vekst.

Cardie tog paa at moralisere: — «Det er bedrøveligt at tænke paa, at alle disse millioner af furutrær skal have vokset op og brugt tyve aar af sit liv bare for at skaffe os denne ene stok til vort nattebaal; er ikke sligt sløseri? — Jeg skjønner ikke, hvorledes vi skal faa brug for alle de andre! — Og saa staar de her et aar til eller to, tænker jeg, og saa kommer der en skovbrand igjen, og væk er de allesammen *in Ewigkeit!*» — Og medens han kom med disse filosofiske betragtninger, hug han øksen i stammen paa en Douglas-furu, som vilde været ligefrem ubetalelig i en park hjemme, og brummede noget om, at «den stod iveien her midt i leiren», og at «stubben kunde blive en god kjøkkenbænk» — (d. v. s. en huggeblok, som kunde bruges til at skjære op ekorn og rense fisk paa), — og med nogle faa hug faldt træet knagende og bragende til jorden.

Under denne Sinclair-expedition traf vi paa tre slags ryper.* Den ene slags holdt til i fjeldet ovenfor trægrænsen; det var store, mørkfarvede fugle, som Cardie erklærede for at være de samme som

* *Grouses* er ikke egentlig de samme fugle, som hos os kaldes ryper, men dog saa nær beslegtede med dem, at det nok kan forsvares at kalde dem saa. Desuden har vi intet andet betegnende norsk navn.

den blaa rype eller skovrypen i Kolorado; men vi tror, det er mere korrekt at kalde den *Dendragapus obscurus*, den mørkfarvede rype». Paa ryggen er den spraglet mørkegraa, under bugen blaaagtig skifergraa halen sort med en graa rand over spidsen; dens hele længde omtrent 20 tommer; vegt omtrent 3 lbs. Fra et kjøkkenstandpunkt betragtet fandt vi dem aldeles udmerkede, men som vildt mindre gode. Ligesom de fleste andre ryper her i landet pleiede de at flyve op i træerne, naar de blev opskræmte, og der sad de, medens den listige jæger gjorde sig klar til at sigte og jagede en flue væk af sin næse, og de gik sjelden sin vei, førend skuddet var fyret af.

Man vil kunne gjøre sig begreb om, hvor uhyre brat fjeldet var, naar vi fortæller om, hvorledes det gik Jim, den første gang han skjød en af disse ryper. Han havde netop naaet det øverste af en egg saa skarp som en kniv, som dannede selve ryggen af fjeldet, da han fik se hovedet af en fugl stikke frem bag en sten nogle faa yards* borte. At forvandle denne gjenstand til atomer «var et øiebliks sag», som det staar i romanerne; men da han saa over kammen efter kroppen, saa fandt han ikke andet end en blodflek og nogle fjær mange fod nedenfor. Ti minutters forsigtig klatring og saa nok en kikken udover, — og se! — der var nok en flek af blod og fjær endnu længere ned; og saaledes gik det fortvæk udover fra skrent til skrent, idet han bestandig tænkte, at paa den næste maa offeret ligge, og blev hidsigere og hidsigere efter at faa fat i det. Kort sagt: den fugl faldt over en kvartmil udover; jægeren stod paa vest-

* En yard er omtrent halvanden alen.

men vi
ragapus
 er den
 fergraa
 ens hele
 3 lbs.
 dem al-
 . Lige-
 le de at
 og der
 klar til
 , og de
 af.

or uhyre
 edes det
 se rype.
 egg saa
 yggen af
 ke frem
 orvandle
 g», som
 kammen
 en blod-
 minuters
 , — og
 er endnu
 over fra
 at paa
 gere og
 den fugl
 paa vest-

siden af Klippebjergene, og vildtet, han skjød, blev fundet i dalen paa østsiden, og hans forfølgelse af den hovedløse krop tog saa lang tid, at han ikke kunde gjøre andet end at klyve helt ned og gaa hjem.

En anden fugl, som vi her saa for første gang, var *tossehønen* eller den kanadiske rype. Hannen



Den kanadiske rype (*Dendragapus canadensis*.)

i sin fulde fjærpragt er en overordentlig smuk fugl. Oventil sort med graa spetter; paa brystet glinsende sort med enkelte hvide fjærspidser, ligesom det ofte sees hos den røde rype; en sterkt skarlagenrød kam over øinene og sort hale. Hunnen er ikke saa staselig og er ikke ulig en graa høne. Størrelsen noget mindre end den røde rypes, omtrent som den skotske.

Det almindelige navn paa denne fugl er vel fortjent. I regelen ser man den ikke; men naar man snubler over den, saa flyver den op i det nærmeste træ, og der bliver den siddende, tjl der hændes den noget. Skipperen havde nogle med sig hjem en dag, som han havde truffet paa, medens han var

ude og saa efter faar. De sad paa marken omtrent tyve skridt fra ham, da han fik se dem, og der blev de siddende. Saa begyndte han at skyde paa dem, og for hvert skud gik han et par skridt nærmere; men da han endda ikke var mand for at træffe dem, mistede han taalmodigheden og gav sig til at kaste sten paa dem, og paa den maade fik han gjort ende paa hele familien.

Da han kom hjem, saa gjorde vi ham opmærksom paa, at sigtet paa hans gevær var indstillet for 300 alen, og han ytrede sig da paa en maade, som ikke gjorde det bedre.

Tossehønen er den bedste kanadiske rype, vi har gjort bekendtskab med, skjönt denne mening ikke deles af dens egne landsmænd. Dens kjød har to farver, ligesom den røde rypes, og den nærmer sig i velsmag mere denne uforlignelige fugl end nogen af dens transatlantiske slegtninger.

En anden art saa vi i det aabne krat ved bredden af Kootenay. Det var en af de spidshalede rypearter, sandsynligvis den kolumbiske varietet, — en graaagtig fugl med uregelmæssige, V-formige tegninger i vekslende afskygninger af brunt og lidt sort; paa benene var fjærene lysebrune. Den var af samme størrelse som den røde rype, men kunde ikke maale sig med den i velsmag.

Efter to dages vandring var vi atter paa fjeldknatten ved Lewis's ranch ovenover Kolumbia og havde ikke mere mel igjen end til en bagning og havde gjort ende paa al vor øvrige proviant. I samme øieblik, som vi kom did, hørte vi det velkendte «puf — puf — puf — puf» af vor gode genius *The Duchess* lyde svagt henover vandet, og nogle minutter efter rendte den næsen ind i mudderet nedenunder os.

Jim var i en fart ombord og fyldte alle lommer med melk*, tomater, salt og andre luksusartikler; desuden fik vi vor første engelske post og skrev en flot ordre paa flere slags forsyninger, som skulde sendes op til os med næste baad. Og saa gik den igjen, og istedenfor dens klappen kom det ligesaa velbekjendte «pi — ui — ui — i —» af det djævelske væsen, som vi saa længe havde været fri for, den aldrig nok forbandede moskito.

Landet her er saa forskjelligt fra det, vi nys havde forladt, som om der var tusende mil imellem dem. Der havde vi regn hver dag, skjønt aldrig meget ad gangen. Men her var alting tørt og støvet, ganske som sidst, vi var her, og det saa slet ikke indbydende ud efter det friske grønne i den anden dal. Vi skal aldrig glemme, hvilket stræv vi havde med at faa hentet vand opover den næsten lodrette fjeldhammer, hvor vi gik til ankelen i tørt, sandblandet ler. Vi bandt alle vore tauge sammen, saa de naaede næsten helt ned i vandet, og naar saa vandhenteren havde fyldt sine spand, gjorde han enden fast om livet og blev saa halet korporlig op af kameraterne oppe paa toppen.

Det var imidlertid næsten værd at udholde alle nattens lidelser blot for at faa se virkningen af solopgangen paa Selkirkbjergene paa den anden side af floden. Idet den høieste top fangede den første solstraale, skinnede den i et vidunderlig glødende rødt over de kolde hvide skyer, som omgav den. Og saa tændtes den ene efter den anden af de lavere tinder, og fjeld og bræ flammede og glitrede mere og mere, eftersom det straalende skin bredte sig længere og

* Kondenseret.

længere nedover de uhyre fjeldsider, idet der kastedes endnu dybere skygge ned i de mørke kløfter, og de fremspringende fjeldhammer syntes at rage endnu længere frem end vanligt, indtil det sorte teppe af mulm og mørke, som havde været udbredt foran os nogle minutter i forveien, var forvandlet til et maleri, der straaled i den herligste farvepragt, og kunstneren selv, hvis magiske berørelse havde gjort dette mirakel for vore øine, tittede ned paa os fra toppen af Klippebjergene. Vi har kun seet én ting, som kan sammenlignes med den første morgenrøde paa Selkirkfjeldene, og det er de sidste straal, solen kaster paa Klippebjergene, naar den synker ned bag fjeldene i vest. Men ihvorvel dette er skjønt over al beskrivelse, saa er dermed dog forbundet en følelse af melankoli, som man ikke har i morgenstunden.

Dette er dog ikke saa at forstaa, at vore morgener ikke meget ofte begynder med en hel del bedrøvelighed, forsaavidt som det er sandt, hvad der staar i forskrifterne, at ondskab og slet humør altid volder ulykke. Vi for vor person holder til den anskuelse, at «de virkelig gode ikke er lykkelige, og at de virkelig lykkelige ikke er gode». Ialfald er det ikke raadeligt at sige et ord til nogen af os før frokost, især til Jim, som er ganske specielt tilbøielig til at slaa hovedet ned i maven paa den dumdristige person, som vover at gjøre saa. Derfor ser vi allesammen paa udsigten og snakker med os selv, til vi er bragte i ligevegt ved et frugalt maaltid eller i virkeligheden, til hver mand har spist saa meget, at det kunde være nok for alle tre; men da — og først da — glimrer vor konversation i poetisk flugt, og det er et altfor mat udtryk at sige, at den er «venskabelig».

Kapitel XV.

Indianeropstanden.

Om aftenen den 4de september, da vi var undervejs til Windermere, passerede vi forbi en liden ranch, hvor to mænd, der befandt sig paa et meget fremskredet stadium af drukkenskab, holdt paa at skyde med rifler efter en eller anden gjenstand, som vi, efter det variable sigte at dømme, antog maatte være Klippebjergene. De mødte os med advarsler mod at drage videre, da indianerne havde gjort oprør og holdt paa at massakrere alle hvide mennesker i landet. To Kootenay-indianere var for nogen tid siden blevne arresterede for mord og førte til Windermere for at sættes under tiltale, og resten af stammen havde taget sig for at udtrykke sit had til justisen paa den maade.

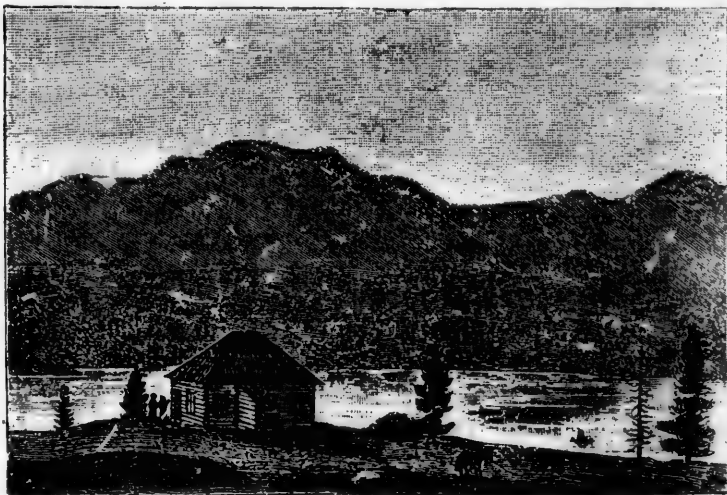
Ved at spørge dem ud lidt nærmere fik vi dem til at medgive, at indianerne vistnok ikke havde gjort oprør endnu, men at de allesammen var samlede omkring Windermere, og at det uden tvil vilde bryde løs imorgen. Vi var imidlertid ikke saa bange for en mulig revolution som for den sikre hungersnød og den temmelig sikre udsigt til at faa en kugle i kroppen, som vi var udsatte for, hvis vi blev inden vore meddelesers rækkevidde, og vi skyndte os derfor videre til Windermere, mel og flesk. Kun ét ord blev talt os imellem i dette frygtelige øieblik:

«Vil du melde dig som frivillig til aktiv tjeneste, dersom der virkelig er oprør?» —

«Nei, langtfra!» —

«Ædle medbroder, ikke jeg heller!» —

Og saaledes omringede af krigens larm og tummel kom vi til hotellet og fik igjen engang sidde paa stole. Vi fik nu vide, at det var saare lidet, der laa til grund for dette indianeroprør; de to Kootenayer var ganske rigtig blevne arresterede og forhørte; men saasom de var blevne løsladte igjen, saa vilde det have været



Guvernementshuset — Windermersjøen.

overflødigst arbeide at komme og hjælpe dem. Der var virkelig heller ikke nogen, som havde tænkt paa det; men rygtet var nu alligevel kommet ud paa en eller anden vis, og whisky og skræk havde gjort resten.

For at spare os for stræv boede vi i hotellet et par dage, og naar moskitoerne var for slemme, laa vi i guvernementshuset, som mr. Vowel, guldkommisæren, velvillig havde stillet til vor disposition; ellers laa vi paa marken udenfor.

Vi trak kanoerne frem af buskadset, hvor vi havde gjemt dem, og vi havde det meget morsomt, medens vi gik der og drev i de dage, vi var nødte til at vente paa, at vor proviantforsyning skulde komme. Vi paddlede en hel del og badede «lidt» (for vandet i denne sø var det eneste vand i *B. C.*, som var passende varmt) og fiskede meget heldig hvidfisk og squawfisk, som der var nok af. Det sidste navn er ikke videre smigrende — hverken for fisken eller for squawerne,* og det er sandelig vanskeligt at sige, hvem af dem der har mest grund til at være misfornøiet: vi kan kun bevidne, at denne fisk er den styggeste, vi nogensinde har seet, og at den skal smage endnu værre, end den ser ud, hvilket vi forresten ikke tror. Den var op til 8 lbs. i vægt og var kvik til at tage slugen; ialfald tog den meget kvikt to af de bedste, vi havde, med sig hjem; men de vilde ikke bide paa flue. Hvidfisken bed ogsaa paa slug, men var ikke saa stor og var lettere at fange med en liden flue, da den havde en meget liden mund. Den gav os udmerket anledning til at øve os i at kaste og var slet ikke altfor let at fange. Paa søen var der desuden bestandig forskellige slags ænder, nogle lom og af og til en flok gjæs; men da vi fik mad fra hotellet, saa havde vi ingen grund til at efterstræbe dem.

Byen Windermere bestod af hotellet med to værelser, et køkken og et loft, magasinet med to rum og guvernementshuset med fire og en kjelder. Alle husene var nybyggede; det sidste sagdes at være netop saavidt færdigt og havde endnu ikke faaet kakkelovne.

* Som bekendt kalder indianerne sine hustruer *squaws*.

De andre to huse var beboede, men i en meget primitiv og ufærdig forfatning, og kjøkkenstellet ved magasinet foregik dengang i et saare pittoresk friluftskjøkken.

Windermere vil neppe blive nogen meget stor by; men den vil utvilsomt komme til at gaa hurtig fremad i nogle aar, — det vil sige saa længe, som der er nok af god jord deromkring for de nykomne. Udstykningen af denne er — som alt andet i *B. C.* — begrænset ved meget nøiagtige regler, og denne omstændighed (og kun den) vil, efter hvad vi tror, forhindre en altfor sterk tilstrømning af kolonister. I enhver anden henseende er Windermere naturligvis et dejligt sted, sjøen og dens omgivelser er smukke og kommunikationen fuldkommen god nok nu, da den nye vei bliver forlænget dertil.

Vore sager ankom endelig i en af de fladbundede baade, der kaldes *bateaux*, som besørger trafikken tilvands, naar vandstanden i floden er for lav for dampskibene. Disse baade er fra 30 til 40 fod lange og kan føre en temmelig mærkværdig mængde last med meget lidet dybgaaende. De er bemandede med to, tre eller fire mand, som har et meget haardt, men indbringende arbejde i den korte sæson. Denne havde nu uafbrudt faret op og ned ad sjøen og endel af floden i tre dage og nætter. Folkene fik to timers hvile ved den nedre ende af ruten, men ingen afløsning, saa det var intet under, at de stakkars fyre saa ud, som de var næsten udslidte. De var forresten nogle lystige og godmodige folk og var meget hyggelige at have til selskab ved middagen, som de lurede sig til at hugge i sig i en fart paa et kvarterstid eller saa.

Kokken i hotellet, som var morsom at snakke med, naar han havde nogen tid til at snakke —

et pri-
naga-
kken.
er by;
emad
er er
Ud-
C. —
e om-
, for-
er. I
vis et
ke og
a den

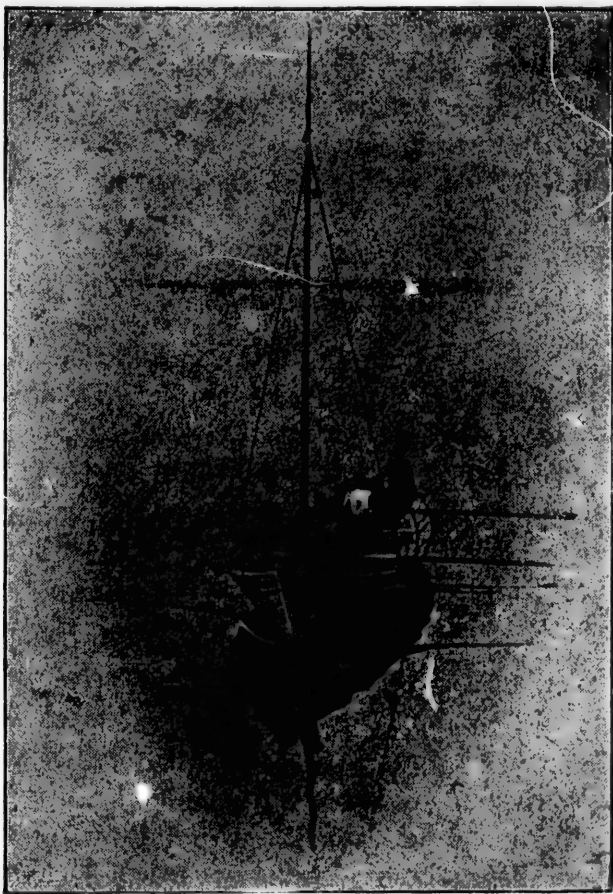
ndede
en til-
damp-
ge og
med
ed to,
men
havde
del af
timers
sning,
a ud,
nogle
gelige
de sig
er saa,
nakke
ke —



Vort kjøkken, Windermere.

kl
so
i l
ka

hvilket var sjelden — fortalte os, at han havde fulgt med de østerrigere, som havde været oppe ved Canyon creek efter gjeder. Han fortalte, at en af dem havde



Paa Kolumbiaelven: *bateau*.

klippet snabelen af en moskito med en saks, netop som kreaturet havde stukket den en halv tomme ind i bagen af hans haand, — «og», fortsatte han, «De kan godt vedde paa, at De aldrig i Deres levedage

har seet en moskito blive saa vidskræmt som den! — Der sad den og sugede og sugede væk og blev mere og mere ilde ved; for jo mere den sugede, desmindre fik den —» men her maatte han rende sin vei, og vi gik glip af resten af hans sandfærdige historie.

Her traf vi ogsaa en mand, som forklarede os, at det ikke var noget under, at vi saa saa lidet vildt i Sinclairpasset; thi Stony-indianerne havde draget derigjennem blot en maaned i forveien og havde naturligtvis skræmt væk alt, hvad de ikke havde dræbt. Han tilføiede, at de aldrig vilde komme der mere paa grund af de besværligheder, de havde udstaaet der; men det var en daarlig trøst for os. Vi ærgrede os, som digteren synger, over

«den raa indianer, som dræber i blinde
blot for at dræbe, alt, hvad han kan finde,» etc.

Der kom et selskab shuswaper til hotellet, medens vi var der, og at se de folk, da de red afsted, var lige saa godt som en cirkusforestilling. Alle hestene lod til at være yderst febrilske og urolige. Til at begynde med maatte de allesammen bindes for øinene; saa blev der en slaaen og steilen og spektakel, førend rytterne kunde komme op paa dem, hvilket skede bagfra; hver rytter var udrustet med en kort, tyk stok med tre remme, der lignede støvlelidser, til svøbe. Saa blev bindene tagne væk, og hele selskabet forsvandt under vilde hyl i en støvsky, med lange reb slæbende efter sig paa marken og med saa mange ophævelser og slig paradering og affekteret ophidselse, som om de var en flok franskmænd, som skulde ride paa jagt.

Vi havde ikke kunnet faa hverken bidsel eller

sadel til vor forestaaende tur. Men vi havde verktøi med os, og Cardie gjorde i en fart en meget god paksadel af noget modificeret façon, saa vi i nødsfald kunde bruge den til at ride paa, naar der blev lagt et teppe over den. Vanskeligere var det med mundbiddet til bidslet, da der ikke fandtes et stykke jern at faa af noget slags hverken for gode ord eller betaling. Men saa fandt Jim paa at lave et ved at rulle sammen metallet af en gammel tomatodaase rigtig fast i en tæt spiral, som vi loddede sammen, hvor kanterne laa til hverandre, og borede hul i begge ender til at sætte ringe i, og det blev et udmerket godt mundbid. Ringene lavede han af noget sterk messingtraad, vi havde blandt vore sager, idet han lukkede dem sammen ved en lang spleis og lodding. Læder og klinknagler havde vi med os, og resten af hovedlaget var snart færdigt.

Kokken var høist interesseret af disse foretagender og spurgte: —» Hvor har I fyre lært sadelmagerarbeide? — fordømme mig findes der nogen i hele landet, som kan gjøre det lige saa godt som I!» — Vi forklarede ham, at man nutildags ikke underviste i andet paa vore offentlige skoler og universiteterne, at sadelmagerering aldeles havde fortrængt studering blandt alle klasser, og at vor største gamle statsmand var den største nulevende udøver af denne kunst.

Da vi saaledes havde ekviperet os paany, drog den røde hest med en let oppakning samt Cardie afsted om morgenen den 9de septbr. opover mod den øvre ende af sjøen. Den forevigelede brune havde vi solgt igien til dens sidste eier for fem dollars mindre, end vi havde givet.

Skipperen og Jim skulde drage tilvands til det

samme bestemmelsessted med tungt ladede kanoer; vi var komne overens om, at «vi skulde træffes paa det første sted, hvor landeveien gik lige nede ved floden.» Vi vil haabe, at læseren har forstaaet, at der er to Kolumbiasjøer, der er forbundne ved en flod af omtrent tolv miles længde. Windermere ligger paa østsiden, omtrent fem mil fra hver ende af den nedre sø.

Vi antager at den sidste sætning vil være tilfredsstillende nok for slige hyperkritiske folk, som hænger sig i udtryk som «midtveis» eller «halvveis nedover» eller «opover» eller «langsefter» eller «ved midten af den nedre sø».

Det var en deilig morgenstund, da vi paddlede lystig afsted henover sjøens rolige flade, idet vi lagde til ved en ranch, hvis eier gav os nogle prægtige poteter, og fiskede og skjød lidt underveis. Der er ofte paa grund af klimabet temmelig disig luft om sommeren, og de utallige skovbrande bidrager uden tvil sit til at gjøre den endnu mere disig, saa at alle fjerne gjenstande faar det skyggeagtige, usubstantielle udseende, der giver dem en eiendommelig skjønhed, der ikke eksisterer i de egne, hvor luften er fri for taage, og hvor bjerge, der er femti mil borte, staar med lige saa skarpe og tydelige omrids som de nærmeste partier af landskabet. Det var nu netop en særdeles disig dag, og sjøen saa uendelig stor ud, da den paa alle kanter smeltede sammen med luften uden nogen tydelig overgang; men afstanden var ikke stor, og henved middag naaede vi den yderste sivbevoksede bugt, hvor den lille politistation laa, bag hvis hytte vi kunde se de hvide telte, der tilhørte det faatallige mandskab, som var indkvarteret der, og hestene, som græssede paa bakken ovenfor.

oer; vi
paa det
loden.»
er to
af om-
tsiden,
ø.
ilfreds-
ænger
dover»
lten af

ddlede
lagde
ægtige
Der er
ft om
uden
at alle
ntielle
nhed,
taage,
d lige
e par-
rdeles
a alle
rdelig
nved
hvor
e se
skab,
sede



Jim og Lulie paa Windermersjøen.

Elven løb ud fra det vestlige hjørne af bugten, og derhen styrede vi vore kanoer. Udløbet var omgivet af uhyre masser af rør, imellem hvilke der svømmede og fløi mange hundrede af den slags fugle, som amerikanerne kalder sumphøns (d. v. s. sothøns)* og en hel del ænder. Her var ogsaa en liden flok svømmesnepper, som afvekslende svømmede og fløi og undertiden løb paa vandet; af de lappede fødder sluttede vi, at det var *Phalaropus lobatus*

Over sjøerne fløi en skaldet ørn, som efter Jims forsikring var paa jagt efter sumphøns, og Jim spurgte, «hvilken velbekjendt fornem dame den ørn lignede? — Hvad, kan du ikke se, den ædle fugl spiser sump-høns?»** — Men hans kano kandrede ikke alligevel, og vi paddlede videre.

Snart var vi komne langt opover elven, som først var bred og grund og uden nogen strid strøm; men jo længere op vi kom, desto smalere og stridere blev den, og desto tættere og vildere blev vegetationen paa bredderne. Da vi var næsten to mil fra sjøen, opdagede vi, at vi maatte opgive alt haab om at møde Cardie ved elven, og vendte tilbage til politileiren, hvor vi tænkte at finde ham ventende paa os. Imidlertid var det blevet aften, og det var for sent til at gjøre andet end at slaa leir. Vi tilbragte resten af aftenen sammen med en af politimændene og den velbekjendte reisende og jæger Baillie-Grohman, som var underveis for at lede kanalanlægget mellem den øvre sjø og Kootenay.

«Bobby», som Jim meget uærbødig kaldte soldaten,

* Sumphøns, d. e. *Mud-hens*. — *Sothøns* = *fulica atra*.

** Uoversætteligt ordspil: «*the noble Bird ate Coots.*» (Burdett-Countts.)

var saa kjæk en ung fyr, som man kunde forlange, og var en af dem, som vort ford — — nei, vi mener, vort fortrinlige konkurrencesystem hvert aar driver ud af vor egen armé. Han havde ikke bestaaet ved Sandhurst og havde saa ladet sig hverve her og gjorde det særdeles godt. Han fortalte os, at han havde været sat til at passe paa de to indianere, som blev bragte ned paa forhør, og at han havde tilbragt natten med den ene af dem lænket til sit ben, hvilket han naturligvis ikke syntes var videre hyggeligt; men forøvrigt trivedes han forbausende godt i sin nuværende stilling.

De andre politimænd var meget imødekommende; men hverken de eller nogen anden kunde fortælle os videre om elven mellem de to sjøer, om hvis længde der var meget varierende meninger, saa den blev opgivet at være fra fire til fireogtyve mil. De gav os det raad, at vi skulde sende vor bagage opover kjøreveien, som regjeringen havde ladet anlægge; thi man sagde, at strygene var næsten umulige at passere endog for en tom kano. Vi var meget fornøiede over, at vi fik vide dette, og følgelig anbragte vi morgenen efter i graalysingen alle vore sager undtagen geværer, fiskestænger, øsker og taug paa en vogn, som skulde transportere deres bagage.

Skipperen, som havde opdaget, at lerken ikke fandtes i disse egne, blærede sig bestandig af, at han stod op med denne overvurderede fugl. Han var ialfald slet ikke lystig som en lerke, da vi maatte staa op saa urimelig tidlig den dag, især da han opdagede, at en moskusrotte havde holdt et fælt hus i hans kano hele natten og trukket den fuld af sivstumper og pinder og andet skrab. Men der blev

snart rettet paa alt dette, og klokken lidt over syv begyndte vi for anden gang paa farten opover elven. Mundingen af den var formelig sort af utallige masser af sothøns, og da vi svingede rundt om hjørnet af rørmassen og pludselig kom over dem, fløi de op alle paa én gang med en saa umaadelig og næsten skrækindjagende larm, at vi aldrig havde hørt fugle frembringe magen, og at vi ikke kunde sammenligne det med andet end en vældig storms susen.

I begyndelsen var farten let nok og krævede ikke noget andet fremdrivningsmiddel end paddlerne; men snart blev disse utilstrækkelige, og vi maatte gaa i land og hugge os et par lange stænger til hver kano, og saaledes arbeidede vi os langsomt frem imod den nu stride og uatbrudt bugtende strøm, der paa alle kanter var indestængt af tyk skov og store rørbevokste myrer, et hjem for utallige gjæs og ænder. Henved kl. ni kom vi til et vand af omtrent en mils længde, som glædede sig ved det velklingende navn *Muddersjøen* og fortjente det med; thi skjønt vandet var klart nok, saa var bunden bare seigt mudder, der var afleiret af elven. Her blæste det haardt for første gang, siden vi var komne til landet; vi tror ikke, der for øieblikket blæste noget andet sted; men da vind er det værste, en kano kan have at stride med, blev vi naturligvis slet ikke forundrede over, at vi fik den. Efter en skarp paddling kom vi over; og det trøstede os lidt, da vi fik se, at en af disse forroste indianere sled endnu værre et lidet stykke fra os end vi, skjønt hans kano rigtignok var slig, at Noah godt kunde have brugt den til at sætte hippopotamussen iland med fra Arken, naar den bad om landlov. — Hvor

den øvre del af elven faldt ud i Muddersjøen, fandt vi en liden koloni af disse indfødte, som saa meget fugtig og uhyggelig ud, i etslags amfibisk hytte.

Straks ovenfor den ved den første boining af elven fløi en prægtig hornugle ud af et træ lige over hovedet paa os og satte sig paa en lav gren, der hang lige ud over elven, hvor den oppebiede vor ankomst med et meget forbitret udseende, idet den løftede og sænkede sine horn og gav os saa god anledning til at betragte den, som vi blot kunde ønske. Det var et meget stort eksemplar; men vi havde ingen anledning til at føre skind med os, og vore patroner var altfor kostbare sager til at bruges paa andre end spiselige fugle, af hvilke vi allerede havde samlet os et tilstrækkeligt forraad, og vi lod den derfor gaa i fred.

Nu begyndte besværlighederne ved reisen for alvor. Elven var bleven til en fossende strøm, som paa alle kanter var fuld af *snags** og barrikader af veltede træer, og de følgende seks timer gik med til at overvinde disse forhindringer paa den maade, som viste sig mest hensigtsmæssig ved hvert nyt anslag af fienden. For dem, som tror paa djævelens direkte intervention, er det let at forklare, hvorledes denne elv var; men nutildags er det jo blevet mode at behandle Beelzebub som etslags mrs. Harris** og at paastaa, at det «ikke findes nogen saadan

* *Snags* er tømmerstokke, som sidder fast med den ene ende i bunden og den anden ende oppe i vandskorpen, hvor de holdes i samme skraa stilling af strømmen. Især i Mississippi og Missouri er de meget farlige for damperne. O. a.

** Sarah Gamps meget omtalte opdigtede veninde og velynderiske i Dickens's *Martin Chuzzlewit*. O. a.

person», og vi tør derfor ikke bestemt paastaa, at han havde anvendt en fjorten dages tid eller saa paa de sidste fire mil; men vi tror det ialfald. Vi havde nok taug at slæbe med; men bredderne var saa tæt bevokste med alskens buskads, at det ikke kunde nytte at forsøge at komme frem langsmed dem, ja paa mange steder var det endog umuligt at komme iland. Paddling nyttede til ingenting, og at stage var et sent og utaknemmeligt arbeide. Paa mange steder var vi nødte til at hoppe i vandet begge to for at lette kanoerne over træstammer, som laa i veien. Etsteds var der saa strid strøm, at vi ikke kunde komme frem paa anden maade, end ved at Jim — som ikke havde andet paa sig end skjorten og et belte og endda syntes, det var for meget, — slæbte midt ude i elven, medens Skipperen stagede med en stang. Alligevel fik vi en hel del vand over os paa grund af den rasende strøm tiltrods for al vor forsigtighed, og hvor langsomt end kanoerne blev halede gennem strygene.

Lulie viste sig at være bedre skikket til dette end *Haabet*, fordi den var større, og som følge heraf var den almindeligvis et langt stykke forud og ventede saa paa Skipperen paa de steder, hvor det var umuligt for ham at komme frem. Da saaledes Skipperen engang ganske rolig kom rundt om en pynt, hvor elven gjorde en bøining, fandt han Jim ifærd med, hvad han behagede at kalde «laksefiskeri». Udrustet med sin korte enkelte fiskestang (som imidlertid var forsynet med et snøre paa 150 fod) stod han til midt paa livet i det kolde vand og forsøgte at fange et af disse sygelig udseende uhyrer, hvormed elven var befolket, og som det myldrede af

paa hver eneste grunde og sandbanke, medens ligene af dem, som havde lidt en for tidlig død, laa spredte om langsmed bredderne. Og ved at omtale dette maa vi fremføre nok en grund til at ærgre os over indianerne. Der gaar de afsted uden mindste samvittighedsskrupler med blus og lyster og slagter friskvæk saa mange fiske, de har lyst til, medens den stakkars hvide mand, som har faaet en ordentlig



Mellem Kolumbia-sjøerne iode september.

opdragelse, tvinges af sine bedre følelser til at fiske paa en orthodox maner og selvfølgelig ikke faar noget.

Jims «flue» anser vi for at være den eneste, hvormed Kolumbia-laksen kan fanges, da den slet ikke vil bide paa de almindelige europæiske fluer. Vi har forresten ladet os fortælle, at den bider paa slug i og i nærheden af saltvandet, det vil sige 600 mil nedenfor dette sted.

Den rivende strøm gjorde, at Jim ikke havde held med sit nedrige forehavende, skjønt det er og

bliver en mørk og uløselig gaade, hvad der vilde have overgaaet ham, om tilfældigvis en fisk var bleven hængende fast, og en endnu mørkere og mere uløselig gaade, hvad i alverden vi skulde have gjort med et saadant elendigt, skabbet utyske, hvis vi havde været saa uheldige at faa det iland.

10¹/₂ time, efterat vi havde taget afsted og efterat vi næsten i al denne tid havde havt et dygtig strengt arbejde, havde vi det frydefulde syn at se den gamle rode staa paa en høi pynt lige ved elven, og straks efter fik vi Cardie og teltene i sigte. Paa samme tid gik strømmens hastighed ned til fire mil i timen, og vi vidste, at nu var dagens møie og besvær tilende. Nogle minutter efter sad vi ved vor egen leirild, og aldrig har vistnok vildand- og flesk smagt os saa godt; thi vi havde hele dagen ikke faaet andet end nogle biscuits, da al vor proviant var paa vognen med vor tunge bagage og i god behold læsset af hos Cardie.

Kapitel XVI.

Foreller.

Denne leirplads var særdeles smuk. Det havde regnet lidt, og baade det lille telt og presenningen var blevne opslaaede paa den yderste rand af en høi græsbakke lige over elven. Bag os havde vi en temmelig stor strækning af bølgende græs med træklynger spredte hist og her paa den parkmæs-

sige maade, som er karakteristisk for dette land, og bag dem hævede sig en brat, skovbevokset aasrække, den første terrasse af Klippebjergene, som her var meget nær ved os og tog sig overordentlig smukt ud, bedækkede med nysne ned til trægrænsen. — Omtrent en halv mil mod syd laa den øvre Kolumbiasjø, og floden slyngede sig i mange bugtninger ud af den og lige hen for vore fødder gennem tæt kratskov. Den anden bred bestod af myrlændte enge og myrer, hist og her med klynger af mørkegrønne furutrær eller lysegrønne og gule birke med enkelte pletter af rødt efter de to eller tre frostnætter, vi allerede havde havt, og det hele dannede en bred og flad dal med yppig vegetation. Et par mil hinsides hævede sig foden af Selkirkbjergene og langt tilbage de utydelige omrids af deres snedækte toppe.

Ikke langt fra leiren paa vor side af elven opdagede vi en rig potetesgrube, i hvilken vi arbejdede en liden stund med meget held, Tæt ved laa en ranch, som kaldtes Gearys, hvilket ogsaa var navnet paa den landingsplads, som laa lige nedenfor os, ved hvilken kjøreveien sluttede, og hvorfra den bateau afgik, som gik paa den øvre sjø. Geary selv kom hen for at hilse paa os og opmuntrede os til at bearbejde «potetesgruben», som viste sig at være «hans». Vi fik her nogle af de bedste og største potetes, vi nogensinde har seet. Af Geary fik vi ogsaa til vor store tilfredsstillelse høre, at vore kanoer var de første, som nogensinde var komne opover strygene, skjønt de ikke var de første, som havde forsøgt paa det. — «Men det bar udover igjen med dem allesammen,» sagde han.

Et lidet stykke op i fjeldet var der et sted, som kaldtes *Hot Springs* (de varme kilder), hvor der var to naturlige bassiner med klart rindende vand paa omtrent 90° og 120° Fahrenheit. Af «stamgjesterne» blev vi opmuntrede til at prøve virkningen af et bad, som de forsikrede var noget aldeles nyt og udmerket. Der var en mand, som fortalte os, at den maade, han syntes bedst om, var at lægge sig en liden stund i nittigraderskilden, saa hoppe ud i det iskolde vand i en liden elv, som løb forbi tæt ved, og saa slutte med den paa 120°. — «Naa du store Scott! — og De lever endda?» — «Jaha!» — indrømmede han, «jeg har rigtignok bare prøbet det én gang, og da blev jeg jo svært daarlig en hel uge bagefter, og sandt at sige har jeg jo aldrig været rigtig fri for gigt siden! — Men De skulde da prøve det alligevel; for De skulde nu aldrig have kjendt magen i Deres levedage —» etc. etc. —

Denne lyst til at faa narret resten af menneskeheden op i den samme ulykke, man selv har været i, er naturligvis ikke særegen for *B. C.* alene. Det forekommer os, som vi har læst om noget lignende i Æsops fabler, og udtryk som: «Nei, dette er det græsseligste, jeg nogensinde har læst; se bare her!» — eller: «Nu har jeg aldrig kjendt en afskyeligere lugt! — kjend bare!» har vi ogsaa hørt i vort lykkelige hjem i England; men det er ganske vist lige saa almindeligt her som andensteds.

De to skrønemagere, som fortalte os om indianeropstanden, var meget entusiastiske i sine beretninger om fortrinene ved en mineralsk kilde, de havde opdaget, og som de sagde maatte være meget værdifuld. Ved at forespørge os nærmere fik vi vide, at

dens værdifuldhed bestod deri, at den slog ihjel enhver levende skabning, som kom til at smage paa dens vand, som var mindre seiglivet end en graa bjørn. Marken omkring den, fortalte de, var altid bestrøet med ligene af fugle og firføddede, hvis lyst til at forsøge patentmedicin saaledes i en fart havde sendt dem over i «det hinsides», og de var overbeviste om, at man maatte kunne tjene en stor formue paa kilden, dersom vi bare vilde faa nogle kapitalister til at interessere sig for sagen og gjøre forretninger med at fylde vandet paa flasker og exportere det. Kanske de havde ret. — *Aqua Borgia*, fra den naturlige kilde i B. C. — 3 sh. 6d. pr. dusin. — Særdeles passende til presenter til svigermødre, skatteopkrævere og handelsreisende i vinfaget; — det vilde nok skaffe det afsætning!

Der var en mængde fugle paa dette sted: den store Kanada-gaas, en mindre art, med hvid ring om halsen, som vi tog for at være brandgaas, fiskeænder, stokænder, grønvingede krikænder, sorte ænder, Buffle-head-ænder, Wilson-snepper og langnebbede Dowitchers var allesammen ganske almindelige der, og om morgenen havde vi vestens gjærdesmuttes sang og om aftenen whip-poor-wills * gratiøse flugt til at underholde os.

Vi nød rigtig livet under disse forhold, og vore spisesedler begyndte at rivalisere med *C. P. R.*'s. — En aften havde vi «sothønskarry» med noget af den dislocerede suppe til for at forhoie dens velsmag. Dette kaldte Skipperen *Potage du Bal*. — «Ja, men det er galt»! — sagde Jim uskyldig; «jeg skjød den med

* Kaldes saa efter det skrig, den udstøder.

haglgeværet»! — Men da nu Cardie begyndte at snakke noget om, at disse vitser om sumphønsene (*mud-hens*) begyndte at blive noget «*mudhenous*» (*muttoneous* = faareagtig), saa indsaa vi, at vi — *coûte que coûte* (*coot* = sothøne) — ikke burde gaa videre med dette.

Men *revenons à nos mud-hens!* — Vi holdt altid meget sterkt paa den teori, at enhver ting, hvor ringe og ussel den end er, alligevel gjør sin store nytte i naturens husholdning, selv om man tager med



Whip-poor-Will (Antrastomus vociferus).

hvepser og fluer i denne katholske tro; thi vi har lært, at den ene spiser den anden op, saaledes at den sidste altsaa er nyttig, fordi den tjener til føde for den første. Selvfølgelig tror vi da ogsaa, at der etsteds maa være brug for sothønsene med. Men læseren vil gjøre vel i at tro os paa vort ord, naar vi siger, at dersom naturen virkelig har bestemt denne skaldede og fredsommelige fugl til at koge suppe paa, saa har den ialfald paa en aldeles uforklarlig maade forsømt at give den visse egenskaber, som er de allervigtigste i denne henseende, og derimod givet

den andre, som gjør den bedre skikket til at koge sæbe paa end suppe. Fiskeandesuppe, som den følgende dag prydede vort bord, er noget helt andet og i enhver henseende rosværdig, skjønt man slet ikke skulde have ventet, at denne fugl vilde kunne anvendes til føde med noget videre heldigt resultat.

SPISESEDDER den 12te september.

Suppe: fiskeand.

Fisk: foreller.

Entreés: Aa vær saa snil og giv mig lidt mere forel!

Steg: Du, Cardie, jeg tror, du faar stege et par foreller til!

Dessert: kor: Sandelig om jeg nogensinde har smagt noget saa delikat som disse foreller!

Denne forel opdagede vi den første dag, vi opholdt os her. Den holdt sig i elven fra omtrent 200 yard ovenfor landingsstedet og op til sjøen og viste sig at være identisk med den store skandinaviske forel og varierede i størrelse fra 1 til 20 lbs.; vi saa en, der var endnu større, men den fik vi ikke. Den var uimodsigelig den bedste ret fisk, som en mand kan haabe at faa i denne vrang verden, naar vi undtager den sjeldne delikatesse lakelever.

Vi maa her omtale, at vi senere fandt en elv, hvor denne fisk naaede en endnu betydeligere størrelse; — en englænder, paa hvis ord vi ubetinget kunde stole, og som havde fisket der i mange aar, fortalte os, at han havde faaet dem der op til 80 lbs. i vegt. Det kunde aldrig falde os ind at indvie læseren i den hemmelighed, hvad dette er for en elv;

men vi tænkte alligevel, han kunde have moro af at høre om dens tilværelse.

En slug eller endnu bedre en blink lod til at være det bedste at fange den med, skjønt vi fik nogle faa paa flue, hvormed vi ogsaa fangede nogle prægtige sølvblinkende ørreter med et rødtligt farveskjær under bugen. De bed mere forsigtig paa ligesom laksen og slog ikke til som ørreten, og deres opførsel bagefter lignede ogsaa i det hele taget mere laksens, og det var en saa god sport at fange dem, som man kunde ønske.

Den første dag fiskede Jim alene et par timer og fik otte med tabet af et par angler. Medens han halede ind en af dem, en 2 $\frac{1}{2}$ -punder, saa kom der en anden paa omtrent 12 og slog efter den: det er unegtelig nødvendigt at bruge stor agn til stor fisk. Fiskeren kom aldeles utrøstelig hjem og maatte endelig have fortalt os, hvordan det gik til, at han ikke fik den største af dem alle:

«Ser I, da jeg havde mistet den første angel, saa var jeg jo lidt ængstelig for den anden, og saa satte jeg paa en sterkere fortom, og lige under fjeldet deroppe fik jeg paa et rent uhyre! — jeg kan ikke sige eder, hvor stor den var; men den gjorde en sjø i vandet som en hval, som bliver harpuneret, kan I tænke!»

Det var rart, at den ikke fik ankertauget til kanoen til at springe! — sagde den misundelige Skipper i en spottende tone.

«Nei, ser du, ankeret slap og blev slæbt med et stykke, ellers vilde det have gaaet!» — vedblev fortælleren i fuldkommen god tro.

«Aa! — og hvad gjorde du saa?» —

«Hvad jeg gjorde? — Jo, jeg hang i, alt det jeg

var istand til, og den rendte ud med 50 yards af snøret med en gang, og slig holdt den ved længere og længere, saa jeg tilslut næsten ikke havde noget igjen paa snellen, og det kom sandelig bare an paa, hvem der var stærkest til at hale! — Den maa have været helt nedover her,» vedblev Jim, idet han eftertænksomt maalte afstanden med øinene til fjeldknaften, som laa mindst 200 yards længere oppe ved den bugtede elv; — «ja, snøret naar da godt hid! — Og netop som jeg tænkte, at nu vilde et eller andet gaa, saa kom den tilbage et stykke, og saa blev der en plasken og sprellen og et rend op og ned! — Endelig fik jeg den halet op saa langt som en 30 yards fra kanoen, og saa begyndte jeg at tro, at jeg skulde faa den alligevel. Du havde nu mistet den længe før, Skipper, slige bagvendte idéer som du har om at greie en fisk!»

Skipperen havde ikke noget passende svar paa rede haand og bare gloede bistert paa fortælleren, som vedblev:

«Jeg tænker, jeg havde holdt paa slig en tyve minutter, saa hørte jeg noget plaske bag mig, og saa fik jeg se, at det var bateauen, som kom nedover elven. Jeg tænkte ved mig selv, at det var et storartet held at faa tilskuere paa et saadant øde sted, netop som jeg skulde til at hale op slig en svær fisk, og jeg begyndte at føle mig ualmindelig tilfreds med mig selv; havde det været dig, Skipper, saa havde du vel kantret baaden af bare vigtighed! — Folkene stirrede spændt paa mig, da bateauen passerede forbi, og jeg forsøgte at se ud, som om jeg var vant til at fange tyvepundere hver dag; — for saa stor var den og vel det! — men enten nu baaden skræmte den, eller hvad det nu var, som gjorde det, saa rendte den af-

sted igjen med en forfærdelig fart og rendte ud hver eneste stump af snøret, og væk var den! — Snøret tvert af imod en sten lige ved krogen! Hvad for noget? — om jeg sagde noget? — nei, ikke et eneste ord! men hvad visse andre vilde have sagt, — det skal jeg lade være usagt. Men vent bare til imorgen!» —

Den følgende morgen drog altsaa Skipperen og Jim afsted i samme kano og fiskede og brugte kleppen* efter tur. Haavene tog for megen plads, saa dem havde vi ikke med, men vi brugte bestandig en miniatürklep, der var lavet af en laksekrog af største sort, som hærdeningen var taget noget af, og paa hvilken gjenhagen var næsten aldeles borte. Denne blev surret til en liden stok og var et meget brugbart og letvindt vaaben, og med denne kunde vi let hale ind endog fisk paa et pund i vegt.

Det gik os meget godt; men vi kranplede naturligvis hele tiden, idet Jim erklærede, at fine redskaber og duelighed i at bruge dem var lige saa vigtige ved fangsten af disse dybets beboere som af andre, medens Skipperen, som havde lavet nogle umaadelige fluer med grove fortømmer, hvormed han havde fanget den store sjørret i Finland, lige saa haardnakket paastod, at alt for meget forsigtighed var den største feil; og at fisken vilde bide bedre, jo mere uvørent man kastede. Saa tog vi stangen hver sin gang og sagde: — «Nu skal jeg vise dig, hvorledes jeg vilde bære mig ad med at fiske her; det kan naturligvis

* Klep er en krog paa en stok til at hugge i stor fisk og hale den ind med. Kaldes sammesteds (søndenfjelds) glip eller kjeks.

gjerne hænde, at det er rent galt, men» — o. s. v. Vi fik forresten lige mange fisk hver, saa striden blev ikke afgjort. Men saa fik vi se en mand fra Gearys ranch gaa ud og fiske med en klædessnor med en dræg i, og dette synes jo tydelig nok at tale for, at Skipperen havde ret.*

Det er formodentlig unødigt at fortælle, at det ved parrets forenede anstrengelser lykkedes dem at miste den bedste forel, som i det mindste maa have veiet 12 lbs. Den var merkelig nok let at faa paa kroge, og da vi saa dette, vilde vi hale den ind for tidlig, og det gik da, som det pleier.

De største, vi virkelig fik, var paa 5 og 6 lbs., hvilken sidste vegt den bedste netop naaede; men de var temmelig vanskelige at tage med vore lette ørrestænger, som var vore eneste vaaben. De er sterke og livlige fiske og kjæmper tappert for livet, og heri har de en god hjælp ved, at elven er fuld af snags og skarpe stene, som er faldne ned fra fjeldet ovenfor. Hvad deres udseende angaar, saa har den forholds-mæssig stort hoved og lang krop, hvilket ikke ser videre godt ud; men deres farve er smuk: den sribede og spattede mørkegrønne kulør oventil og det nydelige rødgule med hvidlig glans under bugen er noget, som neppe nogen af deres fættere kan vise mage til. De har ogsaa den yderligere anbefaling, at jo større de er, desto bedre er de, hvilket aldeles ikke er tilfældet med ørreten. Deres kjød er svagt lyserødt, og *nam* — *nam* er kun et mat udtryk for dets beskaffenhed.

Mere end én gang kunde vi ikke fiske sammen

* Det vil erindres, at det er *Skipperen* og *Jim*, som er forfatterne af nærværende bog. O. a.

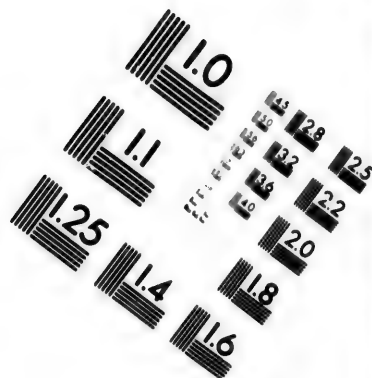
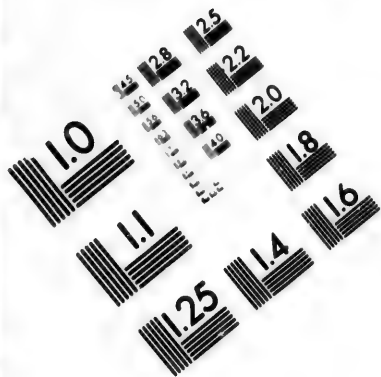
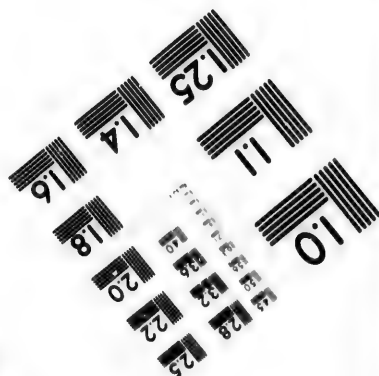
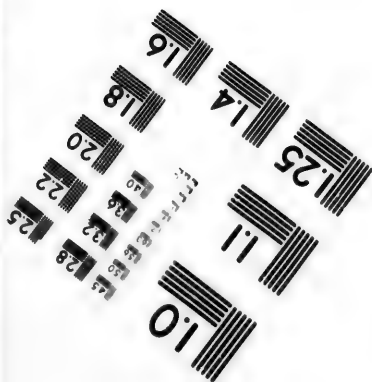
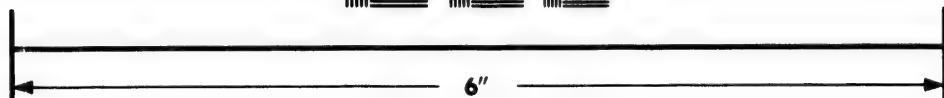
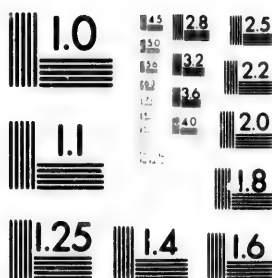


IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)



**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

28
25
22
20
18

10
01

i en og samme kano, naar det ikke skulde komme til aaben krig, og om eftermiddagen reiste vi derfor ud i *Haabet* og *Lulie*, hvorpaa Jim fiskede ovenfor og Skipperen nærmest ved leiren. Vi brugte at have et taug, som løb gennem en ring i baugen paa kanoen, med en stor sten i til anker. Naar vi vilde skif-



Kerblinkity-blunk!

te plads, behøvede vi bare at hale ind paa tauget, til vi fik lettet stenen lidt op fra bunden, og saa «lade gaa ankeret» igjen, naar baaden havde drevet langt nok.

At staa opreist og vinde ind paa snellen i en saadan rank farkost er just ikke det letteste arbeide, og veiret, som var dygtig blæsende, havde nu begyndt at forlyste os med nogle pludselige kast af kold nordenvind med regn. En af disse byger kom uforvarende over Jim og blæste ham nok saa net ud af kanoen og ud i elven — ja, i den grad net og pent,

at *Lulie* ikke tog ind en draabe vand, skjønt han fik tid til at kaste fiskestangen opi den. Det var bitterlig koldt, og det var derfor ikke behageligt, efterat han var kommen iland paa den steile bred, at opdage, at *Lulie* fremdeles laa fredelig for anker midt i elven, og at der følgelig ikke var andet raad end at bære sig ad som svanen i digtet:

«Svanen svømmede over floden: svøm, svane, svøm!» —

«Svanen svømmede tilbage igjen: vel svømmet, svane!»

Hvilket han selvfølgelig gjorde. — Hans gamle og trofaste hat havde imidlertid

seilet bort i aftenrøden,
seilet i dens purpurskyer,
seilet ud i aftnens skumring,
og dens eier hist fra stranden
saa den flyde, stige, dale,
til dens slidte brem ham syntes
løftet høit i straaleglansen,
til den sank i hine skyer,
sank som maanen langsomt, langsomt,
i det purpurøde fjerne! —

Og han sa': «Farvel for evigt!
nu farvel, o hat i vandet!»

Og de dystre, mørke skove,
sukkede fra mørke dybder:

«O farvel, o hat i vandet!» —

Og smaabølgerne ved stranden
sukked' rislende mod fjeldet:

«O farvel, o hat i vandet!» —

Og shuh-shuh-gahen og heiren
fra sin rede hist paa myren
skreg: «Farvel, o hat i vandet!» —

Saadan vandrede Jims gamle

hat afsted i aftenrøden

og i aftnens purpurskyer

ind i søndenvindens rige,

søndenvindens shawondasee,

til de lykkeliges øer,
til Ponemahs kongerige
og til landet, som er hisset! —

Da den nogle minutter efter drev forbi Skipperen, drypvaad og pyntet med grønske, lagde man merke til, at han — som da netop arbejdede med en stor forel — satte op et yderst spottende og overlegent smil uden dog at sige noget videre. Denne onskabsfulde glæde over vennens ulykke blev ikke ustraffet; for baade mistede han den samme fisk, — som han høitidelig erklærede (og ogsaa troede) var over 20 pund i vegt, og han fik ikke flere heller den dag.

Om aftenen spadserede vi op til Gearys ranch, som han «holder» som et slags «hotel» for de faa reisende, som kommer den vei. Paa væggen i det eneste værelse hang meget iøjnefaldende kjævebenene af en hest med ordet *ingen* paa den ene side og *her* paa den anden, et originalt og fiffigt paafund, der i sandhedens interesse burde adopteres i de fleste af vore engelske messer og røgeværelser.

Der traf vi Baillie-Grohman liggende alvorlig syg i en improviseret seng paa gulvet, og vi gjorde vort bedste for at doktorere ham. Der kan maaske være tvil om, hvorvidt Jims plan at give en mand, som ikke kunde faa andet ned end chlorodyne og havresuppe, et par store foreller vilde have vist sig at være en heldig kurmetode; men da hans folk fik ført ham til Windermere, hvor han heldigvis traf en rigtig «medicinmand», fik vi ikke anledning til at se, om vore bestræbelser var heldige eller ei. Nok af det, frisk blev han, enten nu vi eller den anden doktor gjorde det, og da vi var de første, som havde fat i ham, saa synes vi, at vi burde have æren for det.

Vi havde ogsaa en anden patient at øve os paa her, nemlig en af politimændene, som ynkelig bad om nogle piller. Vi kjendte saa meget til lægekunsten, at vi vidste, han lige saa gjerne kunde have slugt strygejern, men for at vise vor deltagelse gav vi ham tilsidst et halvt dusin *Blue pills** af extra størrelse, 40^o over det normale, og lige saa sterke som exploderende geværkugler. Tidlig om morgenen dagen efter sendte han os bud, at de ikke havde hjulpet noget, og om vi ikke vilde være saa snille at give ham nogle flere.

Netop som vi skulde gaa til sengs om aftenen, hørte vi et dæmpet hyl, som vi syntes kom fra et sted langt oppe ved sjøen, og Cardie, som lærer os mange ting, som vi aldrig har vidst før (og ikke han heller for den sags skyld), sagde: — «Hør der! — det er den første coyote, jeg har hørt her landet!» — Høist interesserede lyttede vi skarpt, og nogle minutter efter brød det løs igjen, denne gang tydelig nok nærmere. Men saa fik vi høre skriget tredje gang, og da opdagede vi, at coyoteen kunde baade melodien og ordene til «*Oh what a surprise*» og kom nedover elven i en bateau, og da sank vor tro paa Cardie som en ungdommens lærer helt under nul.

Vi havde bragt med os fra England en blikkasse fuld af hjemmelavet honningkage som present til denne udskjæmte gut fra kokkepigen i hans fædrenehjem. Paa overreisen aabnede vi den for at se, om de holdt sig godt, og vi fandt, at det gjorde de, men at de var lidt for søde. I Golden overleverede vi ham kassen, der var omhyggelig sammenbunden med dette

* Samme virkning som Dittens og Brandts.

O. a.

indviklede system af «kjæringknuder», som er kvindehertet saa dyrebart, og Cardie, som aabnede den med ivrig begjærlighed, sagde: — «Har du seet sligt løierligt menneske, som ikke har pakket kassen fuld!» — Ja, vi syntes ogsaa, det var løierligt, sagde vi; men det kom vist af det, at de var blevne rystede saa meget, og havde de ikke været saa søde, saa havde de vist været rystede endda mere sammen. De blev imidlertid for hver dag underveis siden mindre og mindre «søde», og den uddelte ranson blev større og større, og da den sidste af dem gik i *Charv Camp*, saa følte vi virkelig, at en svækkelse havde rammet vort unge liv, og at verden for fremtiden vilde blive et bedrøveligt levested. Der kan ikke være ringeste tvil om, at en eller to store kasser fulde af honningkage er en absolut nødvendig ting, naar man ligger i leir, som det bedste præservativ imod feber, benbrud og slige ulykker, som vi var saa heldige at være aldeles fri for.

Kapitel XVII.

Kanofart.

Den nordenvind, som blæste Jim ud i elven, var saa gunstig for reisen opover sjøen, at vi bestemte os til at forlade dette hyggelige sted. Om natten sprang den da naturligvis om, og da Cardie vel var kommen afsted med hesten paa stien langsmed øst-

bredden og kanoerne havde kastet los fra landingspladsen, havde vi en hel storm af søndenvind lige i næsen. Vi stoppede et par timer for at fiske paa vor yndlingsplads og fik to store fisk og desuden flere mellem 3 og 5 Ø samt en god ørret. Da vi saa endelig dukkede frem fra sivene og ud i aaben sjø, gik der sjøer som bjerge — paa mindst tyve tommers høide, og der udfordredes den største forsigtighed og et strengt arbeide for at holde kanoerne ret op imod vinden og undgaa kuldseiling. Med de tunge ladninger var de ikke mere end fire tommer over vandet og var for en stor del berøvede sin merkværdige naturlige lethed i sjøen. Ret som det var fik vi en svær sjø ind over bakken; men vi havde lagt vandtætte presenninger over al bagagen og surret dem med kanten udover rælingen, saa der kom meget lidet vand ind i baadene. Det var alligevel et forskrækkeligt arbeide, og klokken fire havde vi ikke avanceret mere end omtrent halvanden mil og var dødtrætte. Saa landede vi i en bugt med smult vand, bagte og lavede aftensmad, og vi mente, at stormen vilde løie af mod aften og bringe fred og ro i de oprørte vover.

Ganske rigtigt, da den røde sol gik til hvile bag Selkirkfjeldene, hørte vinden op med et pust, som om der blev sat en atmosfærisk stopper paa med ét, og klokken halv syv var vi paany tilsjøs og drev kanoerne frem over sjøens overflade, som endnu rullede og var urolig efter sit forbitrede oprør; men der var ikke et vindpust, saa der var intet, der hindrede vor fart. Dette var aldeles deiligt; kanoernes jevne vuggen, medens de gled hurtigt henover de klare smaabølger, var en ren hvile ovenpaa den kamp, vi havde havt kort iforveien for at arbeide os frem

tomme for tomme, hvorunder vi ofte med den yderste anstrengelse ikke kunde gjøre mere end holde os paa ret kjøl, medens det ene rasende kast efter det andet susede hen over i hurtig rækkefølge og skum og skvæt røg om os.

Natten faldt hurtig paa, og længe førend vi havde faaet gjort sikkert op for os, hvor den virkelige ende af sjøen var, blev det aldeles mørkt, og vi maatte da lede os frem, som vi bedst kunde. Vi tog imidlertid med paa det punkt, som vi antog, vi skulde til, medens det endnu var lyst, og straks efter kom stjernerne, og saa satte vi kurs ved hjælp af dem, og paa den vis gik det meget godt. Efter omtrent to timers forløb fik vi pludselig øie paa et lidet klart lyspunkt lidt til venstre for det sted, vi styrede efter, og forstod da, at det maatte være fyret, som Cardie efter aftale skulde tænde for os, naar det blev mørkt. Det saa ud til at være meget langt borte, og nu begyndte det igjen at blæse modvind, saa trætte som vi var. Sjøens ominøse brusen mod den usynlige klippefulde strand og den uhyggelige følelse af de kolde siv, som slog os i ansigtet, naar vi tilfældigvis passerede over grunde steder, gjorde den del af reisen alt andet end morsom. Og for at gjøre det endnu værre for os blev nu fyret, som heller ikke før havde seet ud til at blive merkbart større, svagere og svagere, indtil det tilsidst forsvandt aldeles, og de store sjøer begyndte atter at slaa over bakken og ind i kanoerne. Vi havde næsten besluttet at forsøge at lande og leire os paa den ugjestmilde strandbred, hvis omrids vi utydelig skimtede ovenover os; men først forsøgte vi at give nødsignal ved at fyre dobbeltløbet af. Næsten i samme øieblik flammede ilden op igjen til svar og denne

gang saa stor, at vi kunde se, at vi nu ikke havde lang vei igjen. Efter en halv times yderligere strengt arbejde kom vi ind i smult vand, og straks efter trak vi kanoerne op paa en stenet strandbred og horte Cardies velkomstraab over vore hoveder. Nogle faa minutter efter sad vi koselig i læ i en lun krog under nogle prægtige graner, som stod paa en brat skrent ved den sydøstlige kant af sjøen.

Det var en ren nydelse at ligge der i mag under vor presenning og lytte til det rasende brøl af stormen, som ruskede i de store graner med stadig voksende styrke og rystede dem helt ned i rødderne. Og det var deiligt at tænke paa, at hvis vi havde været ude ti minutter senere, saa vilde vi rimeligvis have siddet og frosset imellem de nøgne klipper paa den øde strand eller et andet sted og have faaet kanoerne slaaede istykker, og vore sager og kanske vi selv med vilde have ligget paa bunden af dette mægtige ocean.

I det hele taget fandt vi, at vi havde sluppet fra dette vovestykke bedre, end vi fortjente.

Cardie drog afsted tidlig om morgenen med ordre til at finde bateauens landingsplads, hvor vi mente, der skulde være en sti, som vilde føre os over sletten til Kootenayfloden. Naar den var funden, skulde han lave en slæde til at transportere kanoerne paa, saaledes som vi med meget held havde brugt det i Norge. Vi fulgte efter, idet vi holdt langs med den lave, sivbevokste strand henimod det sydvestlige hjørne og holdt skarpt udkig efter en kanal, som kunde se ud til at blive befaret. Vi opdagede snart, at dette myrlændte vildnis af siv, græs, pilekrat og vand myldrede af alleslags vand-og sumpfugle, lige fra gjæs til strandsniper. Af alle de almindeligere arter ænder

var der fuldt; men de var skye, hvorimod snepperne og bekkasinerne var saa spage, at der ikke var noget interesse ved at jage dem. Ved at krydse ganske roligt opover de smaa kanaler, som gjennemskar landet i alle retninger, kunde vi faa skyde saa meget, som vi behøvede.

Vi opholdt os længere, end vi egentlig havde tid til, paa dette tiltrækkende sted; men tilslut nedlagde Skipperen protest imod at skyde bort mere ammunition, og vi begyndte da at paddle opover et løb, som vi troede var det, som førte til landingsstedet. Over en mil fulgte vi denne skuffende strøm, som var mærkværdig ved de mange kilder, som overalt sprudlede frem af kraterlignende bassiner paa bunden, og omkring hvilke der voksede de smukkeste vandplanter, vi nogensinde har seet. Og saa gjorde vi en sving omkring en odde — og der endte kanalen, og saa vendte vi tilbage igjen til sjøen og skjendte og skyldte paa hinanden som sedvanligt.

Helt inde i vigen kom vi endelig til den anden aabning, som saa lovende ud, og skjønt dens udseende blev ganske det modsatte, førend vi naaede enden af den, saa viste den sig dog tilfældigvis at være den rette, og før solnedgang var vi hos Cardie paa landingsstedet.

Paa stranden laa der et emblem paa nutidens fremskridt, nemlig en dampkjedel, som var bestemt til dampsgen, som skulde sage tømmeret til bygningen af staden Kootenay, hvilken fremtidshovedstad for tiden bestod af en eneste hytte.

Cardie havde gjort færdig en slæde af første sort med to birketræmeier, tvertrær og krydsforbindinger, som helt igjennen var solid sammenfaldet

og naglet, og straks efter drog vi afsted med den ene kano og pakkede den anden sammen med endel af bagagen under en presenning, da det truede med regn. Der var en, som opstillede den teori, at naar man skal have en hest til at trække noget, saa vil dens arbeide blive saa meget lettere, jo mere man læsser paa ryggen af den; som følge heraf var det rent syndigt for en masse «greier» den ulykkelige røde havde faaet læsset paa sig.

Stien over sletten er omtrent halvanden mil lang og aldeles jevn, og marken bestaar af fed, sort myr. jord og har vistnok engang været en del af sjøbunden. Da vi kom henimod Kootenay, kom vi for første gang ind i den gule grans (*yellow pine, pinus ponderosa*) region. Disse stolte træer vokser fritstaaende, og marken under dem er næsten aldeles fri for alt andet end græs og lyng. — Deres stammer, som er uden grene indtil den halve høide, er bedækkede med dybtfuret, grov bark af mørk, rødbrun farve, og linjerne af de mørke revner, som gennemkrydser deres sider, giver dem et høist eiendommeligt og karakteristisk udseende. I ly af en gruppe af disse majestætiske graner opslog vi vort telt om aftenen tætved Kootenayfloden, som her var dobbelt saa stor som den brusende strøm, vi havde gjort bekjendtskab med ved enden af Sinclairpasset. Den fór nu ikke fuldt saa rasende galt afsted som i sit tidligere løb, men der var dog endnu stor fart i strømmen, og den uophørlige brusen af de fjerne stryg kunde stadig høres — eller føles; det er vanskeligt at sige, hvilket er det rette udtryk.

Paa sletten laa der under kommando af O
— en sjelden brav fyr, som vi allerede før havde

gjort bekjendskab med, — leiret endel folk, som arbeidede paa de forskjellige foretagender, der sigtede til at gjøre kommunikationen mellem Kolumbia og Kootenay mulig. Kanalen skulde gaa ud fra det smale løb, som vi var komne opover, og forenes med Kootenay etsteds i nærheden af vor leirplads, og sagbruget, et varehus og andre bygninger skulde bygges saa hurtig som muligt. Der skulde ogsaa bygges en bro over Kootenay, i hvilket øiemed de ædle graner ofredes uden barmhjertighed, og det lod i det hele taget til, at alle «udsigter» der vilde blive «forbedrede» inden kort tid.

Cardie, O . . . og hans broder stod og saa paa de skudte fugle, da Jim halede en bekkasin frem af sin lomme og spurgte dem, om de mente, det var en enkeltbekkasin. (Selv havde han dengang ikke den ringeste idé om, hvad det var). Saa anstillede de en omhyggelig undersøgelse, og dommen var: — «Jo, det er ganske rigtig en enkeltbekkasin; De ser, den har netop faaet fjær nu» — etc. etc.

«Ja,» vedblev naturforskeren, «for jeg antager, at det er karakteristisk for enkeltbekkasinen, at man bestandig skyder tre i ét skud!» — Og saa viste det sig — thi Jim var for kry(!) af sin bedrift til at kunne holde det for sig selv — at denne principløse person havde lurret sig ind paa de ulykkelige fugle og skudt dem i sædet! — Han havde skudt femten i fem skud efter hverandre, hvorved han alligevel havde forbedret sin sag noget ved meget flinkt at jage dem op til høire og venstre, hvilket indbragte ham tre med hvert løb. Vi haaber, at man vil finde, at knapheden paa ammunition kan gjælde som god

.

undskyldning for denne voldsgjerning; den lærer en nogle mærkværdige maader at drive jagt paa.

Tidlig næste morgen tog Cardie og Skipperen slæden til *Haabet* og resten af vor bagage, medens Jim strøg afsted til sine kjære myre for at anstille videre undersøgelser iblandt fuglene. Han kom igjen meget misfornøiet, fordi der i gennemsnit havde faldt



Over kanalsletten. Leiren ved Kootenay.

to eller tre stykker vildt for hver patron, der var bleven brugt; men da han havde faaet en ny delikat-esse i jagttasken i skikkelse af en hel del agerlo, syntes vi ikke, han havde videre grund til at skjende. Den, som kunde tilbringe en uge paa den slette med en ubegrænset forsyning af patroner nr. 8 og en *retriever*! — Vi havde ikke andet end femmere og maatte være meget økonomiske med dem.

De langnebbede bekkasiner ligner meget en stor

sneppe og er af lys, kanelbrun farve, spattede og med uregelmæssige mørke afskygninger; overdelen er mørkere end underdelen, med en hel del hvidt omkring halen. De holdt til i de smaa vande og løb i flokke paa omkring et halvt dusin og vadede dybt i vandet, hvortil deres ben og neb, som er noget længere end sneppernes, egner sig meget godt. I flugten lignede de ikke snepperne saa meget, og de havde en (for dem selv) uheldig vane at flyve op i en tæt samlet flok, hvilket søndagsjægeren ikke var sen til at benytte sig af til sin fordel. Wilsonsnepperne fandtes i mængde, og da de næsten altid fløi op enkeltvis eller parvis, var jagten paa dem ligefrem ideal: de lod til at være meget lidet forskellige fra den europæiske varietet. Det samme gjælder om agerloen, som alligevel, hvad de unge fugle angaar, var mere guldgulspettet end vor egen.

Alle disse fugle var udmerkede; men til at yde den sidste art fuld retfærdighed har ikke det engelsk-amerikanske sprog nok kraftige udtryk. Vi kan kun spørge i det inspirerede idiom, hvormed vi lettest kan udtrykke vor inderste sjæls dybeste følelser: — *«What's the matter with the golden plover?»* (*golden plover*: agerlo, heilo), og ekko vil svare — med mere følelse, end det ellers pleier: — *«Love her!»*

I de store træer her ved Kootenay saa vi ogsaa den olivenfarvede trost; det er den eneste gang, vi har stødt paa den paa vor reise.

Cardie havde lyst til at se paa en guldmine, som nogle englændere havde begyndt at drive ved en liden elv, som kaldes Findlay creek, nogle mil herfra. Vi blev derfor enige om at træffes igjen ved *Skookumchuck creek* («elven med den rivende strøm»).

Om morgenen den 17de september drog han afsted paa den røde, medens vi roede nedover elven i kanoerne. Det var i førstningen bitterlig koldt — der var trekvart tomme tyk is i vor vaskevandsmugge, da vi vaagnede om morgenen —; men snart begyndte solen at skinne deilig, og vi kunde ikke ønske os et bedre veir, end det var, da vi drog afsted. Og alt andet var i overensstemmelse med veiret, som om en troldmand for engangs skyld havde været ude med sin tryllestav for at skjænke os en drøm om ublandet lykke. Hvor timerne fløi, som om der ikke fandtes en eneste sorg i hele verden, medens vi berusede i nydelsen af den hurtige bevægelse i den friske luft gled afsted i susende fart over dyb og grunde, forbi øer og skove, fjeld og sand og stenet strand. Ved hver bøining viste der sig nye skønheder, nye vanskelige passager og nye udfordringer til vor kraft og behændighed, idet snags og klipper fór os forbi og skumplettet vand fossede ved siden af os eller hvidkammede bølger slog imod os med et pludseligt skvulp, idet vi ilede fremad. En dreining af floden, og se! — al uro og larm var forbi, og vi seilede rolig hen over dybt og mørkt vand, medens kun en svag brusen mindede os om strygene, vi havde passeret, og de graa klipper og de ludende graners hængende grene spillede sig i det stille vand. Men freden varede ikke længe: nok en bugtning, og elven hvirvlede og brusede hurtig forbi en opayngtet masse af splintrede tømmerstokke, som den stærke vaarfloam havde ført med sig med uimodstaalig kraft, idet massen stadig havde vokset, indtil den aldeles havde sperret løbet, og saa havde den utaalmelige strøm været nødt til at bryde sig en ny

vei til høire og venstre for den vældige dæmning. Naar vi saa fór ned gennem en saadan trang kløft, naaede de heldende træer, hvis støttepunkt næsten havde løsnet aldeles, sammen over hovedet paa os, og saa kom igjen hele musiken af strømmen og skum og fos, og naar saa hver nerve bævede af op-hidselse og hver muskel var anstrengt til det yderste med at paddle, saa kunde vi i næste øieblik føle kanoerne hoppe op og ned og ryste, idet de fløi midt ud i den sydende og brusende bølgedans. Saaledes fór vi afsted og skreg og lo af bare fryd den hele udslagne dag, og da vi om aftenen landede paa bredden af en liden elv, som vi gjettede os til maatte være Skookumchuck, saa følte vi, at vi havde oplevet en stor lykke, og at vi aldrig mere vilde faa en saadan fornøielse som denne første tur nedover Kootenay.

Kun ét maa vi beklage, og det er for læserens vedkommende: de fotografier, som Skipperen tog, medens vi gjorde et kort holdt for at spise lunch og fiske, blev uheldigvis ødelagte.

Det tog $3\frac{1}{2}$ time (fraregnet stansningerne) at komme ned til Skookumchuck; det er seksten mil over land, og tilvands anslog vi det til over tyve. Paa et stykke antog vi, at vi tilbagelagde ti mil i timen, uden at bruge paddelaarerne til andet end at styre. Det hændte ofte, naar vi stilt og let kom farende omkring en fremspringende pynt, at vi kom midt op i en flok ænder, førend de lagde merke til, at vi var der; og ved en af de store tømmerhobe, som vi saa ofte traf paa, passerede vi tæt forbi en jerv, som i største hast hoppede ned imellem stokkene og forsvandt, førend vi kunde faa fat i geværet,

skjønt den fart, hvori vi kom, var beskyttelse nok for den. — I det hele taget var ikke elven saa farlig, som vi havde tænkt os efter beskrivelsen, skjønt den ganske vist ikke er slig, at en uøvet eller ængstelig reisende kan vove sig ud paa den med sikkerhed. Vi hørte fortælle, at en bateau med proviant nogle faa uger i forveien havde forsøgt at løbe ud over den og var forlist, skjønt uden tab af menneskeliv, og man havde raadet os til ikke at gaa ned over uden at have med os en mand, som var kjendt med løbene. Men det indtryk, vi fik deraf, var, at naar man holder skarp udkig, ikke er rent uheldig og ordentlig forstaar at haandtere sin baad, saa kan man trygt gjøre det. Der er ingen stryg, som vi anser for virkelig farlige, hvad selve strømmen angaar, d. v. s. med hensyn til bagevjer eller bølger, som er store nok til at faa en baad til at gaa under. Det, som i virkeligheden er det farligste, er snags, som der findes en masse af, og som man ikke altid kan undgaa selv med den yderste forsigtighed; det var flere gange, vi kun med nød og neppe slap godt fra slige. Der er ogsaa nogle slemme klipper, som alligevel er lettere at undgaa, og saa er der enkelte steder, hvor det er meget vanskeligt at styre klar af træer, som hænger udover vandet. Disse er især slemme; for rigtignok kan man se dem let nok; men strømsætningen er ofte saa strid omkring og under dem, at man kun ved den hurtigste samvirken af øie og haand kan forebygge en ulykke, hvorimod strømmen altid har en tendens til at skjære ud fra faren i sidste øieblik, naar det gjælder hindringer, som ligger under vandet.

De høie, bratte fjelde, som lukkede for udsigten

oppe ved sletten, havde gradvis trukket sig længere og længere tilbage paa vestsiden, indtil de ved Skookumchuck var saa fjerne, at de var næsten usynlige og kun saa ud som skovklædte lave aaser med bølgeformige omrids. Paa østsiden var Klippebjergene endnu nær, og naar man saa tilbage mod Kolumbia, saa vi en særskilt top, som skinnede frem aldeles hvid og var den mest iøjnefaldende gjenstand i det skønne landskab.

Skoven paa den vestlige bred (hvor vi havde fortøiet for Cardies skyld) havde brændt lige ned til creeken, og der var ikke straks nogen smuk leirplads at finde, hvorfor vi for ikke at spille tiden den nat sov paa sandet ved munden af creeken i en liden fordybning paa nogle alens bredde. Det var bitterlig koldt, og om morgenen havde dette ubestandige klimaatter forandret sig; mørke, tykke skyer samlede sig om os, og efter et frygteligt tordenveir blev det til et jammerligt graaveir og duskregn.

Vi havde et langt og kjedeligt dagsarbeide med at hugge os en vei gennem den sammenfiltrede masse af brændte træer og tæt krat til en liden aaben lysning omtrent en hundrede skridt fra elven og noget længere nede. Der slog vi endelig op baade det lille telt og presenningen (det store telt havde vi som før fortalt sendt tilbage til Golden efter den første nat i Canyon creek), og saa fik vi igjen vort hus i orden og satte en flagstang og en seddel til underretning for Cardie igjen efter os ved munden af creeken.

Kapitel XVIII.

Skookumchuck.

Vi opdagede snart, at creeken * var langt bedre at fiske i end selve elven, i hvis kolde snevand der enten ikke findes synderlig meget ørret, eller hvor den har særegne vaner, som gjør det umuligt at fiske den. Vi fik kun nogle faa i Kootenay, og de var smaa; men i creekerne, som faldt ud i den, — naa, jo mindre vi siger om det, desto mere vil man tro os. Da vi havde gaaet en mil eller saa opover langsmed «elven med den rivende strøm», kom vi til en smuk græsbevokset prærie paa dens søndre bred, omgiven af stolte graner, som ogsaa stod i spredte klynger ude paa prærien, et sted, hvor man uvilkaarlig saa sig om for at finde en staselig herregaard, som maatte ligge i ly af en af træklyngerne i en saadan park. Der var ganske vist en sti, og der var ogsaa en bro, som var forbrændt og halvt ødelagt, men endnu laa over creeken, og paa den anden side laa der to smaa hytter, som var meget forfaldne, men bar spor af at have været beboede, om end ikke ganske nylig. Skipperen var uheldig nok til at fiske paa en strækning, der ikke egnede sig for fluefiskeri, og skjønt han alligevel gjorde en smuk fangst, havde han dog intet særdeles at berette. Jim traf paa et stykke ikke langt ovenfor hytterne, som han erklærede at være et rent vidunder, og her er hans beretning derom:

«Det var en prægtig, lang, mørk kulp med fjeld og træer, som ludedes udover paa den anden side; store

* Det vil erindres, at *creek* betyder en liden elv eller aa. O a.

stene med mørke bagevjer og hist og her strømras; ved hver eneste sten var der et hul, hvor man gjerne kunde bande paa, der maatte staa en ørret! — Jeg tør vedde paa, at der var mere ørret paa det ene stykke end i hele Themsen!»

«Du satte vel agn paa?» — afbrød Skipperen.

«Ja, jeg gjorde det først for at være sikker paa at faa noget til frokost; men det var bare ganske lidet! — Og saa fik jeg tre smukke fiske i de tre første kast. Saa syntes jeg, det var rent en skam!»

«Ja, det var det rigtig! — Jeg skjønner ikke, hvorledes du med din opdragelse kunde bære dig saa sjoftelt ad!» — skjendte Skipperen.

«Naa, saa saa jeg mig lidt om paa elven, og saa lagde jeg merke til, at der sprang en fisk indenfor rækkevidde, og saa satte jeg paa en nydelig flue, og den vilde ikke saa meget som se paa den engang! — Da jeg nu var sikker paa, at den alligevel maatte have seet fluen, men slet ikke vilde bryde sig om den, saa fangede jeg mig en ganske almindelig djævel af en stenflue — du skulde aldrig have seet magen til den i dit liv! — omtrent to tommer lang og saa tyk som en tordyvel, — og satte den paa en bar angel og lod den drive nedover med strømmen. Den havde ikke gaaet en alen, førend der kom to store ørreter, som formelig storskreg af bare hidsighed, farende ret op af vandet efter den, og saa rev jeg den naturligvis væk af befippelse og fik ingen af dem! — Naa, fluen var da lige god, og saa lod jeg den gaa nedover igjen, og den gang kom den ene af ørreterne og tog den, men fik ikke fat i krogen, som jeg tror var noget liden. Dette saa jo noksaa godt ud, og saa satte jeg paa en flue af min egen fabrik,

nras;
erne
Jeg
ene

en.
paa
nske
e tre
am!»
hvor-
g saa

g saa
enfor
e, og
rang!
aatte
g om
ævel
agen
g saa
bar
Den
store
hed,
jeg
lem!
den
f ør-
som
godt
brik,



Der kom to store ørreter, som formelig storskreg af bare hidsighed,
farende op af vandet.»

en rigtig nydelig en, som jeg bestemt tror er den bedste, som nogensinde er opfunden!» — (Den læser, som selv er fisker, forstaar allerede meget mere af dette, end vi kan sige ham, og vi er derfor forvissede om, at beskrivelsen af denne selvfabrikerede flue ikke vil være af nogen interesse for ham og udelader den derfor, endskjønt kun nødig). «Jeg ventede paa, at ørreten skulde springe, og da den havde gjort det, sendte jeg fluen lige hen paa samme plet, og et øieblik efter sloges jeg med en prægtig fisk, som jeg havde møie nok med at faa iland med den fine for- tøm og i den stride strøm. Stenen, jeg stod paa, var ogsaa svært ubekvem, og jeg mistede flere fiske, idet jeg forsøgte at hugge dem; men det var det eneste sted, hvor man kunde faa kastet en flue tør paa grund af buskadset. Jeg har aldrig seet mage til fiskekulp; de holdt ved at slaa efter, og jeg tror, jeg fik hver eneste en, som gjorde det!»

«Ja, det maa have været ualmindelig let, ellers havde nu ikke *du* faaet dem!» — forklarede Skipperen.

«Aahaa, — du er jaloux! — Forresten saa var de nu svært vanskelige at tage, saa ingen af jer andre havde faaet nogen,» svarede han i en meget overlegent tone, hvorpaa han fortalte:

«Jeg var der lidt over en time, og uden at flytte mig et eneste skridt fra pletten fik jeg saa mange, jeg kunde bære! — og har du nogensinde seet penere fisk end denne?» — Med disse ord veltede han ud af kurven en hel del spattede, brune ørreter, som saa meget hjemlandsagtige ud, og som var lige saa forskellige i farve fra Kootenays sølvblinkende skønheder som det klare vand i creeken fra det noget uklare vand i floden. Den mindste var paa lidt over

et pund, og de var fede og appetitlige, og god appetit paa dem havde vi ogsaa, da de kom i stegepanden.

Da Jim var paa tilbageveien langsmed creeken, syntes han, han hørte et raab, og saa lyttede han opmærksomt og kunde da tydelig skjelne, at det var Cardies stemme, der lød i meget høie toner. Saa skreg han tilbage, og efter en stunds forløb fik han virkelig svar. Straks efter viste den ulykkelige fyr sig paa den modsatte bred med den røde hest, som saa ud, som den var dødelig kjed af det hele og glædede sig umaadelig til at faa leve flot paa en fri og aaben græsmark.

Den stakkars Cardie havde havt en drøi tur nedover efter sit besøg ved guldminen, hvor han alligevel havde moret sig meget godt. Den eneste besked, han havde faaet om Skookumchuck, begyndte saaledes: — «Først gaar De over Créecken —». Saa reiste han en hel dag i regnveiret, førend han kom til nogen creek, og om natten laa han inde i den tætte, drypvaade skov. Han kunde ikke engang holde et baal ordentlig i brand; han havde svært lidet mad, intet at drikke, og den eneste trøst, han havde, var at høre paa uglernes fornøielige tuden og skrig. Han brød meget tidlig op samme morgen og traf saa til at komme til overfartsstedet, netop medens Jim var der, ellers vilde han have gaaet forbi vort telt og endnu et langt stykke vei til et sted, hvor han atter vilde have fundet en sti og en besked om den fra os. Men hvad hans broder antog for et skrig, var ikke andet end den sedvanlige opmuntrende tiltale, som var nødvendig for at faa den samvittighedsløse røde til at gaa; for naar veien er besværlig, saa bliver den et saa vrangvilligt best, at «fjeldene gjenlyder af uafslæ-

lige skjeldsord», som Ruskin siger, og der maa de allermest hørøstede anathemaer til for at gjøre noget indtryk paa dens tykhudethed.

Det er merkeligt og sørgeligt, men synes dog i almindelighed virkelig at være sandt, at friluftsliv i et bjergland driver en til at bande svært meget. Vi antager, at det kommer deraf, at hele naturen er af en saa forbausende maalestok, at man føler, at almindelig tale ikke strækker til for at udtrykke ens tanker. Dette er blevet nærmere udviklet med saadan dygtighed af den store skribent, vi nylig nævnte, at vi vil tillade os at benytte hans velvalgte ord:

«En stor del af den tilsyneladende skadelige indvirkning, som bjergene har paa religionen i verden, er ikke noget andet end deres sedvanlige evne til at fremkalde poetisk og inventiv begavelse under en eiendommelig alvorlig sindsstemning.» — (Ja saa er det netop; den, som hørte en diskussion mellem den røde og dens herre — i en afstand af tre fjerdingen —, vilde ogsaa finde, at den blev ført i en ganske «eiendommelig alvorlig» tone.) — «Deres skrækindjagende storhed gjør tankeretningen andagtsfuld, paa samme tid som deres skønhed og vildhed virker vækkende paa fantasien», — (Javist gjør den saa, det er sikkert nok; den fantastisk-poetiske flugt i nogle af Cardies bemærkninger er aldeles forbausende!) — «og naar sjælen ikke er begavet med betydelig evne til at ræsonnere saa vil indbildningskraften blande sig i den religiøse tro». — (Det er netop det, den gjør; beskrivelsen er aldeles rigtig paa en prik.) — «Strengt taget kan man i almindelighed betragte overtroen i bjerglandene som en slags poesi, idet vi kun beklager, at man endnu ikke har lært at opfatte denne

poesi ret». — (Ja deri stikker det altsammen! — Dersom man bare vilde betragte alle disse saftige engelske sproglblomster, der vokser i fjeldene, som «en slags poesi», saa var alt vel; men ak, «man har endnu ikke lært» at skjelne imellem poesi og banden, hvilket i grunden er ganske besynderligt, naar man tager i betragtning det sprog, de moderne digtere fører).

De, som har læst Mark Twain og Bret Harte, er vel bekjendte med den masse kraftudtryk (som i almindelighed betegnes ved tankestreger), som minearbejderne i sierraerne bruger, og det almindelige indtryk, man faar af saadanne bøger, er det, at deres helte maa være nogle græsselig fæle fyrer. Men det er langt fra! — Det er bare deres maner, og fjeldluften og naturen maa bære ansvaret derfor. Se nu bare for eksempel os. Hjemme er vi saa respektable folk, som bare tænkes kan, paa alle vis; vi er f. eks. kirkeverger og bogskrivere og svigersønner til landsprester og sligt, og vi bander ikke for femten shillings om aaret. Men sæt os bare her ud i *B. C.* (og det er ikke nødvendigt at sætte os saa langt ud heller!), og det sprog, vi fører her, og det saa høirøstet som muligt, vilde være en skam for en forening af thetotalere. Og det rareste er, at vi ikke skammer os over det, ikke mener noget med det og slet ikke lægger merke til det; for vi er overbeviste om, at det er disse «centre for opfindsom indbildningskraft», fjeldene, som maa bære skylden for det, og saa er vi lige glade.

En morgen gik vi en milsvei nedover floden for at gaa paa jagt paa en liden ø, som saa lovende ud i den retning, og vi var saa uheldige, at vi ikke traf paa en bjørn og et dyr, som holdt til der, og som vilde være komne os paa skud, dersom de havde

opført sig, som de skulde efter reglerne. Disse «dyr» (*white-tail*, en slags hjort) lod til at findes i mængde heromkring og hele Kootenaydalen nedover.

Den store sorte hakkespet saa vi ofte i nærheden af denne leirplads, og her traf vi ogsaa første gang paa *kraverypen*, en meget smuk fugl med en prægtig krave af fjær af forskjellig farve (som oftest grønlig glindsende sort) omkring halsen. Paa ryggen var dens farve forresten mørkebrun og graa, hist og her blandet med hvidt; paa brystet og under



Kraverypen (*Ruffed grouse*).
(*Bonasa umbellus*).

bugen brungul, brun og hvid; halen rustgraa med smale tverstriber og et bredt, mørkt baand yderst ved spidsen. Denne fugl var herefter den hyppigste og for os mest anvendelige af alle dem, vi traf paa. Kanadierne sætter meget stor pris paa den som den bedste fugl, de har af den familie; men vor mening er «afvigende». Den har en hel del fint hvidt kjød, som ser nydeligt ud; men vi kunde dog ikke finde, at den smagte bedre end den gamle fugl hjemme i England. Forresten lod vi den aldrig komme rigtig til sin ret, det er sandt; for vi spiste den i regelen, inden

der var gaaet tre dage, efterat den var skudt, og flaaede den bestandig istedenfor at ribbe den, og det hjælper just ikke paa velsmagen hos nogen fugl; men vi behandlede alt andet vildt ogsaa paa samme maade, og vi synes, at tossehønen er bedre.

Kraverypen har den vane at sidde paa træer eller veltede træstammer og tromme paa en egen maade med vingerne, hvorved den gjør en saadan larm, at den godt kan skræmme folk, som ikke har hørt det før og ikke ved, hvad det er; — larmen er meget sterk og høres langt og ligner meget lyden af en fjern tærskemaskine eller det «frygtelige og rystende» fortissimo paa et stort orgel. Det er i det hele taget en meget spøgelseagtig lyd; den begynder først svagt, med lange mellemrum mellem vingeslagene, og vokser saa stadig i hurtighed, indtil slagene følger efter hverandre som en uafbrudt rullende hvirvel. Dens mest bekjendte navn er, efter hvad vi tror, *Bonasa umbellus*; men da den forekommer spredt vidt omkring over en stor del af Kanada og Amerika med smaa lokale variationer, er den ogsaa kjendt under forskellige andre benævnelser.

Saaledes opføres den af en lærd reisende af ikke meget ny dato som «*Tetrao phasianellus* — rype, fasan eller raphøne». Vi fordrister os til at forandre det latinske navn til «*phasianellinus*», for der er virkelig «svært lidet fasanmæssigt» ved den, og at føie til de andre navne «taarnfalk, krikand eller rødkjælk», — saa skulde vi da mene, at denne fugl har faaet saa mange navne, som det kan tilkomme et tobenet væsen, der ikke er medlem af en kongefamilie. — Vi maa antage, at den omtalte lærde var saa optagen af at studere paa vanskelighederne ved

at faa surret sin bagage eller ved at bage brød, at han ikke havde tid til at finde paa en oversættelse paa latin af ordet «krave», eller kanske lexikonnet havde faldt udover en fjeldvæg med pakhesten. Paa samme tid kan vi ikke kraftig nok protestere mod den skjendige uret, man begaar mod en vergeløs fugl ved en saadan flot uddeling af titler. «Rype, fasan eller raphøne!» Paa den vis kan jo minsandten det stakkars kreatur komme til at gennemgaa tre jagtsæsoner om aaret. Vi sætter nu, at man begynder at skyde paa den den 12te august, saa skyder den lidt mere den 1ste september og saa endelig faar gjort aldeles ende paa den den 1ste oktober. Paa den maade faar den altsaa hele tre terminer, i hvilke man kan skyde den, og skjønt de gaar lidt i hverandre, saa er det alligevel en haard behandling.

Skipperen vilde gjerne vide, hvad han skulde gjøre med de fugle, han skulde lave mad af, og saa fik han den besked, at han «skulde bruge de gamle til at koge suppe paa.»

«Men hvordan pokker kan jeg vide, hvad det er for nogle, som er gamle?»

«Du skal se paa nebbet* paa dem naturligvis, din — tosk!»

(NB. Det, som er igjen af hovedet af en fugl, efterat en kugle af 45 har truffet det, er saa lidet, at den sparsommeligste mand ikke vilde gjøre sig den umage at bære det med sig hjem, selv om han kunde finde det).

Floden er nedover fra dette sted meget mindre strid, og vor reise fra Skookumchuck til Mathers ranch,

* *Bill* = neb, bet. ogsaa døbeattest.

d, at
telse
onnet
sten.
stere
erge-
type,
dten
tre
be-
yder
delig
ober.
er, i
idt i
lling.
gulde
saa
amle
det
gvis,
fugl,
t, at
den
nde
ndre
ch,



«Der kommer en gaaseflok paa Kootenay».

hvor der er en liden færge, løb ganske rolig af. Den eneste afveksling underveis var nogle skud paa gaaseflokkene, som trak forbi over os, medens de passerede med sin sedvanlige livlighed. Vi saa saa mange vandfugle inde paa nogle flade myrer overfor ranchen, at Jim vilde, vi skulde gjøre holdt der. Skipperen satte sig naturligvis imod det paa det bestemteste og lod sig først bevæge til at gaa ind paa det efter ti minutters skjenderi ved et tilfælde, som sagde «stop».

I denne myr var der en masse vandfugle: krikænder, brunnakker og stokænder, brandgjæs, bekkasiner, snepper og brokfugle sværmede om overalt, og paa elvebredden skjød vi en liden fugl — navn ubekjendt —, som lignede en strandsnipe i høi grad.

Netop som vi havde spist vor frokost i den kolde hvide taage, som laa over den haardfrosne slette, kom en indianer galloperende, baadt sin hest og kom saa hen og stillede sig ved vort baal. Det var vanskeligt at sige, om styghed, kulde eller sult var det mæst fremtrædende ved hans ansigt. Vi gav ham levningerne af vor frokost, som hverken var flot eller god; for vi spiste her pligtskyldigst af en forfærdelig skinke, som man havde sendt os fra Golden istedenfor den bedste sort «*breakfast-bacon*», som vi havde forlangt.

Til underretning for andre reisende vil vi her indskyde den bemærkning, at man i Golden kan faa mere daarlig mad og til høiere pris end i nogen anden by, vi kjender.

Det er saaledes nok muligt, at maden ikke smagte indianeren videre godt; men han sad der alligevel en halv time og aad hele skinken og et halvt brød

og en hel mængde ost og endel fisk og drak noget Golden City kaffe(!), som var lavet af (ikke kaffe-) bønner — og det ikke af bedste sort heller! — og hvori der var saa meget sukker, at den var tyk som grød; og saa, kan De tænke, saa gik han hen til sin hest og satte sig op paa den og red sin vei. Og vi skal gjerne gjøre ed paa, at han ikke gjorde saa meget som at nikke med hovedet eller engang se paa os eller nogetsomhelst andet i verden, som skulde betyde eller kunde antages for at betyde tak. Og endda er de gode missionsvenner hjemme oprørte over, at den almindelige mening over hele dette oplyste kontinent kan udtrykkes med: «Fanden tage alle indianere!»

Vi ved, at disse folk vil have meget at indvende til hans fordel. De vil sige, at han ikke var rigtig frisk; men Gudbevares, kan da en glubende appetit være en undskyldning for utaknemmelighed? — De vil sige, at han aldrig havde nydt fordelene af en kristelig opdragelse; men det er galt; for alle indianere i denne del af *B. C.* er romersk-katholske. De vil da rimeligvis gaa saa vidt, at de vil sige, at vor grædtenhed og mangel paa evne til at indlede en interessant konversation klokken syv om morgenen i en iskold taage var nok til at kvæle ethvert forsøg paa at vise god opdragelse; men det er heller ikke rigtigt; for der kommer endnu mere. Lidt længere nede ved floden kom vi til et sted, hvor en liden barkkano var trukken op paa den ene side og en indianer og en hest stod paa den anden. Da var solen oppe og skinnede brillant, og vi strømmede over af menneskekjærlighed; for da indianeren raabte til os og pegte paa kanoen, paddlede Jim meget artig

over til ham, tog ham ombord og færgede ham over med ikke lidet stræv.

Den gang var der ingen mangel paa interessant konversation fra vor side; for Jim snakkede overmaade venskabelig til ham hele tiden og spurgte ham blandt andet, om han «havde lagt merke til, at sumphønsene her i floden bare brugte to slags siv til at bygge sine reder af, skjønt de havde saa uhyre meget materiale?» — Og da indianeren spurgte, hvad det var for to slags, saa svarede Jim: — «Jo, rette og krogede!» — en rigtig god witz, som var i høj egnet til at fremkalde munterhed og godt kameratskab. Endvidere sagde han til indianeren, at «det var deiligt veir til at ro i.» — Men denne indianer bar sig akkurat ad som den anden; han gik bare uden videre iland og værdigedes ikke engang at se paa nogen af os. Vi sluttede heraf, at de ikke har nogetsomhelst slags udtryk for følelsen af taknemmelighed.

Nei, vi er bange for, at indianeren er bleven meget demoraliseret, om han i det hele taget nogensinde virkelig har været «ædel», og naar man ser, hvorledes denne nedarvede nobelhed ytrer sig, saa maa man virkelig holde med mr. Labouchere* i hans angreb paa overhuset.

I de faa maaneder, vi opholdt os i dette land, kunde vi naturligvis ikke danne os nogen begrundet mening om «landspørgsmaalet»; men vi vil alligevel sige, hvad vi tænker om det, og lade det staa ved sit værd. For det første har indianerne ikke «eiet» stort af det land, som er værd at eie, i nogensomhelst for-

* Bekjendt engelsk parlamentsmedlem.

stand, mere end enhver hvid mand, som har leiret sig der og reist derigjennem, kan siges at eie den plet, hvorpaa han tilfældigvis har slaaet sit telt op. Saadanne steder ligger aabne for enhver, han være rød eller hvid, som har lyst til at slaa sig ned der. Paa den anden side er der mange steder, som indianerne virkelig *har* eiet og beboet paa en fuldkommen regelret maade, og vi er af den mening, at regjeringen har taget meget lidet hensyn til saadanne omstændigheder og behandlet hele landet som statseiendom og solgt saadanne steder til hvide kolonister. Man har givet indianerne visse reservationer, det er sandt; men disse har ofte været af langt ringere værdi og udvalgte med meget lidet hensyn til, hvad indianerne syntes om deres beliggenhed og beskaffenhed.

For nærværende er ikke situationen videre kritisk, da de røde mænd er saa meget talrigere end de hvide paa disse nykoloniserede steder, at de første ikke har anseet det for umagen værd at gribe til voldsomheder, og de sidste har anseet det for den bedste politik ikke at komme med undskyldninger. Men ogsaa dette system med «fred for enhver pris» og slige forsigtighedsregler som fritagelse for jagtlovene, lavere priser for nødvendighedsartikler, færge-løn og lignende samt en almindelig tilbøielighed til at taale af en indianer en opførsel, som man straks vilde tage en hvid mand meget ilde op, har sine uheldige sider. Det har bevirket, at de har faaet vidunderlig store tanker om sig selv, og de hvide begynder allerede at knurre over denne hensynstagen overfor en race, som de i virkeligheden foragter. — Vi har faaet det indtryk, at jo talrigere de hvide

bliver, desto mindre forsigtige vil de blive med at træde de indfødte paa ligtornene, og den indskrænkning af territorium, som disse allerede nu har maattet finde sig i paa grund af knapheden paa god jord, vil snart fremkalde en krisis. — Saa skal vi igjen have den gamle historie:

«Naada, hvad er der iveien med Dem?» —

«Aa, om forladelse, — jeg har bare stjaalet en farm fra en mand, og nu kommer han med en hel flok af sine kamerater og vil slaa mig ihjel!» —

«Naa, da fortjener De ogsaa at blive slaaet ihjel!» —

«Nei, om forladelse, sir, — det var en indianer, jeg stjal den fra!» —

«Naa saa! — ja da skal jeg sende bud efter soldaterne!» —

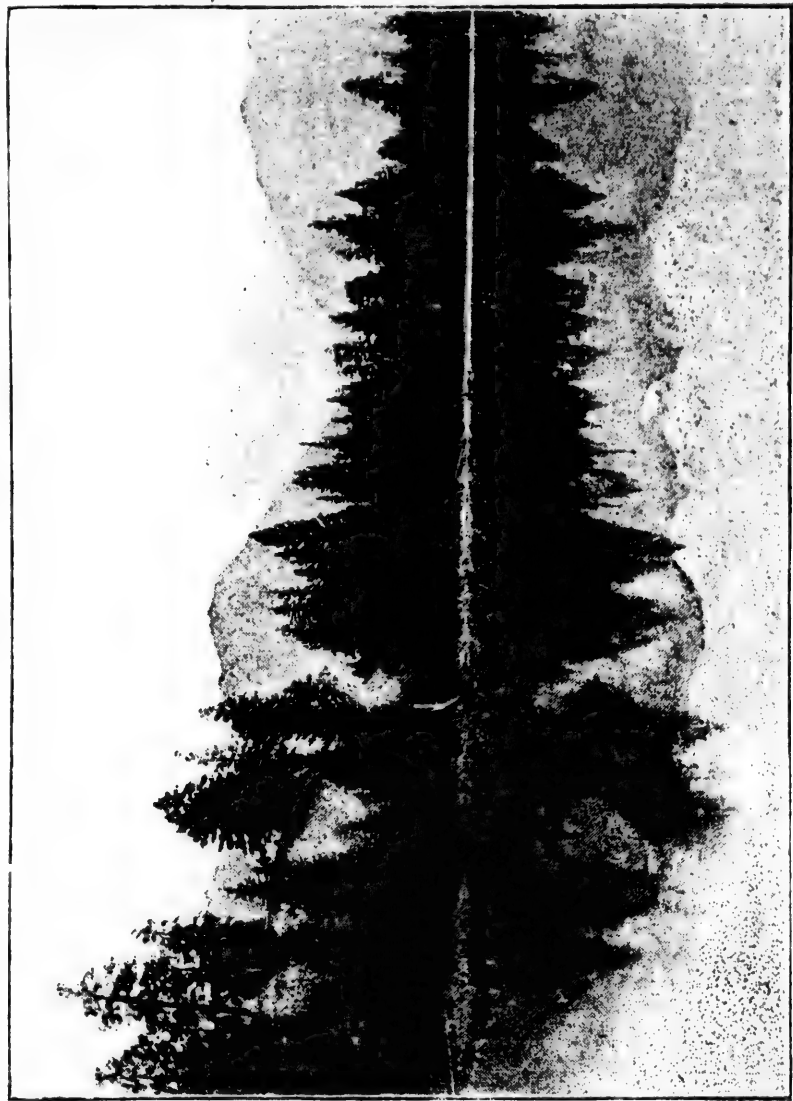
Naar saa de første ulykkelige kolonister, som har trængt sig ind, er bleven skalperede og en latterlig expedition er bleven massakreret paa den ved slige anledninger almindelige maade, vil indianerne blive ubarmhertig nedsablede, og de overlevende vil blive anbragte paa reservationer, som de ikke synes om, og ildvandet, missionærerne og anden civiliserende paavirkning af blegansigterne vil gjøre resten af det dødbringende arbejde.

Vi vil dog haabe, at vore spaadomme ikke vil gaa i opfyldelse, og at vore anskuelser er aldeles gale. Det vilde være altfor sørgeligt, om vi havde ret; thi for at være indianere saa de indfødte folk i *B. C.* ud til at være en ualmindelig god race. Mange af dem — især mændene — er særdeles smukt skabte og ser godt ud, og vi har seet nogle piger (som vi antog, skjønt Gud ved, om det ikke var gutter!) —, som ogsaa var

meget smukke, og de er ikke altid ubehagelige naboer, skjønt de er overdrevent uafhængige. Nogle af dem vil arbeide og arbeider ogsaa meget stadig, og de er betydelig mere retskafne end de hvide i almindelighed, skjønt det kanske ikke er noget at gjøre sig til af.

Kort sagt, de er — for at bruge Skipperens ord — de ulykkeligste vilde; de tror paa kristendommen og har kun én kone, fletter sit haar paa en meget pyntelig maade og fører et meget husligt og tamt liv, hvilket altsammen er en fuldstændig modsætning til det, han anser for at være en passende opførsel for sine kobberfarvede brødre.

Vi vil endnu tilføie, at efter vor rimeligvis aldeles ravgale mening kunde den truende katastrofe endnu afverges ved, at man gav indianerne virkelig gode reservationer, der var store nok til dem; men vi frygtede rigtignok for, at man da maatte give dem en hel del mere af det spredt beliggende gode jord, end regjeringen agter at ofre paa den maade. Derefter skulde man med strengthed forhindre enhver krænkelse af deres rettigheder baade af røde og af hvide mænd, det koste hvad det vilde. Efter vor enstemmige mening ser det næsten ud, som det nuværende system opmuntrer kolonisterne til at forurette indianerne og saa knytter næven i lommen til dem, naar de forurettede begynder at blive ubehagelige.



Kootenay ved Galbraiths færg.

Kapitel XIX.

Cranbrook.

Da vi nu har ordnet det store indianerspørgsmaal, saa vil vi fortælle om vor reise nedover Kootenay.

Vi begyndte nu at komme ind i et mere beboet land; hist og her saa vi endog et gjærde og etsteds kjør. Opunder fjeldet langt borte paa venstre bred saa vi en provianttransport, som var paa veien til politileiren, der laa nogle faa mil nedenfor os, et malerisk syn, med de besynderlig opsadlede heste og muldyr, som tydelig kunde sees mod himmelen i lang procession. Da vi var komne i nærheden af vort bestemmelsessted, stansede vi for at tage et fotografi, og i det samme kom der en baad opover elven, som her begyndte at blive stridere, og denne baad blev staget frem af to mænd, hvoraf den ene befandtes at være en svenske og den anden en normand. Disse folk lever af at fløde tømmer ned til den store stad Galbraiths Ferry, og det saa ud, som dette liv passede godt for dem.

De tilbageværende to mil af vor tur gik i saadan fart, at vi skrev i dagbogen, at de «tog mindre end ingen tid» (sandsynligvis noget mindre korrekt), og henvend middag landede vi ved færgen lige ovenfor udløbet af St. Maryfloden. Der er meget brat op fra færgen og til handelsstedet oppe paa bakken, og der fandt vi endel indianere og politimænd og alle de heterogene bestanddele, hvoraf en bagage-transport er sammensat. Vi maa heller ikke glemme

at nævne mrs. Clark, den første hvide dame, vi havde seet, siden vi forlod Golden for over en maaned siden, og den ene af de ædle tre, som for tiden repræsenterer det smukke kjøn paa denne flere hundrede mil lange strækning.

Vi besluttede her at forlade floden for en kort tid, medens vi foretog en expedition ind i landet til Cranbrook, et sted, der laa omtrent tolv mil borte og tilhørte oberst Baker, som meget venlig havde indbudt os til at slaa os ned der, skjønt baade han og hans søn var fraværende. Den sidste traf vi her i politileiren, og han gjentog indbydelsen. Denne leir var hovedkvarteret for det kontingent af *N. W.* politiet, som nu gjør tjeneste i *B. C.*, omtrent sytti mand med fire eller fem officerer. Hele pladsen var meget smukt anlagt paa militær maner, med messetelt, smidje, høstakke, kjøkkener etc., alting i komplet stand, paa et plateau mellen Kootenay og en creek, der hed *Wild-Horse*, som løb ud i Kootenay paa østsiden. For øieblikket laa alle mand i telte; men folkene holdt paa at bygge ualmindelig gode huse, der skulde benyttes til vinterkvarter, og ligeledes et fort i tilfælde af, at det skulde blive noget af med den meget omtalte indianeropstand; alle disse bygninger var snart færdige. Det varede fire timer, før vi kunde faa en hest og en kløvsaddel til at bære den smule bagage, som vi maatte have med paa turen. Resten af bagagen blev sat ind i pakhuset, og kanoerne, som vi vidste, vi trygt kunde lægge igjen paa grund af den skræk, alle misdædere havde for politiet, trak vi op i buskene nede paa elvebredden.

Kl. 5 eftermiddag reiste vi fra færgestedet i selskab med en hr. Richmond, som var kommen derned

fra Cranbrook. Fem minutter efter begav det sig, at en gaas, som var bunden fast paa kløvsadelen, gik løs og hang og dinglede frem og tilbage under hestens bug, hvorover hesten blev saa ræd, at den rendte sin vei. Vi tænkte, at vi aldrig mere vilde faa se den mindste smule af vore sager igjen; men Richmond, som var tilhest, fik stoppet flygtningen et lidet stykke borte, og der havde ikke hændt nogen værre ulykke, end at geværet var blevet fuldt af sole; vi satte os derfor atter i marsch.

At en pakhest løber løbsk, kan ofte være en meget alvorlig sag og kan have til følge, at man bliver staaende igjen midt ude i en ørken uden mad og klæder; men det er et meget komisk syn for en uinteresseret udenforstaaende. Vi saa engang dette skuespil blive opført ved kanalsletten af en hest, der bar en hel del bagage, som tilhørte en arbeider deroppe. Der var noget, som skræmte bestet; den begyndte at slaa bagud, hvorved noget af bagagen kom løs, og noget af det kom for benene paa den, og dermed satte den afsted i fuld fart lige ind i kratskoven, idet den hele tiden slog bagud som rasende, og ved hvert sæt, den gjorde, kom der nogle klæder eller en kaffekande eller et teppe eller noget sligt farende op i luften eller hængte sig om benene paa den og var revet i filler, fortere end man kunde sige saa meget som Jack Robinson. Paa denne maade forsvandt den tilsidst for vore blikke og overlod til den sørgende eiermand at følge dens spor, idet han fortvilet samlede op, hvad der endnu saa ud til at være brugbart af levningerne af sine sager, — og det var meget lidet. —

Veien til Cranbrook gaar først over nogle lavtliggende sletter bevoksede med birk, pilebuske og andet

smaakrat. Derfra gaar den opover en brat aas og løber saa gennem en landstrækning, der afvekslende bestaar af prærie og af skov, hvis ypperste prydelser er en uhyre lerketræart, som kaldes *Tamarack*. Og hvilken spadsertur det var! — Den dalende sol kastede et glødende lys over disse vidunderlige rødbarkede træer og fremhævede ved kontrasten mod deres lange, mørke skygger endnu prægtigere de straalende belyste og med gult græs bevokste aabne steder. Det var et skue, som ikke kan beskrives med ord; selv en Turners* pensel vilde kun være istand til at give en svag idé om det.

Tilslidst fik vi se et lys i nogen afstand; det var et indiansk leirbaal; saa to mil henover en græsslette, der heder Josefs prærie; saa hørte vi hundegjænen og hestevrinsken og skimtede omridsene af en uregelmæssig husklynge; en dør blev aabnet, og vi saa et stort, lystigt engelsk kaminbaal og hørte et venligt engelsk velkommen istedenfor en ildelugtende amerikansk ovn og en fremmedbog, og vi var lykkelig og vel i Cranbrook.

Den aften holdt vi et sandt gudemaaltid, drak rigtig whisky og vand og fik lægge os i rigtige senge.

Cardie kom dagen efter; han havde truffet et selskab af *tyees*, som de kalder det heromkring, hvilket betyder «store høvdinger», og det var ogsaa rigtige storfolk; for det var nogle af ministeriet, som var her i anledning af indianerspørgsmaalet, og han havde ligget i leir sammen med dem foregaaende nat.

Tiden er os for knap, til at vi kan fortælle om, hvor venlig vi blev modtagne i Cranbrook, eller om

* Turner — bekjendt engelsk maler.

de Camberwell-skjønheder, vi traf der, eller hvorledes Richmond lystrede en stor fisk i St. Maryfloden, samt at han for fremtiden bestandig vil bruge vokset tvindtraad til at surre lysteren fast til skaftet med, eller om den aften, vi tilbragte, da *tyeeerne* selv kom, og som vi anvendte til at kappes om at fortælle historier. Vi vil her gjengive et par af dem som prøve; læseren kan da selv slutte sig til, hvad det var for slags historier, der blev fortalt.

Om hundens klogskab.

«Ja, det var en merkværdig velopdragen hund; han var lige saa klog som et rigtigt kristenmenneske, og han gjorde alt, hvad jeg bad ham om. Jeg husker en nat, nogen havde ladet døren staa aaben, og saa sagde jeg: — «*Shot*, luk døren!» — Han gik hen og puffede den igjen; men laasen vilde ikke gaa igjen, og døren gik op igjen. Saa sagde jeg en gang til, at han skulde lukke døren, og det gik ligedan. Men saa sagde jeg rigtigt alvorlig: «Naa da! kan du nu engang faa lukket døren der!» — Og dermed fór han op fra teppet, han havde lagt sig paa, og reiste sig op paa toben og klemte døren igjen og vred nøglen om med tænderne og slængte den saa hen til mig med et øiekast, som sagde ligesaa tydelig som ord: «Naa da, til h. . . , kanske du nu engang er fornøiet!» — Det er virkelig den rene sandhed og pinedød ikke et ord løgn, jeg fortæller!» —

Om rypernes seiglivethed.

«Aa det er svært, hvor seiglivede de er! — Jeg var ude engang, og først saa skjød jeg bom paa nogle. Saa foresatte jeg mig, at nu *vilde* jeg skyde den

næste, enten det var slig eller slig; og i det samme fik jeg se en oppe i et træ, og saa tænkte jeg ved mig selv, at nu vilde jeg ikke være saa dum at sigte efter hovedet; men jeg vilde holde akkurat midt paa den. Og saa tog jeg rigtig godt sigte paa brystet og skjød — jeg havde den gamle Enfield-karabin med en kugle saa stor som en valnød —, og Gud hjælpe mig fløi den ikke sin vei saa fornøiet, som den vel kunde blive! — Det kunde jeg ikke regne ud. Men netop som jeg vilde gaa min vei, fik jeg se, der laa én vinge under træet, saa jeg kunde skjønné, at den gamle karabin nok havde truffet alligevel. Jeg syntes nok, det var rart, at en fugl kunde flyve bare med én vinge; men jeg havde jo seet, at den gjorde det. Saa gik jeg videre, og et par alen længere borte fandt jeg et rypebryst, som laa paa marken og var ganske blodigt. Dette syntes jeg var endnu mærkværdigere; men den behøvede naturligvis ikke brystet til at flyve med, og da den nu havde lagt det efter sig, saa syntes jeg, at jeg ligesaa godt kunde tage det og spise det til frokost. I det samme kom jeg til at se op, — og saa hang der sandelig et par ben oppe paa en gren. Da syntes jeg, jeg begyndte at forstaa dette saa nogenlunde; for naar benene var skudte af den, saa kunde den naturligvis ikke sætte sig længere, men var nødt til at flyve. Men flytte det altsammen, fandt jeg ikke et nylig afskudt hoved paa den anden side af træet, — og da saa det aldeles ubegribeligt ud! — Ja, der kan De se, hvor vanskeligt det er at faa livet af dem, — eller kanske De tror, at der sad en anden fugl lige tæt ved den, jeg skjød paa, og at det var den, jeg saa flyve sin vei?»

Ja, det var en lystig aften, og om vi ikke husker

alt, hvad der passerede, saa noiagtig saa gjør det jo ingenting, — og gid vi maa opleve mange aftener af samme slags med lige saa gode kamerater.

Cranbrook er en stor farm, oberst Bakers øiesten, og sikkert nok den mest veldrevne gaard, vi har seet her i landet; men vi betviler, at klimaet er lige saa gunstigt for agerbrug som for fædrift; for efter hvad vi kunde forstaa, saa er man udsat for frost. Men dette kan man forresten kun komme til sikker kundskab om ved flere aars erfaring, saa vi tør ikke ud tale nogen bestemt mening derom; men vi kan kun sige, at der var aldeles deiligt at være, dengang vi besøgte stedet.

En af de merkeligste fremtoninger der var en gammel kineser, som holdt, hvad han kaldte «hotel», for sine medhedninger i et hus i nærheden af farmbygningerne. Dette individ havde det loierligste og mest indskrum-



Kaptein i Cranbrook.

pede og fortørkede karrikaturansigt, man kan tænke sig; han bæredes med titelen *kapteinen*, da han havde naaet denne rang (ja nogle hviskede endog om, at han havde været admiral) paa en sjørøverjunkte i sin gyldne ungdom. Fra denne hæderlige stilling havde han avanceret til den endnu højere post som lord-overskarpretter hos solens og maanens fætter (virkelig faktisk!); men da han i længden var bleven kjed af sin ophøjede stillings ceremonielle funktioner havde han emigreret til *B. C.*, — i al hemmelighed, som nogle ondskabsfulde mennesker ymtede om. For nærværende var han ansat i den mindre nerveangribende stilling som hotelvert, vaskerkone og meleripige; men de to første af disse professioner har vistnok ogsaa sine ubehageligheder, naar kunderne ikke vil betale, og den sidste, naar der ikke vil blive smør.

Kapitel XX.

Mooyie-sjøen.

Hos kapteinen fik vi fyldt vore næsten tomme smørspand, og dette var første gang, vi havde haft anledning dertil siden vi forlod Golden, da de faa kolonister, som holder kjør, efter hvad det ser ud til, i regelen ikke faar nogen melk af dem. Den 27de september drog vi afsted med Richmond og tre heste paa en liden jagttur, vi vilde gjøre op af Mooyie-

sjøen, som ligger næsten fjorten mil søndenfor Cranbrook.

Vi drog afsted i et noget uregelmæssigt optog; Richmond red i spidsen, medens de to brødre, som tilfældigvis stod paa saa god fod med hinanden, at de kunde tale sammen uden at kjevles, sluttede trop-pen. Da de havde redet et par mil, indhen-tede de Skipperen. Hvis hest havde rendt løbsk gennem skoven og havde faaet sin oppakning slaaet i smadder, før man kunde faa fat paa den igjen. Begge var rasende paa Skipperen, fordi han ikke havde forhindret det, og Skipperen var i sin skyldbevidsthed merkelig nok ganske bodefærdig. Da saa Cardie fortalte, at han havde lagt vor medicinkasse (en spaanæske, der indeholdt piller, plaster og en patent-reiseflaske med bedste sort brændevin) og sin egen regnkappe blandt den bagage, og at det nu var væk, gav vi os alle mand til at følge sporet af hesten paa dens lunefulde van-dringer gennem skov og myrer. Da vi ingenting fandt, gjorde vi tilsidst marscher og kontramarscher over en strækning paa omtrent 2000 acres i høitidelig række-rad, som om vi var drivere paa en klapjagt; for der var ikke, saadant brændevin at faa, førend vi kom til Justerini. Da vi havde holdt paa med dette i to timer, i hvilken tid vi havde fyldt vor vredes skaaler til randen for bagefter at udøse dem over Skipperen, maatte vi endelig opgive det, hvorefter den ulykkelige forbryder gjorde et forgjæves forsøg paa at formilde Cardie ved at give ham sin egen machintosh, som var meget bedre end den tabte skat. Rigtignok skjæmte han det lidt ud ved at mumle noget om, at «herefter vilde det bare være latterlig at tale om, at det regnede lige meget paa retfærdige

og uretfærdige; for den uretfærdige havde faaet den retfærdiges regnkappe». For at gjøre vor ærgrelse endnu større saa havde ogsaa en liden foxterrier, som omhyggelig var bleven indestængt, forat den ikke skulde løbe efter os, alligevel sluppet ud paa en eller anden maade og viste sig nu ogsaa paa scenen.

Ganske som vi kunde vente, saa skræmte denne ondskabsfulde hund op et dyr, medens vi vankede fortvilede om og havde lagt vore rifler fra os ved veikanten, og jagede det frem og tilbage i skoven midt imod landt os. Men vi vil ikke dvæle længere ved vore gjenvordigheder, som ikke var andet, end hvad enhver reisende ved, han kan komme til at opleve paa disse ulykkelige jagtmarker.

Vi behøver naturligvis ikke at fortælle, at da vi efter alle disse forsinkelser endelig kom til en liden prærie, hvor nogle tepeestænger anviste os en leirplads, og presenningen blev tagen af oppakningen paa Cardies hest, saa saa medicinflasken og machintoshen der i god behold! — Og da blev der vel et sur i bikuben!

Den næste dag gjorde vi holdt ved enden af Mooyie-sjøens øvre del; det var en kort dagsreise; men vi var jo ude for at more os og ikke i forretninger, og desuden gik hele formiddagen med for Richmond med at ride hjem med den forbistrede hund.

Her blev vi forstyrrede ved vor frokost af en hel bande indianere med heste, hunde, squaws og alt muligt, som kom farende gennem vor leir paa den mest larmende og utæmmede maade, man kan tænke sig, idet hver hest gik sin egen vei, og hver eneste en fandt sig en thekop eller et stykke brød eller et stykke skinke, den kunde trampe paa, og de



Mooyjesjœen.

reiste en forfærdelig støvsky og holdt et spektakel, som om de kom tilbage fra Derby-løbene.

Indianerne paa denne kant er af en anden stamme end de ved Windermere, som for det meste er shuswaps; disse er kootenayer (og kaldes nu som oftest øvre-kootenayer for at skille dem fra dem, som opholder sig ved Nedre-Kootenay, hvilke sidste imidlertid egentlig er *flatbows*, fladbuer). De er af temmelig smuk race, og deres dragt er uhyre elegant. For det første har de gjerne en blød filthat, som pullen er taget væk paa, forat deres sorte haar, der er prydet med tre fjær, kan flagre frit for vinden; det er ombundet med et straalende rødt eller blaåt baand; saa kommer en ubeskrivelig flanelskjorte, og endelig etslags benklæder (skjønt dette plag egentlig ikke kan kaldes saa efter engelske begreber). De er vide som sække og af det mest gloende kulørte uldtøi, som er at faa for penge, og har en bred udtunget rand med lange frynser hele veien nedover langs sømmen. Tilslut kommer et par smukt broderede mukkassiner. I denne pynt og med et belte fuldt af patroner sætter *Den sidste kootenayer* sig op paa sin hest, hyller sig ind i et uhyre uldteppe, tager sin Winchester-rifle i haanden, sætter i med et krigshyl og rider saa i karriere rundt omkring i landet i en tilstand af fuldkommen selvtilfredshed, ledsaget af et saadant følge som det, der nu samlede hø i vor leir.

Skipperens ærgrelse over denne opførsel blev formildet derved, at han i slutten af toget fik se en virkelig smuk pige, som, efter hvad han paastod, smilede sødt til ham og atter bragte fred i hans oprørte sjæl. Det er forresten sikkert, at hun skulede

meget vredt til os andre, og vi tror slet ikke, at hun bar sig anderledes ad imod Skipperen heller; men han syntes nu, det var hyggeligt at indbilde sig, at hun gjorde det, stakkars fyr, og saa lader vi det alt-saa være saa.

Undertegnet	{	Jim.
		Cardie.
		Richmond.

P. s. Vi tror forresten, at det var en gut.

I denne sø fandtes en hel del ørret og endel foreller, skjønt ikke utrolig store (1½ pund var de største, som blev budne velkommen ved vort gjestfrie bord), og i skoven var der en mængde kraveryper, medens der paa de aabne steder langsmed veien fandtes en hel del af deres spidshalede fætttere. Der er ingen leirplads helt fra den øverste ende af den øvre sø og til den nederste ende af den nedre undtagen paa et eneste sted midt imellem dem; derfor gik vi lige til enden af den anden, hvor veien gaar over en bro over elven, og der besluttede vi os til at gjøre holdt. Cardie, som var i spidsen, valgte stedet, som laa paa en ikke ganske aaben plads, fordi det laa nær ved vandet. Da Jim kom, saa begyndte han straks at kritisere, som han pleier overfor enhver ting, han ikke selv kan blære sig med.

«Hvordan i alverden kunde du nu finde paa at sætte teltet nedi saadant et trangt hul som dette?» — Cardie svarede bare: — «Du kalder vel ikke dette trangt? — Du har nok ofte sovet i værelser i London, som ikke paa langt nær har været saa store som dette!» — og dermed saa han rundt omkring sig udover hele Britisk Kolumbia.



En Shuswap-indianer og hans squaw. — Windermere.

Og her var det forbi med det deilige veir, vi havde havt i den sidste tid, — noget, som vi var blevne forberedte paa ved synet af de pragtfuldeste nordlys, som i de sidste nætter havde oplyst himmelen i nord; efter vor erfaring kommer der bestandig uroligt veir efter saadanne nordlys.

Den første dag var kold og fugtig, og der hang store taageskyer lavt nede over fjeldene rundtom, og alting saa svært mørkt og uhyggeligt ud. Det regnede saa vedholdende, at Richmond og Jim syntes, de lige saa godt kunde lade sig gjennebløde oppe i fjeldet som nede i dalen, hvorfor de kravlede opover de bratte skraaninger paa vestsiden og snart var ude af sigte mellem de dryppende træer. Om aftenen fortalte Jim deres oplevelser paa følgende maade:

«Det var svært vanskeligt og tungt at komme frem imellem de brændte og faldne træer og det tætte krat; men langt ovenover os kunde vi gennem den drivende taage se nogle bakker med enkelte græspletter og træer, som saa friske ud, og saa styrede vi efter dem. Jeg har aldrig seet mindre tegn til vildt noget sted, og jeg begyndte at tvile om, at der fandtes *cariboo*,* som man sagde, der skulde være saa fuldt af i skovene heromkring; men tilsidst traf vi dog paa nogle spor, som bare var en dag gamle, og straks efter kom vi til vort forjettede land. Her fandt vi Douglas-furuer med en tæt underskov af alskens bær og buske, hvor der var saa mange spor af bjørne, som lever af bærene, at Richmond sagde vi vist maatte være komne ind i deres spisekammer.

* En art ren eller hjort.

Disse steder var ikke af stor udstrækning, men vekslede med lignende strækninger med uddøde birke-trær, som stod meget tæt og var vanskelige at komme frem imellem. Medens vi lidt efter fulgte et ganske friskt spor, fik jeg se en klov, som stak frem bag en træstamme, og der fandt vi levningerne af en



Cariboo!

cariboo, som «broder bjørn» havde holdt gjestebud paa noget før. Dette gav os endnu mere haab, og vi gik frem med extra forsigtighed, — og jeg kan fortælle jer det, at der ogsaa skulde forsigtighed til for ikke at falde paa disse glatte, barkløse træer, saa vaade og slibrige som de var af den infernalske regn.» — (Jim, som nu er en respektabel egtemand, *siger* sjelden noget værre end dette med munden; men i sit hjerte bruger han endnu sommetider udtryk, som vi andre aldrig kunde falde paa).

«Og tiltrods for al vor varsomhed gled vi alligevel sommetider og gjorde lidt spektakel og skræmte et dyr, tror jeg; for medens vi var i en af birkeskovene, fik jeg pludselig øine paa halen og bagdelen af en cariboo — resten af den var skjult bag træerne —, og jeg er næsten sikker paa, at jeg i det samme skimtede en til, som kom ud af den tykke skov lige bag den. Jeg viste Richmond halen, og der stod vi og ventede paa, at det skulde blive til noget. Det var aldeles tydeligt, at de havde hørt os og var komne ud i birkeskoven for at løbe sin vei; men seet os eller faaet veiret af os havde de ikke, fordi vi naturligvis gik imod vinden. De var omtrent 150 alen fra os i en liden fordybning, og der kunde ikke være tale om at liste sig ind paa dem. Og lig stod vi og ventede og ventede, og endelig tog vi en beslutning og rendte sin vei næsten i lige linje bort fra os, saa jeg netop fik sendt et slumpeskud af værste sort efter den ene, men kuglen blev rimeligvis siddende i et af de forbrændte træer. Ialfald traf den ikke dyret. Richmond sagde, han havde *dyreskjælven*,* men det kunde rigtignok ikke sees paa ham, og der var ingen anden anledning til det. Det forreste dyr var ude af sigte i et nu, og det andet saa vi bare et eneste glimt af i det øieblik, vi kom ind imellem furutræerne.

Richmond rystede melankolsk paa hovedet.

«Vi skulde have sprunget ind paa dem!» — jamrede han.

* *Dyreskjælven* eller *Dyrskjælva* kalder vore rensdyrjægere den nervøse sitren, man ofte faar, naar man er i begreb med at «stille» efter ren. Jeg antager, det er den mest passende oversættelse her.

«Sprunget ind paa dem?» —

«Ja, — og saa gryntet!» —

Og hele aftenen udover hørtes han af og til at mumle: «sprunget ind paa dem!» — hvorefter han leverede nogle frygtelige grynt, som han mente lignede caribooens grynten, men som vi først tog for jord-skjælv og siden for mavesyge.

«Saa,» fortsatte Jim, «kom vi fra hinanden, da vi forfulgte dem, og jeg blev ængstelig for taagen, som blev tættere og tættere, og begyndte at lede efter Richmond istedenfor efter caribooen. Jeg troede ved George, han var bleven aldeles borte for mig! — Jeg vidste, han ikke havde noget kompas og saa allerede i aandens, hvorledes jeg gik paa jagt efter ham over alle disse fæle aaser, indtil jeg styrtede af træthed, og jeg har aldrig været saa glad, som da jeg hørte ham skyde paa en rype halvveis nede imod den nærmeste dal. Hvor er mine tørre klæder? — Kalder I kanske dette moro?» — o. s. v. — Og saaledes endte denne ulykkesdag.

Det lader virkelig til at forholde sig saa, at indianerne «springer ind paa caribooerne og grynter», naar de kommer tæt ind paa en flok af dem, og at denne fremgangsmaade forbløffer og forvilder de skuffede dyr (om de lader sig narre) saaledes, at de render hid did aldeles forstyrrede, indtil de alle er dræbte. Ingen og af os har nogensinde brugt denne jagtmethode, saa vi kan ikke sige noget hverken for eller imod den. Men vi vil ikke anbefale nogen hvid mand at forsøge den, hvis han ikke kan grynte paa en mindre rædselsfuld maade end Richmond.

Vi tror, at man i almindelighed er temmelig enig om, at caribooen kun er forskjellig fra det europæiske

rensdyr deri, at den er af en større art. Deres takker har den samme karakteristiske «plog» paa den ene side, som vender frem, den samme lange, nøgne udvekst mellem roden og spidserne og fælles kjendemerker baade for hannens og hunnens vedkommende. Som sport betragtet kan den amerikanske methode med at traske omkring i skovene eller som indianerne at ligge paa lur efter dem ikke maale sig med jagten paa de norske rensdyr, som efter vor mening er den ypperste jagt, der findes.

Veiret var lige daarligt den næste dag, naar undtages, at det «lettede» om morgenen en stund, netop længe nok til at narre Skipperen og Jim ud, begge paa vestsiden af sjøen, men ikke paa samme strækning som den foregaaende prøvsomme dag. Jim kom hjem først og havde ingenting at fortælle; men Skipperen kom ikke førend langt ud paa dagen og havde da med sig saa meget af et aarsgammelt muldyr, som han kunde bære. Hans beretning var meget kort.

«Hele morgenen gik med for mig for at komme op paa toppen af fjeldet, og da var jeg svært trætt og ærgerlig, fordi jeg ikke havde seet noget levende liv eller saa meget som tegn til liv. Saa hvilede jeg mig der, og saa gik jeg hjemover en anden vei, og saa fik jeg se to unge sorthalede dyr i en liden dal, hvor der havde brændt» —

— «Muldyr, mit kjære asen!» — afbrød Cardie.

«Naa, det var, hvad man kalder sorthalede dyr paa disse kanter ialfald, og da er det sorthaler efter min anskuelse!»

«Jeg kan fortælle dig det, at der ikke findes rigtige sorthaler her; — men gaa bare videre!»

«I det samme sprang de op og saa sig om, og jeg

tror, de aldrig havde seet en hvid mand før; for de blev staaende og se paa mig!»

«Det beviser, at de var muldyr!» — faldt spotteren ind; — «de troede, du var en af familien!»

«Saa skjød jeg paa den ene; den løb omtrent tyve skridt og faldt saa død om; og saa syntes jeg ikke, det var til nogen nytte at skyde den anden, saa den lod jeg gaa!»

«Ja, efterat du havde skudt paa den, til du ikke havde flere patroner!» — mente den anden vantroende.

Skipperen nedlod sig ikke til at svare og fortsatte:

«Naa, saa begyndte det at sne, og det begyndte at blæse op, og træerne begyndte at knække over som gulerødder!»

«Ja, ved George! — det gjorde de rundt omkring mig ogsaa og skræmte næsten livet af mig!» — raabte Jim; «jeg kravlede ind i et hul under et fjeld, til det var over! — Blev ikke du ogsaa ræd?» —

«Ikke en snus!» — svarede den modige Skipper; — «for der var ingen der, hvor jeg var; jeg saa dem knække af; men de var henved fem hundrede fod nedenfor mig. Jeg brød mig aldrig et gran om dem!»

«Der kom et vindstød og blæste et dusin af dem overende lige ved mig og brak et stort, svært træ tvers af paa midten. Jeg skal ikke have mere af den sort for mit vedkommende, det kan jeg fortælle dig!»

Og for at tale alvorlig saa er det ogsaa noget af det mest skrækkindjagende, man kan opleve, at komme ud for sligt. Det lod til, at tyngden af sneen, som fæg mod træerne og hang fast ved dem i store masser, forvoldte, at mange af dem blev brukne tvers af istedenfor at rykkes op med roden som i Canyon creek.

I denne leir blev vi atter en nat skræmte op af en tordnende larm, hvis aarsag vi aldrig bestemt kunde blive klog paa; men vi antog, at det maatte have været en uhyre flok ænder, som fløi op fra vandet; for der var ingen fjelde, som der kunde komme skred fra, — og vi kunde ikke tænke os nogen anden forklaring.

Der begyndte at blive mangel paa foder til hestene, og vi kunde ikke finde mere; vore egne provisioner begyndte ogsaa at slippe op, og den tredje dag begav vi os derfor paa tilbageveien til Cranbrook, idet Skipperen tog veien langs vestsiden af sjøen og Jim langs østsiden. Om natten gjorde vi holdt paa en aaben græsslette, der kaldtes Peavine, omtrent halvanden mil nedenfor den øvre sjø, og Skipperen var endnu ikke kommen, skjønt det var blevet mørkt for længe siden. Da han endelig kom, veiledet af vort baal, var han helt bedrøvelig at skue; gennemvaaet, lommet og gevær fulde af mudder og sand, ansigtet forrevet, klæderne i filler, — kort sagt, han saa ud som det mest lurvede og ødelagte vrøg, man kan tænke sig, og aarsagen var landets naturlige beskaffenhed (samt hans egen haardnakkethed i at ville gaa der); for han forsikrede aldeles bestemt, at han ikke havde saa meget som seet et vertshus engang eller været i politisk disput med en separatist. Han havde i mørket gaaet over flere seilbare arme af sjøen ved dens øverste ende, og etsteds var han i vandet til op under armene, førend han vidste ordet af det og kunde komme sig iland.

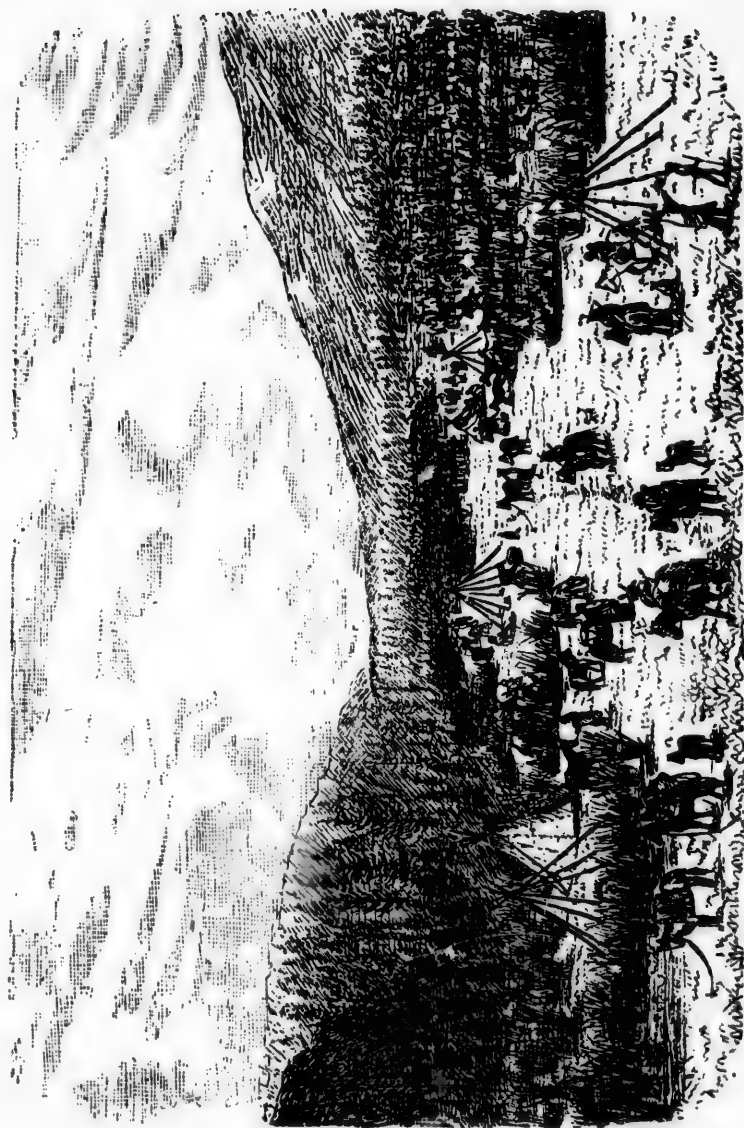
Han havde havt den særdeles omtænksomhed at tage Jims rifle istedenfor sin egen, og Jim gik rent ud af sit gode skind, da han morgenen efter tog den for at skyde et par ryer, som satte sig i et træ over hans

hoved, og saa opdagede, at den hverken vilde gaa op eller igjen og var «fuld af grus og cement» (Jims eufemisme istedenfor sand og snaus). — Forat hans ulykke skulde være komplet, havde han ikke seet andet levende paa sin tur end et stinkdyr og en slange.

I Peavine gjorde vi — som sedvanligt bagefter — den opdagelse, at det var høist uheldigt, at vi havde gjort turen nedover langsmed Mooyie (som ellers virkelig er et godt jagtdistrikt) netop paa den tid. Alle de indianere, som holder til omkring den romersk-katholske mission ved St. Maryfloden, havde passeret derigjennem blot en uge i forveien paa sin reise til Sandpoint, et sted, som laa en 120 mil borte, for at købe vinterforsyninger, og de havde jaget der, saa egnen var aldeles uddød. Jim lavede en gravskrift, som han kaldte det:

«Paa jagt vi drog og intet fik,
forjævet var vort rend;
hvor røde indianer gik,
var ingenting igjen»

Omtrent tyve af disse indianere var nu paa tilbageveien til sit hjem igjen. De havde, som det lod til, taget alle sine heste med sig, og da hver hoppe havde sit føl med, saa var der et uhyre vanskeligt madstræv paa den græsfattige slette den aften. Deres opbrud fra leiren den følgende morgen var en af de mest maleriske scener, vi har seet paa vore reiser. Blot farveeffekten var aldeles vidunderlig: græssets udvaskede mørkebrune farve og pilekrattets noget lysere kulør i modsætning til de hvide tepees, hvis øverste spidser igjen paa grund af røgen spillede i gult og brunt, som var grundtonen i det hele. Baggrunden dannedes af de skjælvende aspeetrær i straa-



Kootenay-indianerne bryder op med leiren. — Peavine.

iende gule og tamaracktrær i mørkere gyldne farver, der atter paa sin side fremhævedes ved en baggrund af mørkegrønne graner og graabrune aaser.

Vi maa omtale, at vi her oplevede det eneste eksempel paa, at en indianer kunde vise taknemmelighed. Cardie hjalp nemlig en liden gut at bære ind et vedstykke, som var for tungt for ham, og om aftenen kom faderen, som tilfældigvis var høvdingen selv, hen for at spise til aftens hos os og havde med sig en svær bør med ved til os. Han advarede os ogsaa mod hundene, som løb omkring i leiren, og ikke uden grund; for den eneste ting, vi lod ligge ude — en liden stegepande —, blev straks slæbt bort og den følgende morgen bragt os tilbage af en anden rødhud i meget ramponeret tilstand.

I Cranbrook fik vi den behagelige efterretning, at «politiet havde opført sig paa en høist lovstridig maade», som Ballyhooleys udødelige ord lyder, og at politimændene, vore gode venner, i hvis beskyttende varetægt vi med fuld tillid havde overgivet vore skønheder *Haabet* og *Lulie*, havde forraadt os paa det skammeligste, og at tre af dem havde deserteret i vore kanoer. Vi blev ogsaa underrettede om, at autometerne agtede at arrestere os som «medvidere og medskyldige», fordi vi havde skaffet folkene midlerne til at desertere, hvilket dog syntes at være et rent *non plus ultra* af krænkelse og uretfærdighed.

Vi ventede visse breve af nogen vigtighed, og postføreren, et rigtig mønster paa en kjæk kanadier, ankom idag ridende og med to andre heste belæssede med postsager, som han havde drevet eller ledet alle de 180 mil fra Golden og hertil. Skjönt

der er et virkeligt dronning Victorias posthus i Cranbrook, saa kommer og afgaar posten der dog kun hver 14de dag om sommeren og én gang om maaneden om vinteren. Det er intet under, at breve her i landet er adresserede *B. C.* — Men gaar alting fremad lige saa energisk, som det er begyndt, saa vil man nok snart kunne sætte *A. D.* eller kanske noget endda bedre.

Da vi kom til færgen dagen efter, fandt vi, at den første del af det uhyggelige rygte var fuldkommen sandfærdig i alle henseender; men til det andet saa vi ikke andet tegn, end at vi blev inviterede til et gjestevenligt maaltid i messen, hvilket nok kunde gjælde for etslags straffedom, da vi netop havde spist en umaadelig middag en halv time i forveien; men vi klarede det alligevel godt; saa stor er klimatets styrkende indflydelse. Den kommanderende officer sendte et par mand afsted for at følge kanoerne ned til grænsen (af de forenede stater, *U. S.*, over hvilken desertørerne naturligvis havde gaaet) for at finde ud, hvor de var, og om det kunde være muligt at finde dem igjen, og mere kunde man jo ikke gjøre. Grænsen var fem og seksti mil borte, og vi kunde blot sætte os ned og vente, til udsendingerne kom igjen.

Kapitel XXI.

Pakning.

De følgende fem dage var ikke lystelige; for vi maatte holde os i nærheden af hjemmet for at være parate for alle tilfælde. Vor leir laa paa en bar og

øde slette høit oppe over floden, saa det var et helt arbeide at hente vand, og der var en hel mængde kold vind med sne og regn derimellem. Vi maa her bemerke, at vi havde meget mere af disse behageligheder paa vor expedition, end vi havde grund til at vente, og at veiret i det hele taget var næsten lige saa raat og fugtigt som paa vor egen begunstigede ø og saa ustadigt og lunefuldt, at det fuldstændig retfærdiggjorde den velbekjendte sætning: «Klimatet varer bestandig, men veiret varer bare nogle faa dage.» — Alle mennesker, som vi traf paa, forsikrede os, at dette aar var aldeles abnormt og en ren undtagelse, og vi skulde ogsaa tro, at det virkelig var saa, efter jordens tørhed og landets almindelige beskaffenhed at dømme. Paa den tid begyndte ogsaa folk at fortælle os, at naar det nu havde været koldt og vaadt en uge til, saa vilde «den indianske sommer» komme, og da skulde det vel blive «rigtig en deilig tid.» — Cardie pleiede hver morgen at glo paa sneen, der krøb længere og længere nedover Klippebjergene og sige: — «Dersom vi ikke passer os, gutter, saa kommer vi til at gaa i hi heroppe!» — (Cardie betragter os altsaa som bjørne), hvorefter han trøstende tilføier: — «Men jeg tænker nok, vi kommer ud igjen, naar det bliver tøveir til vaaren ialfald! — Vi kan godt klare os her, naar vi bare har gode vanter og mokkasiner!» — Vanter og mokkasiner er Cardies fryd; han kjøber ved alle mulige leiligheder et par af hver sort og har faaet sig en stor, svær kuffert, som han endelig maa slæbe med sig overalt, og som, efter hvad vi mener, ikke indeholder andet end Darwins *Om arternes oprindelse* og en hel hob mokkasiner og vanter

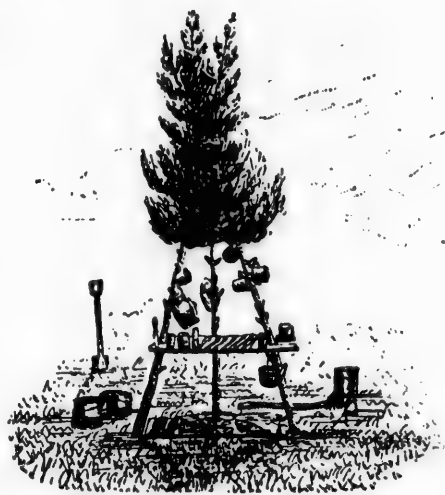
Vi kunde ikke faa tid til at gaa paa jagt, men fiskede med heldigt resultat i St. Maryfloden. Den romersk-katholske mission ved den flod er en meget uheldig anstalt. Den er meget gammel (efter kanadisk maalestok) og kunde nu let have erhvervet sig et ærværdigt, mosgroet udseende af munkeagtig respektabilitet. Men det er slet ikke tilfældet. Det er ikke andet end en smudsig og uordentlig samling af skidne træerønner, ved hvilke der ikke er det mindste ærværdigt eller fredeligt, — eller, hvis det er der, saa kan man ialfald ikke se det for snaus.

Paa vor (den østlige) side af Kootenay ved Wild Horse-creek ligger byen af samme navn omtrent fem mil inde mellem tjeldene. Denne by havde engang 20000 indbyggere i den første tid, da guldfeberen stod paa. Det var i den tid, da man i Ferry søgte melet for fire shillings pundet, og da færgelønnen over elven var 1 pund sterling, — vistnok den dyreste skyds i hele verden, — omtrent tre pence for en yard. Og endda har man fortalt os, at folk laa nat efter nat paa bredden og ventede paa deres tur til at blive sat over og sloges endog om det paa liv og død. Nu er Wild-Horse ynkelig berøvet al sin fordums herlighed; men der er endnu nogle hundrede minearbeidere, deri indbefattet en hel del af de uundgaaelige kinesere, som altid kommer efter i de hvide mænds forladte miner og oparbejder sig smaa formuer der, hvor deres forgjængere ikke kunde tjene til føden engang.

Mellem vor leir og denne by laa politihospitalet, hvor der dengang laa flere soldater syge af en slags feber, som de lod til at have bragt med sig fra nord-vesten (thi B. C. er nu saa fri for alskens sygdomme,

som det er muligt for noget sted at være), — og senere hørte vi, at tre, om ikke flere, var døde.

Vi gjorde os et meget sindrigt køkken og spisekammer af nogle grantrær og stykker af drivtømmer og forskjønnede leiren paa forskellige andre maader; men tiden gik meget langsomt, skjønt Richmond kom nedover for at muntre os op og blev hos os



Vort spisekammer — Galbraiths Ferry.

to—tre dage. Den fjerde dag kom politiets speidere tilbage og meldte, at de havde indhentet kanoerne netop i rette øieblik. De skjendige desertører havde ladt dem gaa i drift, da de var komne til grænsen, og en bande indianere havde faaet fat paa dem og skulde just til at reise med dem, da vore folk optraadte paa skuepladsen og reddede dem. De var nu anbragte i god behold hos «en dame», som havde en ranch omtrent sytti mil borte. Det var en liden

trøst for os at høre, at misdæderne havde kuldseilet allesammen, den ene kano endog to gange, og at en af mændene nær havde druknet og var i en meget ynkelig tilstand som følge deraf.

Og nu var vi da fri for ulykker en tid. Mr. Phillips, en indianeragent, ankom, og da han hørte, hvorledes det stod til med os, var han saa god at laane os et par heste og paksadler, saa vi kunde reise ned til det sted, hvor *Lulie* og *Haabet* laa, hvilket sted kaldtes Tobacco Plains. Der skulde vi finde et handelssted, hvor vi kunde erstatte vort udtømte proviantforraad, og derfra kunde vi vælge mellem to veie, der førte sydover, ad hvilke vi efter en reise paa en hundrede mil eller saa vilde komme til en jernbane.

Den 10de oktober havde endelig veiret forandret sig; Klippebjergene laa der som et vidundersyn af glitrende toppe og tinder, og vi begav os atter paa vandring. Vor vei gik gennem politileiren, hvor næsten alle mand tørnede ud for at ønske os god lykke, og nedover en brat skrent ned til Wild-Horse creek. Fra dette med uhyre forvirrede masser af rullesten og grus bedækkede flodleie, gennem hvilket strømmen løb i mange kanaler, farvet rød af mudderet fra guldvaskningen ovenfor, steg vi opover bakken paa den anden side, og vi var glade ved at kaste det sidste blik paa færgen, hvor vi neppe kunde sige, vi havde havt det videre morsomt, skjønt man havde vist os al mulig venlighed.

Da vi fra den tid af hovedsagelig foretog alle vore operationer ved hjælp af pakheste, vil vi forsøge at beskrive nogle af de metoder, efter hvilke dette sker. De fleste folk har vel hørt tale om *The*

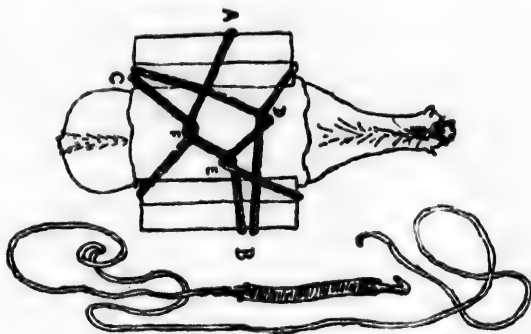
*diamond hitch** og nogle faa ved, hvorledes den skal gøres. De, som ikke ved det, skal først læse hvad mr. Lord siger derom i sin bog *Naturforskeren i britisk Kolumbia*, hvorefter de kan forlyste sig med at læse, hvad vi siger.

«At beskrive den maade, hvorpaa man lægger paa en ladning og surrer den ordentlig, naar den er paa, er umuligt.» (Er ikke det en god maade at klare sagen paa?) — «Daglig øvelse i en maaned er ikke nok til at lære en flink elev at pakke godt. Man kan se paa den methode, efter hvilken pakningen surres med en *riata* (skindreb), to gange om dagen i et aar, og endda er man ikke mere mand for at gjøre det end for at lære at spille fløite ved at se paa en anden blæse og fingre paa den; enhver beskrivelse med pennen vilde derfor være til ingen nytte.» — Dette synes at forringe værdien af vor undervisning betydelig; men vi vil nu forsøge at gjøre det alligevel.

Tag to mand, en hest eller et muldyr, en paksadel, et reb (som mr. Lord kalder en *riata*), to eller tre pakkasser og en presenning til at lægge over altsammen. Rebet er en 30—40 fod langt og ender i en gjord af almindelig størrelse, hvis yderste ende er forsynet med en stor, glat trækrog, gennem hvilken rebet kan glide med lethed. Rebet og gjorden sees nederst paa tegningen. Stil hesten med sadelen paa mellem de to mænd og lad den ene af disse tage rebet. Nu løfter mændene pakkerne op paa en gang og hænger eller binder dem fast ved sadelen paa begge

* «Diamantsurring» — kaldes rimeligvis saa, fordi tauget ved den slags surring omtrent beskriver samme figur som tegningen af en sleben diamant (se tegningen næste side).

sider, og pakkerne maa være af lige vegt (hvilket er *meget* vigtigt). Er der en tredje pakke, anbringes denne ovenpaa de to andre paa den efter omstændighederne mest hensigtsmæssige maade. (NB: Det er netop kunsten at kunne anbringe pakkerne paa den mest fordelagtige maade under stadigt veksellende forhold, og dette kan man kun lære ved uophørlig øvelse og erfaring). — Over det hele lægger man en kappe (eller i almindelighed en sterk, vandtæt presenning) for at beskytte det mod elementerne.



The diamond hitch.

Lad nu manden paa høire side kaste den løse ende af rebet skraas over pakningen fra fortil-til-høire til bagtil-tilvenstre, idet han lader et par alen af tampen hænge over bagtil. Saa fører man gjorden under hestens bug, og manden tilvenstre tager imod den og holder den saaledes, at krogen kommer lige under den ydre kant af pakken. Før saa den til gjorden fæstede del af rebet over pakningen i en bugt (tversover det førstnævnte stykke); denne tager venstremanden imod, anbringer det i krogen ved *B.* og haler tot, idet høiremanden haler

det slakke gennem *D* opover fra krogen. Nu holder han stykket *BD* tot i venstre haand og fører med høire det stykke reb, som først blev anlagt paa pakningen, tilbage til *D*, saa at det næsten omfatter halvparten af pakningen i en bugt *DC*. Venstremanden staar da bag hesten og haler i rebet, indtil denne bugt er tot og beskriver en spids vinkel ved *D*. Nu fører venstremanden sit reb tilbage til *E* i retning imod hestens hoved, men stikker det først ind under rebet *AFEB* ved *F*. Saa haler han det tot fra *E* og forover og lægger det rundt om sin side af pakningen, ligesom det blev gjort paa den anden, idet han lader det gaa ned fortil og op bagtil, saa den anden mand tilslut kan faa fat og hale i det, saa det staar i en vinkel ved *F*. Sæt saa fast paa det mest passende sted, i almindelighed nede ved krogen (*FC*).

Naa, det ser jo ganske vist lidt indviklet ud; men slig skal det gøres, og læseren kan trøste sig med, at det er ingenting at forstaa det imod virkelig at gjøre det. Og naar man saa vil betænke, at vi maatte surre og tage af igjen tre gruelig vanskabte pakker af blandet indhold hver eneste dag, i almindelighed to gange om dagen, men sommetider tre gange, saa vil man ikke længere undre sig over, at vi ikke var i det blideste humør.

Der gives ogsaa andre surringer, som er mindre berømte end denne, især *The squaw hitch* (kjæringsurring), en sammenlignelsesvis simpel ting, som vi fandt meget brugbar, da vi havde mindre pakker i Sinclairpasset. Saa er det *Hudson-bay-surringen*, som vi aldrig prøvede, men som man sagde os be-
staar i, at man surrer nogle alen reb rundt om hesten

og pakningen, ligesom man lægger spjelking paa en brukken arm. Dette høres meget godt; for det synes da umuligt, at hesten og pakningen kan komme til at skille lag paa den vis; men det bringer en ogsaa paa den tanke, at det kanske ikke er videre behageligt for dyret. Det, som gjør *The diamond hitch* saa udmerket, er den omstændighed, at naar man haler tot efter at have trukket rebet igjennem et krydsningspunkt, saa bliver ogsaa de surringer, man før har lagt, endnu strammere, og naar man saa haler det hele tot tilslut, hvilket i almindelighed foregaar paa den maade, at man sætter foden imod siden paa hesten og saa hænger i af alle kræfter, saa staar altsammen saa stivt, at man gjerne kan spille harpe paa rebet. Paa tegningen ser man, hvorledes det ser ud som et net, og endelig er der ogsaa den fordel ved det, at naar man vil læsse af, saa løsner man bare taugenden ved *K* og huger ud bugten ved *B*, og saa løsner altsammen og kan løftes af med det samme.

Dette daglige siid tyngede saa haardt paa vort sind, at vi engang tænkte paa at give ud dette store verk som en rædsom shillingshistorie under titelen: *The Diamond Itch: E' Bondstreet mysterium.** —

The Squaw Hitch, eller Annaler fra skilsmisseretten er ogsaa en titel, som vi føler os forvissede om vil tiltrække det læsende publikum, og *The Hudson-Bay Wind* eller *Den frosne cyclon* indbefatter i sig alle elementer til en anslaaende historie om arktiske eventyr. Vi maa bede bemærket, at alle disse titeler er indregistrerede og patenterede, eller hvad det nu

* *Itch* betyder omtrent skab (udslet). Bondstreet = gade i London.

heder efter loven. «Uhjemlet brug af dem vil blive straffet som falskneri. Victoria R.»

Historierne om vanskelighederne ved at pakke og om alle de løierlige viderværdigheder, som kommer af ukyndighed heri, faar man høre hvert øieblik i dette land, hvor i virkeligheden al trafik foregaar paa denne maade; thi mellem Galbraiths ferry og syden, vesten og østen er der ikke nogenslags ordentlig vei, men bare smale stier, som kun kan passeres af en hest ad gangen.

En af *tyeëerne* fortalte os, at engang i hans yngre dage blev han og en anden mand bragt i en aldeles fortvilet forfatning ved deres uheld i denne retning; de kunde bære sig ad, som de vilde, — de fandt dog ikke snittet med at faa pakningen til at holde sammen og blive liggende paa hesteryggen, og de mange ulykker, som paa grund heraf hændte, berøvede dem lidt efter lidt alt, hvad de eiede i verden, deres sindsro iberegnet. Saa hændte det endelig en morgen, da det havde gaaet mere end almindeligt galt med dem, at de tilfældigvis traf paa en reisende, som var fuldkommen inde i pakningskunsten, og saa bad de ham at læsse paa den ene hest, de havde igjen, saaledes som det skulde gøres. Dette gjorde han, og med nyt mod marscherede de den dag afsted. Da aftenen kom, ræsonnerede de som saa: — «Vi har nu blot to dages reise igjen at gjøre, og det er bedre, at en hest slider ondt, end at to mennesker skjærer halsen over paa sig; vi vil derfor heller lade pakningen blive liggende paa hesten og gaa uden mad og uden at skifte klæder, end vi vil resikere endnu en gang at faa vore sager spredte om for alle himmelens vinde!» — Saa bandt de hesten til et træ, saa

indsnøret og «diamantsurret» som den var, og da morgenrødens første straalers brød frem, kastede de sit lys paa et jammerligt skue. Thi se! — det troløse dyr havde lagt sig til at sove ovenpaa kjedlen, saa den var saa flad som en pandekage, og havde revet hul paa melsækken og rullet sig i dens indhold, saa at den stod op saa hvid som en møller, skjønt den gik brun tilsengs; desuden havde den tullet rebet om sine ben i mange forskellige knuder, og resten af bagagen havde den strøet om til alle fire verdenshjørner og slaadet i smaastykker, naar undtages slige ting, som stinkdyr og andre leie bester havde spist op. Og hvad der saa skede, vilde deponenten ikke sige.

Det er grueligt at se, hvorledes ryggen ser ud paa næsten alle pakdyr i landet; næsten ingen af dem er fri for svære brudsaar, og de stakkars dyr maa lide frygtelig. Naar der engang er kommet et saar, saa faar det næsten aldrig anledning til at blive lægt igjen; for folk kan eller vil ikke spandere den nødvendige tid og møie med at passe det og lægge pakningen saa, at den ikke trykker paa det. Ingen af de heste, vi brugte paa vor reise, var fri for den slags skade; men ved at bruge stor forsigtighed kurerede vi alle dem, som vi havde nogenlunde længe, undtagen den gamle røde, som lod til være uforanderlig paa alle maader.

De to heste, som Phillips laante os, var begge hvide; den ene var noget opstukken af insekter, og den fik navnet *Den spettede*; den anden blev kaldt *Hviden*, fordi den var hvid. *Spetten* var noget tilbøielig til at slaa, og forat verden i almindelighed skulde kunne blive bekendt med denne egenhed, var dens hale klippet i form af en tandbørste, og dette

bevirkede, at den ogsaa fik navnet *Tandbørsten*. Den tredje hest var vor egen røde; naar vi var rigtig venligt stemte imod den, blev den meget venskabeligt tiltalt med navnet *Røden*; under mere vanskelige forhold fik den hede *Den røde*, og naar der overgik os endnu større ulykker, kaldtes den *denne* — *røde der*. I almindelighed blev den benævnt *den hvad-du-nu-vil-kalde-den røde*.

Spetten var en indbildsk hest, rimeligvis fordi han var den eneste, som ikke havde mistet sin tandbørste; han troede bestandig, at han forstod alting bedre end alle andre; ingen kunde lære *ham* noget, og det værste af det altsammen var, at *Hviden* holdt med ham og syntes, at hans lige ikke fandtes i hele verden. Vi lagde ud for *Hviden* med de tykkeste kjepper, vi kunde finde; vi snakkede fornuft for ham og forsøgte at overbevise ham ved hjælp af taugender og økseskafter; men nei! — han blev ved sit og holdt fast ved den tro, at *Tandbørsten* altid var paa den rette vei og vi paa den gale. Alligevel holdt vi meget af gamle *Hviden*, og dette lyde ved den viste netop det troværdige og enfoldige ved dens karakter.

Spetten ledede altid toget og var meget morsom, naar *Røden* forsøgte at komme forbi ham. Han hivede heller sin medbeiler ud af veien imod et træ eller udover en skrent med den største ro, end den vilde miste sin plads.

Da vi engang vel var komne afsted, gik det noksaa godt, og vi nærmede os efter kort tids forløb en ranch, til hvis eier vi efter anmodning skulde bringe et bud. Men da Skipperen var kommen en kvartmil eller saa fra huset, merkede han, at der maatte have været et stinkdyr i huset. Vi skyndte os derfor væk,

og et par mil længere frem mødte vi eieren, som va paa jagt. Han fortalte os, at han og hans kontubernal havde været i klammeri aftenen i forveien, og at han havde været saa heldig at faa skudt sin uvelkomne gjest, hvilket glædede os meget, da vi hidtil havde troet, at det var stinkdyret, som havde gjort ende paa manden. Dersom nogen kommer ind paa den ranch i vinter saa tror vi nok, at hans omgangsvener vil kunne merke det til langt ud paa vaaren.

«Not Acid carbolic or Chloride of Lime
Or the worst disinfectant that's known at this time,
Not even a stinkpot from Chinamans junk
Has got the least chance of outsmelling that skunk.
You may break, you may shatter the ranch, if you will,
But the scent that arose there will cling to it still! *

Den overlevende gav os det raad at forsøge at gaa paa jagt efter kyllinger paa det næste stykke prærie, idet han sagde, at det var et ualmindelig godt jagtsted. Men tilslut, da vi spurgte ham, hvordan det havde gaaet ham paa jagten, svarede han, at han ikke havde seet andet end en stor sort ulv, som han dog ikke havde faaet skud paa, og dermed skiltes vi.

Ingen sagde noget til dette, og vi gik afsted, idet vi grundede over disse ting; saa sagde en af os:

«Nei, hvad den ulv angaar —», og saa lo vi alle sammen paa vor ekle og ubehagelige maner. — Dersom vi gjorde ham uret ved at le, saa gjør det os

* «Hverken karbolsyre eller klorkalk eller nogen af de værste desinfektionsmidler, som hidtil er kjendte, eller en stinkpote fra et kinesisk sjørøverskib vil paa langt nær lugte saa fælt som dette stinkdyr. De kan rive ned huset eller sprænge det i luften, om De vil; men lugten vil endda blive hængende ved det »

meget ondt; men det lod til, at vi alle af en eller anden grund havde faat det indtryk, at denne mærkværdige store sorte ulv kun var en fantasiulv og et dyr, som maatte sættes i klasse med den store sorte okse, som i vor barndom pleiede at møde os i veien, naar den gik hjem for at blive melket og var færdig at skræmme vort unge liv af os.

Og da vi saa var komne til prærien og havde seet paa den og forsøgt at jage lidt der og var komne til den slutning, at der hverken var eller havde været en eneste kylling paa den hele sommeren, saa blev vi bestyrkede i vor vantro. Da vi derfor kort efter mødte en mand, som var paa vei til ranchen, sendte vi bud derhen med ham, at der var hele sværme af fugle der (hvilket var sandt; men det var rigtignok bare smaaafugl), i det haab, at eieren af *Stinkenborg* vilde komme til at anvende hele resten af høsten til at traske op og ned der med hund og gevær.

Kapitel XXII.

Paa vandring.

Vi gjorde holdt om natten paa en flad prærie ved Kootenay, som her er kommen til rolighed og opfører sig respektabelt, skjønt den faar et tilbagefald længere nede. Vi havde uden besvær gjort en reise paa tolv mil; thi veiret var udmerket, påkningerne laa godt, og alting gik heldig. Ved vor leir laa et stort træ over-

ende, og det laa saa bekvemt til for bagning, at vi lavede os en extraforsyning af brød der.

Vi bager nu paa en maade, der er noget forskjellig fra vor forrige methode, som var saa, at vi lagde deigen i en stegepande med et laag over og satte stegepanden over gloende kul, som vi ogsaa lagde over laagget.

Vi pleiede at faa udmerket brød paa den maade, naar vi var forsigtige; men naar det var fugtigt veir eller klart solskin, var det vanskeligt at regulere varmen over og under, saa den ene side for det meste blev mere eller mindre brændt, og vi har derfor nu antaget den kanadiske methode.

Man gjør op ilden om muligt op imod siden af en svær træstamme, mod hvilken man ogsaa ofte anbringer mindre vedtrær i rette vinkler, da det gjælder om at faa saa meget hede som muligt til at staa nedad fra en glødende flade. Deigen blandes med bagepulver paa vanlig vis (for i en leir, der stadig flyttes, er det for besværligt at bruge gjær). Saa strør vi mel eller smelter fedt i to stegepander, lægger en flad rund deig i hver af dem og støtter saa op haandtagene paa stegepanderne med en kort stok, saa de staar i en saadan vinkel, at deigen bliver udsat for den fulde virkning af ilden uden at falde ud.

Vi lægger i almindelighed ogsaa endel gløder bag panden. Om nogle faa minutter maa kagen vendes baade med siderne og med overfladen ned, og dette gjentages saa længe, til de har hævet sig og er haarde nok til at beholde sin façon. Saa tager vi dem ud af panderne (som saaledes bliver klare til at tage imod to nye deigklumper) og bage dem fuldstændig ved at støtte dem op med pinder rundt omkring

ilden og vender dem, naar det behøves. Paa denne maade kan vi lave en hel del kager efter hverandre med ti minuters mellemrum og i tre kvarter bage brød nok for to dage.

Man skulde efter denne beskrivelse egentlig ikke tro, at brødet vilde blive godt; men sikkert er det, at man paa denne maade kan bage det allerbedste brød, der overhovedet kan bages med bagepulver, og det er meget heldigt, da vi alle er meget kræsne med brødet. En stor fordel ved dette land er efter vor mening det merkværdig gode mel, man har der; Winnipeg melet, som vi købte ved færgen, er saa udmerket en vare, som man kan vente at faa i denne jammerdal. Vi anser os selv for kompetente dommere og har sammenlignet det med det bedste amerikanske og fundet det bedre.

En af vore yndlingsretter er *tortillaer* (udtales *tortia*). Recepten er følgende: Lav en almindelig deig som til brød. Stik en pinde i jorden ved ilden i en vinkel af 25 til 30°. Hold en anden tynd, ren pinde færdig og sæt en stegepande med smult eller smør over ilden og gjør det saa hedt som muligt uden at brænde det. Tag en kiump deig saa stor som et hønseeg, klap den flad mellem hænderne og gjør et hul i midten af den og lav i en fart en ring deraf med to tommers indvendig diameter. Slip den saa op i smultet (panden maa naturligvis blive staaende over ilden), som netop skal naa over den, vend den næsten straks, og den er færdig paa nogle sekunder. Naar den har faaet en svagt lysebrun farve, fisker man den op med den lille pinde og hænger den op paa den, som staar paa skraa i jorden. Der-som smultet har den rette varme, saa vil det netop

tage lige lang tid at koge en tortilla og at lave en ny færdig, og saaledes gaar det lystelig videre, indtil skraapinden er fuld af nydelige sprøde og krøllede ringe, som hilses med glæde af kameraterne, naar de kommer hjem trætte og sultne.

En anden udmerket ret, som hyppig kom paa vort bord, var *pigjeree*, en blanding af finhakket skinke, der er kogt, til den er bleven ganske mør, og kogt ris, hvortil sættes pepper etc., hvilken blanding varmes i en stegepande, indtil risen begynder at brunes; fleskefedtet er nok til at hindre, at det bliver tørt og brændes.

Man har ofte skoset stegepanden som en ting, der er en tilflugt for en daarlig og uvidende kok; men det er mærkværdigt, hvor meget man kan udrette med den, og hvor faa andre kogeapparater der virkelig behøves. — Vi fik ved forsynets naade gjort ende paa al den kaffe, vi havde kjøbt i Golden; for vi troede sandelig, at den snarere vilde have gjort ende paa os. Siden har vi havt grøn kaffe af den bedste sort, vi kunde faa ved færgen. Denne ristede vi hver dag eller hver anden dag i vore to stegepander, idet vi blot rørte i den eller ogsaa uophørlig rystede panden i ti minutter eller saa, og vi smigrer os med, at vor kaffe er meget god, hvilket stiller den høit over den kaffe, man kan faa i de os bekjendte Londonerhoteller.

Vor the er en ren raritet, da vi har bragt den med fra Ceylon for at bruge den paa denne expedition; cingaleser-theen er den bedste the, der findes eller endnu bedre. Det er en ren vildfarelse at tro, at man nødvendigvis maa leve daarlig, naar man ligger ude saaledes som vi. Der er naturligvis visse

tider, da alting gaar galt og gjør en livet surt en stund; men med kamerater, som forstaar sig paa tingen og er villige til at «tage i», behøver slige perioder aldrig at vare længe, — aldrig længere, end det netop behøves for at gjøre de gode dage saa meget behageligere, naar de onde er forbi.

Den næste dag drog vi langsomt videre langs stien; vi havde fremdeles godveir og kom gjennem en deilig egn. Det er vanskeligt at sige, hvor meget der endnu er ubeboet af den; thi de dyrkbare strækninger ligger ofte skjulte inde i skoven langt borte fra stien; men man kan dog endnu finde mange ubeboede stykker prærieland i denne del af Kootenay nedover mod grænsen.

For englændere med liden kapital, som ikke ønsker eller venter at vinde rigdom, tror vi, der endnu er nok af plads at finde her. De kan med maadeligt arbeide leve godt (men ikke flot) i et sundt klimaat med *Union Jack* (det engelske unionsflag) over sit hoved og dronningens love og forordninger saa at sige lige udenfor dørstokken; fisk i elven, kjød i fjeldet og fugl i skoven kan hver mand skaffe sig til til sin middagsmad; og tre acres land og en ko i fjøset, — efter vort skjøn behøves der ikke mere for at føre et lykkeligt liv!

Den store ulempe ved det (om det da kan kaldes en ulempe) er naturligvis mangelen paa kommunikationer; men for hvert aar bliver der rettet mere og mere paa den mangel, og en vakker dag vil lokomotivet ogsaa finde vei herop, og alle de, som er komne i forveien, vil da faa sin møie betalt. Hvem ved, om ikke den dag kommer snart?

Blandt andre behageligheder i dette land har

man ogsaa den, at moskitoen vistnok findes i massevis, men at der merkelig nok endnu ikke findes fluer, væggelus eller giftslanger. Den uskyldige ellers allestedsnærværende medemark gjør sig ogsaa bemærket ved sin fraværelse, skjønt vi ikke kan begribe, hvorledes smaafluglene, fiskerne og Darwinisterne kan klare sig uden den. Vi mødte engang en gammel indianer, som fortalte os de indfødtes sagn om aarsagen hertil. Da vi ikke forstod et eneste ord af det, han sagde, og det rimeligvis ikke vilde gaa vore læsere bedre, dersom vi nedskrev hans historie i hans eget sprog, lod vi den oversætte med uhyre bekostning, og her er den:

HYAS CUMTAX KLIMINAVIT.

Nu skal du faa høre, hvordan
det gik til, at Hiawatha
kom her op i Rocky Mountains,
kom her op blandt disse fjelde
for at slippe løs alverdens
sorter fugle og insekter,
alskens pattedyr og fiske,
alskens krybdyr, alskens firben;
for til dato vare disse
klipper, skove, sjøer, elve
ubeboede og øde
og «tilleie, umøbleret». —

I et vidjebur han førte
med sig alle sorter fugle,
store, smaa og middelsstore;
og hvor han det fandt nødvendigt,
og hvor fugle kunde leve,
aabnede han burets døre
og slap ud en vinget skabning.
Først Kenen, den store krigsørn,
dernæst rypen, Mushkodasa,

i mas-
findes
e ellers
bemer-
egribe,
ne kan
ammel
m aar-
ord af
vore
orie i
uhyre

og de andre velbekjendte
fugle, som i ordnet række
vare skrevne op paa listen,
paa den store, lange liste,
Hiawatha havde med sig,
som der skrevet staar i sangen.

Alle dyr, som gik paa fire,
med i ledebaand han førte,
trak i baand dem alle med sig, —
quadrupeder, som de lærde
og de store professorer
kalder disse dyr paa fire.
Kom han til en del af landet,
som for nogen af dem passed',
tog han baandet fluks af dyret
og lod quadrupeden løbe.

Fisk han havde i en bolle,
som af klar krystal var lavet.
Kom han saa til noget strømløb,
til en elv, en sø, et skovtjern,
kastede han ud i vandet
én to — tre af sine fiske.
Først kom gjedden, Maskenozha,
saa kom støren, Mishe nahma.
derpaa Ugudwash, etcetera,
de, hvis navne staar i række
paa den samme lange liste,
som alt engang her er omtalt,
som alt engang før er omtalt!

I en træboks bar han med sig
alle disse mange sorter
krybdyr og en hel del andre,
som han ikke rigtig vidste,
hvor han helst anbringe skulde,
og i hvilken lærde klasse
egentlig de hørte hjemme.

Alle mulige insekter
havde nøie han sorteret
i papæsker vel forvaret, —
i en æske væggelusen,

i en anden æske fluer
og moskitoen, Suggema.
bar han ogsaa i en æske!

Men da Hiawatha vel var
kommen lidt paa veien, fandt han,
at han ikke havde faaet
med sig nogle medemarker,
og at han slet ikke havde
plads til nogle medemarker:
fulde var alle lommer
i hans store yderfrakke,
ganske fuld var fiskekurven,
fuld var ogsaa fluebogen
fulde var hans mokkasiner,
fuld endog hans fyrstikæske,
saa der var for medemarken
ingen anden plads end Hia-
wathas egen mund, den store!
Saadan gik han op i fjeldet
taus henover alle bjerge,
sagde ei et ord, imens han
gjennemreiste hele landet
og befolkede paa veien
alle elve, alle skove,
med de fugle, dyr og fiske
og de andre kreaturer,
som stod opført paa den samme
lange liste, som alt før er
tydet hen til her i sangen.
Paa sin reise Hiawatha
kom til den provins i vesten,
som Kolumbia (Britisk) kaldes;
men det navn vil ikke passe
i et versemaal som dette,
naar det ikke bagvendt sættes.
B. C. kaldes det af alle;
B. C. skriver vi det ogsaa!
Sine dyr da Hiawatha
førte op i *B. C.*'s bjerge,
hvor de siden skulde leve.

Først saa slap han Mushkodasa,
lommen Mahng, vildgaasen Wawa,
Mama, Kah-gah-gi, Shuh-shuh-ga,
og de andre kagledyr, som
nævnes i den lange liste,
som er omtalt her i sangen.
Slap han saa rensdyret, Ahdeek,
og ekornen, Ajidaumo,
og den store bjørn, Mish-mokwa,
og Ahmeek, bævernes konge,
og bjergbukken, Langhorn, ogsaa,
samt en hel del andre bester
med hensyn til hvis navne vi maa
til hin liste Dem henvise;
for papiret er nu slut snart
og bogtrykkeren *saa* grættet,
ja, han er i et humør, som
ligefrem er ganske rædsomt!
Eftersom han slap dem løse,
sprang og dansede nu alle
disse dyr omkring paa fjeldet,
hoppede omkring paa fjeldet;
men den store bjergbuk, Langhorn,
saa sit snit, mens Hiawatha
havde andet at bestille
og ei lagde merke til den:
listede sig ganske stille
lige ind paa Hiawatha
og med sine lange horn den
stangede ham midt i brystet
lige midt i hjertekulen,
netop lige midt paa vesten,
som var ny og skjønt broderet.
Hiawatha sagde ikke
mindste muk, men bare satte
sig lidt hurtig ned paa bagen
med en higsten efter aanden,
satte sig ret ned paa bagen
med en vis spasmodisk vridning
paa en æske med insekter,

paa en æske med moskitos,
og moskitoen, Suggema,
fluksens fór afsted til skoven
da dens æske gik istykker, —
fór med fryd afsted til skoven
til den skyggefulde, dunkle
skov i vesten hist i *B. C.*! —
Hver en haabefuld moskito
fór tilskovs her vest i *B. C.*,
og der blev ei en tilbage,
Hiawatha kunde slippe
i de andre egne rundtom.
Men de væggelus og biller
og de muntre, vevre fluer,
samt de slanger og reptiler,
Hiawatha havde med sig,
havde han endnu tilbage
og slap dem ei løs i *B. C.*,
men tog alle med sig derfra;
thi han sagde, der man har alt
nok elendighed og plage,
nok af kløe, stik og plager
med moskitoen, Suggema,
den forbandede moskito!
Men det spørgsmaal kommer nu, hvor
blev det af al medemarken? —
Ingen ved, hvor medemarken
vel blev af hint frygtelige
øjeblik, da Hiawatha
satte sig saa fort paa bagen
med en higesten og en gurgling,
med saa fæl en lyd i halsen!
Og se det er grunden, hvorfor
netop bare medemarken
er den eneste af alle
skønne skabninger, som ikke
existerer hist i *B. C.*,
og hvorfor dens navn ei findes
paa den samme lange liste,
paa den høist komplette liste,
som er omtalt her i sangen!

— Ikke længe efter vort opbrud kom vi til Bull river, en strid elv, der er omtrent fire fod dyb, og som her løb igjennem en trang kanal af en tredive alens bredde. Denne bjergstrøm har — ligesom alle de andre bifloder til Kootenay med undtagelse af den guldvaskende Wild-Horse — det deiligste og klareste vand, man kan tænke sig; hver eneste sten paa bunden sees saa tydelig som gjennem en glasrude, saa man bliver narret og tror, at det ikke er mere end en alen dybt. —

Skipperen troede ikke, at hestene kunde orke at bære os tilligemed den tunge pakning; han tog derfor af sig de to par bukser, som han nu pleiede at gaa med, bandt klæderne om halsen og vadede over. Han kom op igjen paa den anden side alæles nummen af kulde, og hans ben saa om muligt endnu tyndere ud end sedvanligt.

De andre to satte sig op paa hestene og sagde, at naar de var heste, saa fik de ogsaa være saa god at bære dem, hvorpaa de lagde sig paa knæ bagom oppakningen med rifler og stokke i haanden og jagede de ulykkelige dyr over. Et fortvilet hyl lød fra Skipperen, da han saa gamle *Hvidens* pakning, hvori fotografiapparatet laa, hænge ned i vandet med det ene hjørne. Hvilken trøst det var, da vi ved en øieblikkelig foretagen undersøgelse af hele pakningen fandt, at den mindst værdifulde af alle vore eiendele, nemlig vor sæbe, var den eneste ting, der havde taget skade. Saa koldt som det var i de dage, skulde vi ikke have taget os det synderlig nær, om den havde flydt nedover elven og var bleven opspist af fisken, som fandtes der i mængdevis.

De store ørreter der havde sikkert nok forsøgt

sig paa den; for de spiste ting, som neppe nok kan antages at være deres naturlige føde. Vi har saaledes fundet deres mave saa fuld af mus som en kornlaave — ikke vandspidsmus eller vandrotter eller noget af den slags dyr, men almindelige husmus! — Men hvor i alverden — eller i alt vandet — har vel ørreten faaet fat paa musene? — Kanske ørreten spadserer op af vandet og bortover marken og sidder og venter taalmodig udenfor musehullerne, til musene kommer ud, — eller kanske musene kommer og ror omkring paa elven for at fiske smaa fisk og paa den maade bliver et rov for ørreten? — Vi har aldrig seet nogen af disse manøvrer; men noget sligt maa det være; for ellers kunde der ikke være saadan en mængde fisk, som lader til især at leve af mus.

Nogle mil længere frem kom vi til et sted, hvor en minegraver kamperede ganske alene ved en liden skovbæk med meget godt vand, der løb langsmed en smuk lysning i skoven og et tæt pilekrat, hvori der var fuldt af ryper. Han var meget glad over at se os der; for han var af en eller anden grund meget bange for indianerne, og da han lod til at være en meget skikkelig og rolig fyr, gjorde vi holdt der, til han var vel afsted paa sin ensomme vandring den næste morgen.

Han fortalte os blandt andet, at han engang havde været paa jagt efter guld i Bull river og havde brugt en methode, som kaldes «*bed-rock-mining*». Den bestaar deri, at man dæmmer for eller leder af en elv eller en del af en elv — hvilket i en stor elv som Bull kun kan gøres ved at bygge mølleledamme paa flere forskellige steder — og saaledes lægger elveleiet tørt. Guldet ligger i sprækkerne og

revnerne paa bunden i temmelig store stykker, saa store som en sovereign eller mere, og det betaler sig ofte godt at gjøre et saadant dæmningsarbeide, naar man er heldig. Der var, sagde han, en stor koloni af guldgravere der, og alle havde travlt med arbeidet, da vandet i elven pludselig uden noget varsel holdt op at flyde, saa hele flodleiet laa tørt. Saa fór de nedi allesammen og arbeidede i nogle minutter med feberagtig ophidselse og samlede i den tid mere guld, end de ellers vilde have kunnet finde ved at arbeide i mange uger. Og saa blev de pludselig grebne af en uhyggelig følelse, og i panisk skræk styrtede de alle op af flodleiet og begyndte i største hast at flytte sine telte og eiendele, som laa tæt ved bredden, høiere op paa land. Kun én mand dristede sig til at blive igjen nede paa bunden, og han gik ganske rolig opover løbet, idet han plukkede op det guld, han fandt underveis, indtil han naaede en ravine oppe i fjeldet. Der opdagede han, at et uhyre sneskred var kommet ned og havde dæmmet elven op, og saa uhyre stor var snemassen, at den virkelige stansede den umaadelige vandmasse i otte timer, i hvilken tid hver eneste mand af dem kunde have gjort sin lykke, som guldgraveren sagde, hvis de bare havde havt mod nok.

Den næste elv, vi gik over, var *Sand creek*, omtrent atten mil fra *Bull river* og lige saa smuk som denne, men ikke fuldt saa bred. *Bull river* udmerkede sig ved prægtige graner; men ved *Sand creek* var det smukkeste en stor skov af de deiligste tamaracks (lerketrær), vi nogensinde havde seet. Vi er bange for, at det er umuligt at give læseren en rigtig idé om disse storartede, rødbarkede trærs skøn-

hed, med deres symmetrisk opad smalnende stammer uden grene paa den nederste halvdel og derover et pragtfuldt fletverk af grene af mørk gylden farve; deres form mindede om spiret paa en skjøn kathedral, som de hævede sig mod himmelen i sin stolte høihed. Vi saa nogle af disse kjæmper, som laa paa jorden, og anslog dem alle til at være over 200 fod, de høieste rimeligvis 220.

Her var der igjen lidt spektakel med *Hviden*, og den mand, hvis taalmodighed *ikke* var bleven prøvet over evne, sagde: — «Hvad i alverden kan det nytte at terske løs paa den der? — Kanske du tænker, du kan faa lært ham fornuft, du?»

«Lært ham fornuft? — nei, ikke om jeg saa havde en dampsterskemaskine!»

«Ja, men hvorfor holder du paa at prygle den da?»

«Aa om du endelig skal vide det, saa dænger jeg ham bare for min egen fornøielse!» — Og slig saa det virkelig ogsaa ud.

Vi fandt en vidunderlig god leirplads en mil ovenfor Sand creek paa en liden græsbeegroet høide, hvorfra vi havde udsigt over en hel del flade, brune marker, gennem hvilke der i mange bugtninger løb en aa, hvori der var fuldt af ænder. Vi havde udsigt mod vest, og *B. C.* overgik virkelig denne gang sig selv med en pragtfuld solnedgang.

Straks bortenfor dette raststed begyndte vi at se efter en sti, som skulde dreie mod øst og føre til en bro over den næste store elv, Elk river. Hovedveien gaar lige frem og over et vadested i nærheden af dens munding. Vi var heldige nok til at finde det sted, hvor veiene løber sammen, uden vanskelighed og vandrede nu mange mil gennem et deiligt

landskab med aabne skovstrækninger og hist og her krat af underskov, men for det meste saa jevnt og vel plæneret som en engelsk park. Man kunde aldrig blive træt af at beskue alle disse naturskønheder, der af og til fik afveksling ved en fredelig indsjø, paa hvis letkrusede vand en mængde vandfugle forlystede sig, medens de lave bredder bar spor af talrige dyrs nattebesøg.

Saa passerede vi atter en strøm, Rock creek, i hvilken alle hestene var meget nær ved at tabe fodfæstet og falde overende, hvorefter stien førte temmelig jevnt opover og gik over et høit, træbart fjeld, hvor der aldrig kunde findes andet vand end regn, men hvor der alligevel af en eller anden uforklarlig aarsag vokste det grønneste græs og vilde lin, vi havde seet der i landet, og tilsidst stod vi ved en øde høislette. Elk river brusede svagt nede i kløften under os, og det var ikke spor igjen mere af den sti, vi havde fulgt saa længe.

Saa skiltes vi ad og gav os til at lede efter den, og endelig ledede et brøl fra Skipperen os alle hen til en brat skrent i aasen, — netop det sidste sted, hvor vi skulde have ventet at finde den lumskede sti; men der var den! — Det forundrede os, at stien førte os saa langt væk, efterat vi faktisk havde været lige ved Elk river; men vi opdagede, at den stadig gik tilvenstre, indtil vi næsten havde gaaet i en cirkel, og efter tre miles vandring kom vi frem omtrent to hundrede skridt fra det sted, hvor vi havde været en god time i forveien. Det underligste ved dette er, at der ikke findes nogen forhindring eller noget tegn til, at der nogensinde har været nogen, og det er omtrent det samme som at gaa

hele veien rundt om en Q for at komme til enden af tøddelen deri. — «Ja, slig kan det hælde,» brummede Skipperen, «at de viseste sommetider bærer sig dummost ad!» — («De viseste», det er vi).

Det er et mysterium, hvorfor stien her gaar i en cirkel, og saavidt vi kan skjønne, vil det altid vedblive at være det. Vi var imidlertid fornøjede over, at vi endelig var saa vidt, — en kvartmil ovenfor broen paa Elk rivers nordlige bred, medens strømmen nedenunder os tordnede afsted mellem sten og klipper, som sperrede veien for dens vilde, mørke vande.

Elk er den største og i enhver henseende interessanteste af de mange elve, vi har passeret. Lige ved vor leir og flere mil nedover styrter den udover en hel række af afsatser og fald, som ser ud, som de var huggede og sprængte ud i det faste fjeld, saa lige og brat og ret afskaarne er siderne af dens leie. Længere op udvider den sig til en sammenlignelsesvis rolig strøm, som godt kan befares med kanoer, og hvor man finder alt, hvad der kan tiltrække jægeren og fiskeren.

Det smukkeste ved *B. C.* er netop dets mange og smukke elve, endog fremfor dets skove. Vi har døiet mangeslags elendighed; men den værste af alle — vandmangel — har vi aldrig været udsatte for. Vi undres, om det nogensinde er faldet disse hovmodige fanatikere der hjemme, som kalder sig selv «afholdsvenner», ind, at hovedaarsagen, hvorfor folk synes saa meget bedre om at drikke whisky og øl end vand, er den, at det smager saa meget bedre. Dersom man kunde slippe Elk river igjennem Hyde Park, saa skulde vi garantere, at den vilde

bidrage mere til at fremme afholdssagen i en uge, end alle deres tyranniske yndlingsforanstaltninger og al deres alarm nogensinde har gjort, saasandt som folk har smag. Spørgsmaalet dreier sig ene og alene om, hvad der smager godt eller ikke smager godt. Publikum drikker øl, fordi det smager bedre end vand, og ikke fordi ølet er meget godt; for det er det almindeligvis ikke; men fordi vandet er meget daarligt.

Der er nu for eksempel en af os — beskedenhed forbyder os at nævne hans navn —; herude drikker han ikke noget andet end vand og meget lidt andet hjemme. Men i de syv aar, han boede i Oxford og i London, smagte han det aldrig, simpelt hen af den grund, at det flau, uklare og lunkne pøit, man saare spøgfuldt kalder vand paa disse steder, ligner rigtigt vand omtrent lige saa meget, som stikkelsbærsaft ligner champagne.

Vi har ikke det ringeste haab om, at det, som slige ugudelige personager som vi siger, vil gjøre det ringeste, indtryk paa en mand, som indbilder sig, at totalafholdenhed er en stor dyd; men det letter alligevel vort sind at sige det. Og dersom vi efter dette nogensinde oplever at faa se en teetotaler spandere penge for at skaffe sine medskabninger rent koldt vand istedenfor at abonnere til foreninger for med magt at berøve dem deres øl, saa vil vi føle ved os selv, at vi ikke har levet forgjæves!

Kapitel XXIII.

*Elk river.**

Vi blev liggende i leir her ved Elk river i flere dage, hvori vi gik paa jagt og fiskede og nød livet. En morgen traf vi paa sporet af en meget stor og fæl graabjørn, — saa stor, at Jim sagde, at han «i sin egenskab af familiefader ikke følte sig berettiget til at gaa efter slig en bjørn som den.» — Cardie sagde, at «han brød sig slet ikke noget om den; han havde slet ikke noget brug for graabjørne, — og end om vi gik den modsatte vei?» — Saa maatte Skipperen gaa efter den alene, og da solen var gaaet ned, og det blev mørk nat, og han endnu ikke kom igjen, saa var vi aldeles sikre paa, at han havde været ulykkelig nok til virkelig at træffe paa bjørnen. Men vi holdt alligevel et stort baal vedlig, og da klokken var ni, kom han tilbage til leiren; naturligvis var han svært træt, men han havde da alligevel været saa heldig ikke at træffe paa sit vildt, som han havde gaaet efter hele dagen.

Der var mange af disse bester deromkring; i skovene længere nede ved elven var der fuldt af optrampede veie efter de sorte bjørne, og i fjeldene — især paa de høie fjelddrygge lige under de øverste toppe — var der lige saa mange merker efter graabjørnenes tilstedeværelse, idet der var en hel del huller, de havde gravet, og stene, som de havde veltet op, — arbeider, som lader til at optage det meste af deres tid. Uden hunde er det næsten haab-

* Elge- eller elsdyr-elven.

løst at gaa efter de sorte bjørne, da de er meget skye og har skarp lugt; og da de naturligvis har meget lettere for at komme frem gennem buskadset end en mand, saa vil de ikke gaa op i træerne for ham. Men hundene faar dem straks til at klyve tilveirs, og da er de lette at skyde. Jim var engang ganske tæt ved en, som han kunde høre bryde sig gennem buskene; men han kunde ikke faa øie paa den, da han ikke var myg nok til at kile sig igjennem det sivlignende krat med tilstrækkelig hurtighed.

Vi havde de samme vanskeligheder at stride med, hvad «dyrene» angik, og, for at sige det rent ud, saa er ikke den første høsttid den bedste for hvide mænd til at jage uden hjælp af hunde eller indianere, som kjender «lysningerne» og andre lignende steder.

Ved Elk river gjorde vi for første gang bekjendtskab med en ny og særdeles effektiv jægerplage, som man kan kalde en *fenixskov*. Den bestaar af de første nye lerketræskud, der kommer op, efterat den gamle skov er bleven ødelagt af ild, og den er rimeligvis den allerværste af alle de plager, vi har været udsatte for. De unge træer, der er af længde og tykkelse som er kuskessvøbe, vokser ligesaa tæt som straa paa en ager. Indimellem dem ligger deres døde og omstyrtede forældres stammer omspredte, og dem kan man ikke se, saa tæt er ungdommens vekst; men man føler dem meget tydelig mod sine skinneben. De løse, gule naale drysser ned i ens mund, øine og lommer og nedover ryggen og ned i støvlerne — og du store verden, for en elendighed det er! — Naar man har gaaet tyve skridt og paa det stykke rullet overende tyve gange, saa kunde man gjerne lægge sig ret ned og skribe af bare haabløs

fortvilelse. Det tog os over en time at komme igjennem saadant et stykke land, som vi anslog til at være bare en kvartmil langt.

En morgen kom en indianer galloperende hen til os paa en smuk hest; han tog frem et brev og gav os ved tegn at forstaa, at han ikke vidste, hvor det var adresseret hen.

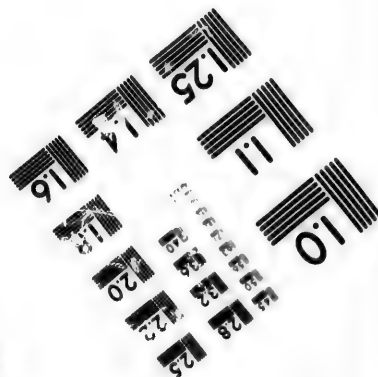
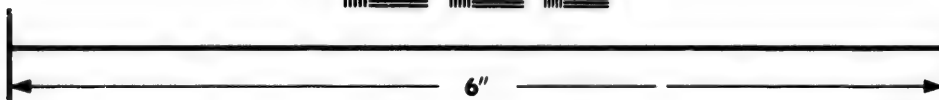
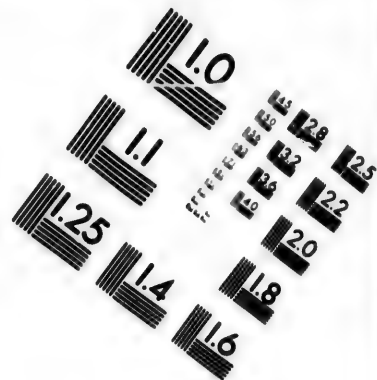
Vi har ikke nævnt, at ingen af de indianere, vi har truffet, har kunnet tale engelsk, skjønt vi har havt flere af dem mistænkt for at forstaa det; men de er merkelig flinke til at gjøre sig forstaaelige ved tegn, — en kunst, som er lidet kjendt og skattet af europæerne, men som er meget interessant, naar den reduceres til videnskab, hvilket den lader til at være blandt rødhuderne.

Vi kjendte den mand, til hvem brevet skulde, og vidste, at han boede etsteds omtrent firti mil horte; men veien derhen havde vi naturligvis lige saa liden rede paa som overbringeren. Men hvad gjorde det vel os? — Aldrig det mindste! — Vi har ikke været tre maaneder i dette land uden at lære, at absolut uvidenhed om en eller anden gjenstand slet ikke er nogen grund til ikke at meddele de nøiagtigste oplysninger derom, naar man bliver spurgt. Vi sagde med den største sikkerhed indianeren, hvilken vei han skulde gaa, og sidenefter gik vi hver dag i en uafsladelig frygt for, at han skulde komme igjen med en hel vild stamme af maledede krigere med krigshyl og tomahawker og skalpere os, fordi vi havde holdt ham for nar. Imidlertid sendte vi ham afsted gennem en landstrækning, der var saa forfærdelig, at vi tænkte, der var svært liden rimelighed for, at han vilde komme nogensteds hen, og næsten

slet ingen rimelighed for, at han vilde kunne finde tilbage igjen, og denne betragtning lettede os betydelig for vor ængstelse. Det høres temmelig absurd, at en af de indfødte i landet spørger tre hvide mænd, som er aldeles fremmede, om veien; men deraf kan man se, hvor overmaade lidet man kjender til disse vilde og ubeboede egne, og hvor god anledning der endnu er for en foretagsom ung mand til at finde sig et godt sted at slaa sig ned paa.

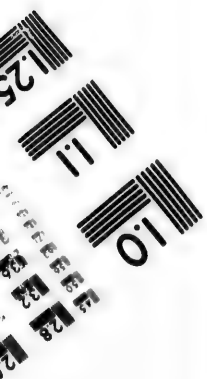
Resultatet af alle vore anstrengelser og af det sunde friluftsliv, vi har ført saa længe, er, at vi alle lever i det høieste legemlige og aandelige velbefindende, og at vor appetit er aldeles glubende. Dersom vore slegtninger og venner hjemme, som altid pleier at skjende paa os, fordi vi ikke passer spisetiden, kunde se, med hvilken hurtighed og punktlighed vi paa alle dagens tider lystre kokkens raab: — «Naa, alle I deilige nelliker — maden er færdig!» — saa tror vi nok, at de vilde være fornøiede med os. Jim var paa vei til at blive en invalid, da han reiste, og paastod, at han maatte holde den strengeste diæt efter en hel del regler, hans medicinske raadgiver havde fastsat. I lang tid forsøgte vi forgjæves at opdage, hvad det kunde være for regler; men nu har vi endelig fundet det ud: — «Spis, hvad du har lyst paa, — det er det eneste fornuftige; drik, hvad du synes om, saalænge som det smager godt. Gjør begge dele, saa ofte som du har anledning.» — Dette synes at være den saa længe savnede bedste sundhedslære, og dens store simpelhed maa, efter hvad vi tror, være dens bedste anbefaling blandt publikum.

Det gamle vegt- og maalsystem er til en vis grad blevet overflødigt under vore nærværende livsforhold;



Photographic Sciences Corporation

**23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503**



vi skal her anføre det forandrede system, som vi finder mere passende efter omstændighederne.

En liden draabe = halvanden «kontorkop».

En liden smule til = to tallerkener fulde.

Aa ja, en ganske liden smagebid = $\frac{1}{2}$ pund.

En mundfuld = seks kubiktommer (engelsk maal).

Tyve skridt (efter maden) = en mil.

En ton = hvad *jeg* har at bære.

Næsten ingenting = hvad de andre fyre drager paa.

Den fisk, vi mistede = veier et bismerpund.

Den, vi fik = $\frac{3}{4}$ skaalpund.

Vi var noget for sent paa aaret her for fiskeriet, da den store fisk alt havde begyndt at gaa høiere opover for at gyde; men vi havde alligevel ingen vanskelighed for at faa, hvad vi behøvede.

Dette var imidlertid ikke saa lidet, da der ikke var anden mad at faa. Vi holdt nøiagtigt regnskab med forbruget af ørret og foreller i de fem dage, vi opholdt os her, og fandt, at der i den tid var gaaet med 51 pund fisk (veiet før den blev rensset). Vi gjorde os til regel ikke at fange noget til unytte og gjorde os naturligvis umage for at tage den mindre fisk fremfor den store.

Som sport betragtet var fiskeriet her ingenting; for det er ikke mere nogen fornøielse ved at fiske tre-pundere engang, naar man bare behøver at kaste en flue i vandet hvorsomhelst for at være sikker paa at faa en fisk. Dette var saa demoraliserende, at vi tilsidst ikke vilde hale iland en ørret, som havde bidt sig fast paa den øverste flue, førend vi havde faaet en paa den underste ogsaa, og det var meget morsomt at se paa dem i det klare vand, naar de svømmede omkring efter den anden flue, som det allerede fangne

offer drog efter sig, og ofte tog og slap den flere gange, førend de blev hængende rigtig fast. Med én stang fangede vi 20^{1/2} skaalpund paa en time og fem minutter paa en strækning af 150 skridt, og vi kunde rimeligvis have fanget dobbelt saa meget i vegt, hvis vi havde brugt større fluer og fisket paa steder, hvor den store fisk gik.

Hvor de lokale forhold dog forandrer alting! (Denne opdagelse har vi taget patent paa). — Hjemme i det gamle land vilde man drømme om sligt et umuligt fiskeri i hele resten af sit liv. Her blev der ikke gjort anden bemærkning dertil end: — «Naa da, hvor bliver det af den fisken? — Det er svært saa længe, du har været! — Hvad for noget? — Du vil vel ikke fortælle mig, at dette er den mindste, du kunde faa fat i? — Naa ja, det bliver din sag at stille dem istand; det er din egen skyld!»

Ved Elk river var den amerikanske dykker meget talrig; den var mørkere i farven end sin europæiske broder, hvis hvide skjortekrave afgjort er smukkere; men dens manerer og opførsel vakte erindringen om mangel en elv i England.

Lige ovenover det sted, hvor stien pludselig gaar brat ned til broen, er der en liden indretning, som bruges som et slags tyrkisk dampbad af indianerne, naar de er syge. Det bestaar af et cirkelrunt, kuppelformet bur af vidjekviste, der er surrede sammen, hvor de krydser hverandre. Naar det skal bruges, fyldes et lidet hul midt inde i det med vand, og hele buret bliver dækket med matter eller skind; patienten kryber saa derind, og en ven langer ham ophedede stene fra et baal udenfor. Disse stene klippes da ned i vandet, og det bliver vistnok et ganske ordentligt

dampbad. Vi har passeret mange af disse svedehuse paa forskjellige steder, og der findes ingen større leirplads uden et eller flere saadanne.

Selve Elkbroyen er et meget smukt stykke arbeide, naar man tager i betragtning, med hvilke uhyre vanskeligheder alslags ingeniørarbeide er forbundet i et saadant afsides vildnis som dette, og at hele arbeidet faktisk maatte udføres blot fra den ene side. Spændet er henved 65 fod, og det er vist endnu endel dybere ned i afgrunden, hvor de kogende strømhvirvler og styrtende vandfald bryder sig vei gennem det trange løb. Der er ikke brugt en smule jern til hele konstruktionen; men sterkt er det unegtelig, og det er nylig blevet prøvet paa en temmelig alvorlig maade.

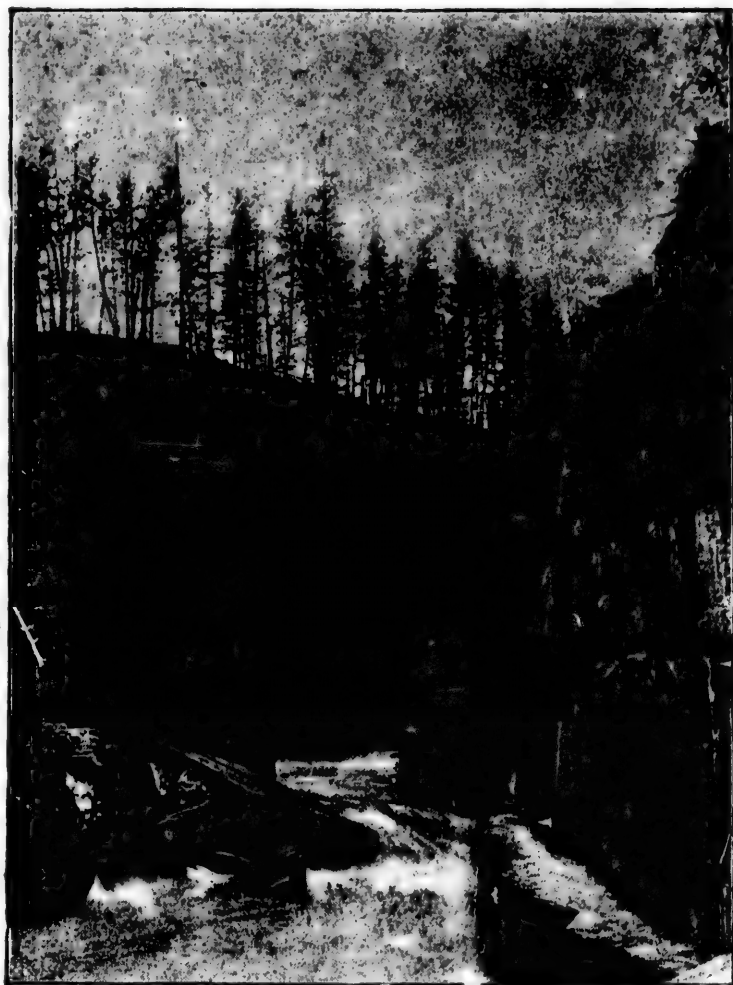
En hvid mand og en indianer drev nemlig en flok kvæg henad veien, og ved broen blev dyrene, som rimeligt var, balstyrige og vilde ikke over. Tilslut mistede driveren taalmodigheden og besluttede at tage en af dyrene over med magt i det haab, at resten da vilde følge efter. Han bandt da et reb om hornene paa en ung okse og red paa sin hest ned imod broen, idet han forsøgte at trække oxen efter sig. Oksen blev greben af en panisk rædsel, fór hen imod rækverket og sprang over det, — *og rebet holdt*. Inden rytteren fik tid til at springe af eller til saa meget som at tænke paa det, blev hesten ved oksens tyngde slæbt hen imod rækverket og et øieblik holdt fast trykket op imod det. I dette øieblik fór indianeren hen og kappede lazzoen med sin kniv, og mand og hest var frelst, medens den ulykkelige okses knuste legeme blev hvirvlet afsted nedover den mørke flod og aldrig mere blev seet.

Fra den søndre ende af broen gaar stien opover

svede-
n større

arbeide,
re van-
det i et
arbeidet
pændet
dybere
vler og
trange
le kon-
det er
maade.
nlig en
dyrene,
er. Til-
sluttede
aab, at
reb om
est ned
en efter
fór hen
et holdt.
til saa
oksens
k holdt
r india-
g mand
s knuste
rke flod

opover



Elkbroen.

det bratte fjeld i en hel række siksakbøininger gravet ind i sandbakken og er saa smal og glat paa dette stykke, at et eneste feiltrin vilde sende den uforsigtige vandrers sønderknust ned paa den flade klippeafsats nede ved foden. Men som Phillips der byggede broen og veien, gjorde os opmærksom paa, — i det tilfælde vilde bagagen blive bjerget; hvis han derimod faldt i elven, saa vilde der ikke blive noget igjen til at betale de lovlige udgifter med, skjønt begravelsesomkostningerne rigtignok vilde blive lig nul. Vi kunde ikke noksom beundre den forudseende omtanke, hvormed han havde sørget for alle paakommende tilfælde.

Vore spisesedler var temmelig fint udarbejdede som altid, naar vi havde slaaet leir for noget længere tid. Her følger den for 16de oktober:

Suppe: Stegt forel.

Fisk: Stegt ørret.

Entrées: Snesko- og ekornragout, rypekarry, fasan- eller heilo- do. etc. (Ikke plads til det altsammen).

Légumes: Robinson-Krusoe-brød; poteter; løg; jordbærsyltetøj; kaffe.

«Snesko» (*snowshoes*) er et dyr, som rimeligvis er ubekjendt for de fleste af vore læsere. Det er den mindste art af alpine harer, med den nydeligste blåhvide, dunede pels, og lever paa de snebedækkede vidder opunder de høieste fjeldtoppe.

Vi maalte bagfoden paa et ganske ungt eksemplar og fandt, at den var fem tommer bred fra den ene side til den anden, det vil sige fra spidsen af 1ste til spidsen af 4de taa, naar man spredte tærne ud, — eller med andre ord, den vilde netop dække en side af denne bog; hver taa var omtrent to tommer lang. Den syntes at være af en godmodig og tillidsfuld natur

og sad og lod sig skyde paa ganske kort hold med den største ro af verden.

Robisonbrødet var i sine bestanddele ikke forskjelligt fra det almindelige levnetsmiddel af navnet brød, men fik sit navn, fordi Cardie en aften bagte i mørke og ved den leilighed kom til at træde i deigen, som følgelig fik et merke, der lignede sporene efter de vilde, — naturligvis ikke af hele foden, da stegepanden bare var atten tommer i diameter og vore brød følgelig ikke større; men alligevel var sporet saa stort, at man godt kunde se, hvad det var.

Rødløgene var en meget velkommen present fra mrs. Clark, og da det var de eneste vegetabilier, vi havde til suppe, var vi meget gjerrige med dem. De blev sjelden anvendte til noget andet end dette, og desuden brugte vi en liden smule til at lægge indeni ryper, hvilket forhøier disses velsmag betydelig. (Denne bemærkning gjælder ogsaa den røde grouse, hvilket ikke er almindelig bekjendt). Alligevel gjorde Skipperen indvendinger mod at bruge dem som «grønt»; «for,» sagde han, «der er en hel del *arrière pensée* ved en løg.»

Cardie, som nu, da vi laa saa længe stille paa et sted, havde mere fritid end vanligt, har afholdt en stor inspektion af sine klæder, og han er nu opklædt igjen i en dragt, som i sammenligning med hans forrige maa kaldes elegant. Han har et par blaa bukser af dem, som bruges paa landet og koster seks shillings parret, og som den ulykkelige eier fryser meget værre i, end om han ingen bukser havde; for de holder ikke noget ude undtagen solskin. Selv den mest uopmerksomme iagttager kan paa lang afstand tydelig se, at han gaar med nr. 34,32; for disse mysteriøse

tegn er meget iøinefaldende anbragt paa linningen; men enten de sigter til den indbyrdes forskellige længde af begge buksebenene eller til eierens sandsynlige alder, eller til det antal dage, han kan vente, at de vil holde ud, — det er vi ikke istand til at afgjøre. Den store fordel ved saadanne blaa bukser er — foruden deres sjeldne skjønhed — den, at de gaar i filler, saasnart som man bliver kjed af dem — eller lidt før. Dette hindrer imidlertid hverken Cardie eller Skipperen fra at gaa med dem længe bagefter; for de er lige saa varme, naar de er i filler, som naar de er hele, og udseendet har ingenting at sige. Resten af Cardies paaklæding bestaar af en blaa flanel skjorte, som ikke er puttet ned i bukserne paa den maade, vi er vant til i England, men som hænger udenpaa ligesom en gammelgræsk tunika og er bundet fast om livet med en stump taug. Naar skipperen ytrede nogen tvil om hensigtsmæssigheden ved at anvende dette taug, saa forklarede Cardie det med følgende ord: «Aa, du ser jo, hvor græsseligt det trækker i teltet her; jeg maa jo have paa mig noget til at beskytte maven!» — Han gaar sjelden med nogen hat, skjønt han i almindelighed har en stukket ind under tauget om livet for at have den, naar han skal gjøre op ild. Og endelig har han et par lange støvler, som ikke alene virkelig *er* gjorte af ham selv, men som ogsaa ser fuldstændig ud til det.

Vi fik en umaadelig post i Cranbrook, deriblandt en masse aviser, der var henved en maaned gamle, og vi holder bestandig paa at arbeide os igjennem dem, naar vi har tid. Dette hænder sjelden, da den mand, som bliver i leiren, altid har hænderne aldeles fulde med bagning, vaskning og kogning hele dagen,

og de andre aldrig kommer hjem før natten. At læse, efterat det er blevet mørkt, er et selvbedrag og narveri; for selv den bedste leirild giver et elendigt og flakrende lys, og skjønt vi har stearinlys, saa er det altfor koldt at sidde i det lille telt, og under presenningen, som er slaaet op foran ilden, trækker det alt for meget.

Cardie udbreder sig angaaende de forskjellige interessante samtaleemner, som findes i disse aviser, paa en temmelig ubegribelig og inkonsekvent maner. Saaledes kom vi f. eks. en dag i anledning af *City of Montreals* brand til at tale om rædslerne ved en skibsbrand, og dette holdt vi paa med, til vi gik og lagde os. Om morgenen var Cardie som sedvanligt først oppe for at gjøre op ild. Da han havde gjort dette, kom han ind under presenningen igjen og sagde: -- «Ja, det er ingen tvil om, at det er allerværst i et theater!» — Vi maatte kaste alle mulige rørlige gjenstande, vi kunde faa fat paa, efter ham, førend vi kunde faa rede paa, at han bare havde fortsat disпутen fra den foregaaende aften, og der blev atter feide.

Den dag tog Cardie *Spetten* til ridehest og drog ud paa opdagelser med hensyn til vore kommende foretagender. Han fik gjort et slumpeskud paa et muldyr nogle faa mil fra leiren, men traf ikke paa grund af den tætte skov.

Skipperen klatrede op paa et fjeld, som laa østenfor leirpladsen, hvorfra han blandt andet kunde se ned paa den deiligste blaa indsjø, som laa i en kløft i fjeldet paa den anden side uden synligt tilløb eller afløb ligesom en tabt tyrkis; siden klatrede han op til sjøen og fiskede i den, men forgjæves. I nysneen fandt han en mængde spor af faar og ligeledes

et efter en god graabjørn. Efter at have fulgt det hele dagen blev han endelig nødt til at stanse i et forfærdelig bratlændt strøg, hvor han en lang stund var rent indestængt nede paa bunden af et fjeldskar, som han først kunde finde vei ud af ved solnedgang. Egentlig burde en mand aldrig gaa alene ud i dette vilde land; for tiltrods for al forsigtighed kan dog en ulykke hænde, og et brukket ben eller en slemt forvreden ankel er lige saa fatalt i sine følger og en hel del mere pinefuldt end at brække nakken; i det mindste tror vi det; men vi har jo rigtignok aldrig prøvet det sidste. Vi havde alligevel saa liden tid til jagt, at vi nødig vilde spille noget af den med at gaa to sammen, hvorfor vi gaar forskjellige veie og forsøger at give manden i leiren saa nøiagtigt begreb om retningen som muligt.

Kapitel XXIV.

South Fork.

Efter Cardies rapport om landet syd for elven fik vi alle stor lyst til at gjøre en tur derhen i nogle dage. Vi pakkede paa hestene og skulde netop til at begive os afsted, da veiret begyndte at se saa aldeles extra truende ud, at vi simpelthen ikke turde. Saa slog vi telten op igjen og ventede til næste dag, og vi var meget glade over, at vi havde gjort saa; for først kom der en kold, mørk taage, som

et hele
et for-
and var
ar, som
edgang.
i dette
an dog
n slemt
og en
; i det
k aldrig
den tid
en med
ge veie
tigt be-

skjulte alting, og saa brød der løs over os en rasende storm med slud. Da vi den følgende dag endelig kom afsted, skinnede atter solen, og alting saa vel og vakkert ud.

Med stor møie havde vi faaet Jim overtalt til at lade være at skyde en hel flok ænder, som han fandt i en kulp oppe ved elven; det vilde have været aldeles unyttigt at gjøre ende paa hele flokken der paa det sted, da de skudte fugle ganske sikkert vilde have drevet afsted udover med strømmen. Den morgen opdagede han en stor flok grønvingede krikænder lige nedenfor leiren, og ved at liste sig forsigtig ind paa dem lykkedes det ham at komme dem paa skud og skyde to, medens tre andre desværre drev udover strygene og gik tabt for os.

or elven
i nogle
etop til
saa al-
turde.
il næste
de gjort
ge, som

Man kan forestille sig en ulykkelig jægers fortvivelse, naar han har skudt tre af de deiligste og fedeste ænder, man kan se for sine øine, og saa staar og ser dem svinge langsomt rundt og rundt i en strømhvirvel i et kvarters tid, medens han forgjæves kaster flere vognlæs med sten i vandet for at gjøre bølger, der kan drive dem iland. Det er merkværdigt nok at se, hvor slige stene bestandig falder paa den gale side af gjenstanden, man vil have fat i. Og naar han saa er ganske nær ved at vinde seier og faa sin andesteg, saa tager den altopslugende strøm pludselig disse elskede fugle, som han har spanderet sine bedste patroner og bukseknær for at faa, og i et øieblik forsvinder andestegen, udvandet af hele Elk river, udover et fald og er væk! — Det var et syn, som kunde faa sterke mænd til at gysé og kvinder til at daane; men vi bar det med ophøiet ro, skjønt ingen kan sige, hvilken stum fortvivelse vi skjulte

under en mandig mine i denne tunge livstilsikkelse. (N. B.: Det skulde have været ganske løierligt, om nogle af vore gode, fromme bekjendte havde seet — og hørt — Skipperens «stumme fortvilelse»).

Nuvel, lad dette gaa; det er «et minde kun», og vi skal fortælle om turen til den søndre arm (South fork) af Elk river. Dette er en elv, som løber ud i Elk river fra syd og i en ret vinkel omtrent seks mil nedenfor broen; vi vilde følge dens løb opover til nogle prægtige fjelde, som laa nogle mil længere op mod dens udspring.

Vi gik over broen og steg opover siksakveien uden uheld, fandt saa deroppe veien, som gaar til venstre ind igjennem Krageredepasset i Klippebjergene, og en anden vei, som gaar til høire og mod vest og syd nedover til Kootenay, og som krydser South Fork lige ved dens udløb i Elk.

Dette er en meget smuk egn. Vi vandrede længe opover bakke og steg saa brat ned paa en flad terrasse ovenover Elk rivers brusende vande, som utaalmodig banede sig vei gjennem kløften dybt nedenunder os. Tilsidst kom vi til et sted, hvor veien gik brat ned til høire til vadestedet. Vi pakkede af og «deponerede» størstedelen af bagagen i et tæt krat. Jim begyndte at snakke noget om, at en «bank» * var det rette sted til at «deponere» noget i; men vi stoppede straks munden paa ham. Saa tog vi med os proviant for nogle dage og tog af til venstre efter en gammel utydelig sti, klatrede opover en brat aas og drog snart efter paa en flad høislette i retning af South-Forkdalen.

Den aften fandt vi en smuk leirplads tætved den

* Betyder baade bank og elvebred.

O. a.

muntert rislende lille strøm, der saa saa langt mere indbydende ud end sin vilde og trodsige broder. Et høit, terrasseformig stigende fjeld beskyttede os mod den kolde vind, og ovenover det taarnede sig op en uhyre bjergkjæmpe. Paa den anden side af elven var en prægtig række tinder, som ikke egentlig var saa høie eller steile, men meget smukke, med de lavere skraaninger klædte med mørkegrøn furuskov, der stak af mod de gyldne tamaracker, som laa i klynger hist og her indimellem det eviggrønne, medens der høiere oppe var et bredt baand af de samme træer, som saa ud, som de var sat der med hensigt for at danne et kongeligt belte for deres behersker.

Hvilken fisk der var i den elv! — ganske anderledes end uhyrerne i Elk; disse var blanke som sølv, livlige til det sidste og meget fede. Der var blot en ulempe ved det, og det var, at naar man havde fisket ud tre eller fire kulper der, saa var man nødt til at gaa hjem; for endog vor evne til at fordøje fiskemad havde sine grænser tiltrods for dens hjerneproducerende egenskaber.

Og hvilket prægtigt baal vi havde! — Dette var nemlig det første sted, hvor vi brugte rød ceder, den bedste af al ved til at brænde, naar vi undtager tyri, som er lige saa god og i visse maader bedre. I det hele taget maa vi sige, at begge dele sammen er det allerbedste, som findes til at gjøre op baal af; tyrien giver en jevn og klar lue og cederen en lystig spragende glød og varme og behagelig duft.

Omkring en saadan ild sad vi en aften under de vældige graner med vandets hyggelige rislen lydende for vore øren, medens vinden susede i de mørke grene over os, saa lykkelige, som mennesker kan

blive, uden at sørge over, hvad veir morgendagen kunde bringe os.

Vi er bange for, at vore stakkars heste ikke havde saa høje tanker om South Fork som deres herrer; og om morgenen kom Cardie, som havde indsat sig selv som overstaldmester, ned fra den kolde,



South Fork.

sparsomt græsbevokkede høide, hvor vi havde sluppet dem, med den nyhed, at den røde havde rendt sin vei, og at vi maatte ud at finde den op. Han gav sig derfor afsted efter den, medens Skipperen og Jim kravlede over det høie, bratte fjeld, som hang ud over leiren. Da de mod aften trætte og udmasede traskede tilbage til leiren, havde de havt halsbræk-kende eventyr nok, men ikke seet spor af noget levende, og da var ikke tingenes tilstand saa rosenfarvet som den foregaaende aften om cederbaalet.

gendagen

este ikke
leres her-
de indsat
n kolde,



de slup-
le rendt
Han gav
og Jim
ang ud
lmasede
alsbræk-
og et le-
t rosen-
rbaalet.

Der havde faldt en mængde sne oppe i fjeldet, hvilket gjorde de maanebelyste fjeldtoppe vidunderlig skønne fra et kunstnerisk synspunkt, men som ikke var videre opmuntrende for knapt forsynede jægere.

Skipperens bedste historie om dette var følgende: Otte blaa ryper havde pludselig faret ud af et lidet buskads med slig spektakel og forvirring, at han først troede, hele fjeldtoppen var sprungen i luften og en Geysir havde gjort udbrud. — Jim skronede græselig om et farligt bækkefar, som han havde fulgt ned over fjeldet, og hvor han et sted havde truffet paa en skrent, der var omkring en tyve fod høj; her lavede han sig til at klatre ned ved hjælp af et udgaaet furutræ, som stod paa skraa op imod fjeldet. Førend han betroede sig til dette træ, fandt han, at det var hans pligt imod sin kone — den ædle gut! — tænkte ikke paa sig selv! — at prøve, om det kunde bære ham, og saa kastede han en stor sten imod det paa midten. Og den bedrageriske furu gik tvers af, hvilket han tog som et omen og opgav forsøget paa at komme ned der. — Saa gjorde han langsomt og besværlig en omvei, og saa opdagede han, at veien ned langs bækkefaret lidt længere nede var aldeles sperret ved en aldeles impassabel styrtning, saa hvis han havde overlevet faldet fra træet, havde han aldrig kunnet kommet tilbage igjen eller ud af kløften paa nogen anden maade.

Moralen heraf er, at man altid skal lægge vel merke til ethvert «omen», og at en stige, som gaar tvers af af sig selv, er et omen, som betyder, at den ikke kan bære en. Vi lærer ligeledes, at alle gode egtemænd bør være svært forsigtige med sig selv og spise al den bedste mad, de kan faa, og se

til at leve saa godt og fornøielig som muligt — for sine koners skyld.

Den følgende dag var slig, at det mindste barn kunde have spaaet, at det vilde blive stygt veir; det blev ved at sne, rigtignok ikke saa meget, at det spolerede fiskeriet, men dog, saa det gjorde alle bjergvandring umulige. Hertil kom, at vor uheldige jagt bevirkede, at vort proviantforraad minkede i en uhyggelig grad, og et kabinetsraad fattede derfor følgende vigtige resolutioner:

1) At vi bare havde proviant for tre dage (uden at regne, hvad vi kunde skyde).

2) Da vi ikke havde mindste rede paa veien til Tobacco Point (men bare vidste, at den var den vanskeligste og farligste vei i hele landet), saa vilde vi være i en deilig klemme, hvis der kom mere sne.

3) At det fremdeles holdt ved at sne, saa det stod efter.

4) At vi gjorde bedst i at se at komme afsted straks om morgenen, — *hvis vi kunde*.

Da fjeldene ved solnedgang viste sig i den uhyggeligste theatralske grønagtige belysning, forberedte vi os paa noget rent græsseligt i retning af stygveir. Hestene lod heller ikke til at like sig og vilde ikke spise, hvorfor vi tog dem ned i skoven og gjorde alting klart til at drage afsted tidlig næste morgen.

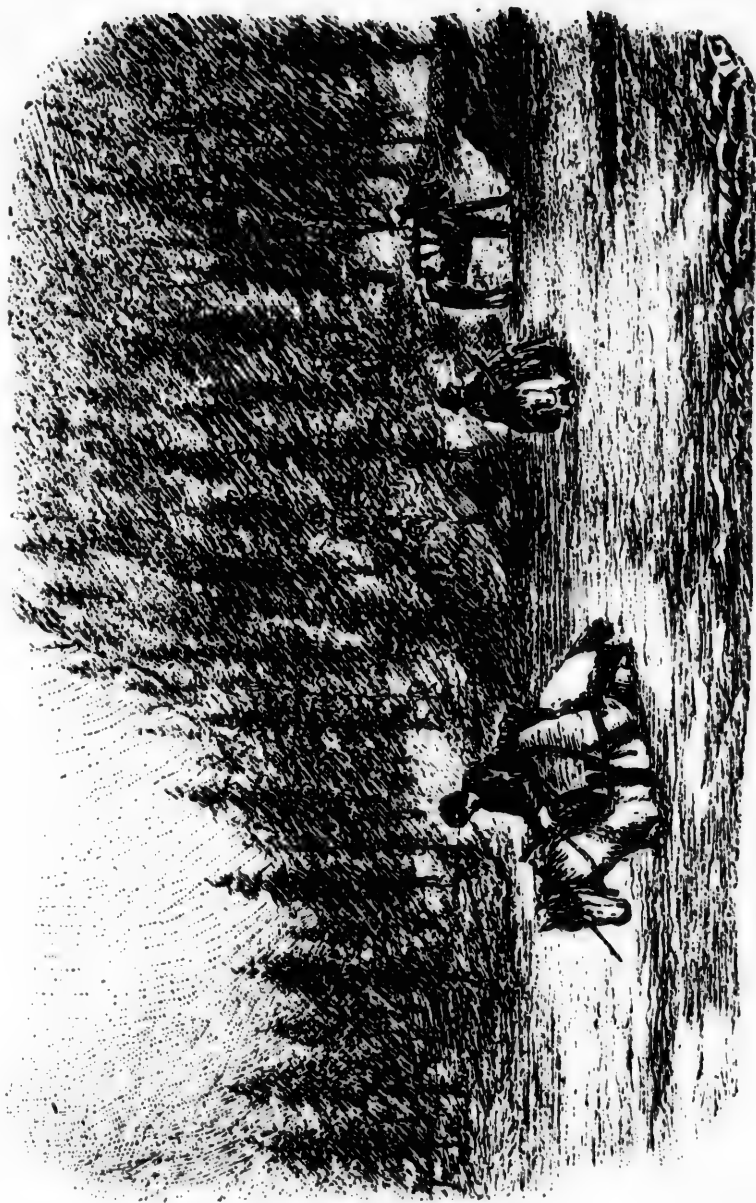
Det sneede endnu dygtig, da vi længe før dag pakkede og klatrede op paa terrassen, og natten havde været saa bitterlig kold, at vi lykkeligvis kunde fylde et af vore største blikspand med frossen fisk. Da vi kom op i høiden, blæste der en sur sydostvind, som piskede de fine skarpe snepartikler imod vore ansigter og i vore klæder, men heldigvis ogsaa

hindrede sneen i at blive liggende, saa stien blev skjult. Omkring os i luften var der tæt snefog, og fjeldene og skoven var allerede aldeles hvidpudrede.

Denne høislette kan gjøre sig til af, at der over den gaar den merkverdige vei(?), vi nogensinde har seet. Skoven, som nærmest maa siges at være af telegrafstolpestørrelse, har brændt, og træerne er blæst overende tversover veien, og da de allesammen ligger en fod eller to fra marken, saa er det temmeligt vanskeligt at komme frem, især for hestene. To gange talte vi, hvor mange træer der laa over veien paa et stykke af tyve skridts længde, og begge gange talte vi akkurat tre og tredive.

Hestene er merkværdig flinke til at gaa over slige forhindringer; de lader sig ikke genere af noget, som ikke naar op over bugen, og trækker med stor ro bagbenene over efter sig; men er hindringen høiere, saa stopper de og kaster sig over med et slags dobbelthop, saa at de først letter bagbenene fra marken, naar forbenene staar fast paa marken paa den anden side.

Vi fandt vort «depositum» urørt og skyndte os med saa lidet ophold som muligt at komme afsted nedover den bratte og krogede vei til vadestedet. Vi fandt let nok stedet, hvor vi skulde ud i vandet; men opgangen paa den anden side var langt fra saa tydelig; alt, hvad vi kunde gjøre, var at stole paa *Spelten* og betro os til dybet. Skipperen havde ingen betænkeligheder i retning af at brække ryggen paa hestene denne gang. Han ledede toget siddende bagom pakningen, og med megen sparking og kravling kom vi vel og vakkert op paa den anden side. Nede i dalen var der endnu næsten ingen sne; havde



Vadestedet over South Fork.

der været mere, saa havde historien været forbi her; for vi havde stor vanskelighed for at finde fortsættelsen af stien, og ingen af hestene var os til ringeste hjælp i dette.

Vi skulde naturligvis have afproppet historien om vore eventyr heroppe i en *Enos-Fruit-Salt*-flaske og lagt den i posten i Elk river, slig som det bestandig bruges i bøgerne om øde øer og sligt; men vi føler os forvissede om, at ingen læser vilde have nogen fornøjelse af den, naar han havde faaet vide, at nedskriverne først havde spist *Spetten*, saa *Hviden* og saa *Røden* og saa hverandre og nu laa begravede under en fuldvoksen lavine ved munden af South Fork.

Da vi endelig havde fundet stien, marscherede vi afsted saa fort som muligt, og vi stoppede bare nogle minutter for at spise op den sidste rest af syltetøiet. Snart begyndte stien atter at gaa opover bakke og førte os til en flad hoislette nogle hundrede fod over Elk river; henover denne gik vi vestover en mils vei, idet vi som sedvanligt skjendte over de forfærdelige løgnehistorier, vi havde hørt om alle farerne paa denne uskyldige fodsti.

Men pludselig gik den lige imod fjeldet og begyndte at klatre opover det ad en række af de bratteste og glatteste siksakbøininger. Alle hestene negtede at trodse disse vanskeligheder, og i nogle minutter førte vi og de, hvad man i aviserne kalder:

En livlig debat.

Heftige scener.

Mr. Hvids hængning (i en lariat). — (Mr. Plains suspension [by a lariat]).

Mr. Røds arrestation (da han vilde styrte udover en fjeldvæg). (Arrest of the O'Roan on the edge of a precipice).

Det endelige resultat var, at vi fik revet vore klæder itu, og at sagen blev bragt til afslutning ved en uhyre majoritet af tykke stokke.*

I de følgende tre timer havde vi saa mange forskrækkelser og farer, at det var nok til at tilfredsstille selv den mest kræsne eventyrsøger. — Det var sommetider endda uhyggeligere at se tilbage paa de steder, vi havde passeret, end det havde været at passere dem. Den gamle røde var især slem; for istedenfor at gaa ordentlig omkring et fremspringende hjørne vilde han bestandig forsøge at forandre retning ved at vride sig med bagbenene ud af veien, hvilket paafund paa et dusin forskellige steder var nærvædet at sende ham paa hovedet ned i Elk, som brusede afsted saa dybt nede, at vi næsten ikke hverken kunde se eller høre den.

Mange gange maatte vi stanse, medens Cardie og Jim huggede vei med økser gennem et træ, som vi ikke kunde stige over, eller huggede overende et andet træ, som stod ovenfor stien og hang saa langt udover, at det kunde tage fat i pakningen og bringe hestene til at tabe fodfæstet paa den smale sti. — Engang maatte vi stanse en hel time, medens alle mand arbeidede med at faa væk en stor sten, som havde raset ned og sperret veien aldeles; endelig fik vi sendt den i vilde hop udover den bratte styrtning. Og medens vi langsomt arbeidede os frem

* Omtrent uoversættelige ordspil, der hentyder til parlamentet.

opover, faldt sneen tættere og tættere, og veien blev stadig glattere og vanskeligere at se.

Endelig var vi færdige med opstigningen og stod paa bjergets skulder, atter paa sammenlignelsesvis flad grund, men i saadan høide, at vi var aldeles indhyllede i snefog og udsatte for en vind, som ligesom gik tvers igjennem os nu, da vi for første gang gik lige imod den. Stien langsmed høifjeldet var aldeles væk; men vi kunde alligevel finde den ved hjælp af blinkingerne, som var huggede i træerne paa dette stykke. Vi saa, at veien, som før havde gaaet rundtom fjeldet noget lavere nede, var bleven revet bort af et jordskred, og at den nye vei, som man for kort tid siden havde anlagt over høiden, havde gjort denne opmerking nødvendig, og det syntes at være gjort specielt til gunst for os, da det ikke fandtes andensteds.

Vi skyndte os afsted, — mænd, heste og opakning lige tykt bedækkede med det samme hvide støv, som trængte sig ind og hængte sig fast ved alle ting, medens de hvide bøiede grene dannede et skue, som vi selv under disse høist ubehagelige forhold ikke kunde lade være at beundre. Men det var med en følelse af lettelse, vi endelig bemærkede, at veien igjen begyndte at gaa nedover bakke, og at den øde, vindbare høideryg begyndte at tage af for den sure og skarpe vind, eftersom vi kom længere nedover. Ned gik vi paa en vei, som vi ellers vilde have gaaet meget forsigtig, men som vi i vor nærværende sindsstemning og under sammenligningen med opstigningen paa den anden side tumlede nedover i en fart og uden at gjøre nogen omstændigheder. Snart var vi atter ude af sneen; thi

nede i lavlandet faldt der blot saa meget, at det gav alting et vist forfrossent udseende uden at skjule veien, og henvend klokken tre naaede vi en gammel indianerleir i ly af nogle store lerketrær, hvis gule naale strøedes som en guldregn ud over marken af stormens raseri.

Erfaringen havde lært os, at vi aldrig maatte drage videre samme dag, naar vi traf paa en indianerleir om eftermiddagen; for da er det sikkert, at der ikke findes nogen bedre paa flere mil; derfor slog vi teltet op saa hurtig som muligt, tændte et stort baal og lavede aftensmad. Kulden var da meget sterk. Hvor mange grader det virkelig var, kan vi ikke sige; et lidet thermometer paa bagsiden af aneroidbarometeret viste blot sytten graders kulde; men vinden syntes at faa selve marven i vore ben til at stivne. Den vaskeklud, vi brugte til at vaske vort stentøi med, og som altid hænger paa X'en (det vil sige de to stokke, som er anbragte i kryds for at bære stangen, som kjedelen hænger paa), var frosen aldeles stiv to fod fra en knitrende ild, og fisken, smørret og — hvad værre var — brødet var ogsaa blevet saa haardt, at det var næsten ubrugeligt.

Selve kaffen i voré kopper frøs, førend vi fik drukket halvt en af den. (Dette er aldeles faktisk; men det kan vel hænde, at vrangt menneske kan finde paa at tvile om det og spørge, hvorfor vi ikke ogsaa drak den anden halvpart, førend den frøs, naar vi gjorde saa med den første. Slige folk vil vi svare, at det kom deraf, at den var alt for varm, med det samme den blev skjænket).

Istedenfor at tage af lod vinden til at blive endnu sterkere og mere bidende, da natten kom. Vi trak

teltet over presenningen og huggede saa nogle furutrær, som med sine grene dannede et vern imod vinden rundt om luv side af leiren, hvorhos vi spærrede indgangen til teltet med en tæt masse af samme slags grene. Saaledes beskyttede mod den værste kulde og iførte alle de klæder, vi havde, tilbragte vi natten meget bedre, end det havde været at vente om morgenen. Vi havde gruelig ondt af de stakkars heste, for hvem vi ikke fik tid til at lave noget ly; men de lod til at have fundet sig noget saadant selv og var om morgenen i bedste velgaaende, men svært sulne.

Kapitel XXV.

Brød og honning.

Den bæk, vi hentede vand fra her, er en af disse falske vandløb, som narrer folk, som vil følge dem for at finde vei. Den løber omtrent 150 skridt fra leiren gennem en liden dalsænkning fuld af tæt pilekrat. Jim gik langsmed den med sit gevær for at se efter ryper; saa gjorde han en runde i en halvcirkel ind i skoven og vendte saa om i den tanke, at han skulde gaa i en ret vinkel til bækken og saa følge den tilbage til leiren. Da der var gaaet en time, saa begyndte han af veiens længde og markens fugtighed at føle sig forvissat om, at der var noget galt paa færde; da han nu vidste, i hvilken retning leiren laa, styrede han lige imod den, og efter en stunds forløb kom han til bækken, men paa den

anden side af den, endda han slet ikke havde gaaet over den! — Dette syntes han var saa rart, at han gav sig til at følge dens løb nedover, og da saa han, at den paa et stykke af et par hundrede alen gradvis svandt ind fra en stor, rivende strøm til en smal bæk, hvorefter den pludselig i al stilhed forsvandt, rimeligvis i et lag løst grus. Der var ikke noget hul at se, som den kunde falde ned i, og ikke mindste spor af fugtig grund eller myrplanter længere nedover bækket.

Dette lunefulde klimat, som ved overgangen over Elk Mountain havde været ligesom *the bounding bandit of the Bosphorus*, var saa skikkelig den næste dag, at et barn gjerne kunde lege med det. Thermometeret var endnu nede under ti; men vinden havde hørt op, sneen laa kun i nogle skyggefulde fordybninger, og en straalende sol og en skyløs himmel fulgte os paa vor vei til Tobacco Plains.

Skjønt veien der var meget lidet opgaaet, saa var den dog nu, da sneen var borte, tydelig nok, og uden at fare vild vandrede vi afsted gennem en egn, der var smukkere og mere indbydende end nogen anden, vi havde seet, og hvor de aabne præriestrækninger fulgte efter hverandre med stadig kortere mellemrum.

Den dag passerede vi ogsaa en tamarackskov, hvor træerne forekom os at være endnu meget større end kjæmperne ved Sand creek. Det var virkelig, som en vis daarlig person bemærkede, at disse lerketrær var de største, vi nogensinde havde seet. (*These larches are the larchest, we have seen*). En af dem, en sand bjergenes konge, var bleven rammet af lynet og stod nu som et ruineret mindesmerke

om svunden storhed mellem de splintrede rester af sine egne grene; toppen var bleven afbrukken omtrent 200 fod fra marken, efter hvad vi anslog det til, og den lod til at være lige saa tyk deroppe som et stort engelsk lerketræ ved roden. Ingen af dens brødre kom den nær i størrelse; men de var dog alle højere end kjæmpens afbrudte stamme.

Om eftermiddagen kom vi til det sted, hvor vor sti forener sig med hovedveien gennem Kootenay-dalen, hvorhen vi atter var komne tilbage, og straks efter kom vi ud af skovregionen og ud paa store, bølgende græsbevoksede sletter, hvor der kun fandtes nogle faa træer spredte om hist og her, og hvor af og til en præriesjøs grønskebedækkede vand laa næsten skjult i en fordybning. Endnu var der intet hus at øine; den sidste menneskebolig, vi havde seet, var stinkdyrngaarden for tretten dage siden, — og tilsidst gjorde vi holdt for natten ved en af de nævnte sjøer, deilig i læ i en liden dal under en klynge graner.

Det var nydeligt at se en stor flok snefugle, som vi passerede paa denne strækning. De legede i snefanerne, som laa hist og her, aldeles som spurve i støvet paa landeveien, og sparkede og badede sig i sneen med den største nydelse.

Det var merkeligt at se, hvor liden virkning den tidligere kulde i dette land havde havt paa vandet. De sidste tre dages kulde vilde i England have skaffet os fire tommer tyk is; men her saa det ud til, at det bare var grunde pytter og damme, som frøs. Skjønt denne sjø ikke var stor, saa var der bare en rand rundtomkring ved bredderne af nogle faa alens bredde, som kunde bære; midten af den

var aaben, skjønt vandet i vor største kande bundfros til en fodtyk blok.

Medens vi spiste til aftens, hørtes et enkelt gaase-skrig over vore hoveder, og en gaas slog ned i sjøen og gjorde sig det magelig ved den anden ende af den. Da maanen var kommen op om aftenen, meldte Skipperen og Jim, at saasom de ikke havde noget bedre at foretage sig, saa vilde de nu gaa ud og skyde den gaas, hvorpaa de, efterat de paa den sedvanlige ligefremme maade havde udtrykt sin gjensidige ringeagt for hinandens mening om, hvorledes dette burde gjøres, sluttelig enedes om en fælles felttogsplan og drog afsted.

Det er unødigt at sige, at de brave gutter naturligvis ikke fik skudt gaasen; for den vare fugl fløi klogelig sin vei og flygtede til et sted, som ingen af disse vise braminer havde tænkt sig muligt; men Skipperen, som skulde være driver, gjorde et saadant græsseligt spektakel, at hestene løb løbsk, og resten af natten gik med at rende omkring i maaneskinnet efter dem, indtil vi endelig fik de forstyrrede bester ordentlig tørede igjen.

Vi var nu komne saa nær *Spettens* og *Hvidens* hjemstavn, at vi ikke turde lade dem gaa løse. Forresten har vi i det hele taget havt merkværdig lidet bryderi af den slags med dem. Mange folk reiser paa jagt oppe i fjeldene og faar saa næsten ikke gjort jagt paa noget andet end sine heste — og saa den rigtige vei; men vi har været heldige med *Røden*, som er for gammel til at bryde sig om letsindig rangel og bare har rendt sin vei to gange; *Spetten* har vi tøre, undtagen hvor beitet har været ualmindeelig godt, og *Hviden* kunde det aldrig falde ind at forlade sin ven og ledende stjerne.

Efter tre miles vandring næste morgen kom vi ud paa randen af en brat høide, og nedenfor den kunde vi se en stor samling af træhuse, omgivne af enge med kvæg og heste, medens internationallinjen løb forbi en kvartmil hinsides. Efter nogle minutter var vi nede ved Phillipps's ranch og fik en hjertelig velkomsthilsen af ham og Norbury, en ung englænder, som vi havde truffet oppe ved færgen. Det første, en hvid mand gjør i dette land, er at sætte for en et maaltid af det bedste, huset formaar, og vor nuværende vert var ingen undtagelse fra denne regel.

Da dette var besørget, drog Jim paa den ene af hestene og (o fryd!) paa en engelsk sadel, Phillipps laante ham, samt med en anden hest paa slæb «ind i de forenede stater», som han sagde meget stolt, til et handelssted, som laa omtrent seks mil borte. Der haabede vi at faa erstattet det, vi havde mistet af vore sager under vort røverliv den sidste maaned.

De andre holdt vaskedag og klædelapning og almindelig renovation af sig selv og sine eiendele — noget, som minder om den persiske fest, Herodot omtaler under navn af «*Tycta* eller paa græsk storvask; for det er den eneste dag, da kongen sæbevasker sig i hovedet.»

Blandt andre dyrebare skatte har vi ogsaa to ting, som hænger paa krydspælene til vor kjedelstang. Egentlig talt er det to vaskeklude og det temmelig miserable vaskeklude ogsaa. Men vi giver dem ikke dette navn, lige saa lidt som vi kalder dem støveklude eller haandklæder. Vi kalder dem «servietter», som om de var baade hvide og rene. Den ene er bare

en stump af en bomuldssæk; men den anden har virkelig engang været af rent lerred og havt et nydeligt indvævet mønster af rød farve; nu er dette dog for længe siden bleven vasket ud, og den har faaet en ubestemmelig brunagtig farve, som hverken Tyctafester eller noget andet lader til at kunne faa væk. Desuden er begge disse servietter ved stadigt brug og ildens nærhed blevne fulde af huller; for naar der sprager en gnist hen paa dem, saa fatter de straks ild paa grund af den yderlig tørre og fedtede tilstand, hvori de befinder sig, og brænder som en petroleumskilde. Det var Cardie, som fandt paa raad for dette; Skipperen holdt nemlig de skidne og fillede servietter op for ham og sagde: — «Disse her kan vi ikke bruge længere!» — og saa tog Cardie efter lang betænkning to deilige nye «servietter» op af sin uhyre sæk. — Medens saa Cardie laa og sov paa sit grønne øre, tog vi sækken og endevendte den; hidtil havde vi troet, at der bare var møl og mokkaer i den; men nu viste det sig, at den indeholdt alleslags ting, især en mængde skjorter, som alle var aldeles rene, men aldeles i filler. — Hvorfor Cardie aldrig bruger dem, ved vi ikke; men vi tænker os, at det kommer deraf, at det er omtrent umuligt at afgjøre, hvad det er, som er skjorter, hvad der er papirkraver og hvad der er underbukser; for alle hans klædningsstykker er bare filler og ligner derfor hverandre saa meget, at intet andet end en *memoria technica* kunde finde forskjel paa dem. Naar han skiftede skjorte, saa tog han bestandig den skidne af i decimaler, et stykke ad gangen, og disse stykker pleiede vi at samle sammen og kaste paa ilden, førend vi drog videre.

Vore klæders almindelige skiddenhed og fælhed har naturligvis taget betydelig til, siden det blev saa koldt, at vi ikke længere kan vaske ordentlig. De brændte skove, som vi saa ofte har vandret i, er meget slemme for smukke klæder, ja saa slemme, at Skipperen har mistet en af sine hovedgrunde til at være saa fornøiet med sine blaa bukser. Han pleiede bestandig at sige: — «Hvor deiligt det er at have bukser, som man kan tørre penne af paa!» — Men det maatte han holde op med; for blækket satte en flek, som saa ud som krid, paa hans helt igjennem sværtede nedre klædningsstykker, saa han var bange for, at man skulde tage ham for en bil-lardkunstner.

Apropos om blæk, — det er besynderligt, hvilken evne denne vædske besidder i retning af at kunne flyde opover bakke. At blæk stiger over sit eget niveau kan man forvisse sig om ved et ganske simpelt experiment. Tag en aldeles ren pen og ditto penneskraft, og naar man har skrevet med den et kvarters tid eller saa, saa vil man finde, at man allerede meget nøiagtig kan aflæse paa sin tommel- og pegefinger, hvor høit blækket er steget fra spidsen. Dersom man er en meget omhyggelig skribent og gjør en stans mellem sætningerne for at tænke sig om, saa vil det efter al sandsynlighed naa helt op til ens mund og ned i ens bukselommer og brede sig ud over halstørklæde og krave, og hvis man røger tobak, medens man skriver, vil man finde, at pibespidsen smager af blæk. Blækhuset frembyder saaledes adskillige fænomener, der er af interesse for lærde iagttagere. Et blækhus er bestandig tomt, fordi det bestandig slaar sig selv ud over ens bedste klæ-

der og over ens sidste skisse, straks det er bleven fyldt; men endda er der bestandig saapas igjen, at man kan faa dyppet en pen i et af hjørnerne, og den blækrest vilde være meget god, naar det ikke var for alle de stumper af trækpapir og smaapinder og rester af staalpenne, som intet blækhus er frit for. Man har fremsat den formodning, at de fleste sorter blækhus absorberer slige artikler eller forresten har den evne at kunne trække dem til sig; for intet menneskeligt væsen er saa stor en idiot, at han putter dem nedi, og alligevel findes de der bestandig. Der gives intet fluidum, som er saa kristendomsfiendtlig og saa ødelæggende for alle gode forsætter. Hvem kan vel lade være at komme med et vanhelligt udbrud — ialfald indvendig —, naar denne djævelske indretning blækhuset velter sig selv ud over et brev, som det har taget en time at skrive? — Og naar man nu skal fylde det, hvad er vel saa mere irriterende end at finde, at der er kommet et par draaber for meget, saa det rinder over og sender en hel syndflod udover ens hænder og bedste bordteppe? — Det er uden tvil det allerbedste bestandig at bruge blyant og aldrig røre ved blæk, og vi vil give ungdommen det raad at sky dette ulykkebringende stof som pesten og aldrig lege med det. Thi saavist som de bare rører ved det glinsende sorte, som lurer under blækhuslaaget, saavist vil de bringe sig selv eller nogen anden i en eller anden forlegenhed.

Jim kom tilbage fra handelsstedet med 100 pund mel, tre bokser honning og den behagelige efterretning, at der ikke fandtes anden proviant at faa for gode ord og betaling; al skinken i landet var spist op og al theen og kaffen drukket op, og handels-

manden havde reist til jernbanen hundrede mil væk for at købe mere.

Saa sagde Phillipps, at skjønt kanoerne var klar og laa ved elven nogle faa mil borte, saa vilde han dog alvorlig raade os fra at gaa i dem; for elven, som her paa grund af den stride strøm ikke havde lagt sig, vilde rimeligvis være tilfrossen otti mil længere nede, hvor der ikke var saadan strøm. Dersom vi traf til at finde den i den tilstand, naar vi kom derned, vilde vi hverken kunne reise videre nedover eller vende tilbage opover eller reise tvers igjennem landet; for der fandtes ingen anden vei i nærheden af elven, og der boede ingen folk, som vi kunde købe heste af. — Det var saaledes al udsigt til, at vi og vore reiser vilde tage en bedrøvelig ende. Han raadede os meget bestemt til at reise tilbage til Galbraiths Ferry, hvor vi ganske sikkert kunde faa proviant, og derfra over Cranbrook nedover Mooyie Pass til Bonners-Ferry (nu mere almindelig kjendt under navnet *Dick Fry's*) og saa ud til en station paa *Northern Pacific Railway*.

Vi havde meget liden lyst paa denne reiserute, fordi den medførte, at vi maatte reise gjennem saa meget land, vi havde seet før; men det lod ikke til at være noget raad for det; for vi havde ikke proviant nok til at reise sydover over land, og saa bestemte vi os endelig til at gaa ind paa hans plan, saa meget hellere som han selv og Norbury vilde drage afsted til Ferry med et bagagetræn næste morgen.

Da dette vigtige spørgsmaal var afgjort, blev det nødvendigt at sørge for pakheste, og her kom vor vert os igjen til hjælp, og nogle minutter efter var vi eiere af tre heste til en pris, som vi ikke vil nævne,

forat han ikke skal blive plaget ihjel af paatrængende folk, som vil købe til den samme pris. Dette var virkelig venskabelig gjort; for den mand, som ikke vil snyde sin kjæreste kamerat paa en hestehandel i det gamle land, er vist en meget stor sjelendhed, er vi bange for, og kan være ganske sikker paa, at han vil have vanskelig for at faa sin vilje.

Nu var det bare kanoerne igjen at sørge for, og den vanskelighed blev let klaret. Phillipps skulde faa hentet dem fra «damen», som nu havde dem i forvaring, og skulde passe paa dem for os, saa nu havde vi ikke noget andet at gjøre end at gaa og lægge os i det hus, som var gjort istand til os, og give os afsted paa tilbageveien om morgenen.

Hvad den ovennævnte dame angaar, saa vilde vi egentlig have skrevet en romance om hende, dersom vi havde havt saa meget rum som i en tre binds novelle, en selskabsjournals uforskammethed og frækhed og slet ingen frygt for injuriesøgmaal, og det er desværre ikke tilfældet med os. Da vi nu desuden ikke havde den fornøielse at træffe hende, saa vil vi bare sige, at vi hørte, at hun var en liden — bare ganske liden smule tilbøielig til at være lidt skarp af sig, og hvis hun ikke synes om dette, saa tager vi det straks i os igjen og siger noget andet, som hun synes bedre om. Og saa haaber vi, vi slipper vel fra det. —

Vort nye bagagetræn bestod af gamle *Hviden* (som nu til ære for dens sidste herre kaldtes *Tobacco-Plain*), en ny «Spet» (saa kaldet, fordi han havde et slags udslet paa sit forresten aldeles brune skind) og en brunblak kleppert, som vi især købte til at ride paa. Vor egen gamle røde har vi naturligvis endnu;

men gamle *Spetten*, hvis virkelige navn vi nu fik vide var *Pappa* (egl. *Bedstefar*) var sin eier saa dyrebær paa grund af sin tandbørste, sin umaadelige visdom og sin evne til at blive fed paa sulteforing, at han ikke vilde skille sig ved den.

Der var ikke noget særlig morsomt ved reisen til Ferry. Vi kamperede hver nat, hvor bagagetrænet gjorde holdt; den længste dagsreise, vi gjorde, var toogtyve mil, og seksti i tre dage, saa vi den fjerde dag havde fire mil at reise. *Elviden* forsøgte at drukne sig i Elk river, vistnok af fortvivelse over, at han snart skulde skilles fra *Spet senior*. Han gik ganske rolig ud af veien og ud i en af de dybeste kulper i elven; men da den heldigvis var belæst med de mindst vigtige sager, saa skede der ingen skade.

Da vi er nødte til at gaa i gaasegang i en lang række ligesom indianerne, fører det ofte til meget løierlige resultater, naar vi skal tale sammen. Vi er allesammen for dovne og har for travlt til at vende os om, og naar en har noget at sige, saa brøler han det simpelthen lige ret ud i veiret og overlader til de efterfølgende at opfange saa meget, som de kan, af det. Saaledes hændte det engang, at Jim brølede med en røst som en taagelur: — «Havde vi gaaet nedover elven, saa havde vi nok faaet ansigtet flaaet!» — Hvortil Skipperen afbrydende bemærkede: — «Du hvisker slig, at jeg ikke kan høre, hvad du siger!» Saa kom det med et hyl, saa jorden rystede: — «Der- som vi havde reist nedover elven, saa havde vi gaaet i vasken» etc.

Den nat laa vi omtrent tre mil nordenfor Elk, og da var vi for første gang virkelig ordentlig i knibe for proviant; for vor frosne fisk havde sluppet op

ved Tobacco-Plain; flesket tog slut to dage før; den kondenserede suppe var forlængst væk; vi havde ingen ryper igjen og blev ubehagelig overraskede over ikke at træffe nogen langsmed veien, da kulden



Kanadisk ravn.

lod til at have sendt dem allesammen ind i det indre af skoven, og det eneste spor af fugleliv var de hæse skrig af ravnene, som der var fuldt af heromkring. Et par ekorn var alt, hvad vi skjød paa de fem og seks mil, og det var al den kjødmad, vi havde, med undtagelse af to pund salt flesh. Vor mad var i tre dage brød og honning, og skjønt vi saa ud til at trives godt med det, saa følte vi os dog hele tiden, som om vi ikke havde spist nogen ting.

e før; den
vi havde
vækkede
da kulden

Den sterke kulde varede ved, til vi kom til Ferry (færgen); men hver aften havde vi en stor nydelse, som vi pleiede at skiftes til, naar vi var færdige med arbeiderne i vor egen leir. Den bestod i at gaa over til vore venner, som boede i en indianerhytte, og ombytte det kolde, trækfulde og mørke presenningelt, som vi havde til ly, med det varme,



Vor aftensmad.

det indre
de hæse
omkring.
fem og
de, med
var i tre
d til at
e tiden,

lyse og komfortable hus, de boede i. Det var deilig at ligge der paa tepperne rundt om den lystig flammende ild og se paa røgen, som steg op fra den og vore piber og gik ud igjennem ljaaren, medens den ene historie blev fortalt efter den anden om jagt, trapperliv og alle slags vilde eventyr fra livet blandt indianerne. — «Aa, jeg vilde ønske, at det bestandig var lige efter riddag hele livet igjennem!» — sagde Skipperen; — «for en deilig verden det vilde være!»

Paa denne tur stod vi op og spiste frokost længe før dagbrækningen, saa alt var pakket og klart til afmarsch, naar det blev lyst. Vor frugale lunch af

brød og honning var det eneste maaltid, som blev gjort i dagens løb; thi inden vor leir var gjort istand og aftensmaden færdig, var det igjen blevet aften. Vi vil altid mindes disse aftener i hytten med glæde, ikke mindst fordi de dannede en saa sterk kontrast til vort presenningtelt, hvor vi bare maatte



Co-oh-oh-yoh-yoh-yow-yow yote!!!!

skynde os tilkøis og se til at faa sove, saa hurtig som vi kunde for coyoteernes fortvilede hyl og ulvenes tuden imod maanen.

Det blev nu heller ikke varmere i vor bolig ved, at Skipperen protesterer imod at lukke for nogen af aabningerne, fordi hans doktor har sagt, at «det er saa sundt at sove for aabne vinduer!»

Kapitel XXVI.

Tilbage igjen.

Vi hørte en morsom historie om en dromedar, som tilligemed flere af sine brødre blev indført her til landet engang under den første guldfeber af en foretagsom fragtemand. Dette geni havde udfundet, at *Ørkenens skib* var paa lige saa mange registerton som fire muldyr tilsammen og begyndte en meget indbringende forretning med disse nye pakdyr. Ulykkeligvis fik hans kolleger i fragtemandsfaget en vis fordom imod hans opfindelse af den meget klare grund, at dersom dette blev saaledes ved, saa vilde muldyr og heste ikke komme til at gjælde noget paa markedet. Og denne fordom lagde de før dagen ved at skyde paa manden og hans dromedarer, hvergang de fik se dem, en fremgangsmaade, som hurtig førte til det resultat, at der bare blev en af dem igjen, vistnok den, som var hurtigst tilbens, og denne ene var tilfældigvis en dromedar. Dette kloge dyr tog altsaa benene fat og forsvandt i skoven, og fragtemændene fik nu være i ro i mange aar.

Saa hændte det engang, at en jæger en dag mødte et dyr, som han aldrig i sine levedage havde seet, mage til, saa stygt og fælt og langragget og saa pukkelrygget og langbenet var det; men da det brugte disse lange ben til at rende væk fra ham og ikke hen til ham, saa gav han sig til at forfølge det. Saa huskede han pludselig historien om det forladte skib, og saa skreg han efter det: — «*Couchez, cochon!* — *Sacré nom d'un pipe! Morbleu!*» — og endel andre

opmuntrende tilraab, som den afdøde eier, en fransk kanadier, havde pleiet at bruge. Og det forunderlige dyr lagde sig ned og ventede, til han havde sat sig op paa dets pukkel, og bar ham derpaa i triumf til Tobacco-Plains, hvor det i mange aar gjorde tjeneste som lastdyr, hvorpaa det blev opspist en dag, da folk var sultne. I dette kolde klimat havde det forsynet sig selv med en varm pels og var helt igjennem blevet saa forandret af udseende, at det godt kunde tjene som eksempel paa en ny slags evolution.

En anden interessant gjenstand var jerven og dens idiosynkrasier. Dette dyr er, som det lader til, saa mistænksomt overfor sine fienders anslag, at den eneste maade at fange den paa er at sætte op en fælde uden nogen lokkemad paa et sted, hvor der ikke er mindste rimelighed for, at den vil komme. Saa lægger man ud en hel del snarer og fælder og listelig skjulte baghold rundt omkring. Saa vil jerven blive saa umaadelig fornøiet over sin egen list til at opdage og undgaa alle disse snarer, at den gaar lige lukt i den ene, som virkelig er lagt ud for den.

Vi hørte en historie om en, som kom ned igjennem skorstenspiben ind i hytten til en mand og holdt et fælt hus der. Manden reiste bort i nogle dage og satte imens op en tung, svær fælde i skorstenen, men lod være at sætte den fast. Dagen efter hørte en nabo saadant et forfærdeligt spektakel i hytten og gik hen og kigede ind gennem en sprække i døren, og saa fik han se en figur, som han troede var fanden, et rædsomt væsen med gloende øine og børstede haar over det hele. Huset saa ud, som der havde været et helt kompani djævlø derinde og

spillet Rugby-fodbal, — forsaavidt som det kunde være tænkeligt, at dæmoner kunde være saa gale at finde paa slig morskab at underholde sig med. Alt rørligt var slaaet i stumper og stykker, og hele huset, hans sataniske majestæt indbefattet, var bedækket med et tykt lag mel. Opdageren, som var en modig kar, begyndte at skyde paa den infernalske fremmede gennem dørsprækkerne, og det lykkedes ham tilsidst at faa gjort ende paa ham, og da saa døren blev aabnet, saa fik man se, at det var en jerv med en staalsaks om benet; den almindelige ødelæggelse var en følge af, at eieren havde været saa skjødesløs ikke at gjøre saksen fast. Der fandtes ikke en eneste ting i hytten, sagde man, som ikke var bleven knust, vendt op og ned paa eller slaaet istykker af det rasende dyr under dets anstrengelser for at slippe ud; fælden var jo for tung, til at den kunde gaa op i skorstenspiben med den.

Blandt andet lærte vi ogsaa en ny methode at stege en kravertype paa — det eneste vildt, vi fik paa turen. Der synes at være saa meget nyt ved den, at vi kortelig skal forklare fremgangsmaaden for læseren.

Vi sad rundt om ilden, og en af os begyndte operationerne med at plukke rypen og stikke den paa en lang pinde, som blev stukken fast i jorden saaledes, at den stod lidt paa skraa hen over ilden. Saaledes blev den ristet omtrent en halv time, da en vaagnede op og sagde: — «Jeg tænker, vi faar putte lidt løg i den!» — Saa tog en af de andre en fire-fem løg og klemte dem med stor vanskelighed ind i fuglens indre. Saa fortsattes ristningen en stund, og saa mælede en: — «Jeg tænker, vi faar snu den!» — hvorpaa han vendte op ned paa den, saa løgen rul-

lede ud paa gulvteppet — det vil sige græsset —, hvorpaa de blev kastede paa ilden, og de lugtede deilig. Saa sagde atter en sandhedssøger høitidelig: — «Jeg tænker, efter den nøiagtigste drøftelse, at den bør skjæres op!» — Og saa blev den skaaren op, og saa gik det paa med ristningen igjen. Saa sagde tilslut en, som blev utaalmelig: — «Nei, nu tænker jeg, vi gjør resten af denne forb ristningen imorgen!» — Og saa blev den sat udenfor hytten for at afkjøles. — Der kom en vandrør og traadte paa den og rullede den i sandet, som der var nok af der paa stedet; og om morgenen var den frossen haardere end sten, saa den med stort besvær maatte hugges istykker med en økse, hvorpaa stykkerne blev stegte, og folket spiste dem og udraabte som med én mund: — «Ny-de-lig!» —

Vi kom tilbage til færgen omkring middagstid 28de oktober, og der blev Skipperen og Jim for at købe proviant, medens Cardie med tre heste gik over elven for at slaa en leir fem mil længere frem. De andre to begyndte med at spise en lunch (som de ironisk kaldte det), som varede omtrent to timer, og ved hvilken de spiste al den mad, de ikke havde faaet i de sidste fire dage. Da de saa havde faaet mel, tørrede æbler og syltetøi fra butiken og et stort stykke kjød fra leiren, hvilken furagering tog lang tid, saa drog de afsted i maaneskin henad Cranbrookveien.

Vi har glemt at fortælle, at en dag, da vi var underveis op fra Tobacco-Plains, saa kom der to mænd ridende forbi os i stort hastverk, og en time eller to bagefter kom der tre til i endnu større fart og sagde, at de to første var desertører, som i

mangel af kanoer nu maa ride hele veien til grænsen. I politileiren fik vi høre, hvilken rang og tjeneste disse forskjellige flygtninger havde; det var nemlig først bygmesteren og slagteren, og bagefter kom bageren og trompeteren og barberen. Følgen var, at fuldendelsen af vinterboligerne blev meget forsinket, at brødet lader meget tilbage at ønske, at trompetsignalerne lød meget usikkert, og at folkene slet ikke ser saa fine ud som før; men der vil sikkert snart blive rettet paa disse smaa mangler.

Omtrent kl. 7 naaede vi den stakkars Cardie, som sad og sultede i en leir tæt ved den første alkalisjø. Han hilste beeffen og de andre gode sager velkommen med megen varme og sine kamerater paa kjøbet. Jim var halvdød af kulde; vi havde nemlig ikke kunnet faa kjøbt nogen reb ved Ferry; — de, som Phillipps havde laant os, havde han naturligvis faaet med tilbage; — og saaledes havde vi ikke anden maade at faa sagerne med paa end at binde sammen to sække og lægge dem over ryggen paa klepperten og saa sidde paa dem, forat de ikke skulde glide af. «Det rareste er,» sagde Jim, «at jeg fryser, men klepperten er bleven rent varm!»

Vi har gjort mange forskjellige eksperimenter med the, og for tiden bruger vi den blandet med karry; det indtraf nemlig et uheld med pakningen, saa at den daase, som indeholdt denne delikatesse, gik itu, og vi har da nu i nogen tid havt karry i alle mulige ting, i haarbørsten, i smørret, i skjorterne og i syltetøiet. Men i denne leir drak vi alkalithe, og den var endda væmmeligere; for sjøen, som vi laa ved, var tilfældigvis den mest gennemimpregnerede af alle de sjøer, som fandtes langsmed veien.

Det lod alligevel til at være uskadeligt i de homøopathiske doser, som vi tog ind af det.

Alle mennesker ved færgen havde sagt os, at veiret nu vilde forandre sig, og gratulerede os med, at vi var saa heldige, fordi den indianske sommer nu vilde komme. Følgelig var det den nat forbi med det smukke og klare, skjønt kolde veir, og vi vaagnede om morgenen i en rigtig fugtig novembertaage. Et meget daarligt humør drog vi afsted til Cranbrook, hvor vi opslog vort telt tætved husene og atter blev meget gjestfrit modtagne.

Dette var den letteste dag, vi havde havt, og naturligvis gjorde da Cardie den bemærkning:

«Imorgen kommer jeg til at blive frygtelig træt.»

«Imorgen? — Hvorfor i al verden skal du blive træt imorgen?»

«Jo, fordi jeg bestandig er saa træt dagen bagefter.»

«Men bevares, — dagen bagefter hvad?»

«Men skjønner du ikke det, at jeg mener, jeg bestandig er saa træt, naar jeg staar op?»

Og dette er et smukt eksempel paa, hvor aandrig vor konversation er efter en uges strengt arbejde.

Vi havde lidt saa meget ondt paa grund af mangel paa ordentlige pakningsremedier, at vi havde besluttet at bøde paa alle manglerne nu, saasandt som det var muligt ved at anvende lidt tid og møie. Vi arbeidede derfor i to dage ivrig med at komplettere udstyret for alle vore heste. Vi var heldige nok til at faa fat i en gammel paksadel ved Tobacco-Plains, en anden fik vi i Cranbrook, og begge disse fik vi snart gjort brugbare ved lidt reparation. Et reb kjøbte vi her, et andet blev lavet ved at spleise sammen flere ulige

lange stykker, og et tredje ved at tvinde op anker-taugene til vore forladte kanoer. Ringe til gjorderne lavede Cardie i smidjen i Cranbrook, medens Jim lavede gjorderne selv af nogle gamle sække, vi havde købt dertil, samt ligeledes trækrogene, som skulde sidde i enden paa dem.

Kapteinen skaffede noget raa hud, som var ævurderlig til at surre sammen de forskellige dele af sadlerne, surre krogene til gjordene og til at lave stig-bøileremme og *laddi goes* (det kan hænde, dette ord er galt bogstaveret; men saa udtales det; en *laddi goe* er den lange, omtrent halvanden tomme brede læderlisse, som bruges istedenfor remmen og spænden paa en engelsk gjord). Til stor nytte ved alt dette arbeide var de kobbernagler og ringe, som vi havde taget med os en hel del af, og som alle reisende burde føre med sig i alle vilde lande. Vi fandt ogsaa op to *parflêches*, d. v. s. lædersække til at lægge alle vore smaasager, kogeredskaber etc. i, som var til at hænge over sadelknappen.

Vi vil paa det indstændigste raade enhver, som kommer til dette land for at se sig om, at tage med sig en engelsk sadel (eller om han heller vil en mexikansk) og ialfald paksadler med tauge og andet tilbehør, som han kan have brug for. Heste kan man let faa og til rimelige priser; men udrustning kunde man efter vor erfaring ikke faa for betaling, og endnu mindre for gode ord. Alt det bryderi og al den forsinkelse, vi var udsatte for, kom bare deraf, og det kunde vi godt have undgaaet med meget liden bekostning, naar vi bare i forveien havde vidst saa meget — eller lidt — som det, vi nu meddeler læserne.

Mexikanske sadler er en meget kostbar luksus-

artikel, skjønt man rigtignok faar en hel del for pengene, naar man kjøber en. De koster fra 12 til 14 pund sterling og bestaar af enorme masser af læder med en høi sadelknap og høit rygstød, saa man er nødt til at ride mere i staaende end i siddende stilling. De er utvilsomt meget gode og bekvemme til sit eget brug herude; men vi kan i det hele taget ikke indse, at de i nogen henseende er bedre end en engelsk sadel, og de kan ikke sammenlignes med dem i bekvemhed ialfald ikke i deres øine, som er vante til vore. Vi har ogsaa seet engelske sadler, som var noget modificerede for at svare til koloniale fordringer, — d. v. s. med en høi knap for lariatene og kroge til at bære de forskjellige udrustningsgjenstande, som mexikanerne pleier at bruge; men da vi ikke har prøvet disse opfindelser, saa kan vi ikke sige noget hverken for eller imod dem undtagen det almindelige axiom, at alle kombinationskunster er noget skrab.

Kapitel XXVII.

Hytten.

Skipperen havde meget travlt med fotografering under vort korte ophold og kom hvert øieblik farende ind i leiren tindrende gal over, at *Kapteinen*, hvis merkværdige ansigt vi især ønskede at forevige, gang efter gang midt under de fatale fire sekunder skiftede stilling, forvred sit aasyn til et indtagende smil og

sagde: — «Dem vel købe smør, — fem dolla'!» — eller en lignende vis bemærkning, saa vi efter al vor møie kun opnaaede et maadeligt resultat. Der var ogsaa tætvædet en indianerhytte, beboet af en kootenayer og hans virkelig nette squaw, hvis fotografi vi svært gjerne vilde have.

Det var prægtigt at se fotografikompaniet, bestaaende af H. Baker, Skipperen og Norbury — som havde taget paa sig en ren snip og derfor ansaa sig for uimodstaaelig — danse rundt om hytten, hvori den udselige skjønhed havde gjemt sig, og kikke ind igjennem døraabningen og høre dem i de mest overtalende udtryk, der fandtes i deres ordbog, at bede og besverge hende at komme ud og lade sig tage af. Jim udtrykte i sin egenskab af gift mand en streng misbilligelse af deres opførsel og lo umaadelig, da egtemanden ganske uventet optraadte paa scenen og fotograferne begyndte at se efter blomster og sommerfugle og snakke med hunden. Han viste sig imidlertid langt mere modtagelig for deres smigrerier end sin kone, og uden at ane, hvilket frygteligt skabilken disse falskt smilende båndlister vilde gjøre ham til, — noget, som konen vistnok havde havt en mistanke om med sit fine kvindelige insunkt, — lod han sig selv og sin tepee overgive til mishandling, og vi beklager at maatte sige, at han var temmelig grov imod sin bedre halvdel for hendes mangel paa mod.

Det vil give et godt begreb om landets ufarbarhed, naar vi fortæller, at skjønt Cranbrook ligger omtrent otti mil fra grænsen af U. S., saa er dog toldhuset for Mooyieveien beliggende der. Formodentlig er der ikke saa stort krav paa «frihandel», at det gjør smugling til en indbringende forretning; saavidt vi ved, saa er

det endnu ikke blevet forsøgt paa grund af den store vanskelighed eller næsten umulighed for at komme igjennem landet ad nogen anden vei end den bekjendte sti, tiltrods for den lange vei, som man maa reise, førend man kommer til toldboden.

Den eneste ting, som gjorde os opholdet mindre behageligt, var grisene, som sprang løse omkring og bestandig furagerede omkring vort telt, saasnart vi lod



H. M.s toldbod i Cranbrook.

være at passe paa bare i fem minutter. Om natten vilde de absolut ind og se, hvor mange klokken var paa det Waterbury-ur, som Skipperen havde under sin «hovedpude» (som han kalder den haug af støvler og fiskegreier, paa hvilken han hviler sit trætte hoved), og som altid røber, hvor det befinder sig, meget tydelig ved sin gennemtrængende tiktak. Men ved at passe godt paa undgik vi dog at lide nogen skade af deres nysgjerrighed.

Den sidste aften var især udmerket. Den mest iøinefaldende forgrundsfigur var indianeren, hvis klæder

den store
at komme
bekjendte
naa reise,
nindre be-
ng og be-
art vi lod

var brillante nok til at faa en engelskmand til at gyse, men som paa en vis maade harmonerede godt med den gulagtige tepee med sin brune, røgfavede top. Saa den mørkeblaa røg mod de grønne furuer bagenom, og i det fjerne Klippebjergene, hvis øverste snetoppe endnu havde et rødt skjær af solens sidste straal, nedenunder det mørke fjeld ligesom en dyb blaa taagesky, nenedunder den igjen en virkelig hvid taagesky, som laa over Kootenaydalen; noget nærmere furuerne og lerketrærne, og endelig de dyrkede marker paa prærien, — alt dette dannede et billede, hvori endog de stygge gamle træbygninger havde sin egen skjønhed, som vi i vort stille sind satte i en vis forbindelse med de gode middage, vi havde faaet i dem.

Vi forlod Cranbrook med dets blussende baal og glade aftener i det bedste selskab den 1ste november; det var endelig forbi med taagen, og den indianske sommer var netop begyndt, som alle forsikrede os. Det gik udmerket godt med vort nye bagagetog; men vi gjorde en meget kort dagsreise og stansede ved den lille prærie, hvor vi før havde haft vor leir, i be-
tragtning af det gode beite for hestene der.

ten vilde
paa det
«hoved-
og fiske-
ved), og
tydelig
at passe
af deres

Den aften gjorde vi den merkværdigste opfindelse paa hele reisen, en begivenhed, som var ligesaa merkelig som vigtig for vort velbefindende i den kommende tid. Vi klagede over, at vi ikke mere havde det slig om aftenen som i hytten paa veien op fra Tobacco-Plains. Saa sagde Cardie: — «Hvorfor kan vi da ikke gjøre os en hytte istedenfor bare at snakke om, hvor deilig saadan en er?» Og vi blev i den grad slagne af storheden ved denne tanke, at ikke en af os sagde saa meget som «dit æsel».

en mest
klæder

Træverket til en indiansk tepee stod endnu paa stedet, saa vi let kunde skaffe os de rigtige dimensioner, og saa begyndte vi paa arbeidet næste morgen. To af hestene, som længtes efter Cranbrooks kjødgryder, havde rendt sin vei, og det var en selvfølge, at Skipperen maatte rende efter dem.*

Jim konstruerede et alenmaal, og efter nogle minutters maaling af den gamle hytte og hvad han kaldte «opridsning af enkelthederne» paa bagsiden af en konvolut, kom han frem med sin anskuelse om størrelsen og formen af det fornødne lerred.

Det havde imidlertid lykkedes Cardie at komme til akkurat det samme resultat ved anvendelse af endel differentialregning og nogle gaadefulde logaritmmer, og en undersøgelse af teltet og presenningen viste, at vi netop havde nok til at lave træk af.

Hele den dag, paa hvilken veiret heldigvis var smukt, skjønt koldt, arbejdede vi strengt med at maale og klippe og sy, da der skulde ikke mindre end to og tyve yards sterk søm til; men om aftenen stod der paa den lille prærie en hytte af allerbedste konstruktion, forsynet med ører og huller i dem til røg-hulstængerne, dør med dobbelte klapper og baand til at fæste dem sammen med, med silkesnorer helt igjennem og alle moderne forbedringer, pris seks guineer; — og om natten sad vi omkring en ild og frydede os i varme og lys, medens den skarpe kulde

* Rendt sin vei = *skipped out*; rende efter dem = *skip after them*. «Skipper» kan ogsaa betyde «løber», en, som løber meget omkring, og det er spørgsmaalet, om dette ikke er den rigtigste oversættelse; men da han i *Tre i Norge* altid kaldes Skipperen, har jeg alligevel beholdt dette navn ogsaa her.

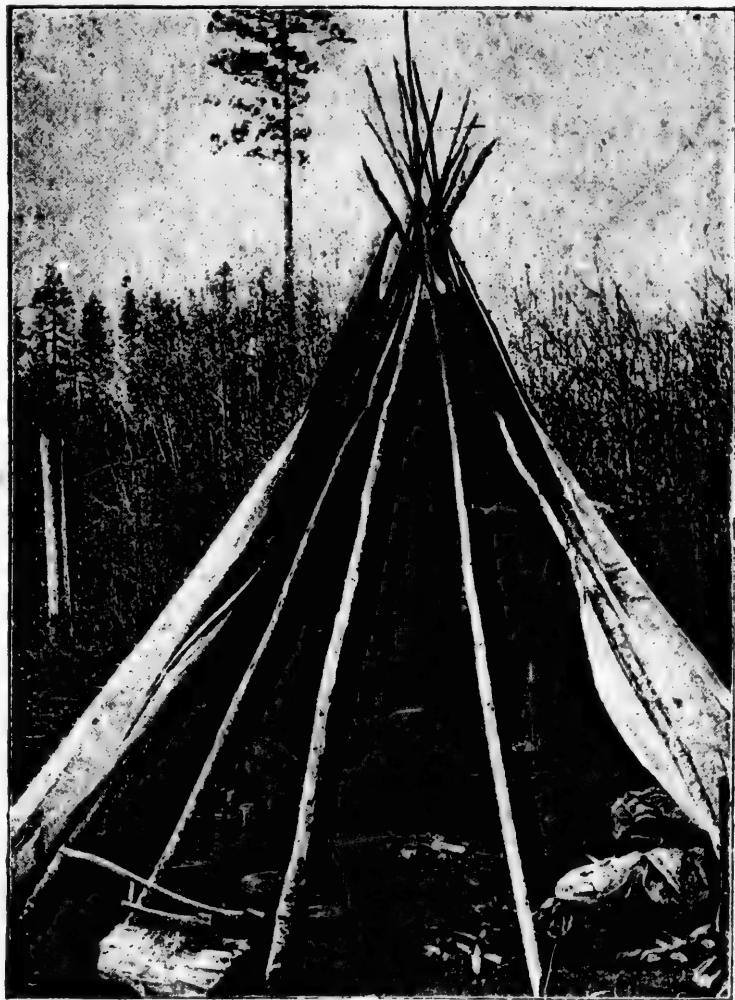
endnu paa
dimensioner,
orgen. To
jødgryder,
e, at Skip-

nogle mi-
han kaldte
af en kon-
m størrel-

komme til
e af endel
hmer, og
ste, at vi

ligvis var
at maale
re end to
enen stod
dste kon-
n til røg-
baand til
ører helt
seks gui-
ild og
be kulde

skip efter
ber meget
n rigtigste
des Skip-
r.
a.



Vor hytte.

udenfor gjorde vort nærværende velbefindende saa meget større.

Vi blev ganske ængstelige ved at se bogstaverne J. L. vise sig paa teltvæggen skrevne med blod, da den for første gang blev oplyst af baalet indenfor. Det hjalp ikke, at Cardie sagde, at han huskede, at presenningen var bleven merket slig med rød farve. Men efter nogen tids forløb huskede vi, at selv om teltet skulde tilhøre Jael, saa var ingen af os Sisera, og derfor behøvede vi ikke at bryde os noget om de ominøse tegn.

En af vore største sorger, efterat de korte dage og lange nætter havde begyndt, var den, at vi havde saa vanskelig for at faa tage os noget for, om det saa var noksaa simpelt, efterat det var blevet mørkt. Vi havde lys med; men det nyttede lidet at bruge dem; for under vort aabne presenningstelt var der altid mere eller mindre træk, og det rigtige telt var for lidet og trangt til, at mere end én person kunde bruge det ad gangen, og desuden var det meget koldt. Men tepeen gjorde med en gang ende paa alle disse sorger. Paa grund af sin koniske form reflekteres der saa meget lys fra baalet, at man alene derved meget godt kan se at læse og skrive; men for at gjøre det rigtig flot derinde har vi gjerne et lys aligevel, og saaledes gaar det meget let med alle huslige forretninger. Opslagningen og nedtagningen er slet ikke vanskeligere end ved et almindeligt telt, naar undtages, at man naturligvis maa hugge nye stænger, hvilket dog sjelden er nødvendigt i dette indianerland og vilde være det endnu sjeldnere, naar ikke disse ubehagelige hvide mænd havde den vane at bruge den fattige røde mands eiendom til ved. (Det var

ganske løierligt, hvor hurtig vi flyttede vor sympathi over paa indianernes side, da vi selv blev tepee-eiere; hidtil havde vi ved forskellige leiligheder selv brændt op nogle tepeestænger, det maa vi desværre tilstaa.

En anden stor fordel var, at vi nu kunde have alle vore «greier» under tag og beskyttede mod veiret, stinkdyrene og coyoteerne og desuden lige ved haanden, naar vi havde brug for noget af det. De forskellige bagagekollys bidrog nu til at gjøre vore senge bekvemmere. Disse blev naturligvis ikke alene brugte til at sove i, men ogsaa i en noget forandret form til at sidde paa om dagen, naar vi spiste eller arbeidede, og deres stilling rundt om ilden gjorde dem særlig skikkede til dette brug.

Vi ved ikke, hvordan indianerne bærer sig ad med at koge mad; men vi tror, at de bruger at sætte en liden trefod over ilden. Vor methode, som vi smigrer os med er fuldkommen, var følgende: Naar vi surrede de tre grundpæle sammen i toppen, saa lod vi en taugende hænge ned imellem dem saa langt, at den rak næsten ned til ilden; paa denne slog vi knuder med tre tommers mellemrum og anbragte paa den en grøn vidjekvist, omtrent atten tommer lang, i hvis nedre ende var en krog til at hænge kjedlen paa, medens den øvre ende var gennemboet med et hul og en lang aabning i form af et knaphul, saaledes at knuderne kunde glide igjennem det runde hul, men ikke gennem den smale split. Saaledes kunde vi naarsomhelst hænge kjedlen i hvilken som helst høide over ilden. Naar vi vilde have fat i den, gav vi den bare en puf med foden eller et vedtræ; naar den saa svingede tilbage, svingede den lige hen i hænderne paa den, som havde givet

puffet, og paa denne vis sendte vi maden om, naar vi spiste.

Og den sidste, men ingenlunde den mindste af fordelene ved denne slags hytte er, at vi kan gjøre op ild uden at staa op af sengen paa disse bitterlig kolde morgener. Fem minutter efter, at ilden er tændt, er der en behagelig varme i tepeen, saa det er en ren fornøielse at klæde sig paa der, og ingen har nu længere den ringeste undskyldning for daarligt humør.

Og da det nutildags er blevet en yndlingssport at ligge ude i telt og Buffalo-Bill har bragt det amerikanske vesten i mode, saa vil vi lære dem, som ønsker at prøve behagelighederne ved en *tp*. (hvorfor kan vi ikke stave det slig, naar vi har lyst? — hvem er vel indianerne, at de skulde diktere os? —), at lave en, hvilket sker paa følgende maade. Vi vil ikke paastaa, at det netop er den allerbedste; men paa den maade fik vi en udmerket hytte, og saa er den god nok.

Beskriv en cirkel med 13 fods radius. Træk en ret linje af $20\frac{1}{2}$ fods længde mellem to punkter af cirkelen. Segmentet af cirkelen mellem disse to punkter er halvdelen af *tp*'en; den anden halvdel er et lignende segment. Sy disse to halvdele sammen ved to af deres 13 fods sider og forsyn de andre 13 fods sider med baand til en høide af omtrent 9 fod nedenfra og lad de resterende 4 fod være aabne for at tjene som røghul. Naar man nu bringer seildugen i den rette stilling, saa danner den en fuldkommen kegleform, saa at toppen maa klippes af omtrent 15 tommer fra spidsen, ikke ganske tvers, men noget paa skraa, saa der bliver to lange snipper, der danner ørerne eller røghatten, som vi før har

omtalt. I vor tp. gjorde vi dem noget større ved at sy paa et stykke, saa de stod ud baade til siden og opover. Saa blev der syet paa lommer af sterk seildug til at stikke enderne af skorstensstængerne i paa spidsene, og alting var klart.

En rigtig første klasses hytte har et slags bryst-paneling af skind eller af teppetøi rundt om indsiden for at holde ude trækken, som er temmelig ubehagelig; og døren er for at undgaa tilbindingen lavet af et stykke skind, der er spilet ud mellem et par stokke, og hænger over aabningen.

Lysestager eller lysstikker kan man gjøre paa mangeslags maader; men følgende er det bedste: Tag en retvedet pinde (pil eller asp er bedst; men man kan bruge næsten alslags ved) af omtrent en alens længde. Skjær den tynde ende spids og den tykke ende tver. Skjær saa ned i den tykke ende et retvinklet kors, del det i fire lige store segmenter og kløv pinden efter snittene omtrent fem-seks tommers nedover. Sæt saa to smaa pinder i kløfterne for at holde dem saa vidt aabne, at man kan sætte et lys i dem, — og lysestagen er færdig.

Vi brugte et nummer af *Times* til mønster til at klippe efter, og da vi om aftenen var hyggelig installerede i vort nye hus, var vi alle enige i, at *Times* aldrig havde været brugt til noget bedre, næst efter offentliggjørelsen af «parnellisme og forbrydelse». Dog maa vi heller ikke glemme den berømte hændelse med missionæren og hans kone, som gik ud for at omvende beduinerne, og som omtrent ti minutter efter, at de havde truffet paa disse utæmmede hedninger, var røvede for alt, hvad de eiede, og maatte vende tilbage til det sted, de var komne

fra, han iført et nummer af *Times* og hun i tillæget, hvilket ørkenens sønner ikke havde turdet røre paa grund af de kabbalistiske tegn, som var trykte derpaa.

Kapitel XXVIII.

Mooyieveien.

Netop som vi var færdige med vor hytte, optraadte en meget ubehagelig udseende person paa scenen. Han var tilfods og bar ingen synlige vaaben, men bar paa en liden bylt. Hans ansigt var aldeles afgjort, hvad novellister kalder «mørkt og vildt», og han havde en uforskammet familiær maade at tiltale en paa, som vi ikke likte. Vi var saa lidet imødekommende, at han «tænkte, han vilde gaa til Peavine,» hvilket glædede os meget at høre.

Tidlig næste morgen kom en endda værre røver ridende paa en sterk hest. Denne var bevæbnet til tænderne med rifler og revolvere og havde et mere flot og selvtilfreds udseende end den anden. Han saa ud til at vente en invitation til frokost; men da vi ikke svarede til forventningen, spurgte han, om der var kommen nogen forbi. Vi fortalte ham da om den anden bandit, hvorpaa han raabte:

— «Det er manden, jeg vil have fat i!» —

Saa spurgte han, hvad tid han havde været der, og da han havde faaet vide det, sagde han: — «Saa tæn-

ker jeg nok, jeg skal faa fat i ham!» — hvorpaa han gav hesten af sporerne og forsvandt nedover veien.

Vi lodes i uvished om, enten disse fyre var uvenner eller ei. Hvis de var, saa lod det til, at den første vilde faa det temmelig hedt; men vi fik alle det indtryk, at de var gode venner, og at det var bedst, vi passede os; for to slemmere borgere havde vi aldrig seet. Dette indtryk blev slet ikke svækket, da Jim, som gik rolig i spidsen for vort tog med en rifle paa nakken, pludselig fik øie paa manden, som havde forladt os i slig hast et par timer iforveien, netop som han forsvandt omkring en bøining af veien, hvor han tydeligt nok havde ventet paa os.

Af sporene fandt vi snart ud, at de to mænd havde forenet sig med hinanden, og vi syntes slet ikke rigtig om det hele. Hvad vi tænkte var, at de vilde vente, til vi havde slaaet leir, og saa pludselig overfalde os og rekvirere vore heste, geværer og proviant. Men de kunde naturligvis ogsaa ligge paa lur hvorsomhelst langsmed veien; vi rykkede derfor hele dagen frem i kjede med to rifler og et haggelgevær klare til skud, da vi ansaa det sidste for at være det hændigste vaaben paa klos hold. Vi sendte Cardie og Jim foran som avantgarde, forat de skulde liste sig forsigtig ind i leiren ved den nedre ende af Mooyiesjøerne og, om det blev nødvendigt, selv gjøre angreb.

Til vor store trøst var ikke vore hvide venner der, og istedet var der en stor indianerfamilie, fader, moder, børn og papuser og alt muligt, og aldrig havde vi været saa glade over at faa se vore rød-

hudede brødre, som ialfald ikke er banditter og landevisrøvere, hvilke feil de saa har forresten.

Vi tilgav dem endog, at de havde annekteret vor gamle leirplads og brukt op alle tepeeetænger, saa vi maatte hugge os et nyt sæt. Vi nærer ingen tvil om, at vi havde bedømt de to hvide ret, og at der vilde være blevet spektakel ved Mooyiebroen, hvis ikke indianerfamilien havde været der. Disse karle saa ud til at kunne forsynde sig mod alle de ti bud paa én gang undtagen det ene om ikke at arbeide paa hviledagen.

Den indianske patriark var meget høflig og bød os fisk, som han havde fanget en god del af. Det var morsomt at se hans kavalkade næste morgen, da de red afsted opover veien. Den mindste unge var puttet ind i teppet paa sin moders ryg, medens den næstmindste, en yngling paa omtrent halvandet aar, red paa sin egen hest, som vi troede, han var bunden fast paa. Alle de ældre red ogsaa sine egne heste, men denne ene havde ingen toiler, saa det kom an paa, at hesten fulgte den samme vei som de andre; faderen gik i forveien, og moderen dannede bagtroppen, saa de havde let for at forebygge ulykkestilfælde.

Vi mødte igaar et meget malerisk par i skoven, en ung og kjæk kootenayer og en virkelig smuk kone, som merkelig nok var tilfods, sandsynligvis fordi de havde spillet bort sine heste. De stansede for at se paa os, da vi drog forbi, og deres straalende tepper og smukke ansigter var, efter hvad vi tror, et langt behageligere skue end vore filler og stygge heste. De gav os ved tegn at forstaa, at den indianske sommer nu var i vente, og dermed skiltes vi.

Fiskeriet var ikke blevet bedre, siden vi var her sidst, da tiden i virkeligheden var omme og veiret desuden for koldt, til at vi kunde have nogen fornøjelse af det. Her var det, grunden blev lagt til Skipperens berømte fiskerihistorie: Hvorledes han fangede bedstefaderen til alle ørreter, dunkede ham ordentlig i hovedet og stak ham i lommen; — for det er nu de eneste fiskekurve, vi har. Da han straks efter holdt paa at putte en anden fisk ned i det samme gemme, havde uhyret levnet op igjen, gjorde et spring og fór ud af lommen og ud i elven igjen, hvor den svømmede afsted noksaa fornøiet. Vi iler med at nedskrive historien i denne version, førend den har naaet utrolige dimensioner; derved haaber vi at redde Skipperens ry for sandfærdighed.

Næste nat slog vi leir nogle mil længere nede og endelig paa et sted, hvor vi ikke havde været før. Dersom vore to skovrøvere tænkte paa at komme og overfalde os her, saa blev de ialfald hindrede ved ankomsten af tre mænd, som drev noget kvæg op til færgen til politileiren. De var ogsaa nogle morsomme fyre, helt igjennem yankeer og i det ypperligste humør trods deres svære arbeide; for at drive en vild kvægflok gjennem et land som dette er et arbeide, som er alt andet end behageligt. De fortalte os, at de fik svært lidet søvn, og det vilde vi gjerne tro; for det første, som hændte morgenen efter, at de havde reist videre, var, at nogle af deres bester kom tilbage til vor leir, og det næste, at der kom to varme og rasende drivere farende efter dem. Saa hørtes der i et par minutter en forvirret larm af brøl, eder og revolverskud, hvorunder mænd og okser forsvandt.

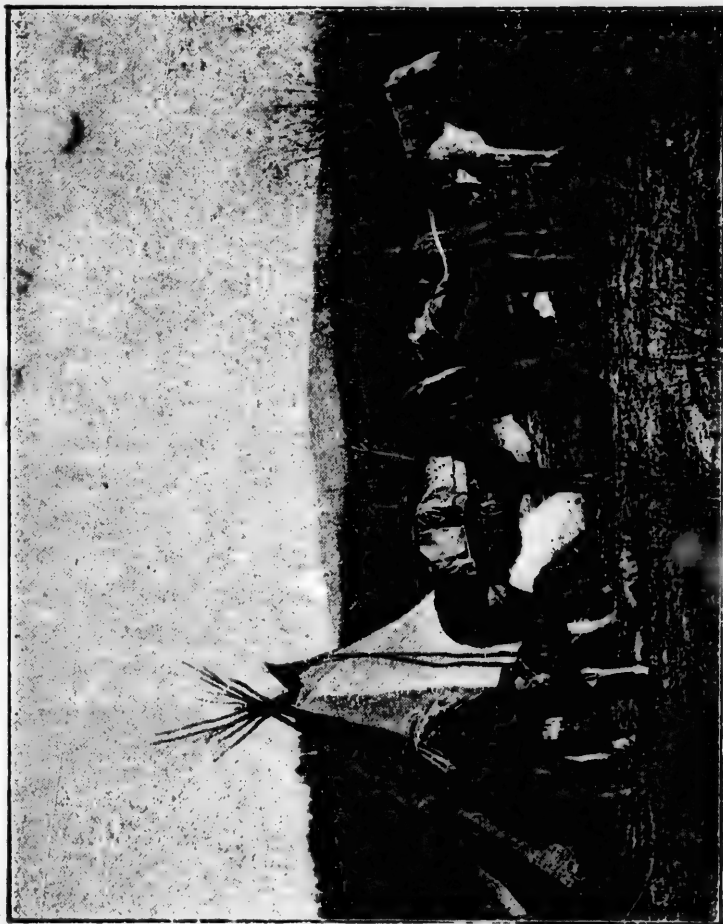
Førend de reiste afsted, beklagede de os for veiret, men «tænkte, at en af dagene vilde den indian-ske sommer begynde, og *da* skulde alting blive bra.»

Veien var meget slem, overalt forfærdelig fugtig og hist og her fuld af skarpe stene. Hestene likte den slet ikke, og «vor egen» (den røde), der som sedvanlig var hovedmanden for alle mytterier, begyndte, at svigte sin pligt ved at gaa ud af veien. Men han fik ogsaa svie for det; for bare han saa meget som skjelede til siden bagefter, saa var Cardie straks klar med en kjep og gav ham en dask, som gav et smæld som et pistolskud. Det lyder haardhertet; men det var virkelig den eneste maade at komme ud af det med ham; for vi beklager at maatte sige, at den røde var et aldeles principløst best, og havde den bare en eneste gang faaet lov til at gaa efter sit eget hoved, saa havde vi aldrig faaet den til at gaa efter vort igjen; men den maade, hvorpaa Cardie kom flyvende over stok og sten ligesom en hevns engel, springende fra sten til sten i uhyre sæt, maa have faaet selv den røde til at indse det haabløse i dens oprørskehed. Han gav sig ialfald og opførte sig paa resten af turen som en eksemplærisk hest.

Rødens oppakning lider altid mere end de andres ved afvigelser fra den rette vei; for dens eier lægger altid paa den saa mange extra sager, saasom hatte, støvler, klæder, rifler, økser, ryper og sirupskander, saa den, som hans broder haarlig bemærkede, «ser ud som en flyttevogn». Sommetider forsøger han at være spydig og siger i en meget imødekommende og høflig tone: — «Dersom du har noget, du vil have lagt paa min pakning, saa tænker jeg nok, jeg

de os for
den indian-
olive bra.»
delig fug-
Hestene
, der som
erier, be-
af veien.
e han saa
var Cardie
dask, som
der haard-
maade at
at maatte
best, og
l at gaa
faaet den
, hvorpaa
gesom en
n i uhyre
indse det
alfald og
eksempla-

de andres
er lægger
m hatte,
oskander,
de, «ser
ger han
mmende
du vil
nok, jeg



Vore pak heste, næsten klare til opbrud.

kunde faa plads til det!» — Men Cardie hører ikke paa det øre og holder paa sin egen methode.

Skoven og træerne her er meget smukke, især de kjæmpestore cedre, og er en uudtømmelig kilde til samtale og disput mellem os. Ingen af os forstaar os den mindste smule paa nogen af dem, ialfald ikke mere, end et almindeligt almueskolebarn gjør; Skipperen kan ikke stave *deciduous*, Jim kan ikke udtale *dicotyledoneous*, og Cardie skjønner ikke, hvad *exogenous* betyder. Derfor bærer vi os alle sammen ad, som om vi forstod os aldeles udmerket paa alle botanikens love; for hver mand ved naturligvis, at de to tilhøreres uvidenhed er dobbelt saa stor tilsammen som den ene talers. Ialfald vilde det ganske vist være saa, hvis nogen af os hørte efter.

Skipperens teori om det hele er saa ringeagtende som muligt: han siger, at han er for gammel til at lære nye navne paa træer, og hvis det ikke er de samme træer, som vokser hjemme, saa faar det blive deres egen sag og ikke hans. Efter hans udsagn bestaar derfor skoven af lerketrær, juletrær, cedre og skotske furuer (det sidste navn omfattende alle mulige slags grønt, som ikke kan henføres under noget af de andre. En kunde lige saa gjerne kalde det irsk vadmæl eller vallisiske *rarebits*). Dersom man gjør noget forsøg paa at overbevise ham om det altfor omfattende i hans klassifikation, saa svarer han: — «Ja, men det *er* de nu engang fra mit standpunkt betragtet!» — og hvad kan man vel svare til sligt?

«Fra vort standpunkt» — d. v. s. vor forenede visdoms —, findes der i Mooyiedalen to eller tre slags gran, deriblandt, efter hvad vi antager Engel-

manns, dernæst balsamfuru, Douglas furu og sølvfuru, sort, hvid og gul *pine*, tamarack og ceder. Birkene er meget smukke, men ikke store, og aspen synes at blive større, jo længere man kommer mod vest.

Vor næste leir laa paa en flad, fugtig mark, hvor vi maatte stanse for hestenes skyld. Det er nu virkelig blevet meget smaat om foder; thi det aabne prærieland, som pleiede at være en saa smuk eendommelighed ved landskabet i Kolumbia og Koote-naydalene, er for længe siden forsvundet, og vi støder nu kun af og til paa disse sumpmarker med grovt brunt græs og er glade til, at vi har dem. En anden ulempe var, at vi ingen teltstænger havde, og det var et svært arbejde at faa fat i dem; for træerne var allesammen for store, saa der fandtes ingen af passende størrelse.

Marken var saa vaad, at vi maatte lægge alle vore sager — ilden iberegnet — paa flaader af tømmerstokke for at holde dem klar af vandet, og om aftenen gik Cardie ud efter sigende «for at lave tømmerflaader til hestene, som de kunde staa og beite paa.» Skjønt det var saa vaadt, saa maatte vi alligevel gaa lang vei efter drikkevand, og vor ærgrelse over alt dette blev endnu større, da vi ved vort opbrud næste morgen opdagede en deilig liden kilde med et lidet bassin ikke fem alen fra teltet.

En dag til af samme slags med den forfærdeligste vei under vore fødder og regn og sne over vore hoveder, — og saa kom vi til en stor, øde slette, paa hvilken der stod og laa rester af en brændt skov, medens talløse millioner af unge graner vokste op mellem de uddøde træstammer. Veien saa længere frem saa lidet lovende ud, at vi bestemte os til at

gjøre holdt for et par dage og haabe paa bedre veir, og vi var heldige nok til at finde en smuk plet i ly i en liden dal tætved Mooyieelven, som nu var bleven en stor og strid strøm.

Denne sti er landets hovedvei, og hele kommunikationen mellem Kootenaydalen og U. S. gaar derover; nedfaldne træer bliver hvert aar fjernede paa statens bekostning. Og alligevel er den saa vanskelig at se, at vi alt havde sat hytten op, da en raabte: — «Hei sa'n! — vi har jo sat huset midt i veien!» — og saa var det. Men trafiken var ikke saa enorm, at vi syntes, det var værd at flytte den.

Det var meget smaat med hestefoder her, saa det ikke kunde være spøragsmaal om at tøre de stakars dyr, og endnu tør vi ikke lade dem gaa aldeles løse, forat de ikke skal overlade os til vor skjæbne med truende veir og alleslags frygtelige ting. Cardie var imidlertid situationen voksen, og af resterne af læderet lavede han to sæt heller, hvormed sidenefter vore gangere blev prydede, naar de gik paa beite. *Hviden* har nu vendt sit knuste hjerte til *Roden*, som udmerker sig ved en klokke og helle og derfor ansees for værdig til at træde i *Spet seniors* sted. *Spet junior* har den anden helle paa sig, og den brune kleppert har saa liden selvtillid, at den aldrig render sin vei alene.

I næsten hver eneste leir ved Mooyie fik vi besøg af de smukke fugle, som kaldtes *leirrøvere* eller *Whisky Jacks*. Det er de nydeligste fugle, vi har seet, meget tamme og fortrolige, og holder paa med en saa melodisk indbyrdes smaasnakken, medens de hopper omkring en fod eller to fra skabningens herer og drager afsted med stjaalne madstykker. De

ser næsten aldeles ud som den fugl, Audubon kalder *Kanada-skríken*; men vi er ikke sikre paa, om det er ganske den samme. Deres hovedfarve er graa, varierende fra rent hvidt paa hoved og hals til brunt paa bryst og sider.

Kapitel XXIX.

Yankce Doodle.

Det medførte dog visse ubehageligheder, at vort hus laa midt paa landeveien. Om natten vaagnede pludselig Skipperen og sagde: — «Hys! — jeg hører en bjørn, — jeg hører den tænke — — det vil sige, jeg tænker, jeg hører den!» — (Væggene i hytten er jo saa tynde, at man gjerne kunde høre en mands samvittighed gennem dem, om nogen af os havde havt saadan en med sig.) — Lang taushed; — saa traskede en afsted henover veien, og Skipperen, som endnu var noget nervøs i anledning af de to røvere, fór ud gennem døren med en rifle i haanden og skreg til den forbigående vandringsmand. Han fik ikke noget svar; men han var saa overbevist om, at der havde været nogen, at det første, vi gjorde om morgenen, var at se efter sporene, og saa viste det sig, at vor nattegjest virkelig havde været en bjørn, hvilket forklarede, at vi ikke havde faaet noget svar paa vor tiltale, — en opførsel, som vi fandt meget høflig.

Skipperen var kommen herud med den bestem-

melse at tage et fotografi af en levende bjørn i dens vilde fædreland, noget, som han var sikker paa, at ingen havde gjort før, og som han var ganske sikker paa, han var mand for at udføre. Tanken var, at han og Jim skulde luske omkring, til de fandt bestet ved sin lunch, stille op apparatet og gjøre alting klart; saa skulde de sende den en kugle gennem øret for at vække dens opmærksomhed og saa tage den af, netop som den gjorde anfald, og naturligvis skyde den ihjel, lige førend den kom saa langt som hen til apparatet. Men naar vi havde apparatet i orden, saa traf vi ingen bjørne, og naar vi traf bjørne, saa var det bestandig slig, at det ikke var rigtig heldig tid til at fotografere, og saa blev den store tanke ufuldført. Men for ikke at snyde læseren giver vi alligevel en tegning af, hvorledes programmet skulde have været udført, dersom ikke alting havde gaaet saa bagvendt.

I denne leir blev vi i to dage, som vi brugte til forgjæves jagt i de omliggende fjelde; det var nemlig nu forbi med kjødransonen, saa vi maatte skaffe os mere. Veiret var saa stygt, at det var farligt og rentud umuligt at gaa langt væk fra leiren; for det sneede uophørlig, og de høiere fjelde var uophørlig indhyllede i en taagesky. Vi saa nok til at overtyde os om, at der var nok af muldyr og cariboos her; men hvidhalen, som det var saa fuldt af hele veien nedover ved Kootenay, glimrede ved sin fraværelse. Der var spor af de første overalt i sneen, ikke en halv time gamle; men vi var uheldige og fik ikke se nogen af dyrene, og det var en meget kold og daarlig fornøielse at gaa paa jagt i sne og tykke.

ørn i dens
er paa, at
anske sik-
nken var,
de fandt
og gjøre
gle gjen-
d og saa
og natur-
saa langt
e appa-
ar vi traf
ikke var
blev den
læseren
rogram-
ce alting



Saa staa nu stille lidt!

i brugte
det var
maatte
det var
leiren;
elde var
nok til
ldyr og
aa fuldt
ede ved
veralt i
heldige
meget
i sne



Saa tak, det er bra!

Kulde alene kan man nok holde ud; men kulde og væde tilsammen ikke, — ikke engang, da de gav Skipperen anledning til at fortælle en historie om en anden kold jagttur, han havde gjort fra Fort Steel nogle aar før.

«Dagen efter var juledag,» sagde han, «og vi tænkte, det var varmt nok til at gaa ud, og saa red vi op i fjeldet i dyb sne og vadede hele dagen i snefanerne, og skjønt det sneede hele tiden, saa var vi alligevel i godt humør, fordi det var jul, kan I vel skjønne. Omtrent kl. 2 var vi paa det høieste af fjeldet og kunde have seet nedover til Stillehavet, hvis vi havde kunnet se to hundrede skridt fra os; men det var umuligt. Naa, vi tændte da op et baal der og holdt vor julemiddag paa brød og smør og gelé, og medens vi holdt paa med det, saa holdt det op at sne, og to mil nedenfor os fik jeg se en stor flok elg (*wapiti*). Saa fór vi naturligvis straks afsted igjen, men kom paa veien over seks andre elger, som gik og spiste i en dal for sig selv, saa vi bestemte os til at lade storflokken være til en anden dag og gaa efter disse seks. Vi fulgte dem i næsten to timer, mens de gik gennem skoven, men kunde ikke komme dem paa skud; men saa mistede vi dem tilslut og vendte om for at gaa efter de andre. Efter nok en forfærdelig tur befandt vi os paa den ene side af en dyb dal, og flokken stod stille halvveis paa den skovbegroede aas lige overfor os, omtrent 250 skridt fra os. Saa skjød vi paa dem; jeg fik to, og den anden fyr en. Da saa jagtiveren var over, saa begyndte vi at tænke over vor situation; — klokken var fem juledag; aldeles mørkt; det sneede gamle støvler; 20 graders kulde, og saa begyndte

det ogsaa at blæse lidt, netop nok til at piske sneen imod ens ansigt og næsten slaa øinene ud af en; fjorten mil hjemmefra og baade vi selv og hestene dødtrætte. Vi vidste netop saavidt, hvor vi var, og vi lod derfor elsdirene ligge, som de laa, uden at gjøre noget længere ophold, og styrede kursen mod leiren. De kan tro, vi var glade til, at vi kom did, hvilket vi gjorde langt paa nat, mere døde end levende. Og hvilket julemaaltid vi saa fik af antilopesteg, varmt brød og whiskypunsch, hvilket sidste var et extra-tillæg i anledning af dagen.»

Natten efter blev vi igjen vækkede af hestetrampen og en mandsstemme og tørnede ud straks for at se, hvad denne usedvanlige hændelse kunde betyde; — i dette land er det nemlig noget meget sjældent at nogen reiser om natten. Og saa var det vore venner yankeedriverne, som var færdige med sit arbejde med okserne og nu skyndte sig tilbage til staterne i forcerede marscher. Idag havde de reist firti mil paa denne skrækkelige vei, og deres heste var endda ikke altfor udmasede. Stakkars fyre, de var glade ved at opslaa sin leir her, og skjönt de reiste afsted igjen i dagbrækningen, lykkedes det dem dog at finde paa nogen morro, førend de reiste. En af dem var den lystigste slyngel, vi nogensinde har seet; ulykkeligvis var alle hans historier, som var uhyre fornøielige, aldeles uskikkede til at publiceres, og de, som kunde fortælles, skylder vestens dialekt sin virkning. Han lod til at være mere forbitret paa indianerne end nogen anden, vi har truffet; han sagde blandt andet, at de var «nogle svære karle til at staa rundtom og stange sine tænder, medens en sidder og spiser», hvilket maler dem med mesterhaand. — «Fæle fyre

til at spise,» vedblev han; «det er ligesom at putte last i et skibsrums, naar en skal prøve at stoppe dem fulde!» — Og saa fortalte han os om en, som han kaldte «en lexikonmand, som sagde, han vilde ud og lave en snakkebog i Kootenay-sproget». Saa fik han fat i en indianer, som kunde engelsk, gav ham en ganske simpel sætning og bad ham oversætte den. «Saa nøs indianeren to gange og hikkede én gang, og saa blystrede han en stub, og saa stoppede han op og sagde: Naa, har De skrevet det op? — Men lexikonmanden syntes, det fik lige saa godt være det samme med bogen og gik sin vei!»

Der bliver ikke stort mere end omridsene tilbage af denne geniale røvers historier, naar man tager væk hans pittoreske og vidunderlige eder; men han havde et ualmindelig stort lager af dem. Hans sidste ord, da han reiste, var: «Se efter grænsen saadan en fem mil herfra; — — naar De kommer ud af dette — — gamle monarkiske — af et land, saa skal De — — nok faa se, hvordan en — — — af en vei skal være! Og saa skal jeg — — — sige Jer det, gutter, at nu kommer snart den indianske sommer, og da — — —»

Og dermed forsvandt de i en støvsky, joviale til det sidste.

Vi har ganske vist fundet det vanskelig at faa lært noget af indianersproget; thi for det første saa taler de alle med en slags uforstaaelig hvysken, saa man ikke kan høre, hvad de siger, og endnu mindre forstaa det. Dette er meget slemt for os; thi da vi er fuldt overbeviste om, at det vigtigste i ethvert sprog er at kunne forlange noget at drikke, og det næstvigtigste at kunne skjælde ud de indfødte, naar

de ikke kommer med det, saa havde vi haabet, at vi hurtigere skulde have lært saa meget af Kootenay-dialekten. Skipperen, som paa sine fingre kan en hel del udtryk, som er lige saa fornærmelige for den tiltalte person som uærbødige mod deres afdøde slegtningers minde, paa hindostansk, norsk, ægyptisk og somersetshiresk, er især ude af det for dette; for, siger han med dyb beklagelse, «hvad kan man vel gjøre med et sprog, som slet ikke eier noget udtryk for «søn af en skibskok»?»

Cardie har dog faaet fat i et udtryk, som bestaar i, at man hvisler ud mellem de sammenbidte tænder ordet *kattalahshin*, hvilket egentlig ikke betyder andet end «hest», men som, naar det bruges paa den omtalte rigtige maade, er lige saa godt som den allerværste ed.

Det holdt stadig ved at sne, og for hver dag krøb skyerne lavere ned over fjeldene og gjorde jagen mere og mere umulig, saa at vi den 9de november i et blendende snefog atter brød op med leiren, ledte os frem efter den dybt nedsneede vei og henimod middag gik over den internationale grænselinje.

Da og ikke før forstod vi, hvad den løgnagtige driver havde ment med sin partherpil om den republikanske veis overlegenhed over den i det udlevede monarki. Grænsen var vistnok afmerket ved en stor stendynge i skoven, men den udmerkede sig endnu mere ved absolut mangel paa ethvert forsøg paa at holde veien aaben eller hugge væk veltede træer paa U. S.-siden. Marken bestod af et sammenfiltret vildnis af rødder og søle, hvorover der løb utallige smaa-bække, hvilket gjorde det saa besværlig som vel muligt at gaa. I alt dette roderi gik stien op og

ned og blev borte og kom frem igjen paa aldeles uventede steder paa den mest forvildende og væmmelige maner, — og saaledes gik den dag.

Om aftenen kom vi til en aaben strækning med sparsomt græs, der kaldes *Round Prairie*, og vaade og snausede som vi var, blev vi her meget fornøiede over at se ligesom en forandring af grunden og af landskabets almindelige udseende, og begyndte at haabe, at vi snart var komne igjennem denne sølede dal, hvor vi virkelig tror, det er, som alle folk siger, at det regner i 350 dage om aaret. Navnet *Mooyie* eller *Mooyea* er i virkeligheden blot en reisendes feilagtige udtale af *mouillé*, et ord, som det franske lexikon siger skal betyde «søkkende vaad».

Skipperen har til dato aldrig kunnet blive træt af at præke for os om de fremadskridende U. S.'s overlegenhed over det søvnige Kanada og England, og han har uafsladelig gaaet og sagt: «Ja, vent bare, til I kommer over grænsen!» — Men Mooyieveien har omvendt ham, og han er nu en fuldstændig «yankeeophob». Vi kan sige, at hvis de ønsker at finde en værdig anvendelse for resterne af Alabømaerstatningen, saa kan de ikke gjøre noget bedre end at bruge den til at rydde denne vei og fylde op hullerne og bækkene, som findes i den til stor pine og plage for de ulykkelige reisende.

En fjorten dages tid bagefter traf vi den letsindige skronemager, driveren, og bebreidede ham hans hjerteløse falskhed. Det lod til, at han hele tiden siden havde gottet sig inderlig ved tanken paa, hvad disse — — — englændere vilde sige, naar de kom over grænsen, og hans eneste undskyldning var den, at «da vi jo alligevel maatte komme den vei, saa

kunde han ikke indse, at det kunde nytte noget at fylde os med en — — slump — — — bibelsteder heller.»

Da det er meget sandsynligt, at amerikanerne gjerne vil høre vor mening om deres mægtige nation, saa turde dette være en passende anledning til at udtale den, og vi haaber, det vil være dem til gavn.

En oplyst amerikansk borger, som har reist noget, er i almindelighed talt et af de behageligste mennesker i verden og er lettere at gjenkjende i denne egenskab end en god engelskmand, skjønt han ikke netop er denne overlegen. Denne slags bereiste amerikanere er slet ikke nogen sjeldenhed, men kan træffes paa alle de steder, hvor folk pleier at komme sammen, og paa nogle, hvor de ikke pleier det.

En anden prægtig fyr er den rigtige pioner, jæger eller minearbeider fra det fjerne vesten, som har studeret naturens store bog og ved, hvor svage og afhængige de bedste af os er. Men tager vi den altfor almindelige indfødte, som har levet hele sit liv blandt folk af sit eget slags og paa samme slags sted, — ja saa findes der ingen englænder, der er mage til ham, og det vil sige meget. Han er mere fuld af fordomme end den fineste gamle tory-herremand, og han besidder ingen af de gode egenskaber, om ofte gjør den sidste til en saa elskværdig mand. Lad ham komme frem med sine egne idéer om Amerika i sammenligning med den øvrige verden, og du vil længes efter døden (d. v. s. hans) for at faa en ende paa dine lidelser. Han vil lægge saaledes ud for dig og foragte dine indvendinger og traktere dig med *Amurrica* slig, at du vil ønske, du var i det lykkelige Japan, hvor, som Shirley Brooks siger:

We're informed that in happy Japan
folks are free to believe what they can;
but if they come teaching and preaching and scretching
they go off to jail in a van.

Og det bedrøveligste af det hele er, at han kelig lader til at tro paa alt det, han siger, og at han er overbevist om, at stjernerne og striberne vaier over det intelligenteste, mest civiliserede og mest frihedselskende af alle folk i verden, og at amerikanerne er skabningens ypperste i alle mulige retninger, og for næsten alt dette bærer efter vor ringe formening den meget maadelige presse skylden. Selv i New-York, hvor de bedste aviser staar ved siden af eller over de bedste af vore som *nyhedsblade*, er den samme skjæmmende smaalighed og personlighed fremherskende, som gjør sig bemærket i den lokale presse.

Og lad nu deres kritikere valse frem og sige, hvad de mener om vor maade at skrive paa. Mangel paa en international forlagsret er ganske udmerket til at give folk mod til at sige sin mening.

Racens fysiske tilstand er skuffende. Det er vel bekjendt, hvor smukke de amerikanske piger er, som kommer over til os; men for det første er de jo udvalgte, og for æ. andet, saa kan de ikke holde sig godt; naar de er tredive aar, saa er de gamle kjær-ringer allesammen. Dette kan vistnok være godt nok for debutantinderne, fordi det gjør avancementet hurtigere, men ikke for dem, hvis regjering er ude, netop som den har begyndt, og heller ikke for en mand, som gjerne vil, at hans kone skal beholde sit gode udseende lidt længere end hvedebrødsdagene.

Mændene er ikke alene i almindelighed en svage-

lig race, men ogsaa daarlig skabte, med smalt bryst og skraa skuldre, skjønt vi maa tilstaa, at de med sin syneladende svage bygning ofte er istand til at gøre det sværeste arbejde og gjøre det godt. — Vægttagelse er væsentligst indskrænket til de vestlige Stater; om østen og syden ved vi meget lidet; — og vi har faaet det indtryk, at den europæiske stamme bliver daarligere og tiltrænger stadig fornyelse. En englænder, som reiser derud, forøger sin kraft og sundhed; men hans børn ligner ikke engelske børn, gutterne har ikke de samme sorgløse ansigter og lette hjerter som vore gutter; de er mænd af sind i fjortenaarsalderen, og pigerne bliver ogsaa altfor tidlig «voksne».

Hvad aarsagerne anbelanger, saa er rimeligvis klimabet for en stor del ansvarligt for dette, men sikkert ogsaa den slags mad, de spiser, og endmere den maade, de spiser den paa. De spiser en mængde varme hvedebrød og lignende brødsorter (almindeligvis lavet med bagepulver) samt konditorsager og slikkerier. Maden bliver daarlig tillavet; de drikker ublandede spirituosa paa tom mave, og bagefter drikker de isvand, hvoraf de ogsaa altid konsumerer en uhyre mængde, og disse vaner lægger de sig til i en meget ung alder. De sluger maden uden at tygge den; tygningen kommer bagefter; men da tygger de enten en tandstikker i to timer efter en middag paa tyve minutter eller ogsaa tobak, saalænge de er vaagne; børn og unge piger øve sig paa «gum». At skraa tobak kan ikke være sundt, ikke at tale om, at det er en af de styggeste vaner, som findes.

Og endelig bruger pigerne slet ikke og mændene meget sjelden at røre paa sig mere, end de er

nødt til; — dog regner vi ikke kanadierne med, naar vi siger dette. Der er f. eks. ingen, som tænker paa at gaa opover en trappe; men elevatorerne gaar uophørlig i enhver bygning paa mere end to etager. Og hvert hus, som kan fortjene dette navn, har dobbelte vinduer og varmeapparat og ovne og patent-ventilatorer og varme tepper og alskens andre flagg-tige paafund til at holde det indre aldeles frit for træk og i en behagelig varm temperatur — og gjøre en forkjølet til døden, naar man bare stikker næsen udenfor.

Forresten faar det være nok at sige om amerikanerne og deres vaner, at vi har stor respekt for dem, saameget mere som deres feil er omtrent de samme som vore egne, bare med akcenten paa et andet sted.

Kapitel XXX.

Søle.

Vi forlod Round Prairie i regn, som nu, da vi var komne lavere ned, begyndte at træde istedenfor sneen, og passerede forbi en nedbrændt hytte, der mindede os om, at ogsaa vort komfortable hjem kunde være udsat for den skjæbne, der har rammet saa mangt et stateligere hus, — og desværre vi havde jo ikke assureret!

Paa denne del af reisen begyndte vi at træffe

paa forskjellige slags fugle, som vi hidtil ikke havde seet, saaledes vestens rødkjælk, der, som de fleste ved, i virkeligheden er en trost og en meget tarvelig efterligning af vor engelske rødstrube. Fra kanten af en myr fløi en stor graa ugle op i det nærmeste træ og sad der og blinkede til os, -- og i skoven kom vi lige tæt ind paa en duehøg, som vi overraskede, medens den holdt middag paa en rype; den vilde ikke miste rypen og bar den med sig i triumf, da den fløi sin vei. Langsmed veien var der mange reder af guldtoppede gjærdesmutter, som var meget smukke, lavede hovedsagelig af mose og fjær og hang ned fra en kløftet trægren.

Henved middag kom vi til et sted, hvor der var to veie at vælge imellem; den ene gik lige mod syd til Bonners Ferry og den anden gik noget vestligere i en bøining til det samme sted; men man sagde, at der var foder nok til hestene paa denne vei, hvorimod der ikke skulde findes noget paa den søndre. Veidelingen var paa randen af en brat bakke ned i en flad dal, hvis nærmeste del var begroet med tyk skov, medens vi hinsides kunde se brede gule sletter med prægtigt græs. Hist og her laa smaa klynger bomuldstrær spredte ligesom øer i en sø og andre steder smaabække, hvis løb betegnedes ved buske. Langt borte paa disse gule sletter kunde vi se den brede overflade af den nu langsomt flydende Koote-nay og hinsides den lave mørke aaser indhyllede i tæt hvid taage og her og der snetoppe af middels hoide.

Vi tog den vestre vei og begyndte nedstigningen, hvorved Jim og klepperten straks gik paa hovedet op i en nypetornbusk, hvorfra de alligevel slap

noksaa vel. Saa reiste *Spettens* oppakning fremover hovedet paa den, idet extragjorden, som vi havde sat paa for at forebygge slige katastrofer, af en eller anden grund svigtede. Men der skede ingen skade, og i hurtig marsch naaede vi en liden bæk, hvor stien blev borte. Efter nogen søgen fandt vi, at den gik lige nordover, hvilket saa lidt mistrøstigt ud, eftersom vi skulde til et sted, som laa mod syd; men vi kunde ikke finde nogen anden heller, og vi drog derfor afsted med slemme anelser. Mil efter mil marscherede vi afsted over glat grund, der voldte mange smaa uheld, og endelig kom vi ud af skoven ved en ranch ved randen af sletten, den første menne-skebolig, vi havde seet, siden vi forlod Cranbrook. — Eieren fortalte os, at vi alligevel var paa ret vei, at denne nordre vei var den eneste, ad hvilken man kunde omgaa en dyb kløft; men fra dette punkt gik den i skarp bøining i den forønskede retning og over sletterne lige til færgen.

Han tilføiede, at det var daarligt veir; men nu var det netop den tid, den *indianske sommer* pleiede at begynde, og *da* blev det bare godveir.

Den sølede vei slyngede sig mellem bomulds-trær og over grovt høit græs, som hestene alligevel lod til at synes om. Vi fik den tanke, at denne ulykkelige rancheier tidlig om sommeren havde takket himmelen, fordi hans høavling ikke var overladt til forsynets naade dette aar; for han havde lavet sig en hel række af stakker. — Men han havde forsømt den vigtige ting at tørre sit hø først, og da vi drog forbi, var der ikke andet at se end raadnende masser af sort, ildelugtende græs. — Vi er bange for,

at det vil blive en drøi tørt for ham at holde liv i kreaturerne vinteren over.

Efter to timers vandring over sletten kom vi til en creek, som løb mellem meget høie og steile lerede bredder og med omtrent to fod dybt, seigt mudder paa bunden; og da vi var komne over denne med alle vore heste og vor bagage, var vi dygtig trætte og gjorde holdt for natten. Hvorledes de forbistrede dyr bar sig ad med at komme over den creek, kunde vi slet ikke begribe; men det vakte vor yderste forbauselse, at det virkelig lykkedes dem alle; formodentlig var det fortvilelsen, som laante dem vinger. De kom alle nedover den bratte elvemæl i en sidende stilling, og det kan være godt nok, naar man skal nedover bakke; men det er umuligt at age *op* over bakke, og det nytter heller ikke stort midt ude i en leret elv. Men *Røden* forsøgte at gjøre det alligevel.

Vi har i det hele taget virkelig været heldige med vore pakninger og heste; naturligvis har der hændt os nogle smaa uheld, som f. eks., at grene har stukket hul i kapperne eller bragt en pakning i uorden, saa vi har maattet rette paa den igjen; men kun én gang har hele stasen gaaet i vasken. Dette hændte ved Bull river paa turen op fra Tobacco Plains, da gamle *Hvidens* oppakning faldt af i en brat bakke, fordi den ikke var rigtig surret, og skræmte den slig, at han havde maltrakteret forskjellige ting slemt i sin kamp for at undgaa at falde, førend vi kunde faa gjort noget ved det. Det var ved den leilighed, karreen og tandpulveret blev blandet sammen med theen og melet og altsammen tilligemed en vasselinkrukke trampet udover Skipperens rene

skjorte og eneste slips. Jim, som var i spidsen med *Spet junior*, slog i en fart tømmen om et træ og kom netop tidsnok til at redde *Hviden* og hans op-pakning; men i de faa minutter, han var borte, var *Spetten* ogsaa bleven ræd, havde tullet tauget rundt om alle sine ben og havde begyndt at slaa bagud paa en skrent, der var bare to fod bred og med Kootenay dybt under sig. — Det var nær gaaet galt dengang med de to heste og deres last; men forresten er der ikke passeret os noget særdeles, og denne mudrede «grænsecreek», som den kaldes, var det værste sted, vi havde truffet paa paa denne side af Tobacco-Plains.

Siden vi fik fire heste, har karavanen været ledet af klepperten, om formiddagen reden af Skipperen og om eftermiddagen af Jim; rytteren var altid bevæbnet med en rifle eller et gevær for at skaffe mad, en okse til at lave teltstænger og en meget stor og tung kjep, der humoristisk blev benævnt en svøbe.

Cardie havde arbeidet den tingest, vi brugte til sadel, og da han selv havde forsøgt den engang, sagde han, at han heller vilde gaa, og at der var maade med alting. Skipperen sagde ingenting, men af visse fodspor og det meget korte stykke, han naar forud, har vi fattet den lumske mistanke, at han stiger af, saasnart som han er ude af sigte, og leder klepperten istedenfor at udsætte sig for lidelserne ved at ride paa den gamle kløvsadel, som Cardie kalder «sadelen». Jim derimod, som ikke er bange for at udsætte sig selv eller klepperten for livsfare, humper afsted paa bestet i en gangart, som ofte næsten kan gjælde for en galop. Det er morsomt at lægge merke til, hvor forbausende hurtig gangeren stopper

op, dersom rytteren af dovenskab eller en anden
aarsag holder op at bearbejde den med «svøben».

Vi har havt nogle daarlige leirpladser, siden vi



Jim og klepperten.

forlod Cranbrook, men ingen værre end den ved
grænsecreeken. Hytten blev der sat op paa en
mark, der bestod af bare raaddent siv, grene, mud-
der og vissent løv, som var opskyllet af elven; men
vi syntes, det var bedre end at sætte den i det høje
vaade græs.

Der var en mængde gjæs paa dette sted; i mørkningen fløi der næsten uophørlig uendelige flokke hen over os, kaglende af alle kræfter og uden at bryde sig noget om den rifleild, som Cardie vedligeholdte mod dem, staaende i teltdøren. Hvor mange tusend der fløi forbi, er umuligt at gjette, men det var mange, ikke at tale om ænderne, som vi ikke lagde saa meget merke til, da de tiede stille, og om morgenen gik det løs igjen paa samme vis, blot i modsat retning.

Hele natten regnede det uophørlig, og om morgenen blev vi overraskede ved synet af den ynkværdigste og mest lemlæstede karrikatur af en hund, som fandtes i hele verden. Dens hale var hugget kort af, dens ene ben ligeledes, og det bedende og ydmyge udtryk i dens øine var næsten ikke til at udholde. Den vilde ikke komme hen til os; men vi kastede noget mad hen til den, skjønt vi havde følelsen af, at et rifleskud vilde være en barmhjertigere gave, og det arme kreatur kunde ikke tro paa sin egen lykke, saa forsulten som den var, men blev siddende langt borte, til vi vendte os væk saa længe, at den kunde stjæle sig til at tage de stykker, vi vilde give den. At have den hund med os i to dage vilde ingen af os have kunnet holde ud; og da den noget efter viste sig hinkende efter os et stykke fra veien, følte vi, at vi blev nødt til at begaa et mord. Men lykkeligvis opgav det stakkars dyr at følge os efter en stunds forløb.

Veien gik hid og did over den fugtige, sølede og mudrede mark, saa gennem en skov og derpaa atter ned til Kootenay, som her er 150 yards bred og efter sigende 40 fod dyb. Sletterne, vi reiste hen over,

strækker sig fra Bonners Ferry og til Kootenaysjøen, det smukkeste vand i *B. C.* — De er henved firti mil lange og to—tre mil brede, og kun den nordlige del er engelsk territorium; de har vistnok engang været en stor sø.

Kootenaysjøen selv maa være et af de vidunderligste fiskevande i verden, dersom vi kan tro bare halvt af, hvad vi hørte om den. Den staar i stort ry for sine skjællede indvaaneres størrelse, antal og kvalitet, lige fra forel og ørret til laks og gigantiske stør. Vi vilde gjerne have prøvet den, men havde ikke tid, da vi var nødt til at skynde os.

Hvor det regnede og dryppede fra de dampende træer paa denne elendige dag; men da vi endelig var i ly i vor venlige hytte i nærheden af en liden sø, fik vi først rigtig vide, hvad *B. C.* virkelig kunde præstere i retning af stygveir, naar det rigtig vilde.

I to dage og nætter øsede og styrtede det ned, medens vinden peb og hylede gennem grenene og slog i ørerne paa hytten over os med en tordnende larm, saa vi var i en stadig skræk for pludselig at faa se vort kjære hjem blæse bort og fare midt ud i sjøen. Det kunde ikke være værre, medmindre det havde regnet haardfrosne skomagergutter. Men tredje dag blev der dog en ende paa det, og vi stormede atter afsted paa vor vilde bane.

Cardie sagde: — «Dette veiret her i *B. C.* har det i rykkevis; den ene dag kan vi ikke komme ud, den anden dag er det godt igen!» — Han var alligevel ikke rigtig i sit geniale hjørne paa grund af et lidet uheld, han havde havt. Han havde nemlig hængt sine støvler, som var meget vaade, op paa en af stængerne for at tørre dem over ilden. Uheldigvis

drev nu vinden hele natten regnet ned igjennem røg-hullet, som stod paa glot, og ned i støvlerne, og om morgenen, da Cardie trak den ene støvle paa med et ryk, hørtes der et plask, og vandet sprudede som et springvand rundt til alle kanter; for begge støvlerne var halvfulde af vand.

Han var lidt grættet hele den dag, især naar en af os ytrede, at han «haabede, han ikke var vaad paa benene; for det vilde være farligt i dette klima» eller gjorde et lignende spørgsmaal, og nogle af hans svar var affattede i den værst mulige tone og med en mangel paa taknemmelighed, som var aldeles væmmelig.

Kapitel XXXI.

Fladbuerne.

En *flatbow* (eller nedre-kootenayer) indianer kom til frokost den morgen og blev hos os en lang stund. Han var en meget fornøielig fyr, saa forsulten ud (hvilket dog blot var tilsyneladende, da vi erfarede, at han var sin stammes Krøsus) og var ikke klædt med den straalende pragt, som udmerkede hans fættene Horse-kootenayerne.

Efter frokost skaffede denne forræderiske vilde os en hel forskrækkelse paa halsen ved at holde en lang tale, som tydelig sluttede med de ominøse ord: «indkomstskat». For at vinde nogen tid under disse ubehagelige omstændigheder fik vi ham til at gjentage

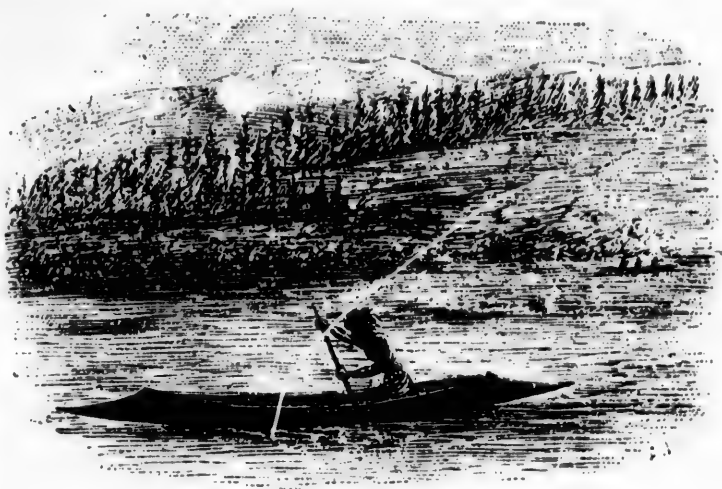
em røg-
og om
med et
som et
tøvlerne

naar en
aad paa
a» eller
ans svar
med en
mmelig.

er kom
g stund.
ten ud
farede,
klædt
fattere

vilde
de en
se ord:
disse
entage

det, og der kunde ikke være nogen tvil længere: han var skatteopkræveren og vilde have os til at betale. Forgjæves forsikrede vi ham, at vi hverken kunde eller vilde; at vi havde forladt England, især fordi vi der havde mere skat end indkomst; vi forklarede ham, at blegansigternes store medicinmand havde lovet at faa den afskaffet for fjorten aar siden, og at den derfor



En flatbow-indianer — nedre Kootenay.

i alle oprigtig troendes øine havde ophørt at existere; vi forsøgte at faa istand et kompromis, om han f. eks. havde med noget saadant som fattigskatten eller en gasmaaler; men nei, den urokkelige rødhud holdt ved med sit uophørlige omkvæd: «Indkomstskat, -n'komstskat, -n'komstskat.» Tilsidst fortalte vi ham i fortvilelse, at vor «store gamle Tyee» * kom henne i veien et stykke bagefter os med en pakhest aldeles

* Gladstone.

belæsser med brevkort, og at han ufeilbarlig vilde holde en lang tale, hvori han udviklede, at han selv indirekte nedstammede fra fladbuerne (gjennem langbuerne), — og da først og ikke før før den vilde mand op og flygtede med et hyl af rædsel.

Et individ har sidenefter forsøgt at faa os til at tro, at «n'komstskat» er Chinook-jargon og bare betyder: «Forstaar De?» — men vi ved det bedre og er overbeviste om, at intet andet end vor aandsnær-værelse og raadsnarhed frelste os fra at faa vor hytte optegnet i første klasse A., os selv under B. og vore rifler og andre sager under D. paa fladbuebudgettet.

Vi opdagede et sted, hvor flere af disse indianere boede med sine familier og besaa deres hytter og kanoer. Disse sidste er de eneste i sit slags blandt alverdens baade. De er dannede af et stykke granbark (hvidgran, efter hvad vi tror; men vi er ikke sikre paa det); dette flaaes af træet i passende længde, vendes med indsiden ud og syes sammen i den form, som man ser paa tegningen, hvorpaa knaphullerne, om der er nogen, tættes med gummi og den skarpe for- og agterstavn beklædes med en kjøl af furutræ. Æsingen er gjort af en strimmel birkebark, omtrent fire tommer bred, som syes fast til randen og forsterkes med et stykke træ øverst. Det indre er forstøttet med en hel mængde spanter, som gaa helt over baaden i hele dens bredde, medens nogle af dem ogsaa er førte gennem birkebarken og satte fast til æsingen.

Paddelaaren er ikke ulig den almindelige kanadiske, men er skarp i bladet. Kanoerne er af forskjellig længde; almindeligvis er de elleve fod i kjølen og syv mellem perpendikulærerne, tvertimod hvad der

er den almindelige form for de fleste farkoster. De er meget lette, da en af denne størrelse veier omtrent femti pund, men sterkere, nettere og hurtigere end en af birkebark.

Fladbuerne er en meget primitiv race, skjønt de i navnet er omvendte til kristendommen. Hele sommeren har de ikke andre klæder end en tøistump om livet, hvilket om vinteren suppleres med et teppe. De tilbringer næsten al sin tid paa vandet i disse lette kanoer, som de haandterer med stor dygtighed. Merkeligt nokror de dem ikke med paddelen paa den samme maade, som bruges med den anden sort; naar de padler, saa skifter de paddelen over fra høire til venstre for hvert tredje eller fjerde tag, selv om begge sider er bemandede, idet de ledsager roningensang, som klinger noksaa smukt, og det ser ogsaa smukt ud. naar de blinkende aarer taktmæssig svinges gennem luften. Naar kanoerne er paa land, behandles de med stor omhu og lægges med bunden op under tag paa træer og sættes fast ved at stikkes ned i den steile bred med den ene ende, medens den anden holdes oppe ved kløftede stokke.

Denne gruppe indianere lod til at være meget fattig; de boede i hytter, som ikke havde noget tag, men kun bestod af vægge (*dados*) af flettet siv. Nu er jo en væg noget, som vi anser for aldeles uundværlig hjemme; men et hus, som bestaar af bare vægge og intet andet end vægge, vilde kunne bringe selv Oscar til at gaa ud af sit gode skind, skjønt de sikkert nok vilde fryse, hvordan det saa var, i dette ublide klima.

«*Infelix Dado, nunc te facta impia tangunt*» kvad vor poet (han sagde, det var noget af Æneiden), da han hørte, at deres huses luftige tilstand skrev sig fra

denne ulykkelige stammes altfor store hang til spil. De havde anvendt næsten en hel maaned (som de skulde have brugt til fiskeri og jagt) til at prøve lykken i hasardspil sammen med en bande maroc-er, der kaldtes *Calispel*-indianere, som bor omtrent femti mil borte, og havde ogsaa drevet paa med poker, trekort og andre spil, som synes at være identiske med *Coddam*.

Dette sidste er den mest populære form for kommercielle forretninger og spilles af seks eller otte mænd, der staar lige overfor hverandre i to lige partier, og af hvilke en har en liden gjenstand, som hurtig sendes fra haand til haand, medens det andet parti gjetter, hos hvem tingen findes i et vist givet øieblik. En nat, som vi laa inden hørevidde fra en stor leir, gik det paa med denne intelligente leg til den lyse morgen, ledsaget af et underligt kor, hvis sang steg og sank med monoton regelmæssighed, nu og da afbrudt af vilde hyl, og som vistnok omtrent svarede til vort: «*Jack's up! — Jack's down! — Fat Jack's in the boneyard!*» — i den tilsvarende engelske leg.

Calispel-indianerne, som havde fordelene af at bo i den civiliserende nærhed af jernbanestation og skysaloons, var komne herover med deres bedre opdragelse og plyndrede ægypterne, saa det forslog. Disse elendige vrage havde bogstavelig ikke en fille paa sin krop eller et overtræk til sine tepees og levede i den yderste elendighed. For ganske kort tid siden havde de siddet noksaa godt i det, og nu var det bare en eneste af dem, som havde kanoer igjen, og dem vilde han sælge for to dollars stykket, omtrent halvt af hvad de pleier at faa for dem, de en sjelden gang kan faa solgt.

Denne mand havde enten været heldigere eller forsigtigere i sit spil end sine kamerater; for han havde nogle rare æsker af birketræ og næver prydede med malerier. Han havde ogsaa et brett af omtrent 2 $\frac{1}{2}$ fods længde, som var bedækket og prydet med udskaaret læder i tagger og frynser. Paa saadant et brett bruger de at surre fast familiens spædbarn, hvorpaa hele indretningen bliver hængt paa møderens ryg.

Til mad havde de etslags haaret vegetabil, som børnene lod til at spise raat med stor begjærlighed; os smagte det omrent som en temmelig daarlig potet og var lige saa ufordøieligt, som denne er i raa tilstand. Det eneste spiselige, vi forresten saa hos dem, var en kage af nogle bær, som var tørrede og sammenpressede til en sort masse ligesom meget daarlige ribs halvblandede med snaus.

De stakkars elendige fladbuer var alligevel meget at beklage, og de vakte saa meget mere vor sympathi, som nogle af dem virkelig baade kunde sige og sagde noget, som tydelig nok skulde betyde tak. En af dem bad om lidt brød til et sygt barn, hvilket han sagde vilde «mamuk syg papus et eller andet;» men om han mente, det «vilde gjøre det godt,» eller at han «vilde gjøre et grødomslag af det,» det kunde vi ikke faa rede paa.

Vi forærede disse stakkars mennesker et spil mærkede kort, baccaratreglerne og en pose fuld af jettens, og vi føler os forvissede om, at de ved hjælp af disse snart vil gjenvinde den materielle velstand, som de fiffige calispels har snydt fra dem.

Vor vej gik den følgende dag ogsaa henover den samme slags brede græsslette som før, men

med hver mil blev det værre at komme frem; myrer og bundløse creeker var der nok af. Paa et sted faldt Jim, som red i spidsen, ned i et dybt hul, som han kun med stor møie fik halet sig selv og kleperten op af. Saa byggede han et lidet gjærde tversover veien og hængte en bekjendtgjørelse op paa det, forat de andre kunde undgaa den samme skjæbne. Sent paa natten kom de til leiren med to af pakningerne og hestene bedækkede med seigt mudder og deres humør i en ligesaa miserabel tilstand og kaldte ham «alt andet end en gentleman», fordi han ikke havde varskoet dem for myrhullet.

«Men saa I ikke seddelen, jeg hængte op der?»

«Jo!» — svarede Cardie haanlig, «og dersom bare hestene havde kunnet læse, saa tør jeg nok sige, det havde gaaet bra!»

«De kan da vel sagtens læse en stolpe og nogle lange stænger?»

Og efter noget mere skjenderi blev det opdaget, at Cardie havde havt saa travelt med at rive ned gjærdet og skjelde ud den indbildte «obstruktionist», som havde sat det op, at han ikke havde havt tid til at se paa seddelen, førend *Spetten* og *Røden* laa i myren til op paa halsen, og deres pakninger var meget nær ved at faa en mudret grav der.

Det morsomste, vi oplevede paa denne del af reisen, var, at vi mødte en stor flok sidensvands, som vel var værd at se med sine fine og glimrende fjær og smukke kam. Her saa vi ogsaa paa et sted, hvor veien gik lige ud paa kanten af elvebakken, de smukkeste kjæmpecedre, vi havde truffet paa, hvis svære rødder straaledede ud fra foden af hvert træ med næsten mathematisk regelmæssighed og symmetri.

Der stod ogsaa et uhyre lerketræ, som var merkeligt at se, idet jorden under det var skyllet bort i et dyb af omtrent tre alen, saa rødderne, som gik lige ret ned i jorden, laa bare; det saa aldeles ud, som træet stod paa en del lodrette søiler af fire tommers tykkelse.

Ved enden af denne ulykkelige dag slog vi leir paa toppen af en græsbeegroet klippe, som var det



Nedre Kootenay-skoven.

eneste tørre sted, vi kunde finde. Stedet skraanede saa sterkt, at vi maatte lave hylder til vore senge og baalet, saa den øverste liggeplads laa to fod høiere end den nedre. Hele natten laa vi i dødelig angst for, at hytten skulde blæse ned af fjeldknatten, og at vi og alle vore eiendele skulde blive hvirvlede ned i den vaade myr, saa vi kom til at ligge der og rode imellem resterne af baalet. Der er ingen tvil om, at den koniske form af tepeen er vel skik-

ket til at modstaa vind, og vi havde aldrig nogen ulempe selv af de voldsomste vindstød.

Om morgenen kom der nogle fladbuer fra en stor leir tætved; vi kunde skjønne, at en af dem sagde, at nu var den indianske sommer kommen, og at han vilde til at spørge os, hvordan vi likte den; men et frygteligt lyn fra vore øine advarede ham om at holde op, og med et rædselshyl styrtede han og hans følge sig udover klippen og ned i den serboniske afgrund nedenfor og slap bort, efter hvad vi tror. Vi har i de sidste dage gjort det høitidelige løfte at slaa ihjel den næste mand, som taler om den indianske sommer til os, og vi skal ikke slaa ham ihjel paa nogen pen maade heller. Vi skal bare tvinge ham til at gaa fodtur i den indianske sommer med indianske sommerklæder paa; det vil rigtignok ikke langpine ham slig, som vi kunde have ønsket; men det vil alligevel være fælt i den korte tid, det vil vare. — Vi vil ikke have noget mere af de indianske sommere, og vi begynder nu at faa enslags anelse om, hvad den *cowboy* fra Wyoming mente, som vi hørte sige: — «Næste vaar skal jeg komme herved med kørene og overvintre.»

Spetten og *Hviden* fik det indfald at tage sig en liden extratur for sig selv, medens vi sad opkrøbne paa fjeldknatten ligesom aalekraaker, og skjønt vi havde den hele øde slette udbredt foran os, kunde vi dog ikke se dem med blotte øine. Saa rodede Cardie i sin sæk mellem alle sine skjortelevninger og fillede støvler og andre ruiner, og tilslut halede han frem en tingest, som vi troede var en gammel basun, hvorpaa han med megen stolthed sagde: — «Jeg skal nok finde dem med mit teleskop!» — Da

han saa havde trukket den ud over sit knæ og faaet resten af selskabet til at holde sammen dens forskellige løsagtige dele, medens han rettede den mod den fjerne horisont, meddelte han, at han kunde se de flygtede gangere langt borte i det fjerne, og fik saa sin broder overtalt til at ride afsted paa klepperten for at faa fat i dem. Altsaa blev den ubekvemme sadel lagt paa, og Jim gav klepperten nogle rap med «svøben» og fór afsted i kort galop for at finde de to heste. Hvorledes eller hvorfor de med sine heller paa benene havde kunde finde paa at gjøre en tur paa fire mil fra leiren, kunde vi ikke begribe, medmindre de — som en gjettede — havde taget den store slette for en billard og vilde ud og faa sig et parti.

Vi havde en vis mistanke om, at indianerne havde drevet dem væk, og Cardie gjorde nar af denne tanke paa en saa nærgaaende maner, at vi var nærved at tro, at han havde seet dem gjøre det, men været for vrang (eller som han kalder det «udmaset») til at sige noget om det.

Kapitel XXXII.

Dick Fry's.

Fjeldknatten var vor sidste leirplads paa den store, brede slette, og derfra kom vi atter ind i et tørrere skovland, hvorefter vi efter en kort vandring kom til den meget omtalte Bonners Ferry, eller som

den almindelig kaldtes Dick Fry's. Her var et handelssted og forskjellige træbygninger og den sedvanlige flok røde og hvide dagdrivere og en taugfærge ligesom ved Cranbrook.

Disse indianere havde prydet sine hovedbedækninger, der var uden pul, med halerne og somme-tider med hele skindet af hermeliner. De hvide var ikke stort anderledes end de andre hvide, vi har truffet; de lod allesammen til at være her i samme erende, nemlig for at skjærpe eller paa anden maade gjøre forretninger med de nyopdagede miner ved Kootenaysjøen, som for tiden er landets store begivenhed. Vi saa nogle store stykker af ertsen, som var kommen derfra, og beretningerne sagde, at den var bleven funden i enorme masser, hovedsagelig svovlerts af en sort, der var særlig rig paa sølv; men vi havde ingen tid til at bese selve minerne. Det var tydeligt, at der vilde blive en svær trafik i distriktet, saasnart vinteren var forbi.

Vi kamperede paa den vestlige bred af elven ved begyndelsen af kjøreveien, som gaar fra dette sted til Sandpoint ved Northern-Pacifikbanen. Der var en mængde gjæs og svaner, som i flokkevis trak fra nord mod syd i uafbrudt rækkefølge, og blandt dem var nogle svaner med et eiendommeligt, høit skrig, som vi antog for at være trompeterssvanen.

Endelig blev det godt veir, men skarp kulde. Mon dette virkelig var den indianske sommer? — var det spørgsmaal, som nu bevægede vort sind. Hvis saa var, saa vilde vi heller have en almindelig arktisk vinter.

Den 16de november drog vi afsted igjen henved middagstid efter kjøreveien, som var vel opryd-

et han-
sedvan-
ugfærge

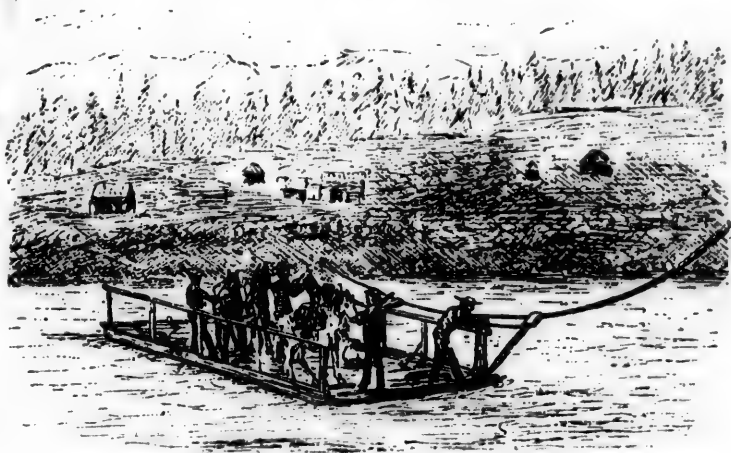
lbedæk-
somme-
vide var
vi har
samme
maade
er ved
re begi-
en, som
at den
sagelig
a sølv;
e. Det
distrik-

f elven
dette
Der
s trak
blandt
t, høit
en.
kulde.
r? —
sind.
delig

hen-
bryd-

det og godt kunde befares af vogne, med broer over de værste huller og bække, stokke lagte paa de fugtige steder og meget godt arbeidet i det hele.

Da vi havde kjøbt en liden skinke ved Dick Fry's, saa var vi ikke saa svært hidsige paa fugl, og følgelig fløi et par tossehøns — eller rettere sagt, hvad Jim kalder «*a fool hen and a full cock*» — op lige ved siden af veien og op i et træ. Først



Dick Fry's færge.

opstod der en livlig disput, om de skulde skydes eller ikke. Efterat en af juryen var bleven truet med døden, blev dommen «skyldig» afsagt, og hestene blev med en hel mængde *foo—la* og under almindelig forvirring bragte til at staa stille. Saa blev det opdaget, at geværet var surret paa en af pakningerne og patronerne paa en anden. Da vi saa havde faaet dem frem og havde faaet skrubbet rusten og solen af mordinstrumentet saavidt, at vi kunde faa kammeret op, blev det høire løb ladet. Saa

blev der taget rigtig godt sigte, og efterat aftrækken nær var bleven brukket af, uden at geværet vilde gaa af, opdagede en, at hanerne stod i halv-spænd. Da dette var rettet paa og sigteceremonien gennemgaaet én gang til, saa trak sportsmanden af hanen paa det venstre løb, skjønt det var det han havde ladet, hvilket førte til et resultat, som ikke var videre nævneværdigt. Saa begyndte igen den høitidelige peging med geværet, — og denne gang blev det til en klik, og saa en til. Først ved det tredje forsøg gik skuddet af og traf hønen. Og tiltrods for alle disse manøvrer sad dog «den fulde hane» paa sin gren i ængstelig, men taalmodig forventning, indtil det blev hans tur!

Det skulde være en udmerket fugl at indføre i England for at lære folk begyndelsesgrundene i skydning; til det brug vilde den sikkert overgaa den siddende kanin. Den sidste kan, efter hvad vore største jægere siger, sommetider blive dræbt, men aldrig samlet op uden ved hjælp af to mand og en støver med et par trillebører og nogle spader og hakker, hvilket gjør jagten paa den meget kostbar.

Vi opfordrer herved alle og enhver til at indsende skriftligt svar, bekræftet med presteattest og andre erklæringer, paa det spørgsmaal, om nogen sinde en virkelig spiselig kanin, som sad ved et hul, virkelig er bleven skudt ihjel; gamle folk og smaa børn tages ikke gode som vidner.

Der synes ikke at være nogen grund, hvorfor den nordamerikanske skovrype ikke godt skulde kunne leve i de mere bjergfulde dele af de britiske øer, hvor landet ikke er uligt deres eget fædrehjem. Med sine nuværende eiendommeligheder er de rigtignok

aftrække-
geværet
i halv-
emonien
anden af
et h
rat, som
te igjen
denne
ved det
Og til-
en fulde
dig for-

indføre
ndene i
gaa den
d vore
pt, men
og en
der og
ostbar.
at ind-
test og
nogen-
et hul,
smaa-

vorfor
kunne
e øer,
Med
ignok

ingen gode sportsfugle; men efter al sandsynlighed vil et nærmere bekendtskab med folk og hunde snart forandre deres anskuelser, og de vil snart blive lige saa skye som aarfugl, hvem de overgaar i vel-smag. De vilde være et meget godt vildt, og selv om de vilde beholde sin gamle vane at flyve op i



Kjørevei til Sandpoint.

et træ og saa blive siddende der og vente, til de blev skudte, saa kunde man jo drive jagten paa dem med en spaniel og en fuglerifle, og det kunde jo være noksaa morsomt til en forandring.

Kjøreveien, som er omtrent fem og tredive mil lang, gaar hele tiden gjennem prægtige skove, afvekslende med afbrændte strækninger og hist og her elve, sjøer og præriestykker, af hvilke sidste der dog kun er

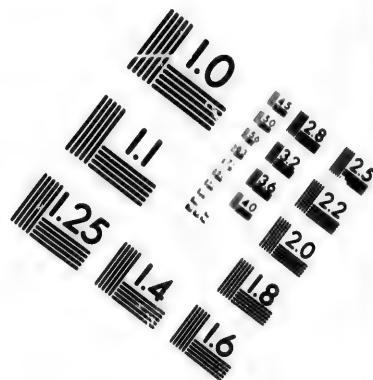
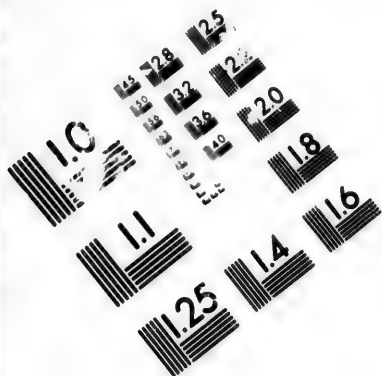
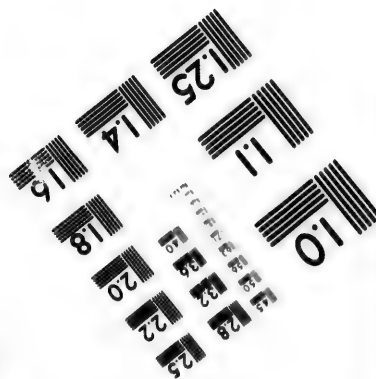
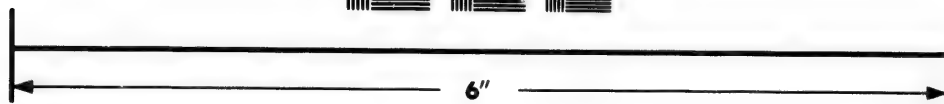
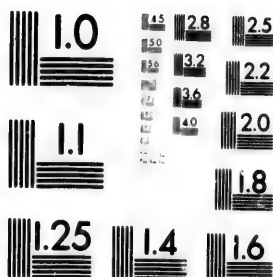


IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)



Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503



meget faa. Det kolde veir vedvarede hele tiden, og vi havde op til 14° inde i hytten, førend vi havde faaet tændt op ild, og vore klæder blev bedækkede med is, hvor vor aande frøs paa dem. En nat kamperede vi ved en creek, som løb ud i den saakaldte Pack river, og her var de brændte træer ildfaste igjen ligesom de i Sinclairpasset. Vi havde det største besvær med at finde noget at gjøre op ild med, hvilket syntes urimeligt midt inde iblandt fem billioner træer:

«Tømmer, tømmer allesteds,
hvorhen vi os vendte!
Ved i hele hestelæs, —
men intet af den brændte! —»

Det var noksaa trist at traske afsted hena' denne forholdsvis civiliserede vej, og at føle, at hvert skridt bragte os nærmere til alle de hemmende regler og love for dragt og opførsel, som vi saa længe havde været fri for og saa lykkelige over at være fri for. Men vi maatte finde os i det, og en morgen blev teltet slaaet op ved en liden bæk i en smuk græs-begroet dal, der bar det skammelige navn *Mud-Slough*. Lige over for vor dør hævede sig det høie tremme-
verk af en stor viadukt, over hvilken der fór et brutalt jernbanetog to gange om dagen.

Det første af disse forekom os at komme tilsyne og forsvinde igjen med en forfærdelig fart og som et gufs med spektakel og damp, og Skipperen stod og gloede efter det med aaben mund, saalænge det var at se og mumlede: — «Det render afgaarde, saa telegraf-stolperne staar som en finkam!» —

Der var en liden station, som kaldtes Kootenay,

hvor der hverken fandtes kontor eller venteværelse eller noget andet end en platform og et navn, og vi kunde forstaa, at den store stad Sandpoint laa fem mil borte. Vi foretog en expedition til denne hovedstad den morgen, vi kom til Mud-Slough. Cardie og Jim kom til stationen ti minutter, før toget skulde komme. Saa kom der en mand med en postsæk, som han hængte paa en krog paa en stolpe lige ved skinnegangen. Han lovede at stoppe trænet for os, og saa satte han sig ned og spyttede og skraaede et par timer. Da den tid var gaaet, begyndte han at blive kjed af det (og det var vi med), gabede og «tænkte, at nu vilde han gaa sin vei,» og det gjorde han, idet han vendte sig om og skreg til os: — «Naar denne herre greia kommer, saa bare vink slig med armene til det» — han viste os, hvordan det skulde gjøres —, «saa tænker jeg nok, det stopper!» — Og der sad vi igjen alene i ørkenen med U. S.'s post, som dog ikke saa ud til at være værd at røve.

Vi sad en time til, og imens lagde vi merke til en morsom liden fugl, som patruljerede op og ned paa platformen og inspicerede de forskjellige ting af interesse, som fandtes derpaa, med den mest overlegne mine af verdslig visdom.

Lidt efter kom en anden mand drivende henover jernbanelinjen med øinene fæstede paa marken, som om han undersøgte sleeperserne. Han spadserede hen til os og bemærkede med en misfornøiet mine som en mand, hvis sind er fuldt af vrede over en ufortjent krænkelser:

«Dette er den mest saa som saa'e jernbane, jeg i mine levedage har seet!»

De modfaldne passagerer, som nu havde ventet

næsten tre timer paa toget, delte af hjertet hans følelser, men førend de kunde udtale sin tilslutning, vedblev han: «Jeg skulde bare have et dusin nagler for at faa min stald færdig, og fordømme mig, om jeg ikke har gaaet en halv mil og endda ikke fundet mere end fire stykker, som var løse! Men jeg tænker, jeg gaar, til jeg finder dem alligevel! Yes, Sir!» Og dermed spadserede han videre opover jernbanelinjen, fremdeles søgende efter sine manglende nagler.

Det er formodentlig unødigt at sige noget om, hvorledes man i Amerika passer jernbanetiden; men sikkert er det, at vi fire gange ventede forgjæves paa, at der skulde komme et tog til eller fra Sandpoint. Hver gang var det forbi med vor taalmodighed, førend der var gaaet fire timer, og det var den største tilnærmelse til punktlighed, som arriverede os under vort ophold der. Da vi for sidste gang gik det stykke langsmed jernbanelinjen, saa kunde vi ikke lade være at tænke, at naar det ikke var for navnets skyld, saa kunde vi lige saa gjerne have gjort det uden den formalitet at gaa ud fra stationen.

Der var flere bukkebroer mellem Sandpoint og Kootenay, og disse er ikke hyggelige at gaa over selv ved dagslys; for det øverste af dem bestaar bare af et par skinner og deres sleepers uden nogen fyld imellem disse, uden rækverk og uden noget rum paa siderne. Den eneste mulige maade at slippe fra det paa, om man skulde træffe til at møde et tog paa en af dem, er at klatre ud over siden og ned paa enden af en af støttetømmerne (omtrent en fod eller atten tommer i firkant), som staar med omtrent ti alens mellemrum paa begge sider et par fod under broen. Sleeperserne er lagte for tæt sammen,

til at man bekvemt kan træde fra den ene til den anden, men alligevel saa langt fra hverandre, at man ikke kan gaa paa hveranden; og i en bælmørk nat, naar det blæser en storm, og strømmens brusen dybt nedhunder og et glimt af dens vand hist og her mellem stokkene gjør en endda mere nervøs, er ikke slige broer bare hyggelige.

Vi vil anbefale gamle damer, at de *altid* gaar efter veien, selv om der tilfældigvis ikke skulde være nogen, fremfor at spadserere langs en jernbanelinje, hvor der er en mængde bukkebroer.

Den sidste gang, vi gik tilbage fra Sandpoint, var det sent paa aftenen, og da et tog indhentede os omtrent halvveis, varslede dets straalende lygte og dybttønde damppebe om dets nærmelse, og da det havde raslet larmende forbi os, kunde vi endnu en tid se det røde lys blive mindre og mindre, indtil det forsvandt i en sving.

Vi havde heldig naaet midten af den længste bro, da Jim ved at se op fik øie paa det samme røde lys, som vi nu havde tænkt var vel paa veien til Atlanterhavet. Et blik var nok til at vise os, at det nu af en eller anden grund kom tilbage igjen. Det antages for vist, at vi den aften tog den største rekord i løb over bukkebroer. Det er forresten merkeligt, hvilken forskjel mørket synes at gjøre i slige ting. Ved dagslyset havde vi anslaaet denne bro til at være omtrent 200 skridt lang, en distance, som vi paa flad mark kunde tilbagelægge i et minut (naar vi var trænerede), selv om vi ikke havde en olm okse efter os til opmuntring. Men nattelufsten bringer rimeligvis tømmeret til at udvide sig; for ved denne leilighed havde broen vokset til en længde

af omtrent halvanden mil. Alligevel tilbagelagde vi den sidste halve mil i mindre end fem sekunder efter uret.

Det var altfor nær paa nippen med os til at være morsomt; for vi var ikke komne femten skridt fra broen, førend det lumske træen tordnede forbi os baglængs og selvfølgelig uden at vise nogen lanterne, hvilket var grunden til, at vi ikke havde bemærket det, førend det var saa nær ved os.

Slige stakkars vilde omstreifere som vi var tydelig nok ude af stand til at fatte og klare sig i jernbanereisernes farer og rænker, og vi syntes derfor, det var bedst at flytte vor leir ned til Sandpoint. Der blev vi et par dage for at sælge hestene, købe nogle nødvendighedsartikler og gjøre nogle almindelige arrangements i anledning af expeditionens afslutning.

Kapitel XXXIII.

*N. P. R.**

Sandpoint er en løierlig liden kirkeløs by ved bredden af den smukke sjø Pend d' Oreille, over hvilken jernbanen løber paa en meget lang viadukt paa træbukke. Dens eneste gade er aldeles optaget af jernbanesporet, og den bestaar af omtrent et snes huse af forskjellige slags, hvoriblandt en hel del butikker og spisehuse; i de sidste forsyner man den

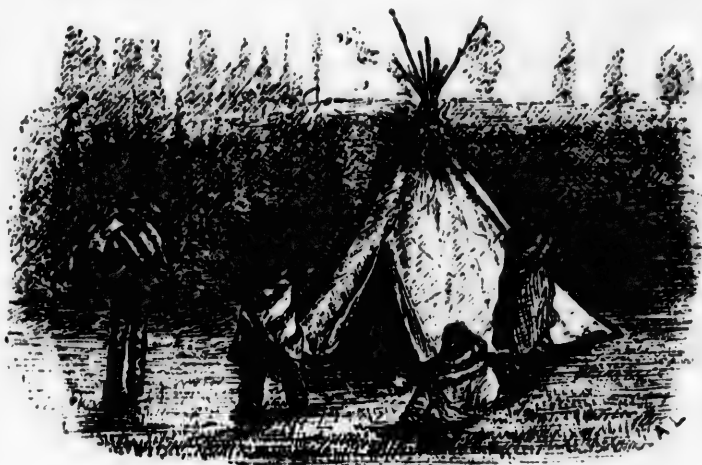
* Northern Pacific Railroad.

trætte vandrer med udmerket mad til en shilling pr. maaltid, nogle af de bedste og billigste indretninger af den slags, vi nogensinde har seet. De havde kjødmad her; for byen var netop stor nok til at kunne taale en saadan luksus ligesom nogle af de smaa landsbyer hjemme, hvor man paraderer omkring med en ko, indtil hvert eneste stykke af den er blevet afmerket med krid for liebhavernes regning, og da først bliver dyret slagtet.

Blandt indvaanerne var en del ivrige homerulere, de første, vi har seet; deres eneste argument, som de uafladelig holdt ved at fyre af paa de «fordømte englændere» var: — «Hvorfor giver man ikke Irland sin egen fri forfatning?» — Vi er ikke store politikusser; men dette vidste vi alligevel at svare paa. — «Hvorfor gjorde I ikke saa med sydstaterne her?» — Kun én mand forsøgte at svare paa dette; men i det samme han begyndte: — «*Begorra!* — det skulde vi —» — saa blev han øieblikkelig taget i nakken og saaledes trakteret af sine egne landsmænd, at han snart saa ud «som manden, som slog ihjel O'Hara», og de lod os siden være i fred.

Her traf vi paa en stamme calispel-indianere, de ondskabsfulde spillere, som havde plukket de stakkars fladbuer saa svært. Der var en meget tydelig kontrast mellem vindere og tabere. De sidste havde vi forladt skjælvfrysende og halvnøgne i deres dadoer, og her var nu seierherrene, allesammen klædte i forskellige dragter med pragtfuld udstaffering og spankulerende omkring, som om hele universet tilhørte dem, overordentlig tilfredse med sig selv. Calispellerne er en liden stamme, blot en hundrede sykker i alt; men de har mægtige bundsforvandte og

støtter i nogle af de store stammer, som ikke vil tillade, at de bliver opædte af sine fiender. De har et stygt ord paa sig som hestetyve, og de bestiller sikkert aldrig noget. Deres hænder og fødder er de mindste og smukkeste, vi nogensinde har seet, og deres haar er flettet og farvet paa en meget indviklet og flot maner med baand og stas og en svær



Calispel-indianere.

manke, som hænger langt nedover skuldrene. De ser ikke godt ud, da de har en saa styg mund, at det maa skjæmme ud ethvert ansigt.

Der kom nogle af dem hen for at gjøre visit i vor leir, og de blev der en lang stund og skjød tilmaals og morede sig. De havde mange par bukser af Gordon- og Macgregor-tartan og utallige uldtepper og var desuden pyntede med ringe, halsbaand og anden stas — kort sagt, de var rigtig nogle store sprader. De besad ingen værdighed i optræden;

allesammen skreg og lo som skolegutter og gjorde nar af et daarligt skud med stor fornøjelse. De kjendte naturligvis ikke vore rifler; men vi havde alligevel ventet, at de havde kunnet skyde bedre, end de gjorde.

Salget af vore pakheste var en meget vanskelig affære. Sandpointerne tænkte naturligvis, at det var os om at gjøre at blive kvit dem, og der var derfor ingenting at faa for dem. Vi var engang nær ved at gjøre en handel; vi holdt nemlig paa at bytte bort *Spelten* for en turnips af et sølvur med en hjorteskindes kjede og en meget pen guldklump; men det blev ikke noget af, fordi eieren ikke vilde garantere, at guldklumpen var egte helt igjennem.

Tilsidst lod vi os forlyde med, at Cardie havde bestemt sig til at blive boende her vinteren over, og den 22de november drog Skipperen og Jim til depotet for at reise med det østgaaende træn. Dette tog var hidtil bestandig kommet mindst fire timer for sent, men naturligvis skulde det da den dag komme tre timer *for tidlig*, saa det var gaaet afsted til kysten, længe før vi viste os paa scenen. Vi fik da vide af stationsmesteren — eller *agenten*, som han kaldes her, — at der var gjort visse forandringer i timeplanen, og at det nye system endnu ikke var kommet rigtig i orden.

Straks efter sendte han bud for at sige os, at et hurtigtog var blevet fundet etsteds, og at det kom nu straks, og at det var svært heldigt for os, da vi vilde komme direkte til kysten med det og ad en snarere rute end med det, vi havde forfeilet.

Klokken henved 23 kom altsaa dette lyn-expresstog, som lod til at være en parvenu og nykommen,

som ingen vidste nogen besked om. Det var, efter hvad vi antog, den sidste efternøler af de tog, som gik efter den gamle plan, og var blevet sat igjen og efterglemt etsteds og ikke taget med paa de nye timetabeller. Og dermed dampede vi væk fra stationen, efterladende Cardie paa platformen, omringet af calispeller, selv meget lig en pen calispel med sit veirbidte ansigt og sine tepper, som han har fundet det passende at bruge til klæder, siden vi begyndte at leve *à l'Indien*.

Vi hørte bagefter, at vort lille hestehandlerkneb havde givet et meget heldigt resultat; Cardie solgte den næste dag vore gangere med største lethed og reiste saa tilbage til sit fjeldhjem i Kolorado.

Exprestogets fart viste sig snart at være reguleret med den største mangel paa hensyn til folks bekvemmelighed, og vi fik høre, at det slet ikke gik til vort bestemmelsessted Tacoma, og at vi maatte bytte tog klokken tre om morgenen ved en ynkelig sidelinje, hvor vi maatte vente en halv dag. Desuden lugtede det i sovevognen ligesom indeni en parafinkande, og opvarteren, som lod til kun at være en liden smule ædru, var saa forstyrret i hovedet, da vi vækkede ham af hans søvn, at vi forlod ham og hans vogn og trak os ynkelig tilbage til en almindelig kupé, hvor vi havde det meget ubehagelig i to timer.

Klokken et kom vi til Spokane Falls, som lod til at være *«no slouch of a city»*. Vi fik en lykkelig indskydelse og forlod dette ildevarslende træn, som formentlig endnu vandrer op og ned ad *N. P. R.'s* fjeldskraaninger uden nogensinde at naa et maal, men altid stoppende ved sidelinjer paa en slags Vanderdecken-maner.

var, efter
tog, som
igjen og
de nye
ek fra sta-
omringet
el med sit
har fundet
i begyndte

andlerkne-
rdie solgte
lethed og
ado.

ære regule-
til folks be-
et ikke gik
vi maatte
en ynkelig
Desuden
en parafin-
at være en
edet, da vi
om og hans
almindelig
i to timer.

om lod til
kelig ind-
som for-
V. P. R.'s
maal, men
s Vander-

I Windsor House i Spokane Falls fik vi det meget komfortabelt, skjønt vi naturligvis som almindeligt i amerikanske hoteller ikke kunde faa nogen mad før frokost den følgende dag. Da saa tiden kom, glæder det os at kunne sige, at vi fik saa god mad, som nogen kan ønske sig, og for hvert maaltid eller seng betalte vi to shillings, eller otte shillings om dagen, og derfor havde vi meget nette og renlige værelser, alle brillant oplyste af elektriske glødelamper. Hele Byen forsynes rigelig med elektricitet fra vandfaldene i Spokane river, som ligger fem minutters gang fra hotellet. Det er, efter hvad det ser ud til, en by, som er i god fremgang, med mange gode huse, og en hel del veiarbejde, brobygning og andre forbedringer er i fuld gang.

Faldene er meget smukke, saa det var ganske sandt, hvad manden, som viste os veien til dem, sagde: — «Yes, sir, — de er anseede for at være de smukkeste paa hele kontinentet med undtagelse af nogle langt østpaa paa grænsen af Kanada ved et sted, som kaldes Niagara!» — Skal vi nu sammenligne, saa maa vi rentud sige, at de vandfald, som kaldes Niagara, forekommer os at være noget større — lad os sige en hundrede gange eller saa omtrent — og smukkere end Spokane; men det er da bare vor mening og forringer ikke det sidste steds fortjenester, som er store nok.

Den skarpe kulde havde klædt alting i nærheden af floden med et hvidt islag af skumsprøitet, og det var eiendommelig smukt at se, hvorledes træer og klipper straaledede i den glimrende sol; men som enhver naturskønhed i dette praktiske frihedsland var ogsaa dette vandfald fuldt af broer og sage og alde-

les udskjæmt, saa der næsten ikke var et eneste sted, man kunde se det fra, for plankestilladser og tømmer og avertissementstavler. En af de sidste anbefalede slaattemaskiner og endte saaledes:

Flusk paa, at vi Garanterer hver maskine!

Garantere!

det er et lidet ord.

Men det har fanden til betydning!

Spokane har allerede et stort ry for sit mel og er i det hele taget et fremadskridende og velstaaende sted, hvilket man ogsaa kan se af dets mange store heste og gode vogne. Disse var noget helt nyt for os, som saa længe havde været vante til de smaa heste og ledeløse kløvsadler.

Da vi vilde gaa til toget kl. 14, saa viste det sig, at det var endnu galere end igaar; for det var forbi med at komme tre timer for tidlig og gik nu igjen efter den gamle plan med fire timer for sent. Vi spadserede omkring og læste opslagene fra jernbanekompaniet, til vi befandt os i en meget ubehagelig tilstand baade i sind og skind, og kl. 15 kom stationsmesteren og fortalte os, at «det» ikke kom før kl. 17, og saa maatte vi gaa tilbage til hotellet.

Det følgende er et par prøver af den aandrige stil paa opslagene:

«Sink Hole, en mil vest for Cabinet, er i meget daarlig forfatning. Togene maa ikke gaa over seks mil i timen over dette sted under nogen omstændighed.

Jeg er bleven underrettet om, at togene gaar over seks mil i timen omkring Hangman's Bluff. Dette maa ikke finde sted, saasom det er farligt.»

Der findes folk, som paastaar, at indianerkrigens

inhumane barbari tilhører fortiden. Hvad vil vel disse optimister sige til følgende?

N. P. R.

*Warning.**

«Any person attempting to ride on an ironclad ticket purchased from a Scalper or other irresponsible party will be compelled to pay full first-class local fare, or will be put off train by the conductor.

«Passengers must purchase tickets of the regular authorised agents of the Company if they desire to avoid trouble.»

Gud bevares! — hvad er det vel at ride paa en jernbaneskinne sammenlignet med at ride paa en «ironclad» billet! Tænk bare paa de skarpe kanter og hjørner! — Og denne altfor store overbærenhed, hvormed denne afskyelige vilde «skalperer» (bet. ogsaa en optrækker) betegnes som en «uansvarlig» person, gaar dog virkelig altfor vidt. Alligevel venter den nation, som aabent erkjender existensen af disse rædsler, at henregnes blandt dem, der staar høiest i civilisation! Det kan være meget godt for dem at sige, at dette bare er tekniske udtryk, som alle bruger; vi lader os ikke narre af slige udflugter, og vi ved, at det kun var vor egen modige optræden, som hjalp os helskindet ud af denne barbariske egn. Læg saa desuden merke til den frække kynisme, som i en eneste sæt-

* Kan ikke gjengives godt paa norsk, hvorfor jeg anfører det hele paa engelsk.

ning sammenfatter disse djævelske grusomheder og «betaling af den lokale fragt». Vi har nu en mistanke om, at denne del af bekjendtgjørelsen bare er et skalkeskjul; og hvem kan sige, hvilken unævnelig og oprørende mishandling der skjuler sig under det tilsyneladende uskyldige udtryk «sat af trænet af konduktøren» og den følgende mørke hentydning til midaldralderens rædsler i de sidste megetsigende ord: «hvis de vil undgaa ubehageligheder». — «Ubehageligheder!» Hvis de vil undgaa at blive satte op at ride paa en jernbillet, blive skalperede, blive hakkede i smaa stykker, kastede ud af toget af konduktøren, skulde der heller staa! Saaledes læser ialfald vi denne rædselsvækkende bekjendtgjørelse, og dersom det lykkes os ved denne betimelige advarsel at sætte nogen istand til at «undgaa ubehageligheder», saa skal det glæde Box — og Cox. —

Kl. 17 meldte agenten os, at «det» ganske uventet var bleven forsinket i fem timer, men at det nu vilde komme præcis kl. 22 efter en rigtig klokke, og saa maatte vi gaa tilbage til *Windsor* og spise til aftens.

Vi kom netop tidsnok til at faa høre følgende stump af en konversation:

— — «Jaha, hun mistede sit gode navn!»

Hvorledes det?»

Jo, det stod indgravet paa haandtaget til hendes paraply!»

Og saa kom en anden mand med en historie om en engelskmand, som havde udvandret hertil og bestandig viste sig om søndagene med kakkelovnsrør paa hovedet. De lystige borgere af staden lagde sin beundring for denne hovedbedækning for dagen

ved at staa bagom hjørner eller i andre baghold og slaa den nedover ørene paa den ulykkelige eier. Den første flos var snart forvandlet til en grød; men næste søndag viste den uforfærdede eier sig med en splinterny en, og en af «gutterne» udsaa sig den til sit bytte og lurede paa engelskmanden, da han kom ud af kirken. Han var en lang mand, og han løftede sin haand og lod den falde fladt ned paa taget af hatten med en storartet glans, medens folk hylede af henrykkelse. Hatteknuseren hylede ogsaa, men af en ganske anden grund; for den værdige forkjæmper for kakkelovnsrørene havde sat naale oppe i pullen paa hatten, saa de stod med spidsen op en trekvart tomme eller saa, og nu er der ingen, som har noget at indvende mere, naar han faar lyst til at gaa i kirke med høi hat paa.

Saa var der en soldat, som udbredte sig for en beundrende skare tilhørere over krigens rædsler; det skrækkeligste øieblik i hans liv lod til at have været det, i hvilket han fik høre efterretningen om, at et nyt exercerhus havde brændt (ved et ulykkestilfælde). — «Da jeg hørte, at det prægtige exercerhus havde brændt,» sagde han med dyb bevægelse, «saa rigtig græssede det i mig!» — Der var neppe et tørt øie rindtom ham, da vi udmalede for os selv den solbrændte og skjeggede krigers heroiske adfærd i denne frygtelige krisis. — «Han formelig græssede!» — Ajax trodsende ly net, — Casabianca paa det brændende dæk er ubetydelige sikkelse ved siden af denne tapre, som «græssede», da efterretningen om ødelæggelsen kom over prærien. Hvad er det at «grasse»? Hvorledes gjorde han det? Vi kan ikke sige det; men at det er noget ædelt og stort, er vi forvissede

om; for hvorledes kunde ellers denne tapre fyr «formelig grøsse»?

Kapitel XXXIV.

Pacifik.

Atter kom vi til stationen, hvor vi fik høre, at «det» atter var blevet en time forsinket. «Men,» sagde meddeleren trøstende, «jeg tænker nok, det tager det igjen!» og da vi mismodige vendte os bort, hørte vi, han tilføiede *sotto voce*: «eller ogsaa bliver forsinket en halv dag til, medens det forsøger paa det!»

Men nu kom en god genius og fortalte os, at man gjorde en sovevogn istand her for at koble den paa toget, naar det kom, og den kunde vi gaa og lægge os i, hvis vi vilde. Ti minutter efter var al vor ulykke forglemt til næste morgen, og i dagbræknningen opdagede vi, at vi var komne ud af skovlandet og løb hen over bølgende prærier, hvor vi hist og her skimtede fjelde langt borte i horisonten.

Den vigtigste følge af vort togs mangel paa «il» var, at vi ikke fik noget at spise fra middagstid den ene dag til kl. 11,15 næste morgen, da vi stansede i tyve minutter ved en liden station ved foden af Cascadebjergene. Hvor vi længtes efter *C. P. R's* luksuriøse frokostvogne og rimelige spisetider eller vore egne vellavede og gode maaltider, da vi i en fart forsøgte at sluge saa meget i tyve minutter, at vi kunde klare os med

fyr «for-

det for de sidste sytten og de næste syv timer. Vi gjorde et for amatører at være meget smukt forsøg paa at udføre dette kunststykke, som vore amerikanske medpassagerer med lethed klarede paa den halve tid.

Straks efter begyndte stigningen opover fjeldet, som foregaar ad en saakaldt *switchback*-bane, indtil man faar færdig en tunnel, det vil sige, banen gaar i en hel række siksak opover.

høre, at
«Men,»
ok, det
os bort,
a bliver
a det!»
e os, at
ble den
gaa og
al vor
æknin-
landet
ist og

Der er koblet et lokomotiv til hver ende af toget, og nr. 1 trækker det opover den første stigning og løber saa ind paa et stykke horisontal bane med en stopper for enden. Saa kommer turen til nr. 2 til at trække, idet det bliver penset ind paa det næste stykke, og saa bliver toget halet op til den næste vinkel. Saa forandres retningen atter, og nr. 1 tager sin gamle stilling igjen, og saaledes gaar det vekselvis helt op til toppen. Der er fire eller fem af disse Z-formede bøjninger og to merkværdige kurver ligesom et par sammenføjede S-er. Fra den øverste af disse kan man se ned paa tre andre sektioner af veien nedover paa den anden side, og man kan se dem alle paa én gang i forskjellig dybde nedenfor. Dette ingeniørarbejde er utvilsomt meget godt gjort og efter vor mening endnu merkeligere end *C. P. R.*; men det maa naturligvis ikke glemmes, at dette forunderlige stykke blot er midlertidigt, og at det ikke er beregnet paa længere varighed, som dets kanadiske rival vistnok er.

a «il»
d den
nsede
Kas-
uksu-
egne
te at
med

Der laa otte tommer sne paa Kaskadetoppene; men vi var snart forbi dem, og eftersom vi nærmede os kysten, blev tegnene paa vinterens nærmelse mindre og mindre merkbare.

Kaskadefjeldene selv udmerkede sig ikke ved nogen videre høide ved overgangen; men paa vestsiden havde vi paa flere mil en smuk udsigt til Mount Rainier eller Tacoma, som det nu ofte kaldes, — en meget høi, snebedækket tind, som gjorde saa meget større virkning, som den laa ganske isoleret. Vi har hørt sige, at denne top samt Mount Baker, Mount Adams og to andre er af vulkansk



Mount Rainier.

oprindelse og ikke har nogen forbindelse eller lighed med de andre fjelde i denne del af verden. De staar der i ensom majestæt med sine toppe 14000 fod over havet, synlige høit over resten af fjeldene, som omgiver dem. Og nogle siger, at den ild, som man almindeligvis tror er udslukket, endnu slumrer ikke langt under jorden, og at nogle eventyrere har trængt ned i revner, hvorfra de hurtig blev forjagede af hede og svovldampe.

Et andet eksempel paa ensom storhed fik vi

ogsaa se her. Paa væggen af et træskur udenfor en liden landsby stod med uhyre bogstaver skrevet:

Dr. Blank, overlæge.

Det var det hele. Og den mest ufølsomme kunde ikke uden sorg tænke paa denne fremragende professor i lægekunsten og dette lysende eksempel paa virkelig beskedenhed, som sad alene og uænset inden de fire vægge af sin loghytte, medens den letsindige verden med en spottende latter susede forbi i dette lyn-exprestog med en hastighed af næsten tyve mil i timen.

Henved kl. 18 kom vi til det stille hav og rullede ind paa dampskibskaaien i Tacoma, som var det sidste stoppested før Japan. Det er en temmelig stor by, som er i jevn tilvekst og smukt beliggende, og her lykkedes det os at lure os til at faa lidt mad igjen; da den var slugt, gik vi ombord paa en dampbaad, som gik til Viktoria.

Det stille hav var ikke videre stille af sig den dag; for der gik sjø allerede inde paa havnen, saa baaden tog en dygtig overhaling nu og da. En passager, som gik iland fra en dampbaad, netop som vi gik ombord i vor, vendte sig om for at se paa fartøiet, han netop havde forladt, og da han fik se rælingen af det omtrent tyve fod ovenover sit hoved, udbød han: — «Hei san! — jamænd maa jeg have nogle brændende lange ben ligevel!»

En foretagsom bygmester havde indført systemet med at leie bort huse i etagevis i Tacoma, og Skipperen hørte en indfødt paa dampbaaden forklare denne nye opfindelse for en medreisende.

«Ser De,» sagde han, «det er gode seksetages

huse, og det er en rigtig god maade at greie affæren paa; — for første etage betaler de seks dollars om maaneden, for anden fire, for tredje to og saa videre opover!»

Den anden grundede lidt paa dette, og saa sagde han:

«Saa kan jeg vel tænke, at man faar betaling for at bo i femte og sjette! — *well*, det er virkelig evigt billig logis!»

Den flot udstyrede og meget komfortable og gode baad *The Olympian* satte os iland i Viktoria tidlig om morgenen. — Det var et storartet skue, da en flok grise, der straaledede i alle regnbuens farver, blev udskebende, og der blev gjort vei for dem, saa de kunde passere forbi toldbetjentene, som skulde tælle dem. Der var en kort pause, under hvilken verbet «fordømme» blev konjugeret med stor hurtighed i forskellige tider. Saa blev en skranke tagen væk, og saa fór der en hylende, gryntende, mangefarvet masse af griser forbi de forstyrrede toldere og forsvandt oppe i gaden i et nu. Den ene vendte sig til den anden og sagde:

«To og sytti! — Hvad fik du ud?» —

«Fik ud?» — var det vrede svar; «hvem pokker kunde faa noget ud af slige bester som disse? — En kunde jo gjerne faa delirium af sligt!»

Viktoria er for velbekjendt til, at vi skulde behøve at fortælle noget om den. Det eneste, vi har at bemærke, er, at kokken paa hotellet der skal faa en af de nye pairsværdigheder for kunstnere og videnskabsmænd, naar nogen af os bliver premierminister.

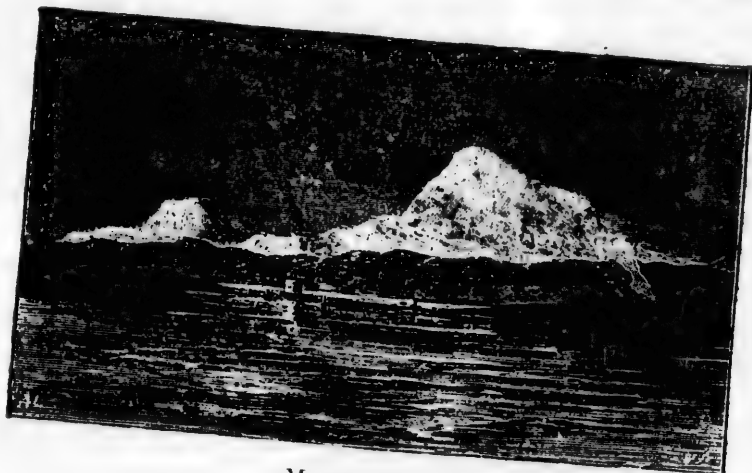
Vi blev der kun to—tre dage og havde det meget lystig med forskellige venner, deriblandt nogle,

som vi havde gjort bekendtskab med oppe i landet, og som var meget gjestfrie her. — En aften pakkede vi sammen alle vore eiendele, som nu havde svundet ind til endel fillede klæder, nogle tepper og en uhyre træske. Denne sidste skat købte Jim som en indiansk raritet med den tanke at tage den med hjem til sin kone og fortælle hende, at det var den eneste ske (*spoon* bet. ogsaa forlibelse), han havde havt, medens han var borte.

Det er kjedeligt nok at gaa og vente paa en dampbaad, som skal gaa kl 1,30 om natten; men da den saa ikke kom før kl. 5,30, og vi i al den tid maatte sidde i ventesalen uden mad og drikke, saa følte vi os betydelig krænkede. *Prinsesse Louise* kan neppe nok siges at være en god baad; men vi var alligevel glade til, at vi havde den, og tørnede ind kl. 6 med roligere sind. Kl. 9 stod vi op og skreg efter frokost blot for at faa vide, at vi skulde have passet paa kl. 8,30, og at vi nu ikke kunde faa noget. Endog vort ydmyge og undergivne sind gjorde oprør imod dette, og vi fik virkelig indjaget autoriteterne paa skibet saa meget skræk, at vi tilslut fik nogle biscuits og kaffe. Og her drog vi nytte af vore erfaringer fra *N. P. R.*; for paa grund af dem havde vi udrustet os med en stor kasse indeholdende alleslags fødevarer, og med denne opholdt vi og et par ulykkelige englændere, som havde været mindre omtænksomme, livet, til det blev spisetid igjen. Vi omtaler disse smaa ulykker her, fordi det er en virkelig stor prøvelse for somme mennesker. Vi har bemærket, at den sande helt foragter at spise og drikke, og *skulde* det alligevel hænde, at han vil have et eller andet,

saa faar han det sikkert nok. Men paa reise i Amerika er det ikke saa vel, og de vise mænd, som ikke er helte, vil gjøre vel i at sørge for, at de til en vis grad er uafhængige af tilfældet med hensyn til levnetsmidler.

Den korte tid, vort daarlige humør tillod os at anvende til at se paa udsigten fra dampskibet, var meget vel anvendt. Sundet selv var meget smukt



Mount Baker.

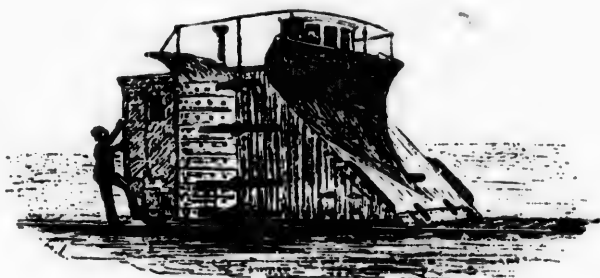
med sine klippefulde strande og skovbevokste øer, og de stolte fjelde paa fastlandet, som strakte sig, saa langt øiet kunde naa, fra nord til Mount Baker i syd, frembød et skue, som stod ved siden af alt, hvad vi havde seet paa hele vor reise.

Toget ventede i Vancouver City, og uden noget ophold fór vi atter afsted i *C. P. R.*'s luksuriøse vogne.

Vi var uheldige nok til at passere gennem den meget omtalte Fraser River Canyon om natten; men

kanske det ikke var saa uheldigt alligevel; for det var fuldmaane, marken bedækket med sne, og synet af denne vilde afgrund med den rivende strøm under os og den tindrende hvide sne, de mørke skygger og det røde skjær af ilden fra lokomotivet er os aldeles uforglemmeligt.

Vi passerede ved dagen gennem Ørnepasset i Gold Range, hvis navn minder om den maade, hvorpaa det lykkedes de længe forgjæves søgende opdagere at finde en passabel vei gennem fjeldkjeden. De fulgte nemlig tilsidst en ørns flugt op i fjeldene



En sneplog, C. P. R.

og fandt, at den førte dem til et lavt pas, og gennem dette blev da jernbanelinjen lagt uden videre vanskelighed.

Saa kom vi over en lang krum bukkebro over Kolumbia, som nu af mangel paa vand saa ud som en liden smal elv med store ismasser hist og her. Fra dette punkt begyndte stigningen langsmed den buldrende bjergstrøm Illecillewaet til Rogers passet gennem Selkirkfjeldene, hvor der allerede laa to fod dyb sne, saa de store sneploge (der undertiden drives af seks—otte lokomotiver) havde været i ar-

beide. Vi maa henvise læseren til dygtigere penne end vore med hensyn til beskrivelsen af den vidunderlige energi og dygtighed, hvormed denne del af jernbanen er bleven anlagt og gjort til et af vor tids største mesterverker i jernbanebygning, og de naturskønne omgivelser har maaske aldrig vist sig mere til sin fordel, end da vi reiste der igjennem.

Vi blev torresten ofte forstyrrede i nydelsen af den skønneste udsigt ved sneskurene, som ofte paa lange stykker lukker trænet aldeles inde og sperrer udsigten netop paa de steder, hvor vi er sikre paa, at den er skjønnest. Disse sneskur er store træbygninger med et skraanende tag, som er bestemte til at lede lavinerne over banen og ned i dalen nedenunder. Foruden disse skur er der ogsaa solid opførte beskyttelsesgjærder (som vi tror kaldes *snow-shoots*), som er opførte paa bjergskraaningerne for at aflede sneskredene og føre dem hen, hvor der er et skur klart til at tage imod dem. Begge disse slags bygninger er storartede arbeider og ser ud til at være anlagte med den største omtanke og dygtighed.

Saa gik det nedover fra Rogers pas over den høieste bro i verden, som efter sigende skulde være 296 fod høi (vi siger «efter sigende»; for vi fik ikke maalt den, da det gik for hurtig, til at vi kunde komme af, — ikke fordi vi var bange, — nei langt-fra!) — Ved Beaver River Canyon kom toget atter ind i vor gamle Kolumbiadal, gik over elven, passerede Donald og stansede om aftenen ved Golden, hvor vi gjorde holdt for at samle alle vore adspredte sager.

Kapitel XXXV.

Østover!

Golden saa nu ved vintertid meget koldere og ikke paa langt nær saa moskitoagtig ud som sidst, vi saa den; men Queens hotel var sig selv ligt, skjønt der var kommet et ganske nyt et, siden vi var der sidst.

Vi fik høre, at en hel ladning dynamit nylig var forsvunden paa en mysteriøs maade, og efter omhyggelig, men frugtesløs søgen blev det antaget for givet, at «disse forbandede grisene havde ædt den op», og i anledning heraf blev følgende advarsel slaaet op paa væggen af de vigtigste bygninger i byen (d. v. s. Queens hotel og andre brakker):

«Det bekjendtgjøres herved, at grisene i Golden har spist op 40 pund dynamit (eller noget mere). Man skal derfor advare folk om at lade være at puffe til dem eller paa anden maade haandtere dem ilde under straf af en explosior.

Efter ordre af mayoren.»

Vi har ikke hørt, at der er passeret nogen ulykke i Golden, siden vi reiste, hvorefter vi slutter, at grisene der i landet maa være af en bombefast rase.

Søndag er en meget nøgtern dag i Østamerika og bliver helligholdt paa en meget skinhellig og kjedelig maner. Ynglingerne vasker sig i ansigtet, smører pomade i haaret og trækker paa sig stivede skjorte-kraver og skinnende sorte klæder; mange af dem tager en salmebog og gaar i kirken. I de vestlige byer kan man ikke gjøre dette; for der er ingen kirker, saa

der har man ikke andet at gjøre end at trække sine søndagsklæder paa og gaa paa vertshus. I en af byerne i østen saa vi engang vor vert gaa i kirke med hele sin familie. Han havde paa sig en lang frak ligesom «den-velærværdige mr. Stiggins's»* og paraderede gennem gaderne med en stor bomulds-paraply og et udtryk af hellig vigtighed i sine øine (d. v. s. bare udtrykket, ikke paraplyen; den var i forskellige andres øine af og til, som slige gjerne pleier). — Sabbaten var virkelig en sand hviledag her; der var ingen post, intet tog, ikke en butik aaben; men man hviskede om, at denne udendørs hvile bragte mange af beboerne til beskedent at trække sig tilbage til sine egne gemakker, hvor de i alskens ro drak sig døddrukne paa den mest respektable maade.

Da vi havde samlet sammen alt det purpur og fine linned, som vi havde lagt efter os i Golden, til vi kom der igjen, satte vi os atter paa toget og frydede os over Kicking Horse-passets skjønhed i vinterdragt.

Saa arbeidede vi os frem østover i fem dage mod stadig voksende kulde med lokomotivet tykt beklædt med tungt sækkestrie for at beskytte folkene derpaa mod den bidende vind, og baade det og vognene var en eneste masse af is og frossen sne.

Ved Lake Superior blev vi opholdte nogle timer, fordi banen var sperret og maatte klares. Dette var ikke forvoldt af sneen, skjønt den laa meget dyb heromkring, men kom af troen paa den ofte modbeviste illusion, at to træen kan komme forbi hinanden paa én

* Stiggins i *Pickwickklubben*.

skinnegang. Resultatet var i dette tilfælde, at to lokomotiver blev forvandlede til atomer; men ingen mennesker fik nogen skade.

Til trods for alle disse vanskeligheder holdt vi dog tiden merkelig godt og kom kun en time for sent til Toronto, noksaa bedrøvede over at skulle forlade al bekvemmelighed og frihed for alle sorger i *Honolulu* (navnet paa vor waggon) og de hyggelige reisefæller.

Folk, som bare markerer én for trumfknegt i *cribbage*, er udsatte for at blive frygtelig snydte i denne vrang verden. Dette er den eneste moralske betragtning, vi havde anledning til anstille paa tilbagereisen, og skjønt det kan anvendes i sin almindelighed, saa anbefaler vi det dog specielt til den elskværdigste af alle vore medreisende.

Kolonister i dette vilde land er undertiden udsatte for meget alvorlige bryderier. Saaledes fortalte f. eks. obersten for *N. W. M.* politiet, som reiste med vort træn i nogle timer, om to unge engelske damer, som skulde til en station paa prærien. De kom for at besøge sine brødre, som havde en farm omtrent 200 mil fra jernbanen. Denne vei maatte de reise i en vogn, og da brødrene ikke kunde møde dem, saa maatte de gjøre turen alene med otte eller ti fremmede mænd. De maatte reise i fem dage over den frygtelige flade, træløse, vindbare prærie i 35 graders kulde, medens der ikke var en smule andet at se end vognen og den uendelige snemark til alle kanter. De huse, hvor de skulde hvile om natten, var kun loghytter med ét rum i; og skjønt naturligvis de raaeste mænd i dette land er godheden og høfligheden selv imod enhver kvinde, saa kunde man alligevel ikke andet end beklage disse to stakkars engelske piger, som saa

pludselig blev satte i en situation, som maatte forekomme dem aldeles uudholdelig.

Vi naaede *Etruria* tidsnok, saa vi kom hjem til jul. Paa toldboden i Liverpool maa vi bede læseren undskylde, at vi tager afsked med ham; for vi maa se efter vort tøj.

Denne simple fortælling om vore fælles bedrifter i vesten er skreven i den tanke, at man ved den vil kunne gjøre sig en tydeligere idé om, hvordan livet i dette land virkelig er, og hvorledes udsigterne for jordbrug, sport og reiser der er, end man kan af et verk, som simpelthen fortæller læseren som et lexikon alt, hvad der kan siges om disse ting.

Det almindelige indtryk, vi har faaet, er, at klimamet i vor del af *B. C.* omtrent har de samme ulemper og fordele som Englands; men skal vi dømme fra os selv, saa maa det være ualmindelig sundt. Landet er næsten overalt smukt og i mange henseender meget behageligt at bo i. For en dame er alligevel ulemperne betydelige, og vi vil ikke raade nogen kvinde til at drage herud, som ikke har saavel vilje som *evne* til at gaa for lud og koldt vand og at stolé paa sig selv. For unge ugifte mænd med en kapital af 2000 til 5000 pund er her store forretninger at gjøre. I Kootenaydalen er der allerede ikke taa englændere, og den gode jord, som er at faa der, minker meget hurtigt. Baade der og i Kolumbiadalen er der endnu steder nok, som er værd at tage; men en jernbane vilde forandre tingenes tilstand i en fart, og den, som vil erhverve sig land, har — kan vi sige — ingen tid at spille.

Paa den anden side maa man ogsaa erindre, at vore undersøgelser selvfølgelig var meget hastige og

desuden kun foregik i en og samme aarstid, og vort sidste raad er, at man ikke bør bestemme sig til at flytte derhen, førend man selv har seet landet. Fuldstændelsen af *C. P. R.* har gjort dette saa let, at selv om den vordende settler ikke finder noget, der tiltaler hans forvante smag, saa kan han ialfald have stor fornøjelse af at bese Kanadas eneste stillehavsprovins, og han er at misunde, hvis han blot har halv saa megen glæde af det, som vi havde af vor tur til Britisk Kolumbia og af alle de skønheder, naturen har ødslet paa dette land.

